Vol.5 | No .1237 | Sat. November 3. 2018 | شنبه ۱۲ آبان ۱۳۹۷ | ۲۴ صفر ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۳۷ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۲۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۴۴۸۵۰۰۰ تومان	--

وزیر امور خارجه
در یک رشته توییت افشا کرد

پشت پرده اتهام‌زنی دانمارکی‌ها

صفحه ۲

«تعادل» راه‌های کاهش تورم نیروی انسانی
در مدیریت شهری را بررسی می‌کند

نقشه راه تغییر چارت شهرداری تهران

صفحه ۱۳

امریکا به ۸ کشور خریدار نفت ایران معافیت می‌دهد

شکست تحریم کامل نفت ایران

صفحه ۱۵

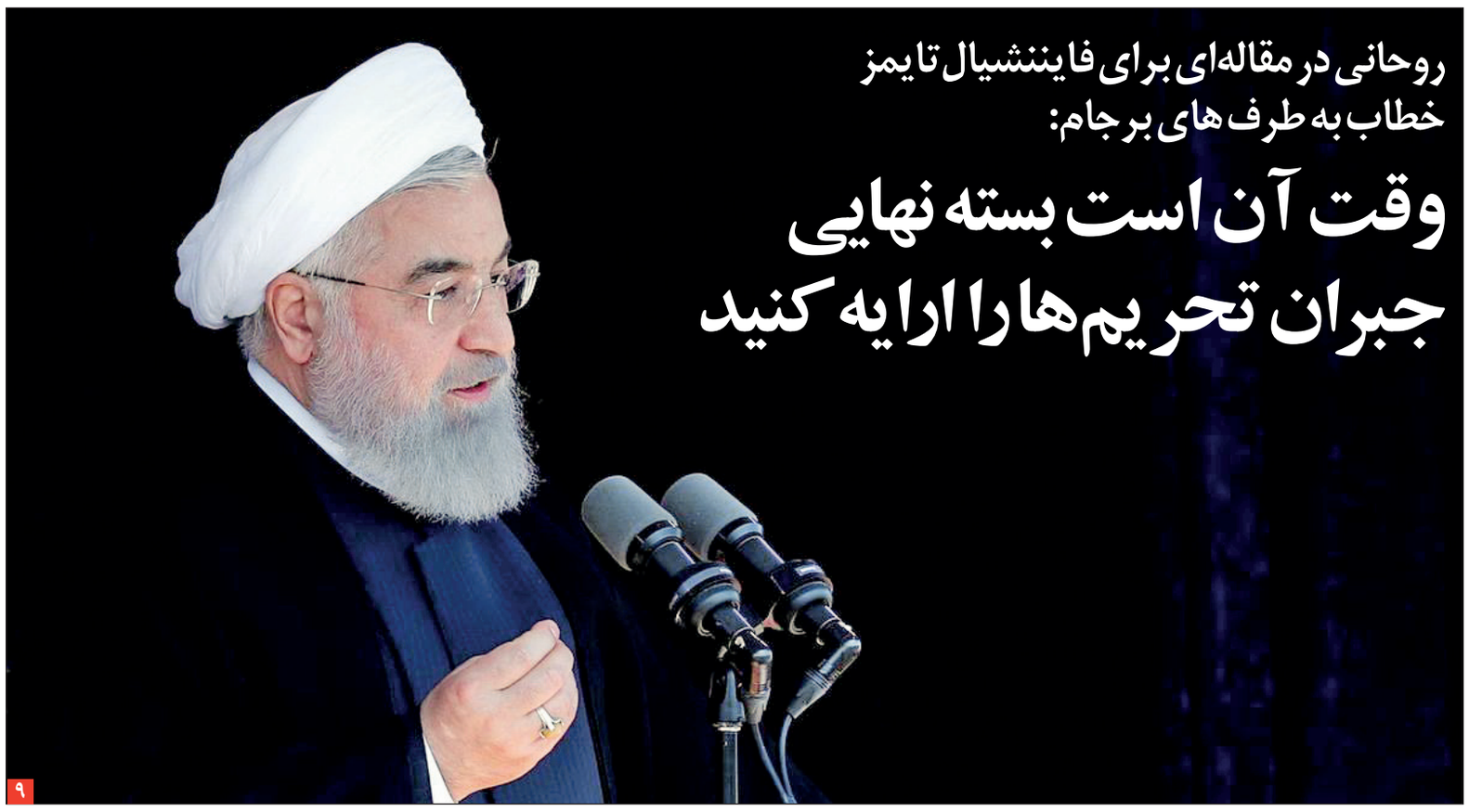

روحانی در مقاله‌ای برای فایننشیال تایمز
خطاب به طرف های برجام:

وقت آن است بسته نهایی جبران تحریم‌ها را ارایه کنید

۹

سرمقاله

عبرت تحریم

بهاره مهاجری |

دور تازه تحریم‌های یکجانبه و غیرقانونی امریکا علیه ایران از فردا اجرایی می‌شود. هر چند ترامپ طی شش ماه گذشته سعی کرد مانند سال ۱۳۹۱ ائتلافی جهانی علیه ایران شکل دهد اما نه تنها کاری از پیش نبرد بلکه باعث شد اتحادیه اروپا علیه ترامپ موضع بگیرد و خود ائتلافی علیه امریکا و به نفع برجام شکل دهد. اینکه آنها چقدر در این امر موفق بوده‌اند، بحث دیگری می‌طلبد اما مهم آن است که در حرکت تازه ترامپ، امریکا برای نخستین‌بار پس از جنگ جهانی دوم در عرصه بین‌المللی تنها ماند. در این حال، اتفاق تازه‌ای که از فردا شروع می‌شود هرچند طی ماه‌های گذشته توان خود را خالی کرده و بعید است زمینه ساز تغییر دیگری در اقتصاد ایران شود ولی آن را می‌توان مبنای حرکت تازه‌ای در اقتصاد ایران کرد. حرکتی که دولت ایالات متحده علیه ایران آغاز کرده، زدن صادرات نفت ایران...

همین صفحه

بازار سرمایه

بورس در مدار مثبت می‌ماند

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران بر خلاف انتظارات افراد تازه وارد که فقط با ذهنیت دریافت بازدهی کوتاه‌مدت وارد تالار شیشه‌ای شدند و پس از کسب سود سریعا اقدام به شناسایی آن و خروج از روند معاملاتی کردند توانست طی داد و ستدهای هفته گذشته با رشد ۲ هزارو ۳۰۷ واحدی (معادل ۱،۲ درصد افزایش) همراه شود و در نهایت رقم ۱۸۳ هزارو ۳۶۷ واحدی را به خود اختصاص دهد. از همین رو شاخص‌های سهامی کشور با توجه به این که...

صفحه ۵

بانک و بیمه

شکایت مالباختگان سکه ثامن از اتحادیه طلا و جواهر

وکیل مدافع تعدادی از مالباختگان پرونده سکه ثامن ضمن تشریح آخرین وضعیت این پرونده، از شکایت مالباختگان از وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتحادیه طلا و جواهر تهران خبر داد. رسول کوهپایه‌زاده روز جمعه در گفت‌وگو با ایرنا درباره آخرین وضعیت پرونده سکه ثامن اظهار داشت: این پرونده حدود چهار هزار مالباخته و شاکی دارد که نمایندگانی از طرف آنها مراجعه کردند. «در مذاکرات انجام شده مشخص شد تعداد قابل توجهی از هموطنان‌مان به دلیل ارتکاب افعال و اعمال مجرمانه توسط دست‌اندرکاران سایت سکه ثامن، اموال‌شان برده و وجوه زیادی را از دست دادند.» این وکیل دادگستری اضافه کرد: با توجه به اینکه غالب مالباختگان از نظر مالی در وضعیت و شرایط مناسبی قرار ندارند و حتی در هزینه‌های روزانه و یومیه زندگی خود مانده‌اند...

۴

جهان

استقبال بازارها از چشم‌انداز توافق تجاری چین -امریکا

۷

سرمقاله

عبرت تحریم

بهاره مهاجری |
معاون سردبیر |

دور تازه تحریم‌های یکجانبه و غیرقانونی امریکا علیه ایران از فردا اجرایی می‌شود. هر چند ترامپ طی شش ماه گذشته سعی کرد مانند سال ۱۳۹۱ ائتلافی جهانی علیه ایران شکل دهد اما نه تنها کاری از پیش نبرد بلکه باعث شد اتحادیه اروپا علیه ترامپ موضع بگیرد و خود ائتلافی علیه امریکا و به نفع برجام شکل دهد. اینکه آنها چقدر در این امر موفق بوده‌اند، بحث دیگری می‌طلبد اما مهم آن است که در حرکت تازه ترامپ، امریکا برای نخستین‌بار پس از جنگ جهانی دوم در عرصه بین‌المللی تنها ماند. در این حال، اتفاق تازه‌ای که از فردا شروع می‌شود هرچند طی ماه‌های گذشته توان خود را خالی کرده و بعید است زمینه ساز تغییر دیگری در اقتصاد ایران شود ولی آن را می‌توان مبنای حرکت تازه‌ای در اقتصاد ایران کرد. حرکتی که دولت ایالات متحده علیه ایران آغاز کرده، زدن صادرات نفت ایران است؛ چشم اسفندیار یا پاشنه آشیل اقتصاد و سیاست ایران. صنعتی که با وجود آنکه درآمدهای آن مبنای توسعه و رفاه ایران است، همواره برای سیاستمداران ایرانی که خواهان استقلال رای بوده‌اند، دردسر ساز بوده است. محمد مصدق، چهره‌ای ملی که وجه تسمیه مناسبی برای او است، را می‌توان اولین قربانی این صنعت دانست. سیاستی که وی پس از ملی کردن صنعت نفت در دستور کار قرار داد تا اقتصاد ایران را از این بلیه نجات دهد، اقتصاد بدون نفت، به شکست انجامید که چرایی آن را باید در تفرق سیاستمداران ایرانی جست تا فعالان اقتصادی. اگر در آن زمان سیاستمداران ایرانی حول یک محور، توسعه اقتصاد ایران، جمع می‌شدند و مبنای توسعه را نه درآمدهای نفتی، (که در آن زمان هم درآمد چندانی نصیب ایران نکرده بود) که استفاده از توان و پتانسیل داخلی و نقش قانونمداری در این توسعه قرار می‌دادند، بدون شک سرنوشت ایران تغییر می‌کرد اما چنین نشد و متاسفانه هیچ دولتی هم از آن درس نگرفت. ایران از این دوره‌ها زیاد پشت سر گذاشته است. جدا از بیماری هلندی که در سال‌های ۱۳۵۴ به بعد اقتصاد ایران دچار آن شد و جدا از صدمات درآمدهای نفتی دوران جنگ تحمیلی، در نیمه دوم دهه ۱۳۷۰ هم شاهد بودیم که قیمت نفت به پایین‌ترین سطح تاریخی ۲۰ سال گذشته خود رسید و باعث شد دولت وقت دوباره به صادرات غیر نفتی روی بیاورد و اقدام به تدوین برنامه اقتصاد بدون نفت کند؛ برنامه‌ای که وزیر فعلی اقتصاد در آن مقطع مسوول تدوین آن بوده است. اما پس از یک برهه و افزایش قیمت نفت، دوباره در بر همان پاشنه سابق چرخید و آنچه فراموش شد، توسعه توان داخلی و رونق تولید داخلی بود. در تمامی قوانین توسعه و بودجه‌ای که طی ادوار مختلف تدوین شده، متاسفانه آنچه در اولویت قرار گرفته، سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه خارجی در صنعت نفت بوده است. البته منکر این نیستیم که این صنعت باید توسعه و رونق یابد چه آنکه اگر فرضا تولید نفت ایران به ۶ میلیون بشکه در روز می‌رسید، یقینا تحریم ایران از سوی امریکا و دیگران به این راحتی صورت نمی‌گرفت، اما آنچه در این میان مورد غفلت واقع شد، بخش‌های مختلف اقتصاد ایران بوده است. نه تدبیری برای بهبود صنعت خودرو که این همه برای آن مایه گذاشته شد، صورت گرفت و نه فکری به حال بنگاه‌های کوچک و متوسطی شد که می‌توانستند هم اشتغال ایجاد کنند و هم تولید. اینکه چرا چنین نشد سوالی است که کمتر کارشناسی به سراغ آن رفته است. واقعیت آن است تاسیس دولت مدرن در ایران که با انقلاب مشروطه پا گرفت، از سر نیاز اقتصادی نبود بلکه آنچه به تشکیل دولت مدرن دامن زد، مقایسه عقب‌ماندگی ایران با پیشرفت کشورهای اروپایی از زاویه اقتصادی و با تکیه بر ابزار سیاسی بود. پدران ما به غلط خیال می‌کردند، فقط تاسیس دولت مدرن می‌تواند کشور را از عقب ماندگی برهاند در حالی که پیش نیاز دولت مدرن عوامل متعددی است که عمده آن به تغییر ساختار فرهنگی -اقتصادی و تدوین قوانین و مقررات بر حسب تغییرات این ساختار بر می‌گردد. لذا غفلت از این عوامل عملا سبب تغییر شکلی تشکیلات دولت شد نه ساختار کشور. همین تغییر شکلی دولت (نه تغییر ساختاری اقتصادی و فرهنگی کشور) با تغییرات نظام به جلو آمد و جز در مقاطع کوتاهی که اندک قوانین و مقرراتی برای توسعه تولید و تقویت بخش خصوصی تدوین شد که ثمره‌اش را می‌توان در آن دوره‌ها دید، قوانین دیگری تصویب نشد و اگر هم تصویب شده باشد، اجرایی نشد. اگر در دوره پهلوی اول ساختار سیاسی و اقتصادی و فرهنگی کشور، مدرن شد (برای مثال وزارت امور دارایی تشکیل شد و اخذ مالیات مصوب شد، وزارت دادگستری شکل گرفت، سازمان‌های ثبت احوال و اسناد پا گرفتند) اما شاهد آن بودیم که حکومت به راحتی می‌توانست به اموال و دارایی‌های مردم دست درازی و آنها را به نفع شخص اول مملکت مصادره کند و هیچکس هم نمی‌توانست اعتراض کند. حال این را مقایسه کنید با یکی از نمایشنامه‌های زیبای شکسپیر، ریچارد دوم، که ملهم از تاریخ انگلستان است. ریچارد در زمان نبرد با اسکاتلند اموال و دارایی‌های یکی از عموهای خود را مصادره کرد و برای جلوگیری از پیگیری‌های حقوقی، نام و نشان وی را هم گرفت. فرزند او که تبعید بود برای گرفتن عناوین و اموال به انگلستان برگشت. اشراف و بزرگان انگلستان با او همراهی کردند تا پادشاه را به خاطر این کار غیر عرفی سرنگون کنند که کردند. در عمل، نبود قانون در حمایت از مالکیت فردی اصلی‌ترین نقص قوانین کشوری است و متاسفانه به آن باید درآمدهای هنگفت نفتی هم اضافه شود که خیال دولت‌ها را از هر بابت راحت کرده که دست نیاز به سوی مردم دراز نکند تا مبادا خواسته‌های به حق آنها را برآورده سازد. این امر به «نادیده انگاشتن توانایی‌های فعالان اقتصادی» و «وقعی ننهادن به تقویت بخش خصوصی» منجر شده است. بررسی تاریخی سایر کشورها نشان می‌دهد هیچ کشوری بدون رجوع به داخل، توسعه نیافته است. آنها اول اعتماد مردم خود را جلب کردند و سپس همراه با آنها به تدوین قوانین در حمایت از مالکیت‌های خصوصی پرداختند تا هیچ نهاد و فردی حق تصرف نداشته باشد. اکنون این فرصت ناخواسته پیش آمده است. حکومت و دولت برای رفع این معضل به مردم رجوع کنند و بخش خصوصی را از هر لحاظ در جهت تقویت تولید و رونق توسعه فرابخوانند و مهم‌تر از همه به تصویب قوانینی در جهت تضمین «مالکیت فردی» و «امنیت اقتصادی» روی آورند تا هیچکس حق تصرف نداشته باشد.

خبر

رییس کل بانک مرکزی: امریکا در تحریم کامل نفت ایران ناکام شد

رییس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تاکید کرد «امروز دیگر بر همگان مسجل شده است که امریکا در تحریم کامل نفت ایران و به صفر رساندن آن به هر دلیل و بهانه‌ای ناکام شده است».

به گزارش ایرنا، عبدالناصر همتی عصر جمعه در یادداشت صفحه اینستاگرام خود نوشت: با معافیت تدریجی کشورهای متعدد از تحریم خرید نفت ایران، فضای آتی تجاری و در آمدی کشور مشخص‌تر می‌شود. وی ادامه داد: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که در ماه‌های اخیر ذخایر ارزی خود را به حد مطلوب رسانده است، متناسب با شرایط در حال تغییر، حتی در شرایط بسیار نامتحمل به حداقل رسیدن صادرات نفت، برنامه مناسب را دارد.

«بانک مرکزی با تنظیم دقیق منابع و مصارف ارزی کشور تلاش خود را همانطور که در هفته‌های اخیر نشان داد بر ثبات بازار پول و ارز تمرکز کرده و تقویت تدریجی و روز افزون پول ملی و افزایش رقابت‌پذیری اقتصاد و جلوگیری از نوسان را هدف قرار داده است.» همتی افزود: بانک مرکزی همراه با برنامه‌ریزی برای تعادل بازار ارز و کنترل تورم، برای توجه به وضعیت معیشتی و رفاهی مردم به ویژه دهک‌های پایین درآمدی کنار دولت قرار دارد و از هیچ کوششی فروگذار نیست.

روی موج خبر

زمان تفحص از سرخابی‌ها تمدید می‌شود؛ |
حجت‌الاسلام طباطبایی‌نژاد رییس هیات تحقیق و تفحص از باشگاه استقلال و پرسپولیس در مجلس با بیان اینکه مسوولان ۲ باشگاه مدارک و مستندات مورد نیاز را به هیات تحقیق و تفحص ارسال کردند، اظهار داشت: اعضای کارگروه‌های مختلف هیات در حال بررسی این پرونده‌ها هستند. وی افزود: با توجه به حجم مدارک و مستندات ارسالی و همچنین محورهای مختلف تفحص احتمال تمدید مدت تفحص بسیار زیاد است. طباطبایی‌نژاد با تاکید بر اینکه باشگاه استقلال و پرسپولیس طی ۱۰ سال گذشته فراز و نشیب‌های فراوانی در سطوح مدیریت داشتند، عنوان کرد: مباحث مالی، عزل و نصب‌ها در این ۲ باشگاه و همچنین دلایل جریمه‌های بین‌المللی این ۲ باشگاه از جمله مهم‌ترین محورهای این تفحص است.

ظریف بار دیگر به ترکیه رفت؛ سخنگو |
«محمدجواد ظریف» دیروز (جمعه) در صدر هیاتی برای شرکت در نشست وزیران خارجه سازمان همکاری اقتصادی «دی هشت» به ترکیه سفر کرد. اعضای سازمان همکاری‌های اقتصادی هشت کشور در حال توسعه موسوم به دی هشت (D۸) را ایران، ترکیه، بنگلادش، مصر، مالزی، اندونزی، نیجریه و پاکستان تشکیل می‌دهند. این گروه در ۱۵ ژوئن ۱۹۹۷ (۲۵ خرداد ۱۳۷۶) به پیشنهاد نجم‌الدین اربکان رهبر حزب اسلام‌گرای رفاه و نخست وزیر وقت ترکیه با هدف تقویت همکاری‌های اقتصادی کشورهای عضو تشکیل شد. وزیر امور خارجه سه‌شنبه هفته گذشته (هشتم آبان‌ماه) نیز با سفر به ترکیه، در ششمین نشست سه جانبه وزیران امور خارجه ایران، جمهوری آذربایجان و ترکیه شرکت کرد.

روایت سفیر انگلیس از گرمی خرید و فروش در جمعه بازار تهران؛ ایسنا |
در حالی که هفته آینده امریکا بخش دیگری از تحریم‌هایش علیه ایران که در چارچوب برجام تعلیق شده بود را مجدد به اجرا در می‌آورد، راب مک‌ایر سفیر انگلیس در تهران در گشت و گذاری که از جمعه بازار «پروانه» واقع در خیابان جمهوری در نزدیکی سفارت این کشور داشته است با انتشار تصاویری از این جمعه بازار به شلوغی این بازار و روند عادی و قابل توجه خرید و فروش در این بازار اشاره کرده است.

تقدیر روحانی از سرپرستان وزارتخانه‌های کار و اقتصاد؛ ایسنا |
رییس جمهوری در پیام‌هایی جداگانه از زحمات و خدمات دکتر بندپی و دکتر اکرمی تقدیر کرد. روحانی با قدردانی از زحمات و خدمات انوشیروان بندپی در مدت تصدی سرپرستی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، دوام توفیق وی در خدمتگزاری به نظام اسلامی و مردم شریف ایران را از خداوند خواستار شد. همچنین رییس جمهوری در پیامی دیگر از زحمات و خدمات اکرمی تقدیر کرد. روحانی با قدردانی از زحمات و خدمات سید رحمت‌الله اکرمی در مدت تصدی سرپرستی وزارت امور اقتصادی و دارایی، دوام توفیق وی در خدمتگزاری به نظام اسلامی و مردم شریف ایران را از خداوند خواستار شد.

امریکا قطعا با تحریم‌ها علیه ایران به اهداف سیاسی خود نمی‌رسد؛ مهر |
امام جمعه موقت تهران گفت: امکان اینکه امریکا بتواند با اعمال تحریم‌ها علیه ایران به اهداف اقتصادی‌اش برسد ضعیف است اما قطعا به اهداف سیاسی خود نخواهد رسید. آیت‌الله موحدی کرمانی اظهار کرد: به ترامپ می‌گویم که دوران قلدری و زورگویی رو به افول است و حتی کشورهای اروپایی هم پیمان تو هم دیگر خسته شده‌اند. امریکا می‌خواهد کشورهای پایبند قانون را مجازات کند که این روش دارای تبعات بسیار بدی بر نظم جهانی است و قطعاً امریکا روز به روز منفورتر و منزوی‌تر می‌شود. امام جمعه موقت تهران بیان کرد: بعضی خیال می‌کنند بیت‌المال حساب و کتاب ندارد در حالی که دزدی از بیت‌المال خطرناک‌تر از دزدی از جیب یک فرد است. دزدی از بیت‌المال دزدی از پولی است که حیات جامعه مسلمین به آن وابسته است

پیشنهاد تشکیل شورای تجاری مشترک بین ایران و روسیه؛ ایسنا |
در دیدار سفیر ایران در روسیه با وزیر امور قفقاز شمالی، مسائل مربوط به همکاری‌های تجاری و اقتصادی مورد بحث و گفت‌وگو قرار گرفت. در این ملاقات طرفین با تاکید بر روابط عالی سیاسی دو کشور و روند رو به رشد همه جانبه این روابط، موضوعات مربوط به تسهیل روابط بازرگانی، حل مسائل کریدور شمال جنوب، تبادل استاد و دانشجو، همکاری‌های استانی، اجرایی کردن توافقات و تفاهمات، برگزاری همایش ایران‌شناسی، و سایر زمینه‌های همکاری را مورد بحث و بررسی قرار دادند. در این دیدار سفیر ایران به منظور پیگیری جدی و اجرای توافقات، پیشنهاد تشکیل شورای تجاری مشترک و برگزاری کارگروه همکاری‌های استانی را مطرح کرد که مورد استقبال طرف روس قرار گرفت.

کارزار فشار حداکثری ترامپ علیه ایران شکست خورد؛ ایرنا |
«واشنگتن فری بیکن» نوشت، واشنگتن با تسلیم در برابر اروپا و ایران، امتیازاتی بزرگ، از جمله دسترسی به جامعه جهانی ارتباطات مالی بین بانکی (سوییفت) به ایران می‌دهد که به واسطه آن، فشار ناشی از تحریم‌های پیش رو علیه تهران کاهش می‌یابد. این تارنمای اطلاع‌رسانی امریکایی دیروز (جمعه) به نقل از افراد آگاه از مساله اعلام کرد، مقامات ارشد وزارت خارجه امریکا که در زمینه مسائل ایران فعالیت دارند، مایک پمپئو، وزیر خارجه دولت دونالد ترامپ را به ادامه دسترسی ایران به سوییفت متقاعد کردند.

محمد جواد ظریف در یک رشته توییت افشا کرد

پشت پرده اتهام‌زنی دانمارکی‌ها

گروه ایران |
وزیر خارجه ایران اعتقاد دارد در پشت پرده اتهام سرویس‌های امنیتی دانمارک به ایران موساد قرار دارد. محمد جواد ظریف پس از تند شدن تب اتهام زنی چند کشور اروپایی به ایران، پشت پرده این نمایش را سرویس اطلاعاتی رژیم صهیونیستی دانست که سعی در دادن آدرس غلط دارد. ظریف در توییتی نوشت که «اقدام منحرف و خیره‌سرانه موساد در کاشت پرچم‌های عوضی (آدرس‌دهی غلط) تنها عزم ما برای تعامل سازنده با دنیا را تقویت می‌کند.» او همچنین در رشته توییتی به سیر تاریخی اقدامات اسراییل علیه ایران در یک سال اخیر پرداخت که هدفش ضربه زدن به توافق هسته‌ای بوده است. ظریف سلسله اقدامات موساد علیه توافق هسته‌ای ایران در سال ۲۰۱۸ را به این شکل توضیح داد: «۳۰ آوریل: نتانیاهو ادعا کرد موساد «اسناد محرمانه برنامه هسته‌ای ایران» را کشف کرد»، «۸ می: ترامپ از برجام خارج شد»، «۳ ژوئن: رییس جمهور روحانی سفر منطقه‌ای به سویس و اتریش را آغاز کرد»، «۳ ژوئن: موساد مدعی کمک به «خنثی کردن طرح بمب گذاری ایران» در فرانسه شد»، «۲۶ سپتامبر: ترامپ نمایش فجیعی علیه ایران در شورای امنیت سازمان ملل اجرا کرد»، «۲۷ سپتامبر: نتانیاهو ادعا کرد موساد «تاسیسات محرمانه هسته‌ای ایران» را کشف کرده است»، «۲۹ اکتبر: بیانیه برنامه‌ریزی شده اتحادیه اروپا درباره سازوکار ویژه مالی (برای تعامل با ایران)» و «۲۹ اکتبر: موساد مدعی کمک به «خنثی کردن طرح ترور ایران» در دانمارک شد». وزیر خارجه کشورمان چهارشنبه هفته گذشته نیز در واکنش به اتهام بی‌اساس پلیس دانمارک به یک تبعه ایرانی برای حمله به شخصی در خاک این کشور، گفته بود، این ادعاها «عملیات فریبکارانه» از سوی سازمان جاسوسی موساد علیه ایران است.
شبکه تلویزیون رژیم صهیونیستی آی ۲۴ به نقل از منابع امنیتی در موساد، سازمان اطلاعات این رژیم ادعا کرد که نیروهای اطلاعاتی این کشور دانمارک را از «عملیات ایران» مطلع کرده بودند.

اتهام زنی خارج از موازین حقوقی

در همین حال، بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران در مصاحبه با ایرنا گفته است، آنچه که توسط مقامات دانمارک در خصوص تلاش برای حمله به یک مخالف جمهوری اسلامی مطرح شد، «کاملاً بی‌اساس و نادرست است و اطلاعاتی که گردآوری شده نیز این نکته را نشان می‌دهد.» سخنگوی وزارت امور خارجه ایران اضافه کرده است: «گفته می‌شود فردی ایرانی‌الاصل با تابعیت نروژی قرار بوده علیه مخالفان ایران اقدام تروریستی انجام دهد؛ این شخص کاملاً موهوم و بی‌نام و نشان است.» بهرام قاسمی می‌گوید، هیچ دلیل و مدرکی در این زمینه به ایران ارایه نشده است. قاسمی اضافه کرده است: پیش از ارایه هرگونه سند و مدرک و برگزاری محکمه‌ای، این اتهام به ایران نسبت داده شده که چنین کاری خلاف روابط دوستانه و تمام موازین حقوقی و قضایی شناخته شده است.
سخنگوی وزارت امور خارجه ایران می‌گوید: «قراین نشان می‌دهد که امریکا، اسراییل و «کانون بدنام دیگری که امروز با اتهامات بسیار سنگین مواجه است، تلاش می‌کنند در این جنگ روانی ایران را مورد اتهام قرار داده و از این طریق روابط ایران و اتحادیه اروپا را در آستانه مرحله دوم تحریم‌های امریکا تخریب کنند.» قاسمی با این حال از اتحادیه اروپا، مسوول عالی سیاست خارجی این اتحادیه و دیگران خواسته است تا در این مورد دخالت کنند و اسناد مورد «ادعای طرف دانمارکی را دقیقاً مورد بررسی قرار دهند.»

ادعای پلیس دانمارک

پلیس دانمارک روز سه‌شنبه بدون ارایه هیچ مستنداتی عوامل منتسب به ایران را به حمله به یک فرد در خاک این کشور متهم کرد. آنطور که خبرگزاری فارس نوشته، وزارت خارجه دانمارک در همین ارتباط سفیر این کشور را از تهران فراخواند. «آندره ساموئل سن»، وزیر خارجه دانمارک در یک کنفرانس خبری گفت معتقد است حکومت ایران عامل این حمله بوده و به همین دلیل سفیر دانمارک را از تهران برای مشورت فرا می‌خواند.
روز چهارشنبه «مایا کوتسیانیچ» سخنگوی «فدریکا موگرینی»، با وجود این ادعاها بر حمایت اتحادیه اروپا از توافق هسته‌ای با ایران (برجام) تأکید کرد.
این مقام اروپایی گفت: «حمایت این اتحادیه از برجام به قوت خود باقی است اما دیگر مسائل با ایران از جمله اتهام قتل در اتحادیه اروپا به صورت جداگانه مورد بررسی قرار خواهد گرفت.» وی اضافه کرد: «ما تهدید علیه امنیت اتحادیه اروپا را نمی‌پذیریم و این اتفاقات را فوق‌العاده جدی تلقی می‌کنیم. وی به این موضوع اشاره کرد که تحریم‌ها علیه ایران (در ارتباط با تروریسم یا حقوق بشر) هنوز پابرجا هستند.» کوتسیانیچ درباره ساز و کار ویژه اقدام مالی اروپا با ایران بدون اشاره به زمانبندی و محتوای آن گفت: کار در این مورد میان کشورهای عضو ادامه دارد. کوتسیانیچ افزود: «ما شنیده‌ایم اقدامات به آرامی در جریان است و برخی دیپلماتها نگرانی‌هایی درباره مخالفت‌های داخلی دارند.»
پیش از این وزیر خارجه دانمارک گفته بود این کشور در تلاش خواهد بود تحریم‌های جدیدی در چارچوب اتحادیه اروپا علیه ایران اعمال کند. صبح چهارشنبه هفته گذشته هم سفیر دانمارک در تهران به وزارت خارجه احضار شد. سفیر دانمارک در این ملاقات گفت که برای پاره‌ای از مشورت‌ها به کپنهاگ فراخوانده شده و در کپنهاگ سعی خواهد کرد تا مطالب و انتظارات طرف‌های ایرانی را مطرح و پیگیری کند.
در این بین دانمارک ادعا کرده شخصی که قصد ترور را داشته، یک شهروند نروژی بوده که اصالت ایرانی دارد. بر همین اساس، اینه اریکسن سورد، وزیر خارجه نروژ از احضار سفیر ایران در این کشور خبر داده است. او در این باره گفته است: «ما در جریان این ملاقات [با سفیر ایران] تاکید کردیم فعالیتی که به دنبال تحقیق در دانمارک افشاء شده غیر قابل قبول است.» این ادعاها در حالی است که شهروند نروژی که دانمارکی‌ها مدعی هستند قصد ترور داشته، اتهامات به خود را رد کرده است.

در سخنرانی پیش از خطبه‌های نماز جمعه تهران مطرح شد

تصور دشمن این بود که با فشار اقتصادی، ایران عقب‌نشینی کند

با نزدیک شدن به موعد رسمی ۱۳ آبان ماه و تلاش امریکا برای تحت تاثیر قرار دادن ایران در حوزه اقتصادی، این پرسش اساسی که ایران با استفاده از چه راهکارهایی می‌تواند در مقابل این جنگ روانی گستره اقتصاد و امنیت خود را ایمن‌سازی کند؛ بیشتر از هر زمان دیگری مطرح شده است. چهره‌های مختلف سیاسی و حاکمیتی در این روزها تلاش می‌کنند تا با ارزیابی تحلیلی راهبرد دشمنان راهکارهای عملیاتی برای عبور از چالش جنگ روانی دشمن را نیز ارایه کنند. رییس سازمان پدافند غیر عامل یکی از چهره‌هایی است که با توجه به حوزه مسوولیتش بخشی از تلاش‌های دشمنان برای آسیب رساندن به اقتصاد کشور را تصویرسازی می‌کند. سردار جلالی روز پنجشنبه در قم و دیروز قبل از خطبه‌های نماز جمعه تحلیلی از برنامه‌های دشمن برای روز ۱۳ آبان ماه ارایه داده که بر اساس آن می‌توان تصویری از راهبردهای امریکا به دست آورد. سردار غلامرضا جلالی معتقد است: اولین اقدام دشمن ایجاد دو قطبی امنیتی و اقتصادی در کشور بود و پیش فرض دشمن این بود که با ایجاد فشار اقتصادی، ایران در موضوع امنیت عقب‌نشینی کند. رییس سازمان پدافند غیر عامل کشور گفت: امریکا به عنوان مظهر تروریسم است. همواره هر جا تروریسم هست اسم امریکا مطرح می‌شود و در جهان امروز از مثلثی برخوردار یم که سیاست گذار، هدایت کننده، خلق کننده و تروریست از یک طرف و بهره‌بردار از تروریسم از طرف دیگر و پشتیبان مالی از طرف دیگر قرار دارند. این مثلث یعنی عربستان، رژیم صهیونیستی و امریکا. وی عنوان کرد: اینکه امروز به عنوان روز مبارزه با استکبار جهانی با محوریت امریکا متمرکز و تعیین شده در چنین روزی باید به موضوعات این مساله پرداخته شود که امریکا به عنوان مظهر تروریسم است. همواره هر جا تروریسم هست اسم امریکا مطرح می‌شود و در جهان امروز از مثلثی برخوردار یم که سیاست گذار، هدایت کننده، خلق کننده و تروریست از یک طرف و بهره‌بردار از تروریسم از طرف دیگر و پشتیبان مالی از طرف دیگر قرار دارند. این مثلث یعنی عربستان، رژیم صهیونیستی و امریکا. امریکا مظهر تروریسم است. آنها همه جای دنیا بخشی از سیاست خود را با خلق تروریسم ایجاد می‌کنند. آنها در جامعه اسلامی در منطقه بین عراق و سوریه داعش و تکفیری‌ها را خلق، تجهیز و حمایت تسلیحاتی و مالی کردند و به عنوان پشیبان اصلی و بهره‌بردار در این حوزه هستند.

راهبرد مقاومت در برابر استکبار

او ادامه داد: عناصر اصلی راهبرد مقاومتی حاکمیت، دولت، مردم و راهبرد تاب آوری ملی است که می‌تواند این عناصر را به هم اتصال دهد. در بعد حاکمیت ملی باید بر وحدت ملی برای همه عناصر اصلی این راهبرد تکیه شود. این راهبرد ناشی از تفکر اسلام ناب و برگرفته از تفکر امام (ره) و قاعده نفی سبیل است که تسلط بیگانگان در کشور را نمی‌پسندد. دولت مسوولیت‌های اجرایی جدی در این حوزه دارد. رهبر می‌فرماید مردم باید از این دولت تصویر یک دولت مقتدر، توانا، دردآشنا و توانمند در دفاع از دشمن و همچنین مستحکم در برابر تهدیدات دشمن را ببینند. ما امروز در حال عبور از تحریم‌های ظالمانه هستیم و این باید در عمل توسط مردم حس شود. رییس سازمان پدافند غیر عامل کشور، گفت: مردم باید امروز شرایط و تهدیدات را درک کنند و بفهمند. کما اینکه می‌دانند. باید دشمن را با بصیرت انقلابی بشناسند. زمانی که منافقین ایفای نقش می‌کنند جبهه دشمن شفاف و صریح مشخص است نباید به هر دلیلی به زاویه‌ای غیر از این زاویه بپردازیم و همه جریانات داخلی وفادار با انقلاب باید موضع گیری خود با دشمن را صراحتا اعلام کنند. مردم، کشورهای اطراف را می‌بینند که چقدر ضعف و مشکلات امنیتی در آنجاها وجود دارد. امنیت مستحکم ما ثمره خون شهداست و مردم باید قدر بدانند. سوریه سازی یکی از راهبردهای دشمن است. مردم باید قدر رهبری معظم را به عنوان ستون این خیمه، منسجم کننده کشور و ملت، فرماندهی کل که این جبهه را هدایت می‌کند خوب بشناسند و نگاهشان به ایشان باشد. باید همزمان با صبر الهی مقاومت را شکل دهند و انسجام بین ولایت و رهبری و مردم و دولت باید اتفاق بیفتد. سردار جلالی، عنوان کرد: معظم له در دیداری که داشتیم تاکید داشتند باید رویکرد پدافند غیر عامل علمی، هوشمندانه و دقیق باشد یعنی در هر حوزه نیازمند رویکرد تخصصی و دقیق هستیم که در شرایط امروز ضرورت آن بیشتر احساس می‌شود. اگر همکاری در این حوزه شکل نگیرد ممکن است تهدیدات مخاطره آمیزی به همراه داشته باشد. ما در حوزه سایبری و سایر حوزه‌ها با تهدیداتی روبرو هستیم امیدواریم کما اینکه تابستان داغ دشمن را به تابستان مایوسانه تبدیل کردیم ان شاءالله ادامه مشکلات را تحت رهبری مقام معم رهبری و حمایت سایر قوا پشت سر بگذاریم.

تهدید اقتصادی

رییس سازمان پدافند غیر عامل در جلسه شورای پدافند غیر عامل استان قم در استانداری قم عنوان کرد: اکنون یک تهدید کلان در کشور وجود دارد و یک استراتژی دفاعی در برابر این تهدید برنامه‌ریزی شده است و هر دستگاه و بخش یک نقش اساسی و کلیدی در این استراتژی دارد. وی افزود: یک تهدید ترکیبی متشکل از چند حوزه عملیات روانی، شناختی، اقتصادی و امنیتی توسط دشمن علیه کشور برنامه‌ریزی شده است، این تهدید با تمرکز روی مردم است و بنا است روی مردم اثر بگذارد و شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های معاند وسیله اجرای این تهدیدات است. رییس سازمان پدافند غیر عامل کشور بیان کرد: ترامپ از برجام خارج شد و احساس کرد که با خروج از برجام و تحریم می‌تواند بر کشور تاثیر بگذارد و زمینه امتیاز گرفتن بیشتر از ایران فراهم می‌شود. وی ادامه داد: استراتژی دشمن، متمرکز کردن همه فشارها در همه حوزه‌ها در زمان محدود به جمهوری اسلامی است؛ اولین اقدام دشمن ایجاد دو قطبی امنیتی و اقتصادی در کشور بود و پیش فرض دشمن این بود که با ایجاد فشار اقتصادی، جمهوری اسلامی در موضوع امنیت عقب‌نشینی کند. سردار جلالی تصریح کرد: در شرایط فشار اقتصادی، یک رویکرد این بود که دولت کنار زده شود و رویکرد دیگر این بود که در کنار دولت، تشکیلاتی ایجاد شود تا اختیارات دولت محدود شود که با این دو رویکرد مخالفت شدید شد و اعلام شد که دولت با رای مردم اعتبار قانونی دارد و باید دولت مسائل و مشکلات کشور را حل کند. وی گفت: همچنین رهبری به سه قوه تاکید کردند که تمام تلاش خود را برای حل مشکلات اقتصادی انجام دهند.

وزارت خارجه باید در برابر دانمارک اقدام متقابل می‌کرد

رییس کمیسیون امنیت ملی مجلس گفت: انتظار داشتیم وزارت امور خارجه در قبال اقدامات کشور دانمارک مقابله به مثل کند که متاسفانه این اقدام انجام نشد. حشمت‌الله فلاحت‌پیشه در گفت‌وگو با مهر در واکنش به اقدام دولت دانمارک در فراخواندن سفیر این کشور از ایران گفت: از وزارت خارجه انتظار داشتیم بعد از حادثه تروریستی اهواز، احضار سفیر دانمارک و موضوع حضور سرکرده‌های تروریسم افراطی جنوب کشور در دانمارک را پیگیری کند اما متاسفانه به دلیل برخی ملاحظات، این کار انجام نشد. نماینده مردم اسلام‌آباد غرب در خصوص انگیزه‌های دانمارک برای فراخواندن سفیرش از ایران گفت: هدف اول دانمارک نشان دادن چراغ سبز به امریکا در آستانه تحریم‌های جدید ایران است. او ادامه داد: هدف دوم توجیه عدم اجرای وظایف دانمارک بر اساس کنوانسیون‌های بین‌المللی در مقابله با تروریسم است. رییس کمیسیون امنیت ملی تصریح کرد: دیپلمات‌های ایران که با طرف‌های اروپایی مذاکرات تنگاتنگی را دارند، باید در عرصه دیپلماسی رسمی و عمومی روشنگری‌هایی را انجام دهند.

درخواست یک نماینده مجلس از وزیر جدید «صمت»

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس از وزیر صنعت، معدن و تجارت خواست تا مشکلات اجرایی و مالی واحدهای تولیدی بزرگ، متوسط و کوچک را حل، بستر توسعه صادرات کالاهای ایرانی را ایجاد و بازار کالا و خدمات را به درستی تنظیم و ساماندهی کند. سیده حمیده زرآبادی در گفت‌وگو با ایسنا خواستار تدوین برنامه‌های پایدار و با ثبات در این سه حوزه صنعت، معدن و تجارت شد. وی گفت: باید توجه به واحدهای تولیدی بزرگ، متوسط و کوچک باشد و حل چالش‌های متنوع و متکثر این واحدهای اقتصادی باید جزو اولین اقدامات وزیر صنعت، معدن و تجارت باشد. نماینده مردم قزوین در مجلس تاکید کرد: اگر این مشکلات برطرف نشود هم در تامین مواد اولیه تولید و تنظیم بازار کالا و خدمات، مشکلات بدتر می‌شود و هم سرمنشأ ایجاد مشکلات متعدد در حوزه امنیت شغلی و معیشتی کارگران خواهد شد. وی خواستار توجه رضا رحمانی به رفع چالش‌های حوزه صادرات کالا شد و افزود: باید به صورت دقیق و از طریق راه‌کارهای مطلوب بستر رفع چالشهای حوزه صادرات انجام شود.

تلاش دولت برای واگذاری طرح‌های نیمه تمام

معاون عمران و توسعه امور شهری و روستایی وزیر کشور با بیان اینکه به دنبال واگذاری طرح‌های نیمه تمام به بخش خصوصی هستیم، گفت: با کمک بخش خصوصی طرح‌های با پیشرفت ۸۰ درصد را به اتمام می‌رسانیم. به گزارش تسنیم، مهدی جمالی‌نژاد در جمع خبرنگاران اظهار داشت: طرح‌های دولتی بسیاری داریم و پروژه‌های زیادی نیمه‌تمام مانده‌اند که برای اجرای این طرح‌ها نیاز به تامین اعتبارات بالایی است که به دنبال واگذاری آنها به بخش خصوصی هستیم. او افزود: پروژه‌های مهمی در شهرداری‌های کشور در حال انجام است و هر چند این پروژه‌ها نیازمند اعتبار هستند اما با وجود همه کمبود اعتبارات در حال انجام هستند و در شهرداری گرگان هم به مناسبت ۴۰ سالگی انقلاب ۴۰ پروژه در نظر گرفته شده است. معاون عمران و توسعه امور شهری و روستایی وزیر کشور با اشاره به اینکه همه طرح‌هایی که ۷۰ و ۸۰ درصد پیشرفت داشته باشند با اعتبارات و بودجه سال ۹۸ به اتمام خواهند رسید، تاکید کرد: باید این طرح‌ها را به کمک بخش خصوصی انجام دهیم و این طرح‌ها باید برای این بخش جذابیت داشته باشد.

تحریم‌های امریکا علیه ایران ظالمانه است

نماینده اقلیم کردستان عراق در تهران با بیان اینکه ایران به کردها کمک‌های زیادی کرده است و بر گردن کردها حق دارد افزود: تا می‌توانیم باید به ایران کمک کنیم. به گزارش ایسنا، ناظم دباغ، نماینده دولت اقلیم کردستان عراق در تهران که از اعضای حزب اتحادیه میهنی کردستان نیز به شمار می‌رود در گفت‌وگو با خبرگزاری باس نیوز گفت که تحریم‌های امریکا علیه ایران ظالمانه بوده و باید تا می‌توانیم به ایران کمک کنیم. ناظم دباغ گفت: وضع هر گونه تحریم اقتصادی علیه ایران یا عراق بر دیگر کشورهای منطقه نیز تاثیر خواهد گذاشت و از آنجا که اقلیم کردستان نیز بخشی از عراق است، این اقلیم را نیز در بر خواهد گرفت. عراق پیش از این اعلام کرده است که نمی‌تواند به این تحریم‌ها پایبند باشد و لازم است که این کشور معاف شود. او در ادامه گفت: زمانی که عراق تحریم شده بود، ایران به کردها کمک کرده است بنابراین کردها تا می‌توانند باید با ایران همکاری کنند، زیرا بخشی از ساکنین ایران نیز کرد و هم مرز با ما هستند. او افزود: ایران حقوقی بر گردن کردها دارد زیرا در زمان نظام پیشین عراق به ما کمک کرده است.

بانوان برای ورود به ورزشگاه صبور باشند

معاون رییس جمهور در امور زنان و خانواده درباره ورود زنان به ورزشگاه‌ها برای تماشای مسابقه فوتبال گفت: در این زمینه راه بسیاری را آمده‌ایم اما راه زیادی هم داریم و خانم‌ها امیدوار باشند. معصومه ابتکار در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به اینکه من پیش از این با خانواده و همسر خود به ورزشگاه رفته‌ام، اظهار کرد: اگر شهرستان نبوده و درگیر کار دیگری نباشم حتما برای تماشای مسابقه فوتبال فینال جام باشگاه‌های آسیا حتما به ورزشگاه می‌روم. ورود به ورزشگاه مطالبه دختران است و زمینه لازم برای حضور بانوان نیز در ورزشگاه در حال فراهم شدن است.
او درباره انتقاد به مساله ورود گزینشی بانوان به ورزشگاه برای تماشای مسابقات فوتبال بیان کرد: باید تدریجا این اتفاق بیفتد و بانوان وارد ورزشگاه شوند. مهم‌ترین گروهی که مایل به حضور در ورزشگاه‌ها هستند ورزشکاران خانم هستند که نگاه تخصصی داشته و سابقه حضور در تیم‌های ورزشی را دارند. آنها در اولویت هستند ولی حضور بانوان در ورزشگاه مرحله به مرحله انجام می‌شود.

یک استاد دانشگاه معضلات بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد را بررسی کرد

بودجه‌ریزی بر مبنای صفر، به‌جای عملکرد

گروه اقتصاد کلان |
دولت در بخشنامه بودجه سال ۹۸ تمام دستگاه‌ها را مکلف کرده که بودجه‌های خود را به بر اساس عملکرد یا هزینه تمام شده خود محاسبه کنند. این شکل از بودجه‌ریزی که به آن بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد گفته می‌شود در برنامه ششم توسعه هم مورد تاکید قرار گرفته و دولت را ملزم به اجرای تدریجی آن تا پایان برنامه کرده است. اما با این حال دولت در بخشنامه گفته که صددرصد دستگاه‌ها باید بودجه‌ریزی خود را به شکل جدید درآورند این در حالی است که یک استاد دانشگاه به تعادل می گوید نه تنها منطقا امکان عملیاتی کردن بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد روی همه دستگاه وجود ندارد بلکه در صورت امکان هم باعث کاهش کیفیت برخی خدمات دولت در بخش‌هایی مثل آموزش، امنیت و امثالهم می‌شود. به گفته سیدمحمدهادی سبحانیان این نوع بودجه‌ریزی نیازمند محاسبه هزینه‌ها از طریق کمی‌سازی واحدهای خدماتی است در حالی که حوزه‌هایی مانند امنیت و آموزش بیشتر مسائلی کیفی هستند و امکان این نوع کمی‌سازی وجود ندارد و در صورت وجود هم موجب کاهش کیفیت آنها خواهد شد.
به گزارش «تعادل» دولت در بخشنامه بودجه ۹۸ تکلیف کرده تمام دستگاه‌ها باید این نوع بودجه‌ریزی را در دستور کار قرار دهند. در این بخشنامه آمده است: «تمامی دستگاه‌های اجرایی به منظور پیش بینی اعتبارات خود موظفند بر مبنای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد ضمن تعیین اهداف و وظایف قانونی خود نسبت به محاسبه قیمت تمام شده فعالیت‌ها که از سامانه هزینه یابی استخراج می‌شود اقدام نمایند و بر اساس ضوابط و دستورالعمل‌های صادره نتایج را بر اساس زمان‌بندی تدوین لایحه برای سازمان برنامه و بودجه ارسال نمایند.»
بنابراین، در صورت تصویب نهایی بودجه سال ۹۸ در شورای اقتصاد، هیات وزیران و مجلس شورای اسلامی، تمامی دستگاه‌های اجرایی و واحدهای عملیاتی موظف به اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد خواهند بود.
با اینکه در برنامه ششم توسعه مقرر شده دولت طی ۵ سال این نوع بودجه‌ریزی را به تمام دستگاه‌ها تسری دهد، بخشنامه بودجه ۹۸ مشخص کرد که برخی امکانات این روش بودجه‌ریزی موجب شده که دولت به صورت یک‌باره و کامل آن را اجرا کند.
دولت در راستای اجرای برنامه ششم توسعه در سال ۹۷ مشخصا ۳۰ درصد از دستگاه‌ها را به اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد، ملزم کرد و در این بین قرار شد کارکرد این دستگاه‌ها از سوی مجلس مورد بررسی قرار گیرد تا کم و کیفِ اجرای قانون و میزان تعهد دستگاه‌ها مشخص شود. یک عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در این زمینه گفته است که جلس مصمم به اجرای این نوع بودجه‌ریزی است و از آن حمایت نیز می‌کند چراکه اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد نه تنها منجر به کاهش هدررفت منابع و ارتقاء کارایی و بهره‌وری دستگاه‌ها می‌شود بلکه به افزایش شفافیت نیز کمک می‌کند.
بنابراین به نظر می‌رسد شرایط خاص اقتصادی سال آینده و امکان تنگناهای مالی باعث اخذ سریع‌تر این تصمیم شده است.
عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی با اینکه این نوع بودجه‌ریزی را بهتر از شکل سنتی آن می‌داند اما با این حال آن را خالی از مساله و اشکال نمی‌داند و با نگاهی انتقادی به آن می‌پردازد. سیدمحمد هادی سبحانیان در گفت‌وگو با «تعادل» با بیان اینکه بودجه‌ریزی کنونیی که در کشور مرسوم است به شکل «بودجه‌ریزی افزایشی» است، گفت: به این معنا که دستگاه‌های مختلف که اسمشان در جداول قانون بودجه کشور درج شده است، هر سال مبلغی را اخذ می‌کنند و بر همان پایه سال‌های آینده به موازات تورم و دیگر عوامل اقتصادی درصدی به آن اضافه می‌کنند. در این نوع بودجه‌ریزی توجهی به نیازها و امکانات دستگاه‌های بودجه‌گیر نمی‌شود و حتی پرسیده نمی‌شود که آیا طبق اساسنامه دستگاه استفاده کننده از منابع عمومی باید از این بودجه دولتی استفاده کند؟ وی افزود: برخی از دستگاه‌های دولتی وجود دارند طبق قانون نباید از بودجه عمومی استفاده کنند و تنها به این دلیل که اسمشان در ردیف‌های بودجه‌ای قرار دارد، بودجه می‌گیرند.
این استاد دانشگاه درباره نحوه محاسبه هزینه‌ها گفت: فرآیند دقیقی برای این موضوع وجود ندارد و تنها دستورالعملی که روی کاغذ برای آن وجود دارد این است که دستگاه مربوطه مبلغ مورد نیاز خود و البته همراه با محل‌های هزینه کرد آن را به دولت اعلام می‌کند، اما مساله این است که ممکن است اولا این دستگاه اصلا مسوولیت حوزه اعلامی را بر عهده نداشته باشد. دوم اینکه آن اعتباری درخواستی ممکن است بیش از میزان مورد نیاز باشد.
به گفته سبحانیان در بودجه‌ریزی سنتی به این دو سوال پاسخ دقیقی داده نمی‌شود. «اکنون مکانیزم به این شکل است که هر دستگاهی بر مبنای میزان دریافتی سال گذشته و به اضافه درصدی رشد بودجه دریافت می‌کند.» این کارشناس اقتصادی در ادامه بیان کرد: اکنون که گفته می‌شود می‌خواهیم به سمت بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد حرکت کنیم بدین معنا است که دستگاه به صورت دقیق مبتنی بر چه برنامه‌هایی و چه فعالیت‌هایی می‌خواند انجام دهند و برای هر فعالیت چه مبلغی نیاز دارند.
وی درباره میزان تحقق این نوع بودجه‌ریزی در سال ۹۸ گفت: به نظر نمی‌رسد دولت بتواند عملا موفق به انجام این کار شود ضمن اینکه اساسا در همه حوزه‌ها امکان چنین برنامه‌ریزی‌ای وجود ندارد مثلا در حوزه‌های امنیت و آموزش امکان سنجش کمی یک واحد وجود نخواهد داشت. چراکه کیفیت این خدمات کاملا متفاوت است و مشخص نیست دستگاه مربوطه با چه کیفیتی می‌خواهد خدمت خود را ارایه کند.
سبحانیان با بیان اینکه اگر بخواهیم این حوزه‌ها را کمی‌سازی کنیم با مسائل زیادی مواجه می‌شویم، گفت: در نظام‌های بودجه‌ریزی کشورهای دیگر هم به این شکل نیست که صددرصد بودجه به صورت عملیاتی انجام شود. به گفته وی ممکن است بتوانیم برای به دست آوردن میزان هزینه‌ها شاخص‌های کمی‌ای را استخراج کرد اما این کمیت نیست که پاسخگوی نیازهای جامعه است بلکه کیفیت آنهاست. ما نمی‌توانیم کیفیت همه مسائل کیفی را کمی کنیم.
سبحانیان گفت: بنابراین در این زمینه دو اشکال وجود دارد: اینکه اولا از نظر منطقی امکان عملکردی کردن بودجه‌ریزی کل دستگاه‌ها وجود ندارد و در هیچ کشوری هم این اتفاق نیفتاده است. دوم اینکه به لحاظ اجرایی هم امکان‌پذیر نیست یعنی اکنون آن ظرفیت لازم در دستگاه‌ها وجود ندارد. وی در ادامه به کاهش کیفیت خدمات عمومی اشاره کرد و گفت: پاشنه آشیل بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد همین است که مبنای محاسبه تعدادی کمی از خدمات فارغ از کیفیت آن می‌شود. در حالی که در حوزه آموزش و امنیت برای مردم مهم نیست چند نفر پلیس استخدام می‌شود بلکه مهم برقراری امنیت آنهاست. اما آن چیزی که ما از زبان دولت درباره بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد می‌شنویم توجه به کمیت‌هاست.

بودجه‌ریزی مبتنی بر صفر

سبحانیان در ادامه به محدودیت شدید منابع کشور در سال آینده اشاره کرد و گفت: درآمدهای نفتی کاهش خواهد یافت و این موضوع اثر خود را بر روی درآمدهای مالیاتی هم خواهد گذاشت. بنابراین دولت باید به سمت کاهش و حتی قطع بودجه برخی دستگاه‌های ناکارآمد برود یعنی قبلا سفره‌ای پهن بوده و همه‌ری آن نشسته بودند اما اکنون با توجه به مضیقه پیش آمده لازم است که برخی تجدیدنظرها در بودجه صورت گیرد.
وی با بیان اینکه در ادبیات حسابداری به این روش «بودجه‌ریزی بر مبنای صفر» گفته می‌شود، افزود: بدین معنا که اگر قبلا ۵۰۰ دستگاه بودجه می‌گرفتند، اکنون باید تک تک آنها را مورد بررسی قرار داد که هر کدام از آنها برای چه چیزهایی پول می‌گیرند و در قبال آن چه فعالیت‌هایی انجام می‌دهند. این موضوع مشخص می‌کند که کدام دستگاه‌ها نیازی به بودجه ندارند.
وی افزود: علاوه بر این در شرایط کنونی می‌شود کار دیگری هم انجام داد؛ بودجه‌ریزی مبتنی بر صفر تعدیل شده. بدین شکل که به دستگاه‌ها فشار روش قبلی وارد نمی‌شود اما به آنها تنها ۵۰ درصد بودجه سال قبل آنها داده می‌شود و مابقی آن را تحت بررسی و محاسبه‌های سختگیرانه پرداخت می‌کنند.
وی با بیان اینکه در حال حاضر بسیاری از دستگاه‌ها کار موازی انجام می‌دهند، گفت: بطور مثال در حوزه‌های حمایتی این مساله چشمگیرتر است، موضوعی که باعث شده برخی خانوارها تحت چند دستگاه حمایتی قرار گیرند و در مقابل برخی خانوارها تحت پوشش هیچ دستگاهی قرار نگیرند. این در حالی است که می‌بینیم بودجه تخصیص داده شده به این دستگاه‌ها مبلغ کمی هم نیست. عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی گفت: بنابراین اعتقاد ما این است که اولا بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد را از نظر منطقی نمی‌شود برای همه دستگاه‌ها به کار برد و ثانیا برای حل مسائل شرایط کنونی نمی‌تواند کافی باشد و باید برای سال آینده از روش‌های دیگری چون بودجه‌ریزی مبتنی بر صفر هم استفاده شود.

بانک جهانی از بهبود وضعیت ایران در تجارت فرامرزی و حل مساله ورشکستگی خبر می‌دهد

فراز در امتیاز و فرود در جایگاه

در روزهای گذشته بانک جهانی تازه‌ترین گزارش خود درباره فضای کسب و کار را منتشر کرد. گزارشی که ۱۹۰ کشور دنیا را از نظر سهولت فضای کسب و کار رتبه‌بندی کرده است. رتبه یک این فهرست به نیوزیلند با امتیاز ۸۶،۵۹ رسیده و جایگاه‌های ۲ تا ۵ نیز به ترتیب به سنگاپور با امتیاز ۸۵،۲۴، دانمارک ۸۴،۶۴، هنگ کنگ ۸۴،۲۲ و کره جنوبی با امتیاز ۸۴،۱۴ تعلق دارد.
به گزارش «تعادل»، همچنین در کف این فهرست و در جایگاه ۱۹۰ سومالی نشسته است با امتیاز ۲۰،۰۴، در جایگاه ۱۸۹ نیز اریتره قرار دارد با امتیاز ۲۳،۰۷، و بعد از آن هم جایگاه‌های ۱۸۸، ۱۸۷ و ۱۸۶ به ترتیب به ونزوئلا با امتیاز ۳۰،۶۱، یمن با امتیاز ۳۲،۴۱ و لیبی با امتیاز ۳۳،۴۴ رسیده است.
ایران نیز در میان کشورهای مختلف با کسب امتیاز ۵۶،۹۸ در جایگاه ۱۲۸ ایستاده؛ بین دو کشور اوگاندا (۱۲۸) و باربادوس (۱۳۰).
نکته درباره رتبه ایران این است که گرچه امتیاز ایران ۲،۳۴ واحد نسبت به سال گذشته افزایش یافته است با این حال جایگاه ایران ۴ رتبه نسبت به سال گذشته (۱۳۹۶)، هشت رتبه نسبت به سال ۱۳۹۵ و ۱۰ رتبه نسبت به سال ۱۳۹۴ تنزل کرده است. این وضعیت نشان می‌دهد که ایران گرچه طی یکسال گذشته تلاش کرده فضای کسب و کار خود را ارتقا دهد ولی به هر حال کشورهای دیگر با سرعت بیشتری تلاش می‌کنند!
در گزارشی که بانک جهانی از اصلاحات انجام شده در ایران ارایه داده، آمده است: معرفی سیستم آنلاین برای اظهارنامه کمک‌های امنیت اجتماعی، ایجاد سیستم آنلاین دریافت مالیات ارزش افزوده، اصلاح سیستم آنلاین مالیات بر درآمد شرکت‌ها و امکان پرداخت مالیات اضافی بانک‌ها از جمله اصلاحات اساسی ایران بوده است. در کنار این موارد اقدامات دیگری که «بانک جهانی» آنها را برای بهبود سهولت کسب و کار ایران مفید دانسته، مربوط به تجارت فرامرزی است. این گزارش به «پنجره واحد تجارت فرامرزی» اشاره کرده که در جهت ارتقای صادرات و واردات صورت گرفته است.

مروری بر وضعیت ایران در رتبه‌بندی سهولت کسب و کار ۲۰۱۹

بانک جهانی سهولت کسب و کار را در ده شاخص بررسی می‌کند، این شاخص‌ها عبارتند از: «شروع کسب و کار»، «دریافت مجوز ساخت»، «دریافت برق»، «ثبت مالکیت»، «دریافت اعتبار»، «حمایت از سرمایه‌گذاری‌های خرد»، «پرداخت مالیات»، «تجارت فرامرزی»، «اجرای قرارداد» و «روبرویی یا مساله ورشکستگی».
از میان این شاخص‌ها طبق آنچه بانک جهانی گزارش داده است تجارت فرامرزی، روبرویی با مساله ورشکستگی و پرداخت مالیات بهبود را تجربه کرده است. به این ترتیب که در تجارت فرامرزی از ۱۶۶ به ۱۲۱ و در روبرویی با مساله ورشکستگی از ۱۶۰ به ۱۳۱ صعود کردیم و در پرداخت مالیات با یک پله صعود از ۱۵۰ به ۱۴۹ رسیده‌ایم.

اطلاعات جزئی‌تر درباره شاخص‌ها

رتبه شروع کسب و کار ایران ۱۷۳ است. نمره‌ای که بانک جهانی درباره شروع کسب و کار به ایران داده ۶۷،۷۹ است. طبق برآورد این نهاد بین‌المللی پروسه‌های شروع کسب و کار در ایران ۱۰،۵ مرتبه است، تعداد روزهایی هم که افراد را درگیر می‌کند ۷۲،۵. به هزینه معادل ۱،۲ درصد از سرانه درآمد افراد هم نیاز دارد.
در مجوز ساختمانی رتبه ایران ۸۶ اعلام شده و امتیاز آن ۶۹،۱۱. دفعاتی که افراد درگیر این پروسه می‌شوند معادل ۱۶ دفعه است و تعداد روزهایی که باید برای آن صرف کنند ۱۳۰ روز! شاخص کنترل کیفیت ساختمان در ایران نیز طبق آنچه بانک جهانی از ۱۵ تا ۰ اندازه‌گیری کرده معادل ۱۲،۵ است.
دسترسی به برق یکی دیگر از شاخص‌هاست که جایگاه ایران در آن ۱۰۸ اعلام شده است. دفعاتی که افراد برای دریافت آن درگیر می‌شوند ۱۶ روز است، تعداد روزهایی که صرف آن می‌شود هم ۷۷ روز است. در این گزارش بانک جهانی شاخص قابلیت و شفافیت تعرفه را تعریف کرده که بین ۰ تا ۸ نمره دارد و نمره ایران در آن ۵ است.
شاخص بعدی ثبت مالکیت است که ایران در آن رتبه ۹۰ گرفته است همراه با امتیازی معادل ۶۸،۸۶. به گفته بانک جهانی تعداد دفعاتی که کسی برای ثبت مالکیت درگیر می‌شود معادل ۶ مرتبه است و روزهایی که زمان برای آن صرف می‌شود بطور میانگین ۳۱ روز. بانک جهانی در این بحث کیفیت مدیریت محل ملک را تعریف کرده و برای آن رتبه ۰ تا ۳۰ را در نظر گرفته است که در این حوزه نمره ایران ۱۵ ثبت شده است.
در شاخص دریافت اعتبار بانک جهانی به ایران رتبه ۹۹ داده است به همراه امتیاز ۵۰. قدرت قانون در این حوزه امتیازی بین ۰ تا ۱۲ دارد که امتیاز ایران در آن دو تعیین شده است. به پوشش اعتبار رجیستری هم امتیاز ۵۷،۵ تعلق گرفته است. حفاظت از سرمایه‌گذاری‌های کوچک هم رتبه‌ای معادل ۱۷۳ دارد. تعداد پروسه‌ها ۳۳،۳۳ تعریف شده است. در این بخش ایران در افشای اطلاعات از ۱۰ امتیاز ۷ امتیاز دارد و در مسوولیت‌پذیری مدیران از ۱۰ امتیاز ۴ امتیاز کسب کرده است. در پرداخت مالیات هم رتبه ایران ۱۴۹ امتیاز شده با امتیازی معادل ۵۶،۷۸. تعداد دفعات پرداخت در سال برای مردم ایران ۲۰ مرتبه گزارش شده است و ساعتی که طی سال آنها را درگیر می‌کند معادل ۲۱۶ ساعت.
در تجارت فرامرزی رتبه ایران ۱۲۱ شده است و امتیازی که کسب کرده معادل ۶۶،۲۰ است. در این بخش زمانی که در صادرات برای انطباق اسنادی لازم است ۳۳ ساعت و زمانی که برای انطباق اسنادی برای واردات لازم است ۶۰ ساعت اعلام شده است. در شاخص اجرای قراردادها هم که رتبه ایران معادل ۸۹ عنوان شده پروسه‌ها معادل ۵۸،۲۱ مرتبه و روزهایی که افراد درگیر می‌شوند ۵۰۵ روز اعلام شده است. به کیفیت پرونده‌های قضایی نیز از ۰ تا ۱۸ رتبه ۵ داده شده است. در شاخص حل ورشکستگی نیز که رتبه ایران ۱۳۱ است امتیازی معادل ۳۵،۵۷ دریافت کرده است و تعداد سال‌هایی که ایران درگیر این موضوع می‌شود ۱،۵ سال است.

وضعیت ایران در منطقه آسیای شرقی و شمال آفریقا

بر مبنای گزارش بانک جهانی کشورهای قزاقستان در جایگاه ۲۸، ترکیه در جایگاه ۴۳، عمان در جایگاه ۷۸، تونس در جایگاه ۸۰، عربستان در جایگاه ۹۲ و مصر در جایگاه ۱۲۰ قرار دارند همچنین در کشورهای پاکستان با رتبه ۱۳۶، لبنان با رتبه ۱۴۲، عراق با رتبه ۱۷۱ و یمن با رتبه ۱۸۷ کسب و کار با دشواری بیشتری نسبت به ایران انجام می‌شود.
به گزارش «تعادل»، بانک جهانی اطلاعات خود را معمولا از فعالان اقتصادی دریافت می‌کند. اطلاعاتی که برخی مقامات دولتی می‌گویند به درستی بیانگر وضعیت ایران نبوده و در مواردی گزارش‌ها تاریک‌تر از آنچه واقعا هستند به بانک جهانی اعلام می‌شود.

ضرورت انجام اقدامات اساسی برای فقرزدایی

ایسنا | همزمان با نوسانات ارزی و اقتصادی، تورم هم روند افزایشی به خود گرفت؛ بطوری که مرکز آمار و بانک مرکزی نرخ تورم مهرماه امسال را در آماری جداگانه به ترتیب ۱۳.۴ و ۱۵.۹ درصد اعلام کردند.
این رقم بیشترین نرخ تورم در سال‌های گذشته بوده است. در چنین شرایطی بسیاری از کسانی که به یک درآمد ثابت یا اندک متکی بوده‌اند بیشترین آسیب را دیده‌اند، چرا که در شرایط تورمی قدرت خریدشان هم روز به روز پایین‌تر آمده است.
اقشار ضعیف‌تر جامعه معمولا به دلیل نداشتن سرمایه آنچنانی توان سرمایه‌گذاری در حوزه‌های سودآور مانند مسکن یا طلا و ارز را ندارند و از این جهت کمترین نوسان در ارزش پول ملی، زندگی آنها را با مسائل معیشتی جدی مواجه می‌کند. یکی از گروه‌هایی که بیشترین آسیب‌ها را از مسائل پیش‌آمده در اقتصاد کشور دیدند، کارمندان و مخصوصا کارمندان پایین دست بودند. این اقشار به دلیل اینکه حقوق ثابتی را بطور ماهیانه دریافت می‌کنند و خودشان در تعیین درآمد خودشان دخیل نیستند معمولا حقوق‌شان دیرتر از دیگر فعالان اقتصادی بخش خصوصی افزایش پیدا می‌کند.
در این میان دولت برای این قشر بسته‌های حمایتی را در نظر گرفته و در حال بررسی دارد. اما یک کارشناس اقتصادی معتقد است که طرح‌های حمایتی دولتی مانند بسته‌های غذایی یا پرداخت‌های مقطعی نمی‌توانند مقابله‌ای ریشه‌ای برای جلوگیری از به ورطه فقر افتادن اقشار ضعیف‌تر باشند.
پویا علاءالدینی عضو هیات علمی دانشگاه تهران، در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به مصوبه دولت مبنی بر پرداخت کمک جبرانی به کارمندانی که زیر سه میلیون تومان حقوق دریافت می‌کنند، درباره اینگونه طرح‌ها اظهار کرد: در شرایط بحرانی کنونی دولت می‌خواهد با اینگونه طرح‌ها از سقوط قدرت خرید شهروندان خود جلوگیری کند؛ اما مساله این است که ابزارهای درستی را انتخاب نکرده است.
او با بیان اینکه جلوگیری از به ورطه فقر افتادن شهروندان نیاز به اقدامات اساسی دارد، گفت: واقعیت این است که دولت به دنبال فقرزدایی واقعی نیست یا اساسا توانایی برنامه‌ریزی بنیادین برای مساله فقر یا به حاشیه رفتن اقشار فرودست را ندارد و به همین دلیل هم به طرح‌های مقطعی و کوتاه‌مدت اکتفا می‌کند.
علاءالدینی البته مجموعا طرح‌های حمایت از قدرت خرید شهروندان را مثبت ارزیابی و اظهار کرد: هنوز جزئیات این طرح‌های حمایتی دولت از اقشار کم‌درآمد مشخص نیست اما مشخص است اینگونه طرح‌ها معمولا به صورت قطره‌ای اجرا خواهد شد.
به گزارش ایسنا، هیات وزیران به پیشنهاد مشترک وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان برنامه و بودجه کشور «پرداخت کمک جبرانی به کارکنان دولت و مستمری‌بگیران صندوق‌های بازنشستگی کشوری، لشکری» را به تصویب رساند. بر اساس این مصوبه، سازمان برنامه و بودجه مجاز است، برای کارکنان رسمی، پیمانی کشوری و لشکری، کارکنان قرارداد و شرکتی و مستمری بگیران صندوق‌های بازنشستگی کشوری، لشکری و حمایت و بازنشستگان شرکت فولاد و سایر صندوق‌ها که مجموع پرداختی آنها کمتر از ۳۰ میلیون ریال در ماه است، کمک جبرانی از طریق حساب بانکی مرتبط با حقوق و دستمزد آنها واریز شود.

اخبار کلان

احتمال کاهش مالیات بر ارزش افزوده واحدهای تولیدی

ایسنا | محمد شریعتمداری اظهار کرد: پیشنهادی را به دبیرخانه شورای هماهنگی سران سه قوه تقدیم کردیم تا به صورت میانبر در برخی شاخه‌ها و رشته‌ها از نظر بخش خصوصی تبعیت و خواسته آن را فراهم کنیم. ۷۰ درصد مشکلات واحدهای تولیدی، سرمایه در گردش است که باید آن را تسهیل کنیم و نظام بانکی باید پای این کار بیاید. صیانت از اشتغال موجود در گروی انجام این هدف است.
وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی با بیان اینکه ما در زمینه اشتغال مکلف به صیانت از اشتغال موجود بوده و با روش‌هایی تحت عنوان اشتغال فراگیر در نقاط روستایی و بخش‌های کمتر از ۱۰ هزار نفر در حال انجام این کار هستیم خاطرنشان کرد: این کار غیرمتمرکز است و در سطوح استانی با نظارت استانداران انجام می‌شود. تاکنون ۴۵۰۰ میلیارد تومان از منابع مربوط به این بخش پرداخت و ۶۵۰۰ میلیارد تومان از این منابع با افرادی که طرح‌های مصوب در سطوح استان دارند، قرارداد تنظیم شده است. شریعتمداری افزود: یکی از مهم‌ترین مشکلات بر سر راه سرعت این کار، وثایقی است که بانک‌ها مطالبه می‌کنند اما صندوق ضمانت حمایت روستاییان و سایر صندوق‌ها می‌توانند به عنوان واسط با شرایط سهل‌تر این امر را فراهم کنند. استانداران برای تسهیل این امر با چهار بانک جلسات جداگانه‌ای را برگزار خواهند کرد تا وام‌ها با سرعت بیشتری پرداخت و منجر به اشتغال واقعی شود؛ علاوه بر این طرح اشتغال فراگیر در سطح کشور در حال اجرا است. وی ادامه داد: برخی از مقررات زاید بر سر راه ایجاد شغل در حوزه استاد-شاگردی وضع شد. با وجود ۳.۵ میلیون واحد صنفی در سطح کشور، ۴۹۰ هزار واحد تولیدی کوچک دو تا ۵۰ نفره در قالب صنوف تولید در سطح ایران و بین ۷۰ تا ۸۰ هزار واحدهای صنعتی دارای توان بهره‌برداری، از این طرح استفاده کردند. شریعتمداری خاطرنشان کرد: این طرح می‌تواند کمک کند تا در سال اول به کارگیری فردی که وارد محیط کار می‌شود، بدون پرداخت حقوق تامین اجتماعی و با تعهد دولت مبنی بر پرداخت بیمه حوادث کار، شغل یک ساله‌ای را به وجود آورد. بیش از ۵۵ درصد این مشاغل جذب واحدهای تولیدی می‌شوند و همکاری خواهند کرد. عملکرد این طرح از ابتدای امسال ۴۴ هزار نفر بوده که می‌تواند بیشتر رشد پیدا کند.
وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی اضافه کرد: سایر طرح‌های اشتغال فراگیر که شامل ششطرح است و هر کدام در جای خود عملکرد نسبتا مناسب و خوبی داشته، با قوت دنبال خواهد شد. ایجاد اشتغال از طریق میانبرها برای حل مشکلات با همکاری تمام دستگاه‌ها ایجاد می‌شود و در صیانت از اشتغال موجود باید یک سری اقدامات پایه‌ای صورت گیرد.
وی گفت: قانون گذار ۳۲ میلیارد تومان را برای نرخ سود تسهیلات اعطایی در زمینه منابع پیش‌بینی و از طریق بودجه عمومی تصویب کرده تا در اختیار استان‌ها قرار گیرد. باید نرخ سود را برای این واحدهای تولیدی را کاهش دهیم زیرا امروز نرخ بازده در کشور بالا نیست، بنابراین حتما باید نرخ سود کاهش یابد. اگر این نرخ به صورت استانی تخصیص پیدا کند و به واحدهای تولیدی پرداخت شود، منابع اولیه با قیمت تمام شده پایین‌تری در اختیار مردم قرار می‌گیرد. کاهش نرخ مالیات بطور عام از واحدهای حقوقی هم مورد توافق ما بوده و باید بتوانیم آن را عملیاتی کنیم. این موارد مهم‌ترین روش‌ها برای صیانت از اشتغال است.
وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی با اشاره به اینکه اتکای دولت به شرکای اجتماعی در مسائل اجتماعی از مهم‌ترین برنامه‌های ماست، تصریح کرد: باید شرایط تسهیل گری ایجاد شود که بتواند شرکای اجتماعی را بیشتر مداخله دهد. مردم علاقه‌مند هستند که ما تسهیلات ایجاد کنیم و آنها موضوعات مربوط به کودکان کار، زنان سرپرست خانوار و معتادان را خودشان پوشش دهند. ارایه خدمات اجتماعی به مردم توسط شرکای اجتماعی از مهم‌ترین عناوین در دستور کار ما است.

ضرورت حفظ ثبات اقتصادی در برابر تحریم‌ها

سخنگوی صندوق بین‌المللی پول گفت با توجه به اینکه تحریم‌های جدید امریکا منجر به کاهش صادرات نفت ایران شده و رشد اقتصادی را کاهش می‌دهد، ایران باید سیاست‌گذاری‌هایی را به کار بگیرد تا ثبات اقتصاد کلان خود را حفظ کند.
گری رایس سخنگوی صندوق بین‌المللی پول، در گفت‌وگوی خبری خود گفت که این صندوق قویا از ایران می‌خواهد که چارچوب ضدپول‌شویی و ضد تامین مالی تروریسم خود را تقویت کند و تا ضرب‌الاجل فوریه ۲۰۱۹، با استانداردهای بین‌المللی هم‌خوانی داشته باشد.
رایس گفت: وضع تحریم‌های جدید امریکا، رشد اقتصادی ایران را با محدود کردن صادرات نفت ایران، کاهش خواهد داد و ایران باید سیاست‌گذاری‌هایی را برای محافظت از اقتصاد کلان خود به کار بگیرد، به ویژه در مورد گروه‌هایی که از همه آسیب‌پذیرتر هستند.

اخبار

الزامات سقف عمومی تراکنش‌های مالی بانک‌ها

گروه بانک و بیمه | رییس کل بانک مرکزی در بخشنامه‌ای به شبکه بانکی خواستار پایبندی بانک‌ها و موسسات اعتباری به دستورالعمل‌های بانک مرکزی در زمینه نظام‌های پرداخت به‌ویژه سقف عمومی تراکنش‌ها شد.

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، در این بخشنامه عبدالناصر همتی تاکید کرده است، اخیراً تخطی از مفاد بخشنامه‌های بانک مرکزی به بهانه درخواست مشتریان در برخی بانک‌ها مشاهده شده که ضمن ایجاد مزیت رقابتی ناسالم ناشی از عدم رعایت مقررات، باعث آشفتگی و اختلال در بازارها شده و بستری برای تسهیل عملیات سوداگرانه و سفته بازی ایجاد کرده است.

براین اساس ضمن تاکید بر اجرای دقیق مفاد بخشنامه‌های بانک مرکزی، لازم است تغییرات لازم با اولویت آنی اجرایی شده و بر رعایت دقیق آن نظارت به عمل آید.

پنج‌بندی که رییس کل بانک مرکزی خواستار پایبندی بانک‌ها و موسسات اعتباری به آنها شده به شرح زیر است:

سقف عمومی تراکنش انتقال وجه شتابی و غیرشتابی کارتی برای هر یک از پایانه‌های مجاز، به جز کارت خوان شعبه‌ای، برای هر فقره کارت در هر شبانه روز مبلغ ۳۰ میلیون ریال است. سقف عمومی تراکنش انتقال وجه شتابی و غیرشتابی کارتی برای پایانه کارت خوان شعبه‌ای برای هر فقره کارت در هر شبانه روز با شرط احراز هویت عینی و حضوری، مبلغ ۱۵۰ میلیون ریال است..

سقف عمومی تراکنش خرید کارت برای هر فقره کارت در هر شبانه روز مبلغ ۵۰۰میلیون ریال است.

این سقف مشمول تراکنش‌های پذیرندگان حساب‌های دولتی و پذیرندگان با کدهای صنفی خاص نمی‌شود. ارسال کد ملی دارنده کارت در تمام تراکنش‌های کارتی هنگام پاسخ تراکنش اجباری است. درج «بابت» در تمام دستور پرداخت‌های ارسالی در سامانه‌های ساتنا و پایا اجباری است.

رییس کل بانک مرکزی در پایان این بخشنامه تاکید کرده است، این بانک بر رعایت مفاد این بخشنامه نظارت دقیق کرده و با بانک‌ها و موسسات اعتباری صادرکننده کارت که به هر علتی مفاد آن را رعایت نکنند، برخورد انضباطی قاطع و فوری به عمل می‌آورد.

مراودات بانکی با راه‌اندازی سوییفت اروپایی

عضو هیات رییسه کمیسیون اقتصادی مجلس راه‌اندازی شاخه اروپایی سوئیفت، نگرانی‌ها از ادامه مراودات بانکی ایران را کاهش می‌دهد.

معصومه آقاپور علیشاهی در گفت‌وگو با ایبنا با اشاره به تحریم‌های بانکی اعمال شده از سوی امریکا علیه ایران، گفت: با توجه به حذف امریکا و مذاکراتی که بدون این کشور در جریان است خوشبختانه تحریم‌ها دیگر اثری ندارد.

عضو هیات رییسه کمیسیون اقتصادی مجلس، با بیان اینکه تحریم‌های احتمالی ایران مراودات اقتصادی و بانکی ما را تهدید نخواهد کرد، گفت: اکنون مراودات ایران با اروپایی‌ها در جریان بوده و سوئیفتی که در شاخه اروپایی در حال راه‌اندازی است نگرانی‌ها از ادامه مراودات بانکی را کاهش می‌دهد.

وی با بیان اینکه امریکا تاکنون از هیچ نوع تحریم علیه ایران چشم پوشی نکرده است، تصریح کرد: امریکا حتی با شرکت‌هایی که هیچ نوع مراوده‌ای نداشته نیز برخوردهای ظالمانه داشته اکنون نیز تجربه ثابت کرده که تحت یک‌ها بی‌اثر خواهد بود.

این نماینده مردم در مجلس دهم با تاکید بر اینکه ایران اکنون با ۴ به علاوه یک در حال مذاکره است، گفت: اکنون ایران بر کشورهای اروپایی و همچنین کشورهای همسایه برای گسترش مذاکرات متمرکز شده است.

آقاپور علیشاهی ادامه داد: اعمال تحریم‌های جدید حتی با نزدیک شدن به اواسط ماه جاری تاثیری بر اقتصاد و مراودات بانکی ما ندارد زیرا ایران با امریکا معامله و مراوده‌ای ندارد.

عضو هیات رییسه کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی یادآور شد: باید با تمرکز بر کشورهای همسایه و اروپایی مراودات تجاری و بانکی را در بهترین حالت خود حفظ کنیم.

یکصدمین شماره ماهنامه «مهر آب» منتشر شد

یکصدمین شماره ماهنامه «مهر آب» با نگاهی ویژه به نمایشگاه صنعت آب منتشر شد.

در این شماره از ماهنامه «مهر آب»، ضمن بررسی نکات ضعف و قوت برگزاری نمایشگاه صنعت آب و فاضلاب، به موضوعاتی از قبیل ظرفیت‌سازی حکمرانی پایدار آبخوان با استفاده از دانش بومی احداث و بهره‌برداری قنات، گزیده‌ای از اختراعات در حوضه آب و فاضلاب، دیپلماسی آب برای مقابله با ریزگردها، اسرار آب و ذوب یخچال‌های طبیعی در گرینلند، معرفی درختان و درختچه‌های مقاوم فضای سبز و ... پرداخته‌شده است.

گفتنی است این ماهنامه به مدیرمسوولی خسرو رفیعی و سردبیری وحید علوی، اولین نشریه تخصصی در صنعت و تأسیسات آب و فاضلاب است.

کاهش فاصله قیمت ارز در نیما و سنا

مالباختگان سکه ثامن از اتحادیه طلا و جواهر شکایت کردند

بانک‌ها نرخ خرید دلار را بالا بردند

گروه بانک و بیمه |

بانک‌ها از روز چهارشنبه نهم آبان، نرخ دلار و یورو را نسبت به اوایل هفته افزایش دادند و دلار را با قیمت ۱۱ هزار و ۹۰۰ تومان و یورو را هم با قیمت ۱۳ هزار و ۴۹۰ تومان خریداری می‌کنند. این در حالی است که اوایل هفته جاری بانک‌ها دلار را ۱۰ هزار و ۷۰۰ تومان و یورو را تا ۱۲ هزار و ۲۰۶ تومان خریداری کرده بودند. قیمت ارز مسافرتی توزیع شده توسط بانک‌ها هم به ازای هر یورو حدود ۱۴ هزار تومان است. به گزارش «تعادل»، تحولات بازار طلا نیز نشان می‌دهد که نرخ اونس جهانی به ۱۲۳۴ دلار رسیده و قیمت طلا و سکه در بازار با روند با ثبات مواجه است. براین اساس روز پنج شنبه، هر گرم ۱۸ عیار ۴۲۰ هزار تومان، سکه طرح جدید ۴ میلیون و ۴۸۵ هزار تومان، نیم سکه ۲ میلیون و ۲۸۰ هزار تومان، ربع سکه ۱ میلیون و ۲۴۰ هزار تومان و سکه گرمی ۶۸۰ هزار تومان معامله شد و هر مثقال طلای ۱۷ عیار یا مظنه نیز به ۱ میلیون و ۸۱۵ هزار تومان رسید. در بازار آزاد ارز نیز نرخ دلار بالاتر از ۱۴۸۰۰ تومان و درهم بالاتر از ۴۰۵۰ تومان معامله شده است. در سامانه سنا نیز نرخ میانگین فروش ارز در روز چهارشنبه به ترتیب دلار ۱۴۸۵۱، یورو ۱۶۵۶۲، درهم ۴۰۵۳، یوآن ۲۲۲۷، پوند ۱۹۰۰۹ و لیر ترکیه ۲۷۸۸ تومان اعلام شده است.

کاهش فاصله قیمت ارز در «نیما» و «سنا»

کارشناسان معتقدند که در ماه‌های اخیر، دولت و بانک مرکزی تلاش کرده‌اند که با قیمت‌گذاری مناسب در سامانه نیما و ارز حاصل از صادرات پتروشیمی‌ها، در جهت کاهش تاثیر نرخ آزاد ارز بر اقتصاد ملی اقدام کنند و این موضوع باعث شده که نرخ ارز در سامانه نیما و سنا و صرافی‌ها به هم نزدیک شود و در نتیجه از تلاطم‌ها و نوسانات نیز کاسته است.

این اقدام‌های مناسب فاصله قیمت در بازار ثانویه با ارز نیمایی را کاهش داده و در کنار این اقدامات، تزریق ارز توسط دولت به صرافی‌ها و بازار آزاد نیز موثر بوده و نرخ دلار آزاد در محدوده ۱۴ هزار تومان روند با ثباتی را در هفته‌های اخیر شاهد بوده است. همچنین بانک مرکزی در تلاش است که ارز حاصل از صادرات به اقتصاد ملی برگردد زیرا عامل مهمی در کاهش فاصله قیمت ارز در بازار ثانویه با ارز نیمایی خواهد بود.

از آنجا که دولت و از جمله آقای جهانگیری معاون اول رییس جمهور اعلام کرده که اکنون دولت منابع ارزی مناسبی در اختیار دارد، تزریق متناسب ذخایر و منابع ارزی می‌تواند در کاهش فاصله نرخ این دو ارز در بازار نیمایی و بازار صرافی‌ها و سنا موثر باشد. از آنجا که سهم ارز بازار ثانویه در اقتصاد ملی فقط سه درصد برآورد می‌شود اما بیشتر تاثیر آن روانی است و انتظار داریم دولت و بانک مرکزی با اجرای طرح‌های مناسب اقتصادی فاصله این ۲ نرخ را کاهش دهند. همچنین تنظیم و تعادل در روند ثبت سفارش‌ها و پرداخت ارز مورد نیاز براساس اولویت‌ها و در حد مصرف می‌تواند تقاضای بازار آزاد را متعادل کرده و از رشد تقاضا و قیمت در بازار آزاد بکاهد. در بخش واردات کالاهای اساسی نیز ارز مورد نیاز آن تامین شده و ذخیره‌سازی نیز به اندازه کافی صورت گرفته و تمهیدهای لازم برای واردات این کالاها به خوبی برنامه‌ریزی شده است. رییس جمهوری همواره بر کاهش نوسان قیمت‌ها تاکید دارد و بیان می‌کند که سازوکارهای لازم برای آن را در نظر گرفته‌ایم که بخشی از آن به تامین کالا و بخشی نیز به نظارت و بازرسی‌ها مربوط می‌شود و ابزار لازم را نیز در اختیار داریم تا این مساله مهم عملی شود.

بانک‌های مرکزی مشتری پر و پاقرص طلا

آمار شورای جهانی طلا نشان داد بانک‌های مرکزی در سه ماهه سوم امسال طلا به ارزش حدود ۵.۸ میلیارد دلار خریدند که بزرگ‌ترین خرید از سال ۲۰۱۵ بود.

به گزارش ایسنا، بانک‌های مرکزی که در راس آنها روسیه، قزاقستان و ترکیه قرار داشتند در سه ماه منتهی به سپتامبر، ۱۴۸.۴ تن طلا خریدند که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۲ درصد افزایش داشت.

به گفته آلیستر هویت، مدیر اطلاعات بازار در شورای جهانی طلا، بانک‌های مرکزی مایل هستند از دلار امریکا فاصله گرفته و ذخایر ارزی خود را متنوع کنند. قیمت طلا اغلب خلاف جهت دلار حرکت می‌کند. قیمت طلا چهار درصد در سه ماهه سوم سال ۲۰۱۸ سقوط کرد و به پایین ۱۲۰۰ دلار در هر اونس رسید که پایین‌ترین قیمت از ژانویه سال ۲۰۱۷ بود اما پس از آن طلا بهبود یافت و در محدوده ۱۲۳۳ دلار معامله می‌شود. روسیه با خرید بیش از ۹۲.۲ تن طلا در سه ماهه سوم، رکوردشکنی کرد و میزان ذخایرش را به بیش از ۲۰۰۰ تن رساند. بانک‌های مرکزی هند، مجارستان و لهستان نیز اخیرا طلا خریداری کرده‌اند و اکنون دسته جدیدی از خریداران مشاهده می‌شود. بر اساس گزارش فایننشیال تایمز، خرید بانک‌های مرکزی برخلاف رفتار سرمایه‌گذاران است بطوری که صندوق‌های سرمایه‌گذاری تحت پشتوانه طلا در سه ماهه سوم برای نخستین‌بار از سه ماهه چهارم سال ۲۰۱۶ با خروج سرمایه روبرو شدند. سرمایه‌گذاران مجموعا ۱۱۶ تن طلا به ارزش حدود ۴.۵ میلیارد دلار در مدت مذکور فروختند.

پرداخت مابه‌التفاوت مراسم اربعین

از سوی دیگر، زائرانی که مابه‌التفاوت هزینه ثبت‌نام اربعین را هنوز دریافت نکرده‌اند، ۱۲ آبان‌ماه می‌توانند به شعب بانک ملی مراجعه کنند. با کاهش هزینه سفر اربعین پس از موافقت رییس جمهور با اعمال ۳۵ درصد تخفیف در ارز مورد نیاز ویزای عراق، قیمت این سفر از ۳۷۱ هزار و ۸۸۰ تومان به ۲۳۴ هزار و ۸۷۵ تومان رسید. بنا بر اعلام سازمان حج و زیارت، ۳۲۰ هزار تن که با رقم قبلی ثبت‌نام کرده بودند، مشمول دریافت مابه‌التفاوت این هزینه بودند. سازمان حج و زیارت از دوم آبان‌ماه پرداخت مابه‌التفاوت هزینه سفر این زائران را آغاز کرد و رییس این سازمان با انتشار اطلاعیه‌ای در صفحه شخصی‌اش در اینستاگرام، اطلاع داد: اضافه پرداختی ۲۱۰ هزار تن از زائرانی که در بانک ملی حساب داشته‌اند، هفته گذشته به حسابشان واریز شده است. اضافه پرداخت ۷۵ هزار زائری که در بانک ملت حساب دارند نیز در روز نهم آبان‌ماه به حسابشان واریز شده است. اما زائرانی که در بانک‌های ملی و ملت شماره حساب ندارند، از صبح روز شنبه ۱۲ آبان‌ماه می‌توانند با ارایه کارت ملی، اضافه پرداختی خود را از شعب بانک ملی دریافت کنند.

برش

مالباختگان سکه ثامن از اتحادیه طلا و جواهر شکایت کردند

وکیل مدافع تعدادی از مالباختگان پرونده سکه ثامن ضمن تشریح آخرین وضعیت این پرونده، از شکایت مالباختگان از وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتحادیه طلا و جواهر تهران خبر داد. رسول کوهپایه‌زاده روز جمعه در گفت‌وگو با ایرنا درباره آخرین وضعیت پرونده سکه ثامن اظهار داشت: این پرونده حدود چهار هزار مالباخته و شاکی دارد که نمایندگانی از طرف آنها مراجعه کردند. «در مذاکرات انجام شده مشخص شد تعداد قابل توجهی از هموطنان‌مان به دلیل ارتکاب افعال و اعمال مجرمانه توسط دست‌اندرکاران سایت سکه ثامن، اموال‌شان برده و وجوه زیادی را از دست دادند.» این وکیل دادگستری اضافه کرد: با توجه به اینکه غالب مالباختگان از نظر مالی در وضعیت و شرایط مناسبی قرار ندارند و حتی در هزینه‌های روزانه و یومیه زندگی خود مانده‌اند، قرار شد از آنها حق‌الوکاله دریافت نشود. «با توجه به اینکه مالباختگان از نظر جغرافیایی در نقاط مختلف کشور قرار دارند، مقرر شده از طریق نمایندگان خود یا با حضور در دفترخانه اسناد رسمی، برای پیگیری پرونده وکالت بدهند که این کار صورت گرفت و همچنان در حال تنظیم و ارسال وکالت‌نامه هستند.» وکیل مدافع شکات پرونده سکه ثامن گفت: پرونده سکه ثامن به شعبه ۵ بازپرسی دادسرای ناحیه ۳۱ تهران (دادسرای رسیدگی به جرایم رایانه‌ای) ارسال شده و اکنون تحت رسیدگی است. کوهپایه‌زاده ادامه داد: مالباختگان از نظر مالی شرایط خوبی ندارند و برای جلوگیری از سقوط ارزش پولشان، همه اموال خود را به طلا و سکه تبدیل کردند که در این سایت در معرض خرید و فروش قرار می‌گرفت و در نهایت منجر به ارتکاب اعمال مجرمانه شد. وکیل مدافع شکات پرونده سکه ثامن افزود: در این پرونده غیر از متهمان ردیف اول و دوم که یک زوج هستند و با تاسیس شرکت و سایت اقدام به کلاهبرداری کردند، اتهام متوجه اشخاص حقوقی دیگری نیز هست. البته همسر متهم ردیف اول این پرونده با قرار وثیقه سه میلیارد تومانی آزاد شده است. کوهپایه‌زاده افزود: «ما از اتحادیه طلا و جواهر تهران و وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز شکایت کردیم. هیات مدیره، شرکتی با مسوولیت محدود را ثبت کرده و اقدام به راه‌اندازی بورس آنلاین فروش انواع طلا با نام ثامن کردند.» «در واقع متهمان دارای مجوز از اتحادیه سکه طلا و جواهرات بودند و همچنین پروانه کسب الکترونیک از وزارت صنعت، معدن و تجارت داشتند. به ویژه اینکه نماد اعتماد الکترونیکی دوستاره یا «آی نماد» را از وزارت صنعت، معدن و تجارت اخذ کرده بودند. کوهپایه‌زاده اضافه کرد: نکته دیگر اینکه تبلیغات بورس طلای ثامن همه روزه در وب سایت رسمی اتحادیه طلا و جواهر تهران قابل مشاهده و موجب شده بود مشتریان اعتمادشان جلب شود و در سایت اتحادیه طلا و جواهر، زمینه برای ارتکاب اعمال مجرمانه متهمان فراهم شده بود. این وکیل دادگستری اظهار داشت: طبق بند ط ماده ۳۰ قانون نظام صنفی، اتحادیه‌ها موظفند با تشکیل کمیسیون بازرسی بر نحوه فعالیت‌های واحدهای عضو خود نظارت کنند. همچنین طبق ماده ۲۷ همین قانون، تعطیلی و پلمب واحدهای صنفی که بدون مجوز دایر می‌شوند، با تایید اتاق اصناف از نیروی انتظامی درخواست می‌شود: اینها وظایف و مسوولیت‌هایی است که بر عهده اتحادیه‌هاست اما اتحادیه طلا و جواهر نه تنها به وظایف قانونی خود عمل نکرده بلکه با تبلیغ سایت ثامن در وب سایتش، سبب جلب اعتماد مالباختگان شده و فریب خوردن مشتریان و اعمال مجرمانه متهمان را تسهیل کرده است. وی گفت: از سوی دیگر وزارت صمت نیز با اعطای نماد اعتماد الکترونیک دوستاره و پروانه کسب الکترونیک، زمینه اطمینان بیشتر به این مجموعه را فراهم کرده است. متاسفانه پس از افشای اعمال مجرمانه و پیگیری این موضوع در رسانه‌ها، این تبلیغات و نمادها از سایت‌ها حذف و از تابلوی اتحادیه طلا و جواهر نیز خارج می‌شود. وکیل مدافع تعدادی از مالباختگان پرونده سکه ثامن افزود: در شکایت مطرح شده، هم علیه زوج موسس که از مدیران ارشد شرکت و سایت هستند و هم علیه اتحادیه طلا و جواهر تهران و وزارت صمت به خاطر قصور در انجام وظایف قانونی و زمینه‌سازی برای جلب اعتماد بیشتر مالباختگان شکایت شده است. کوهپایه‌زاده ادامه داد: با توجه به اینکه این پرونده مالباختگان از سراسر کشور دارد، یکی از عواملی که می‌تواند موجب اطاله دادرسی شود، ارسال پرونده از نقاط مختلف کشور به تهران است که باید مسوولان ذی‌صلاح مربوطه، دستور تسریع در ارسال پرونده‌ها را صادر کنند. این وکیل دادگستری افزود: یکی از مسائلی که موجب نگرانی مالباختگان شده این است که همسر مدیر عامل سایت سکه ثامن با وثیقه سه میلیارد تومانی از زندان آزاد شده است.

۶۵ درصد تراکنش‌های بانکی با مبلغ کمتر از ۲۵ هزار تومان

افزایش میانگین مبلغ هر تراکنش به ۱۳۳ هزار تومان

گروه بانک و بیمه | احسان شمشیری |

در شهریورماه ۹۷ ارزش تراکنش‌های شاپرک نسبت به شهریور ۹۶ با ۵۹ درصد افزایش به دو هزار و ۴۴۸ هزار میلیارد تومان رسید و تعداد تراکنش‌های شاپرک نیز با ۲۵ درصد افزایش به یک میلیارد و ۸۴۲ میلیون در یک ماه شهریور رسیده و میانگین هر تراکنش به ۱۳۳ هزار تومان رسیده است که نسبت به میانگین ۱۱۰ هزار تومانی سال ۹۶ و ۹۰ هزار تومانی و ۱۰۰ هزار تومانی سال‌های ۹۳ تا ۹۵، نشان‌دهنده افزایش میانگین رقم تراکنش‌هاست و نشان می‌دهد که مردم در خریدهای خود، رقم‌های بزرگ‌تری را نسبت به تراکنش‌های سال‌های قبل انتخاب کرده‌اند.

به گزارش «تعادل»، بیشترین تعداد تراکنش‌های ابزار کارت‌خوان فروشگاهی در شهریور ماه امسال را مبالغ بین ۵ هزار تا ۱۵ هزار تومان شامل شده است. همچنین ۲۶.۷۰ درصد تعداد تراکنش‌های ابزار کارت‌خوان فروشگاهی مبلغ زیر ۵ هزار تومان داشته‌اند. ۳۷.۸۲ درصد تراکنش‌های این ابزار، در بازه مبلغ ۵ هزار تا ۲۵ هزار تومان و ۲۹.۶۸ درصد تراکنش‌ها با مبلغ بالای ۲۵ هزار تومان صورت گرفته است. همچنین سهم تعدادی هر یک از انواع خدمات شاپرک نشان می‌دهد که سهم خرید کالا و خدمات ۸۲،۱۵ درصد، پرداخت قبض و خرید شارژ تلفن همراه ۱۲،۷ درصد و مانده‌گیری ۵،۱۵ درصد است همچنین سهم مبلغی هر یک از انواع خدمات شاپرک بیانگر این نکته است که سهم خرید کالا و خدمات ۹۵،۵۹ درصد و سهم پرداخت قبض و خرید شارژ تلفن همراه ۴،۴۱ درصد است نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی به ۱۲،۶۹ درصد، و در کنار آن نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی ۲،۵۹ درصد رسید همچنین سهم پرداخت الکترونیکی شاپرکی به تولید ناخالص داخلی به ۷۶.۱۳۳ درصد بالغ شده است. بر اساس این گزارش بررسی سهم هر یک از ابزارهای پذیرش از تعداد تراکنش‌ها نشان می‌دهد که سهم کارت‌خوان فروشگاهی ۸۸،۷۶ درصد، سهم ابزار پذیرش موبایلی ۶،۱۲ درصد و سهم ابزار پذیرش اینترنتی به ۵،۱۲ درصد رسیده است.

رابطه سودآوری با تراکنش‌ها

نتایج بررسی‌های مختلف در محدوده زمانی ۹۷–۱۳۸۵ نشان می‌دهد که تغییر روش سنتی پرداخت و حضور در شعب به سیستم بانکداری الکترونیک و اینترنتی، موبایل بانک‌ها باعث سودآوری بیشتر و بازدهی سهام بانک و شرکت پرداخت می‌شود اما باید افزایش رضایت مشتریان و توسعه بانکداری الکترونیک را به همراه داشته باشد. نتایج پژوهش‌هایی که در سال‌های اخیر در مورد ارتباط سهم بازار بانک‌ها از سودآوری آنها انجام شده که نسبت سهم از بازار کارت‌های هر بانک و همچنین میزان رشد فناوری و خدمات متنوع و گسترده بانک‌ها، عامل مهمی در جذب منابع، رضایت مشتری، سودآوری بیشتر و موجودی نقدینگی در حساب‌های متصل به خدمات بانکداری الکترونیک دارد و هر شرکت یا بانکی که بتواند با ارایه خدمات و کسب رضایت مشتری، گردش مالی و تعداد کارت، کارت خوان، حساب، نقل و انتقال پول بیشتری را انجام دهد، با جذب منابع بیشتر و در نتیجه تسهیلات دهی، سپرده گذاری، و سودآوری، بیشتری همراه خواهد شد. فناوری و خدمات و تعداد کارت‌های بانکداری الکترونیک بر سودآوری بانک‌ها اثر مثبت و معنادار دارد اما باید اقداماتی برای نرخ‌گذاری مناسب خدمات و کارمزد خدمات بانکداری در نظر گرفته شود تا منجر به جنگ قیمتی و رقابت ناسالم بین بانک‌ها نشود. به عبارت دیگر، یکی از دغدغه‌های بانک‌ها این است که در مقابل هر تراکنش، اجاره هر دستگاه کارت خوان و عابر بانک و... چقدر هزینه می‌کنند و در نهایت قیمت تمام شده جذب نقدینگی از طریق تراکنش‌ها و افتتاح حساب‌ها چقدر است. همچنین فرهنگ‌سازی و تبلیغات مناسب برای استفاده بیشتر مشتریان، افزایش تعداد دستگاه‌های خودپرداز، پایانه فروش، شعب و مکان یابی بهینه آنها، افزایش کیفیت ارایه خدمات با به روز رسانی تجهیزات و نرم‌افزارها، استفاده از الگوهای موفق جهانی و شبیه‌سازی در داخل کشور، بازنگری در خصوص دستورالعمل‌های دریافت کارمزد خدمات، توسط بانک مرکزی و شورای هماهنگی بانک‌ها و کانون بانک‌های خصوصی باید مورد توجه قرار گیرد تا میزان سودآوری بانک‌ها را افزایش دهد.

یادداشت

چرایی تفاوت در الگوهای بانکداری

یحیی لطفی‌نیا |

دستیابی به استانداردهای یکسان در ابزارهای تامین مالی اسلامی در رقابت با نظام تامین مالی متعارف در جهان نیازمند تاکید بر وجوه اشتراک مبانی فقهی در استخراج و طراحی ابزارهای تامین مالی اسلامی است. امروزه تامین مالی اسلامی به عنوان بخش اساسی و تأثیر گذار در تأمین مالی بین‌المللی در کشورهای اسلامی و غیر اسلامی شناخته می‌شود. در واقع این ابتکار مالی که بسیاری آن را نوعی نوآوری مذهبی می‌نامند، مبتنی بر فقه و قانون اسلام است. به این معنی که تمامی روش‌های مورد استفاده در تأمین مالی اسلامی مبتنی بر اصول فقهی برخاسته از متون استنباط فقهی است. با این حال بسیار مشاهده گردیده است که تفسیرهای متفاوتی در ارتباط با روش‌های یکسان وجود دارد که این امر زمینه ساز شکل گیری الگوهای مختلفی از بانکداری بدون ربا (به عنوان نمونه الگوهای وکالتی و مضاربه‌ای) شده است که در این یادداشت سعی می‌شود به یکی از عوامل شکل گیری این تفاوت‌ها پرداخته شود. از جمله زمینه‌های شکل گیری این تفاوت‌ها، تفاوت در منابع فقه مذاهب مختلف است. از این رو در این نوشتار درصدد تبیین تفاوت در منابع استنباط‌های فقهی امامیه و اهل سنت می‌باشیم. منابع فقه امامیه شامل موارد زیر است:

۱. قرآن: بدون شک، قرآن مجید اولین منبع احکام و مقررات اسلامی است. البته آیات قرآن منحصر به احکام و مقررات عملی نیست.

۲. سنت: سنت عبارت است از: قول، فعل و تقریر معصوم صلوات‌الله‌علیه.

۳. اجماع: عبارت از اتفاق نظر فقهای اسلام بر یک حکم شرعی است. (اجماع در فقه امامیه، اجماع، دلیل مستقلی نیست، بلکه تنها در صورتی که کاشف از قول یا فعل یا تقریر معصوم باشد، اعتبار دارد)

۴. عقل: از دیدگاه فقهای امامیه، عقل در کنار کتاب و سنّت، منبع مستقلی برای استنباط احکام شرعی است.

همچنین منابع فقه اهل سنت نیز موارد زیر را شامل می‌شود:

۱. قرآن

۲. سنت: عبارت است از: قول گفتار، رفتار و تقریر پیامبر صلوات‌الله‌علیه.

۳. اجماع: نزد علمای اهل سنت در کنار کتاب و سنّت، دلیلی مستقل محسوب می‌شود.

۴. قیاس: قیاس همان چیزی است که در منطق به نام تمثیل نامیده می‌شود.

۵. اجتهاد: اجتهاد عبارت است از تلاش نیروی ذهن برای یافتن یک نظر فقهی تا جایی که مجتهد توانایی تلاش بیشتر برای یافتن پاسخ را نداشته باشد. همانطور که ملاحظه می‌گردد بین فقه امامیه و اهل تسنن در خصوص منابع اشتراکات و افتراقاتی وجود دارد. از جمله این اشتراکات بهره‌گیری از قرآن، سنت و اجماع است. با این حال در بحث مفاهیم و حوزه به کارگیری بین این مشترکات نیز تفاوت‌هایی وجود دارد به این صورت که در منبع سنت، فقه امامیه هم سنت پیامبر (ص) را مد نظر قرار می‌دهند و هم سنت معصومین (ع) را در حالی که اهل تسنن صرفاً به سنت پیامبر (ص) تأکید دارند. علاوه بر این در فقه امامیه اجماع به عنوان یک منبع مستقل محسوب نمی‌شود در حالی که این امر در خصوص فقه اهل تسنن به عنوان یک منبع مستقل به کار گرفته می‌شود. در کنار این تشابهات، منابع فقهی متفاوتی نیز بین این دو مشاهده می‌گردد به این صورت که در فقه امامیه از عقل به عنوان یک منبع فقهی مستقل استفاده شده است در حالی که در اهل تسنن به جای آن از دو منبع قیاس و اجتهاد استفاده می‌گردد. در واقع همین تفاوت موجود در منابع فقهی زمینه‌ساز تفاوت‌هایی بعضاً آشکار در روش‌های مورد استفاده در خصوص روش‌های تأمین مالی اسلامی شده است به گونه‌ای که در فقه امامیه مضاربه صرفاً برای تجارت و بازرگانی اختصاص می‌یابد در حالی که در فقه اهل سنت به عنوان عقد عام امکان استفاده در تمامی موضوعات (بازرگانی، کشاورزی و...) را خواهد داشت. مثال‌هایی از این دست بسیار می‌توان ارایه نمود همانند بحث خرید دین به شخص ثالث در فقه امامیه مورد تأیید مشهور فقها است در حالی که در اهل تسنن مورد تأیید نیست. بنابراین اینگونه می‌توان استدلال نمود که یکی از اصلی‌ترین تفاوت‌های ایجاد شده در الگوهای بانکداری بدون ربا در کشورهای مختلف تفاوت در مبانی فقهی مورد استفاده برای استخراج و طراحی ابزارهای مالی اسلامی است که این امر در ابتدای شکل گیری مباحث تأمین مالی اسلامی یک امر اجتناب ناپذیر است. ولی در ادامه این تفاوت‌ها می‌تواند یکی از اصلی‌ترین موانع توسعه ابزارهای مالی اسلامی استاندارد در گستره جهانی باشد.

رویکرد متفاوت بورس به تحریم

بورس در مدار مثبت می‌ماند

گروه بورس |
شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران بر خلاف انتظارات افراد تازه وارد که فقط با ذهنیت دریافت بازدهی کوتاه‌مدت وارد تالار شیشه‌ای شدند و پس از کسب سود سریعا اقدام به شناسایی آن و خروج از روند معاملاتی کردند توانست طی داد و ستدهای هفته گذشته با رشد ۲ هزارو ۳۰۷ واحدی (معادل ۱،۲ درصد افزایش) همراه شود و در نهایت رقم ۱۸۳ هزارو ۳۶۷ واحدی را به خود اختصاص دهد. از همین رو شاخص‌های سهامی کشور با توجه به این که، موضوع اصلی تحریم‌های چهارم نوامبر بر حوزه اقتصادی و در بخش نفتی کشور متمرکز شده است، اما عملکرد مثبت کارنامه کاری اغلب شرکت‌ها طی چند وقت اخیر می تواند استراتژی‌های ضد تحریمی این صنعت را به خوبی نمایان کند.

به هر روی، ایالات متحده در تازه‌ترین اقدامات خود ۸ کشور را از تحریم نفتی ایران معاف کرد که گفته می‌شود تغییر رویکرد امریکا به دلیل جلوگیری از افزایش قیمت نفت صورت گرفته است و بطور قطع سهام شرکت‌های وابسته به این صنعت در معاملات بورس تهران دستخوش تغییرات قابل ملاحظه‌ای خواهند شد. از همین رو، برخی از فعالان بازار سرمایه بر این باورند که صنعت نفت و شرکت‌های وابسته در معاملات امروز در صورتی که ریسک خاصی بازار سهام را تحت تاثیر قرار ندهد، به روند رو به رشد خود در حالتی کج‌دار و مریز ادامه می‌دهند. این در حالی است که برخی دیگر معتقدند، واکنش احتمالی منفی شاخص‌های سهامی بازار پیش از کلید خوردن تحریم‌ها یا مدتی پس از آن کاملا طبیعی محسوب می‌شود چرا که پس از هر موضوع تازه‌ای در بخش‌های اقتصادی یا سیاسی، روند معاملاتی سهامداران بازار سرمایه سریعا به واکنش‌های هیجانی ختم خواهند شد. بنابراین پس از گذشت چند کاری روز از اعمال رویداد جدید، بطور کلی بازار و سرمایه‌گذاران به تحلیل خواهند رسید و کم کم رفتاری متناسب با شرایط روز و عقلایی در صنایع مختلف از خود نشان می‌دهند.
به هر حال با توجه به اینکه برخی از سیاستمداران برجام را پیروزی بزرگ دیپلماسی در دوران معاصر جهان معرفی می کنند، گمانه‌زنی‌هایی در خصوص ارایه بسته نهایی مطابق با وعده‌های مثبت داده شده از سوی کشورهای عضو از جمله اروپا، چین و روسیه در راستای جبران تحریم‌های امریکا طی امروز و فردا نیز وجود دارد که بطور قطع این مهم در کنار برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته ضد تحریمی توسط جمهوری اسلامی ایران فاز دوم تحریم‌ها را در ابتدا با شکست مواجه خواهد کرد. بر این اساس، اغلب صاحب‌نظران اقتصادی نظر مثبت و متفاوتی را درباره روز سیزدهم آبان ارایه می کنند که آن را در ادامه می‌خوانید.

نشانه‌های سودآوری

در همین رابطه، علی سعیدی مشاور رییس سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: اکنون موضوع بازگشت تحریم‌ها در آبان ماه به عنوان عامل بین‌المللی ریسک سیستماتیک پیش روی بازار سرمایه مطرح است و باید به این سوال پاسخ داد که تحریم تا چه اندازه بازار سرمایه را متاثر می کند؟ به نظر می‌رسد تحریم‌ها نه تنها آثار منفی خیلی زیادی روی بورس ندارد بلکه می تواند با آثار مثبت همراه باشد.
سعیدی با بیان اینکه لزوماً تحریم‌ها مهم‌ترین و اصلی‌ترین عامل موثر در بازار سرمایه نیست، افزود: سال‌های ۹۱ و ۹۲ با وجود اینکه تحریم‌های زیادی هم وجود داشت فضای بازار سرمایه مثبت بود. بسیاری از کالاها در داخل تولید و مصرف می‌شوند و چرا باید از مسائل بین‌المللی تاثیر بپذیرد؟ درست است که تحریم تا حدودی تاثیرگذار است ولی این تاثیر ۱۰۰ درصد نیست.
به گفته عضو سابق هیات‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار آبان ماه با اعمال تحریم تقاضا به قوت خود باقی خواهد بود اما عرضه کاهش پیدا می‌کند. در این شرایط تقاضای داخلی وجود دارد و اگر ما بتوانیم تولید و عرضه کارخانه‌ها را به نقطه خوبی برسانیم، سود آوری شرکت‌ها تداوم خواهد داشت.
از سویی دیگر، بهروز خدارحمی کارشناس بازار سرمایه، در خصوص تاثیر ۱۳ آبان بر بورس کشور گفت: ریسک‌هایی که تحریم‌های هسته‌ای به اقتصاد کشور وارد می کند تا حد زیادی به واسطه تعامل با کشورهای اروپایی کمرنگ شده است.
به گزارش سنا، این کارشناس بازار سرمایه به نقاط مثبت بازار اشاره کرد و گفت: در این زمینه رسانه‌ها باید نکات مثبت بازار سرمایه را به مردم یادآوری کنند، زیرا تجمیع تمام مولفه‌های بورسی حاکی از وجود نشانه‌های سودآوری این بازار است.

ظرفیت رشد بازار

همچنین، فردین آقابزرگی مدیرعامل کارگزاری بانک دی در پاسخ به این سوال که بازار سرمایه پس از ۱۳ آبان به کدام سمت می‌رود، گفت: ۱۳ آبان ماه، رویدادی سیاسی در انتظار کشور است اما باید قبول کرد که تحریم‌ها مقوله جدیدی برای کشور ما نیست و طی حداقل ۲۰ سال گذشته تحریم‌هایی با شدت‌های متفاوت را داشته‌ایم. وی تصریح کرد: بازار سهام از ابتدای سال تاکنون بازدهی حدود ۱۰۰ درصدی داشته اما هنوز هم نسبت به سایر بازارهای موازی ظرفیت رشد دارد.

مدیریت مناسب شرایط

علاوه بر این، مصطفی صفاری مدیرعامل شرکت سبدگردان سرمایه ایرانیان یکی از مهم‌ترین بحث‌های فعلی بازار سرمایه را موضوع بازگشت تحریم‌های ایالات متحده دانست گفت: از آنجا که بازار سرمایه، بخش آینده نگر اقتصاد محسوب می‌شود، به نظر می‌رسد طی سه ماه گذشته تاثیر تحریم خود را نشان داده و اعمال آن در آینده شوک قابل توجهی به این بازار وارد نمی کند. وی با تاکید بر اینکه این تحریم در سریع‌ترین حالت یک سال دیگر روی اقتصاد ما اثر می گذارد، افزود: زمانی شوک سیاسی تبدیل به شوک اقتصادی می‌شود که واقعاً درآمدهای اقتصادی تحت تاثیر قرار بگیرد. با توجه به اینکه ایران رابطه خوبی با همسایه‌های خود دارد و همچنین عدم همراهی کشورهای اروپایی با برنامه‌های امریکا، به نظر می‌رسد این تحریم‌ها اثر کمتری از آنچه اکنون همه تصور می کنند داشته باشد. مدیرعامل شرکت سبدگردان سرمایه ایرانیان با اشاره به اینکه کشور ما سال‌ها است در فضای تحریم به سر می‌برد، گفت: ایران مقاوم‌ترین کشور در مقابل تحریم‌ها است و هیچ کشوری در دنیا به اندازه ما تحریم نبوده است. به همین علت راه مقابله با تحریم و شرایط مدیریت آن را می‌دانیم. گرچه تحریم‌ها اثر کوتاه‌مدت خود را می گذارد اما اینکه بگوییم در بلندمدت باعث می‌شود بازار سرمایه مشکل پیدا کند جواب صحیحی نیست.

دید بلندمدت سرمایه گذاری

همچنین، عسگری مارانی معتقد است که، در شرایط فعلی بهتر است سرمایه گذاران با دید بلندمدت وارد بازار سهام شوند و تمام ریسک‌های سیستماتیک را مد نظر داشته باشند. به گفته این کارشناس بازار سرمایه در نیمه اول سال اثر ریسک نوسان قیمتی در بازار ارز و تحریم‌ها به خوبی مشاهده شد. با این حال به ثبات رسیدن بخش زیادی از سیاست‌های ارزی دولت طی چند هفته اخیر و تعاملات کشورهای اروپایی برای همکاری تجاری با ایران، ریسک‌های سیستماتیک وارد شده از این سمت را تا حد قابل توجهی کاهش داده است. مارانی خاطرنشان کرد: در گذشته نیز تحریم‌ها علیه ایران اعمال شده است و مدیران شرکت‌ها راه‌های گذر از آن ها را تا به حدی آموزش دیده‌اند و البته آثار این تحریم‌ها از صنعت تا صنعت دیگر متفاوت است.

بازار، واکسینه نسبت به تحریم

از سویی دیگر، ابوالفضل شهرآبادی معاون تأمین مالی شرکت تامین سرمایه لوتوس پارسیان، در خصوص ریسک‌های پیش روی بورس پس از ۱۳ آبان گفت: تحریم‌ها و تاثیر آن روی بازار سرمایه موضوعی است که از چندین سال پیش در کشور ما مورد توجه است. بازار سرمایه ما نسبت به تحریم‌ها واکسینه شده اما در مقاطعی همچون زمان فعلی که ریسک قوی‌تر است بازار تحت تاثیر آن قرار می گیرد. معاون تأمین مالی شرکت تامین سرمایه لوتوس پارسیان، با تاکید بر اینکه اکنون مجموعه بازار به هوشمندی خاصی رسیده و خود را با ریسک‌ها سازگار می کند، گفت: در عین حال که گفته می‌شود سرمایه‌گذاران ایرانی با توجه به فرهنگ خود افراد ریسک گریزی هستند ولی در بازار سرمایه، ریسک‌های بزرگی را تحمل کرده‌اند که مهم‌ترین آنها نیز تحریم است. وی در پاسخ به این پرسش که ۱۳ آبان و شروع دور جدید تحریم‌ها چه تاثیری بر عملکرد بازار سرمایه دارد، گفت: روند آتی بازار سرمایه تا حدی وابسته به ریسک‌های بین‌المللی و به شکل خلاصه تحریم‌ها است. ممکن است شدت این ریسک بین‌المللی در مقطعی فعالیت بازار سرمایه را سخت کند اما با توجه به تجربه چند ساله‌ای که از تحریم‌ها داریم تاثیر آن کوتاه‌مدت است.

ثبات بیشتر

افزون بر این، مهدی طحانی، درباره تاثیر تحریم‌ها بر بازار سرمایه گفت: در میان مدت و بلندمدت، بورس به رشد خود ادامه خواهد داد اما شاید شاهد رشد شتابان نباشیم. به گفته این کارشناس بازار سرمایه ۱۳ آبان که بحث تحریم‌های جدید امریکا مطرح است، شاهد بازار نوسانی در بورس هستیم اما هر چقدر از این روز فاصله بگیریم و نحوه تعامل اقتصادی ایران با سایر کشورها شفاف‌تر شود، بورس به ثبات بیشتری دست خواهد یافت.

روند حرکتی بازار بورس و فرابورس در هفته قبل بررسی شد

حرکت آهسته و پیوسته شاخص‌های بورسی

گروه بورس |
بورس تهران در هفته‌ای که گذشت، بازدهی ۱،۳ درصدی داشت. به این ترتیب غلبه تقاضا بر عرضه باعث شد تا شاهد رشد قیمتی بسیاری از سهام باشیم. در این بین موضوع به روز درآوری پرتفوی سهامداران بعد از اصلاح قیمتی اخیر، محتمل‌ترین سناریوی رفتار سهامداران بود.
بعد از طی روند اصلاح قیمت‌ها در هفته‌های اخیر، این هفته بورس تهران شاهد افزایش تقاضا در نمادهای ارزنده بود. همچنین تعاملات میان ایران و اروپایی‌ها در خصوص تداوم فعالیت‌های تجاری، باعث شد تا حدی قابل توجهی از شدت ریسک دور جدید تحریم‌های امریکا کاسته شود. بورس تهران در آخرین روز هفته تحت تاثیر تعطیلات میان هفتگی با رشد ملایم ۱۴۸ واحدی همراه شد تا شاخص در کانال ۱۸۳ هزار واحدی فعالیت هفتگی خود را به پایان برساند. در این بین شاخص هم وزن در مسیر رشد از شاخص کل سبقت گرفت و با رشد ۲۱۰ واحدی به سطح ۲۸ هزار و ۳۰۰ واحد رسید. ارزش معاملات بورس در آخرین روز هفته قبل به ۵۹۰ میلیارد تومان رسید، همچنین حجم معاملات نیز حدود ۲ میلیارد و ۳۰۰ سهم ارتقا یافت. در جدول صنایع بورسی، شاهد آن بودیم که خودرویی‌ها و بانکی‌ها بیشترین رشد قیمتی را داشتند. در صنعت خودرو بیشترین تقاضای سهامداران در نماد شرکت سایپا ثبت شد و از دیگر گروه‌های بورسی که رشد قیمتی داشتند می‌توان به گروه‌های انبوه‌سازی، لاستیک و ماشین آلات اشاره کرد.

درجازدن شاخص فرابورس

شاخص کل فرابورس ایران که هفته منتهی به ۱۱ آبان‌ماه ۹۷ را از پله حدود ۲۰۱۸ واحدی آغاز کرده بود در پایان این هفته معاملاتی ۴ روزه و پس از افت‌وخیزهایی در نهایت باز هم به ارتفاع ۲۰۱۸ واحدی برگشت. در حالی که بازدهی آیفکس نسبت به هفته گذشته منفی ۲ درصد بود، بازدهی شاخص کل از ابتدای سال همچنان مثبت است و رشد ۸۴ درصدی را نشان می‌دهد.
در هفته قبل، ارزش کل معاملات در تمامی بازارهای فرابورس به ۱۶ هزار و ۵۲۴ میلیارد ریال رسید که این میزان از ارزش مربوط به معامله ۳ هزار و ۳۱۴ میلیون ورقه است. این ارقام بیانگر کاهش ۲۶ و ۴۲ درصدی به ترتیب حجم و ارزش معاملات در ۴ روز معاملاتی این هفته است؛ این در حالی است که ارزش بازار با اندکی رشد نسبت به هفته گذشته به ۲ میلیون و ۳۵۹ هزار و ۳۱۲ میلیارد ریال رسیده است. نگاهی به معاملات سهام در هفته‌ای که گذشت حاکی از جابه‌جایی ۶۸۵ میلیون سهم به ارزش ۲ هزار و ۵۴۹ میلیارد ریال در بازار اول و دست‌به‌دست شدن ۸۷۶ میلیون سهم به ارزش ۳ هزار و ۷۵۹ میلیارد ریال در بازار دوم است که بر خلاف بازار دوم، در بازار اول شاهد رشد حدود ۲۵ درصدی حجم و ارزش معاملات هستیم. به علاوه، معاملات در سه تابلو بازار پایه در این هفته با دادوستد یک هزار و ۶۳۲ میلیون سهم به ارزش ۳ هزار و ۴۳۱ میلیارد ریال پیگیری شد که نسبت به هفته گذشته از کاهش این متغیرها خبر می‌دهد. از طرف دیگر در هفته پیش ۹ هزار ورقه به ارزش ۷۰۰ میلیون ریال در بازار شرکت‌های کوچک و متوسط (SME) و ۱۲۱ میلیون ورقه به ارزش ۶ هزار و ۷۷۷ میلیارد ریال در بازار ابزارهای نوین مالی میان معامله‌گران دست‌به دست شد که در این میان تنها ارزش معاملات SME با رشد ۵۸ درصدی، افزایش یافته است. نگاهی به آمار معاملات به تفکیک ابزار در بازار ابزارهای نوین مالی بیانگر جابه‌جایی ۱۱۵، ۵ و ۰،۳۰ میلیون ورقه به‌ترتیب در قالب معاملات صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله (ETF)، اوراق بدهی و اوراق تسهیلات مسکن است؛ ارزش این حجم از دادوستدها برابر با ۲ هزار و ۹۸، ۴ هزار و ۵۰۱، و ۱۷۱ میلیارد ریال است.
همچنین ارزش معاملات خرد بازار سهام شامل معاملات بازارهای اول، دوم، پایه، مشتقه و SME در هفته قبل به ۸ هزار و ۴۳۱ میلیارد ریال رسید که گروه فلزات اساسی با ارزش معاملاتی به میزان یک هزار و ۵۸۴ میلیارد ریال، سهم ۱۹ درصدی از ارزش کل معاملات را در اختیار گرفت و در صدر ایستاد. گروه‌های محصولات شیمیایی، خودرو و ساخت قطعات، و مواد و محصولات دارویی در رده‌های دوم تا چهارم صنایعی که بالاترین ارزش معاملات را ثبت کردند، قرار گرفتند. از مهم‌ترین رویدادهای هفته منتهی به ۱۱ آبان نیز می‌توان به ادامه پذیره‌نویسی واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه فناوری بازنشستگی در نماد «فنابا» در بازار سوم اشاره کرد که از ۲۵ مهرماه این پذیره‌نویسی آغاز و تا ۵ آبان‌ماه ادامه داشت و تعداد واحدهای قابل پذیره‌نویسی تا آخرین روز هفته ۴۹ هزار واحد بود.

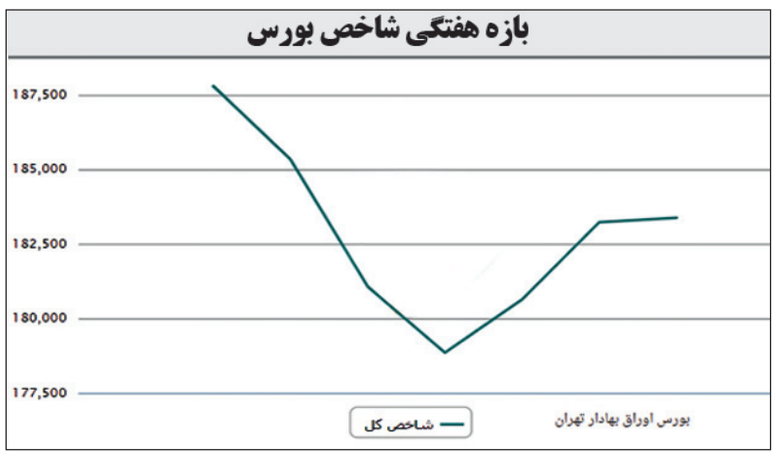

نگاه

یک کارشناس بازار سرمایه:

آثار عملکرد مثبت اقتصادی در گزارش‌های مالی عامل رشد بازار است

دولت باید از ابتدا یک سیاست‌گذاری کلی را اعلام کند که سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی بتوانند بر اساس آن یک برنامه‌ریزی حداقل دو تا سه ساله داشته باشند و خیالشان از بابت بسیاری از متغیرهایی که در تصمیم‌گیری‌هایشان دخیل است راحت باشد.
این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به انتشار گزارش‌های شش ماهه شرکت‌های بورسی و لزوم اصلاح پورتفوی سهامداران گفت: طی ماه‌های گذشته برخی از نمادها به دلیل هیجان حاکم بر بازار دچار رشد حبابی شده‌اند و انتشار این گزارش‌ها می‌تواند سهامداران را برای تصمیم‌گیری درباره اصلاح پورتفویشان یاری کند.
کدیور با اشاره به انتظارات به وجود آمده در بازار به سنا گفت: در شرایطی که همه نرخ‌ها نسبت به سال گذشته افزایش دارد، افزایش قیمت سهام شرکت‌ها نیز طبیعی است و بازار نیز انتظار این افزایش را دارد. وی تعدیل شدن قیمت سهام شرکت‌ها را پس از انتشار گزارش‌های شش ماهه منطقی خواند و با تاکید بر تاثیر انتظارات سهامداران بر روند تعدیل پیش رو خاطرنشان کرد: پس از انتشار این گزارش‌ها، روند تعدیل از سه منظر قابل بررسی است؛ برخی از این گزارش‌ها فراتر از انتظارات سهامداران هستند، برخی کمتر از انتظار و برخی نیز با انتظارات منطبق هستند. این کارشناس بازار سرمایه در تشریح این موارد گفت: در گزارش‌های فراتر از انتظارات بازار، سهم از رشد خوبی برخوردار می‌شود. در این میان گزارش شرکت‌هایی که کمتر از انتظارات بازار است توقف رشد نماد را به همراه دارد و با صورت‌های مالی منطبق بر انتظارات بازار نماد چندان نوسانی تجربه نمی کند. وی با بیان اینکه به دلیل نوسان نرخ ارز در سال جاری اغلب شرکت‌ها نسبت به سال گذشته سود بیشتری محقق کرده‌اند گفت: تصور کنید سهمی در شش ماهه نخست سال گذشته ۳۰ تومان و در کل سال ۷۰ تومان محقق کرده، این سهم در شش ماهه نخست سال جاری به جای ۳۰ تومان، ۶۰ تومان سود محقق کرده است. یعنی عملا سودسازی آن دو برابر سال گذشته است. در حالی که انتظار بازار این بود که این شرکت در این مدت، ۸۰ تومان سود محقق کند. به همین دلیل این گزارش دیگر مطلوب سهامداران نیست، زیرا انتظار آنان را برآورده نمی کند. کدیور سرمایه‌گذاران و به خصوص سرمایه‌گذاران فعال را تصمیم‌گیرندگان تاثیرگذار بر بازار دانست و تصریح کرد: این افراد اعم از حقیقی و حقوقی بطور معمول مرتبا بازار را رصد و تحلیل می کنند و چنانچه انتظاراتشان از سهم برآورده نشود دست به اصلاح پورتفوی خود می‌زنند و بر روند رشد سهم تاثیر می گذارند. این فعال بازار سرمایه با تاکید بر وجود ریسک سیستماتیک در بازار سرمایه گفت: طی سال جاری ریسک برخی تصمیمات و سیاست‌گذاری‌ها بیش از هر دوره دیگر بود. به واسطه این ریسک‌ها گاهی بازار طی یک هفته شاهد نوسان مختلف شد و به راحتی و طی انتشار خبری قیمت‌ها صعودی و نزولی می‌شد. این بی‌ثباتی گاهی حتی در یک روز روی می‌داد؛ بطوری که سهمی در ابتدای وقت صف خرید و در طول معاملات تحت تاثیر انتشار خبری دیگر صف فروش می‌شد و بالعکس. وی افزود: البته بخشی از این تحولات به دلیل ماهیت بورس است و بخشی دیگر تحت تاثیر ریسک است، اما سهم اصلی آن ناشی از اتفاقات غیر طبیعی است.
کدیور به تاثیر تیم اقتصادی جدید اشاره کرد و گفت: دولت باید از ابتدا یک سیاست‌گذاری کلی را اعلام کند که سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی بتوانند بر اساس آن یک برنامه‌ریزی حداقل دو تا سه ساله داشته باشند و خیالشان از بابت بسیاری از متغیرهایی که در تصمیم‌گیری‌هایشان دخیل است راحت باشد.
این فعال بازار سرمایه ضمن تاکید به اتخاذ تصمیمات بلندمدت برای ایجاد ثبات در برنامه‌ریزی فعالان اقتصادی اظهار کرد: در شرایط عادی اوضاع باید تثبیت شده و قابل اتکا باشد تا ریسک فعالیت‌های اقتصادی و از جمله ریسک سرمایه‌گذاری در بورس کاهش پیدا کند. وی تحولات پیش روی بازار در صورت تحقق بدبینانه‌ترین اتفاقات پیش بینی شده در سیزدهم آبان را تشریح و خاطرنشان کرد: در این شرایط تاثیر بر همه گروه‌های بورسی یکسان نیست؛ شرکت‌هایی که به لحاظ تامین مواد اولیه و فروش محصولات به خارج از کشور متکی نباشند، کمترین تاثیر را از این تحولات خواهند پذیرفت. در این میان هر چقدر شرکتی در تامین مواد اولیه وابسته به خارج از کشور باشد، از سویی برای فروش محصولات نیز در کشور با تقاضای لازم مواجه نباشد تحت تاثیر قرار می گیرد.

دیدگاه

صندوق‌های سرمایه گذاری ریسک را کاهش می‌دهند

در حال حاضر نقدشوندگی در بازار ارز کاهش پیدا کرده است؛ بطوری که اگر کسی بخواهد ارزی که خریده، بفروشد، همچنان نگرانی‌هایی دارد. در حالی که در صندوق هر زمانی دستور ابطال بدهیم، براساس ارزش روز دارایی، فردای آن روز پول به حساب سرمایه‌گذار واریز می‌شود. این موضوع می‌تواند بازدهی را حفظ و ریسک را کاهش دهد.
معاون ناشران و اعضا شرکت بورس اوراق بهادار ضمن توصیه به سهام داران تازه وارد مبنی بر اینکه بطور غیر مستقیم و از طریق صندوق‌ها در بورس سرمایه‌گذاری کنند، گفت: با افزایش نقدشوندگی در بورس می‌توان به این هدف رسید.
به گزارش ایسنا، روح‌الله حسینی‌مقدم، در پاسخ به اینکه آیا سرمایه‌گذاری عامه مردم به صورت غیر مستقیم در بورس می‌تواند با دیگر فرصت‌های سرمایه‌گذاری رقابت کند؟ اظهار کرد: صندوق‌های سرمایه‌گذاری انواع مختلفی دارند. برخی در اوراق با درآمد ثابت و برخی در سهام سرمایه‌گذاری می‌کنند. برخی صندوق‌ها نیز مختلط هستند. صندوق‌های درآمد ثابت می‌توانند تا پنج درصد در سهام هم مشارکت داشته باشند.
معاون ناشران و اعضای شرکت بورس با اشاره به شرایط بازار ارز در شش ماهه ابتدایی سال ۱۳۹۷، گفت: طی این مدت در بین صندوق‌های سهمی بازدهی خیلی خوبی را شاهد بودیم. تعدادی از این صندوق‌ها بازدهی‌شان از شاخص نیز بالاتر بوده است. البته در بین این صندوق‌ها، صندوق‌هایی که بازدهی‌شان از شاخص پایین‌تر یا حتی منفی باشد نیز بود، اما در مجموع صندوق‌هایی که عملکردشان بالاتر از شاخص بود، از تعداد انگشتان دست، بیشتر بودند. حسینی‌مقدم تاکید کرد: اگر شاخص در شش ماهه ابتدایی سال ۱۳۹۷ معادل ۹۰ درصد بازدهی داشت، بعضی از این صندوق‌ها بیش از ۹۰ درصد بازدهی داشتند. حسینی‌مقدم تاکید کرد: این موضوع به نقدشوندگی بازار برمی‌گردد، اگر وضعیت نقدشوندگی بهبود پیدا کند، شرایط بهتر می‌شود. وقتی که گردش معاملات در روز افزایش یابد، آزادی عمل مدیر صندوق بهتر می‌شود و بهتر می‌تواند پاسخگوی نیاز سرمایه‌گذاران باشد. بنابراین باید به مردم عادی توصیه کنیم که با ابزار صندوق و بطور غیر مستقیم در بورس سرمایه‌گذاری کنند چرا که مسیر توسعه بورس از طریق صندوق‌ها میسر است.
معاون ناشران و اعضای شرکت بورس ادامه داد: در حال حاضر نقدشوندگی در بازار ارز کاهش پیدا کرده است؛ بطوری که اگر کسی بخواهد ارزی که خریده، بفروشد، همچنان نگرانی‌هایی دارد. در حالی که در صندوق هر زمانی دستور ابطال بدهیم، براساس ارزش روز دارایی، فردای آن روز پول به حساب سرمایه‌گذار واریز می‌شود. این موضوع می‌تواند بازدهی را حفظ و ریسک را کاهش دهد.

نقش بورس کالا در رشد اقتصادی

رییس کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق تهران در گفت‌وگو با میزان با بیان اینکه پیروی از قواعد اقتصاد آزاد پیش زمینه پیشرفت و رشد اقتصادی است، عنوان کرد: در هر زمانی که علیه فاکتورهای اقتصاد تصمیمی گرفته شده، شاهد عقبگرد در بازارها بوده‌ایم بطوریکه در حوزه بازارهای کالایی نیز همواره باید از مبانی اقتصاد آزاد و فراهم کردن زمینه رقابت پیروی کنیم تا بتوانیم رشد واقعی اقتصاد و تولید را شاهد باشیم. فریال مستوفی در ادامه بیان کرد: زمانی که اقتصاد ایران را با دیگر کشورهای توسعه یافته مورد مقایسه قرار می‌دهیم، به نوع نگرش به اقتصادها و باز بودن مسیرهای رقابت در این کشورها می‌رسیم. در واقع دستوری نبودن اقتصادها از اصلی‌ترین پایه‌ها برای پیشرفت اقتصادهای توسعه یافته است و ما نیز باید بسترهای رقابت در میان صنایع را مهیا کنیم.
مستوفی اظهار داشت: در کشور ما نیز از سال‌ها پیش، بازاری متشکل برای خاتمه دادن به نگرش دستوری بودن اقتصاد راه‌اندازی شد تا تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان کالاها بتوانند در فضایی شفاف به رقابت عادلانه بپردازند؛ این بازار، بورس کالاست که برای اقتصاد ایران ارزشمند است و نقش ویژه‌ای در شفافیت اقتصادی ایفا کرده است.
رییس کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق تهران گفت: باید شرایطی فراهم شود تا بسیاری از کالاها، در بورس کالا عرضه شود تا روح اقتصاد رقابتی و شفاف در کالبد سایر فعالیت‌های اقتصادی مرتبط نیز دمیده شود؛ البته به شرط آنکه محدودیتی از سوی سایر ارگان‌ها در معاملات این بورس گذاشته نشود. وی افزود: کشف قیمت هر کالایی باید براساس عرضه و تقاضا صورت گیرد چراکه متقاضیان و عرضه‌کنندگان کالاها، خود بر واقعیت‌های پیرامون خود مطلع هستند و به این ترتیب بهترین نرخ‌ها در تقابل عرضه و تقاضا شکل می‌گیرد. او خاطرنشان کرد: در یک زمانی وجود دارد که دولت درصدد کمک و اتخاذ تمهیداتی برای تامین کالاهای اساسی قشر آسیب پذیر است، برای اینگونه افراد می‌تواند یارانه‌ای را در نظر بگیرد اما اجبار تولیدکنندگان به فروش با قیمتی مشخص نباید به هیچ عنوان در دستور کار قرار گیرد.
مستوفی با اشاره به اینکه اتخاذ روش قیمت‌گذاری تا به حال در تاریخ هیچ گونه فایده‌ای برای اقتصادها به همراه نداشته است، گفت: اگر هدف دولت رسیدگی و تامین نیاز قشر محروم جامعه باشد، بهتر است از طریق اقدامات دیگری که موثر باشد، شرایط لازم را برای بهبود وضعیت قشر محروم فراهم کند؛ چراکه نرخ‌گذاری به زیان همه اقشار جامعه تمام می‌شود و راه‌حلی منسوخ شده به شمار می‌رود. رییس کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق تهران تاکید کرد: اعتقاد به کشف واقعی قیمت‌ها، از قطعات اصلی پازل رشد اقتصادی است که در این زمینه بهره‌گیری از مکانیسم بورس کالا و عرضه محصولات بیشتر در این بازار بسیار کمک‌کننده است.

اخبار

بازار روغن به آرامش می‌رسد

محمد آقاطاهر درباره آخرین وضعیت بازار روغن اظهار کرد: با توجه به افزایش عرضه، بازار روغن طی روزهای آتی به آرامش خواهد رسید. وی با اشاره به اینکه عرضه روغن جوابگوی تقاضا نیست، افزود: اگرچه میزان عرضه نسبت به هفته‌های اخیر افزایش داشته است، اما هنوز جوابگوی تقاضا نیست. آقاطاهر در پاسخ به این سوال که آیا احتمال کاهش نرخ روغن در بازار وجود دارد، بیان کرد: کاهش قیمت به نرخ ارز بستگی دارد، از این رو نمی‌توان پیش بینی خاصی در این باره داشت. رییس اتحادیه بنکداران مواد غذایی از افزایش ۷ تا ۱۰ درصدی نرخ حبوبات در بازار خبر داد و گفت: با وجود آنکه تا پایان فصل برداشت زمانی باقی نمانده است، از این رو قیمت حبوبات نوسان خاصی نخواهد داشت. وی از افزایش ۱۲ درصدی نرخ برنج ایرانی در بازار خبر داد و گفت: این در حالی است که قیمت برنج خارجی به سبب اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی تغییری نداشته است. این مقام مسوول درباره تاثیر ممنوعیت صادرات گوجه فرنگی بر نرخ رب گوجه گفت: اگرچه قیمت رب گوجه فرنگی در میدان مرکزی به ثبات رسیده است، اما به سبب قاچاق گوجه فرنگی، کاهش قیمت به حدی نرسیده که مردم آن را لمس کنند.

۹۰ درصد ماشین آلات نانوایی‌ها فرسوده است

محمد جواد کرمی رییس اتحادیه نانوایان صنعتی و نیمه صنعتی با اشاره به اینکه عوامل مختلفی در کیفیت نان موثر است، اظهار کرد: مواد اولیه مرغوب و مناسب، ماشین آلات و نیروی انسانی ماهر و آموزش نانوایان در کیفیت نان بسیار موثر است.
وی افزود: اختلاط پذیری نادرست گندم تولیدی و عدم توزیع آرد کیفی به نانوایی استان تهران موجب شده کیفیت نان تولیدی تعریف چندانی نداشته باشد. کرمی با اشاره به اینکه ۹۰ درصد ماشین آلات نانوایی‌ها در بخش حجیم و سنتی فرسوده است، بیان کرد: براین اساس دولت برای به روز رسانی ناوگان تولید باید تسهیلات ارزان قیمت در اختیار واحدهای تولیدی قرار دهد. این مقام مسوول با اشاره به ضرورت آموزش کارگران بیان کرد: براساس پیگیری‌های صورت گرفته قرار است آکادمی نان جهت آموزش کارگران نانوایی تاسیس شود چرا که این امر در بحث ارتقای کیفیت تاثیر بسزایی دارد.
وی با انتقاد از ثبات نرخ نان در ۴ سال اخیر بیان کرد: اگرچه اخیرا رییس جمهور با افزایش ۱۰ درصدی قیمت نان در برخی استان‌ها موافقت کرده است، اما این رقم جوابگوی هزینه تولید نانوایان نیست و درنهایت موجب شده تا نانوایان برای جبران هزینه‌های خود، وزن چانه را کاهش دهند.

دست بسته وزیر راه و شهرسازی در بخش مسکن

بانک مسکن و چالش توسعه

وزیر جدید راه و شهرسازی در شرایطی این وزارتخانه را تحویل گرفت که قیمت مسکن به تبعیت از تلاطم اقتصاد کلان و نوسان نرخ ارز در حال اصلاح است و شاهد تورم سالیانه و ماهیانه در این حوزه هستیم. طی یک سال اخیر قیمت مسکن در شهر تهران ۸۳ درصد رشد کرده که ۳۱ درصد آن فقط در چهار ماه اخیر و ۶.۳ درصد آن در یک ماه اخیر اتفاق افتاده است. اسلامی می‌گوید برای مسکن برنامه‌های زیادی دارد اما مساله این است که آیا ابزار لازم برای اجرای این برنامه‌ها را دارد؟ واقعیت این است که تلاش دولت‌ها طی ۴۰ سال گذشته پاسخ مناسبی به نبود تعادل در حوزه مسکن نداده است و دلیل این موضوع را باید در ابزارهای مالی دانست که چندان در راستای سیاست‌های دولت‌ها حرکت نمی‌کنند. چه دوست داشته باشیم و چه دوست نداشته باشیم مهم‌ترین ابزار تأمین مالی ایران بانک است و ساختار اقتصادی ایران بر پایه فعالیت بانک‌ها طرح‌ریزی شده است. با وجود این یک چالش اساسی میان سیاست دولت‌ها و سیاست‌های بانکی وجود دارد. دولت‌ها سیاست‌های توسعه‌ای در پیش می‌گیرند اما ساختار بانکی ایران در راستای منافع بانک قدم بر می‌دارد. هرگاه فشار دولت بر تسهیل ابزارهای بانکی شدید می‌شود و بسته جدیدی توسط وزارت مسکن طراحی می‌شود بانک‌ها مسیر را با توسل به بروکراسی سخت‌تر می‌کنند. گل سر سبد این موضوع مهم‌ترین بانک تخصصی این بخش یعنی بانک مسکن است.

از بانک رهنی تا بانکی تجاری

بانک مسکن در ابتدای انقلاب از ادغام بانک‌های رهنی ایران، ساختمان، شرکت سرمایه‌گذاری‌های ساختمانی بانک‌های ایران و ۱۳ شرکت پس‌انداز و وام مسکن (کوروش، اکباتان، پاسارگاد در تهران و سایر مراکز استان‌ها از جمله همدان، کرمانشاه، مازندران، گرگان، سمنان و آبادان) تشکیل گردید. بانک رهنی اتفاقا ساختاری توسعه‌ای داشت و اهداف توسعه بحث مسکن در دستور کار بود. اما سیاست‌گذاری‌های اشتباه عملا باعث شد که در ۴ دهه گذشته بانک مسکن به جای بانک توسعه‌ای تخصصی به یک بانک تجاری تبدیل شود که سود مهم‌ترین مساله آن است. بانک مسکن که نقش اهرم اجرایی سیاست‌های بخش مسکن را دارد، در برزخ سود آور بودن و مفید بودن در اثر نوع نگاه مدیریت که حاصل تجارب منسوخ سنتی است تاکنون نتوانسته است گره‌ای از مشکل مسکن در کشور باز نماید. آنچه در این بین قابل توجه است این مساله است که با وجود این کارنامه و نوع عملکرد تاکنون مواخذه‌ای از سوی دولت در این باره صورت نگرفته است. چگونه می‌توان به احداث مسکن ارزان ساز آن هم در تیراژ سالانه چند صدهزار تایی امیدوار بود، در حالی که این بانک با وجود افزایش سرمایه حاضر به اعطای وام به اقشار ضعیف نیست.

تسهیلات بی‌ربط به سرمایه‌گذاری اصلی

این بانک که در کنار فعالیت‌های متنوع اعم از بنگاه داری و اعطای تسهیلات بی‌ربط به مسوولیت اصلی‌اش همیشه نبود سرمایه را دلیل عدم تحرک خود معرفی می‌کرد، با افزایش سرمایه ناچار شد تا قدم در راه اعطای تسهیلات بگذارد. اما جزییات این تسهیلات در نوع خود جالب توجه است. علاوه بر بروکراسی معمول سیستم بانکداری، سبد تحویل وام این بانک را اگر با حداقل حقوق و دستمزد در وزارت کار و با جیب اکثریت ایرانیان تطبیق دهیم به نتایج جالب توجهی خواهیم رسید.
هدف این است که به این پرسش پاسخ دهیم که با توجه به سطح درآمد در کشور در هر ۱۰ دهک درآمدی چه کسانی و به چه تعداد توانایی باز پرداخت اقساط این بانک را دارند؟ خرید یک خانه مثلا در تهران به چه میزان سرمایه احتیاج دارد و این وام می‌تواند چه میزان از این سرمایه را پرداخت نماید؟ کافی است که کمی به مدل‌های تعریف شده توسط بانک و نحوه تخصیص منابع نگاه شود تا متوجه شویم هدف اصلی این بانک سود است نه اجرای سیاست‌های دولت برای اقشار کمتر برخوردار.
حتی زمانی که بخشنامه‌های دولت تلاش داشت اندکی این مشکلات را حل کند بانک مسکن دست به دامن بروکراسی برای فرار از اتهام می‌شد. سیر تقاضای مصرفی برای دسترسی به وام خرید مسکن علاوه بر دست‌اندازهایی که دارد، با سنگ‌اندازهایی از سوی برخی از شعب بانک عامل بخش مسکن دشوارتر شده است. سپرده‌گذاران صندوق پس‌انداز مسکن یکم در صورتی به وام یکم دست پیدا می‌کنند که بتوانند از هفت‌خوانی که پیش‌روی آنها قرار می‌گیرد عبور کنند و در این مسیر تامین فیش حقوقی با مبلغ تا سه برابر اقساط تسهیلات، سخت‌ترین خوان به شمار می‌آید که اغلب تسهیلات‌گیرندگان را زمین‌گیر می‌کند. رفتارهای سلیقه‌ای برخی از شعب بانک عامل بخش مسکن نیز علاوه بر اینکه این هفت‌خوان را دشوارتر کرده، به منزله یکی از عوامل ضد رونق در بخش مسکن عمل می‌کند. در صورتی که این دست‌اندازها و موانع برطرف نشود، عملکرد صندوق پس‌انداز مسکن یکم و بانک عامل بخش مسکن که بر اساس سیاست‌های مصوب بالادستی، ماموریت دارد بازار مسکن را به فاز رونق هدایت کند، دچار اختلال خواهد شد و موجب می‌شود سیاست‌های بخش مسکن به هدف تعیین‌شده اصابت نکند. موانع و سنگ‌اندازی‌های دریافت تسهیلات خرید مسکن عمدتا از جنسی است که رفع آنها در اختیارات بانک عامل بخش مسکن قرار دارد و ارتباطی با مسائلی همچون کمبود اعتبار و تنگناهای بودجه‌ای ندارد. اغلب این موانع پیش‌روی متقاضیان دریافت تسهیلات از محل اوراق مسکن نیز قرار دارد.
مشکلاتی همچون «تامین مبلغ سپرده»، فرایند طولانی استعلام فرم ج، تأمین ضامن با وجود در رهن بودن سند ملکی، فیش حقوقی حداقل ۳ برابر مبلغ اقساط، شروط سنی، شرایط ملک از نظر مقاومت لرزه‌ای و ده‌ها روش دیگر تنها بخشی از ابزارهای بانک مسکن برای به تعویق انداختن وام مسکن است.

برش

دولت‌ها سیاست‌های توسعه‌ای در پیش می‌گیرند اما ساختار بانکی ایران در راستای منافع بانک قدم بر می‌دارد. هرگاه فشار دولت بر تسهیل ابزارهای بانکی شدید می‌شود و بسته جدیدی توسط وزارت مسکن طراحی می‌شود بانک‌ها مسیر را با توسل به بروکراسی سخت‌تر می‌کنند. گل سر سبد این موضوع مهم‌ترین بانک تخصصی این بخش یعنی بانک مسکن است

نبود نگاه توسعه‌ای

سوال اساسی این است، آیا بانک‌های دولتی نیز مانند بانک‌های خصوصی باید به فکر مثبت نشان دادن ترازنامه خود باشند یا چون از امکانات بیت‌المال استفاده می‌کنند وظیفه دارند در خدمت دولت و اهداف ملی باشند؟ واقعیت این است که تاکنون تفاوت زیادی میان بانک‌های دولتی و خصوصی در این مساله نبوده است. نه وام مسکن اول نه میزان وام اوراق با توجه به افزایش قیمت‌های مسکن چندان تکافوی رشد قیمت‌ها را نمی‌کند و در عین حال پیچیدگی این مدل‌ها باعث مشکلات زیادی برای جویندگان مسکن شده است. طبیعتا دولت به این مساله واقف است اما آیا می‌تواند بانک مسکن را وادار به تغییرات لازم کند یا خیر؟

عضو هیات رییسه اتاق بازرگانی ایران مطرح کرد

افت ۷۰ درصدی نقدینگی واحدهای کوچک با افزایش نرخ ارز

در نشست وزیران خارجه ایران و ۱+۴ در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل که به ریاست فدریکا موگرینی هماهنگ‌کننده سیاست خارجی اتحادیه اروپا برگزار شد، ظریف و موگرینی به‌نمایندگی از گروه ۱+۴ بیانیه مشترکی را قرائت کردند که در بخشی از آن به ایجاد سازوکار ویژه اشاره شده بود. در این بیانیه بر اعلام تعهد مجدد کشورهای عضو برجام بر اجرای کامل و موثر این توافق، از جمله در حوزه رفع تحریم‌ها تاکید و اذعان شده بود رفع تحریم‌ها و برخورداری ایران از منافع اقتصادی حاصله، بخش کلیدی و حیاتی برجام است. بیانیه وزرای خارجه ایران و کشورهای ۱+۴ دیگر کشورها را به اتخاد سیاست‌ها و ایجاد سازوکارهای تسهیل‌کننده در روابط اقتصادی خود با ایران تشویق کرده و خواهان حفظ و تقویت روابط دوجانبه اقتصادی با ایران وبسیج همه امکانات از جمله از طریق همکاری با کشورهای ثالث برای عادی‌سازی موثر روابط تجاری و بازرگانی با ایران شده است؛ بناست سازو کارهای یادشده بستر همکاری شرکت‌های کوچک و متوسط ایرانی و اروپایی را فراهم کند. حسین پیرموذن در گفت‌وگو با خبرنگار اگزیم نیوز در خصوص آینده همکاری‌های شرکت‌های کوچک و متوسط ایرانی با شرکت‌های اروپایی گفت: مهم‌ترین بخش در ارتباط شرکت‌های اروپایی و ایرانی سیستم بانکی است؛ اروپایی‌ها از بسته پیشنهادی ویژه خود برای تداوم همکاری‌های اقتصادی بعد از سیزده آبان رونمایی می‌کنند؛ باید منتظر باشیم تا ببینیم در این بسته برای مهم‌ترین مانع مبادلات تجاری یعنی ارتباطات بانکی چه راهکاری ارایه می‌شود. وی افزود: با وجود همه سیگنال‌های مثبتی که در رابطه با توسعه همکاری‌های شرکت‌های کوچک و متوسط ایرانی و اروپایی از سوی نهادهای مرتبط دریافت کرده‌ایم، تحول ملموس و اقدام عملی در این باره از سوی شرکت‌های اروپایی دیده نشده است. پیرموذن شرایط خاص نزدیک شدن به سیزدهم آبان و آغاز تحریم‌های یکجانبه امریکا را در این باره بی‌تاثیر ندانست و گفت: به زعم من، شرکت‌های اروپایی تا روشن شدن کامل جزییات تحریم‌های امریکا تا چهارم نوامبر صبر خواهند کرد. پیرموذن در پاسخ به سوال خبرنگار اگزیم نیوز در خصوص توانمندی شرکت‌های ایرانی برای همکاری با شرکت‌های اروپایی گفت: شرکت‌های بسیار خوب و قدرتمندی را در ایران داریم که می‌توانند در صورت فراهم شدن ابزار لازم و رفع موانع موجود در سطح مطلوبی مبادلات خود را با شرکت‌های اروپایی انجام دهند. عضو هیات رییسه اتاق بازرگانی ایران در خصوص نقش SMEها در توسعه اقتصادی کشور گفت: رشد تولید در بنگاه‌های کوچک و متوسط ضامن توسعه و رشد اقتصادی است و به سرعت در بدنه جامعه خودنمایی کند. در جهان از SMEها به عنوان بنگاه‌های اشتغال‌زا یاد می‌شود؛ متاسفانه در بحران‌های اقتصادی این بخش مهم و تاثیر گذار از تولید تحت فشارهای مختلف قرار گرفته که مهم‌ترین آن تامین مالی است. رییس نظارت راهبردی تشکل‌های اتاق ایران گفت: متاسفانه افزایش قیمت ارز باعث شد که واحدهای کوچک حداقل ۷۰ درصد از نقدینگی خود را از دست بدهند؛ قبلا این شرکت‌ها با گشایش اعتبار اسنادی، مواد اولیه خود را وارد می‌کردند و یکسال بعد تسویه می‌کردند؛ در حالی که امروز واحدهایی را داریم که از نیما ارز ۸ تا ۹ هزار تومانی تهیه می‌کنند و علاوه بر آن با ۳۵ درصد سپرده، مواد اولیه خود را تامین می‌کنند؛ برای هزینه تامین مواد اولیه بسیار بالاست و SMEها با این نقدینگی حداکثر ۲۵ درصد بازدهی دارند. و سیستم بانکی کشور آمادگی لازم برای تامین نقدینگی مورد نیاز بنگاه‌ها را ندارد.

رییس کمیسیون مالیات، کار و تأمین اجتماعی اتاق ایران:

اصلاح تامین اجتماعی و روابط کار، اولویت وزیر جدید باشد

یک‌شنبه هفته گذشته، نمایندگان مجلس محمد شریعتمداری را به عنوان وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی انتخاب کردند. شریعتمداری که پس از استعفا از وزارت صنعت، معدن و تجارت از طرف رییس جمهور به عنوان وزیر کار به مجلس معرفی شده بود، توانست در جلسه رای اعتماد، ۱۹۶ رأی موافق از ۲۶۴ نماینده حاضر در مجلس را کسب کند. محمود تولایی رییس کمیسیون مالیات، کار و تأمین اجتماعی اتاق ایران در گفت‌وگو با «پایگاه خبری اتاق ایران» انتخاب محمد شریعتمداری را به عنوان وزیر جدید کار، تعاون و رفاه اجتماعی از آن‌رو بااهمیت و به عنوان یک فرصت تلقی می‌کند که معتقد است با توجه به سوابق شریعتمداری و آشنایی کامل او با حوزه کسب‌وکار، می‌توان انتظار اصلاحات جدی را در روابط کار در دوره جدید داشته باشیم. تولایی اما تأکید می‌کند که با وجود اظهارنظرهای متفاوتی که در رابطه با اقدامات وزیر کار در شرایط فعلی وجود دارد، «تأمین اجتماعی» باید اولویت اول وزیر جدید کار باشد. به اعتقاد او، تأمین اجتماعی به عنوان سازمانی که کارکرد آن کمک به روابط کارگر و کارفرماست، باید متعلق به این دو باشد و دولت صرفاً ناظر بر آن؛ اما با سازمان تامین اجتماعی مانند دیگر مجموعه‌های دولتی رفتار می‌شود و مدیریت آن کاملاً دولتی بوده و بروکراسی‌های اداری موجود در آن چه‌بسا بیشتر از دیگر مجموعه‌های دولتی است.
به گفته تولایی عملکرد فعلی سازمان تأمین اجتماعی پاشنه آشیل بسیاری از مشکلاتی است که در حال حاضر در کشور وجود دارد و در صورتی که هدایت این مجموعه به‌درستی انجام شود، در مواقع بحرانی نیز می‌توان شاهد بود که خود سازمان تأمین اجتماعی به عنوان کنترل‌کننده، به حل مشکلات موجود به‌ویژه میان کارگر و کارفرما بپردازد. تولایی افزود: متأسفانه طی سال‌های گذشته دولت‌ها به‌جای اینکه اقدام به ایجاد فضای اعتماد در میان روابط کارگر و کارفرما داشته باشند، نوعی تقابل را در فضای اشتغال کشور ایجاد کرده‌اند که نتیجه آن هم نااطمینانی است که امروز فضای کسب‌وکار کشور را متأثر کرده است.
او توضیح می‌دهد: متأسفانه در حال حاضر با توجه به روابط حاکم بر فضای کار، کارفرماها تلاش می‌کنند تا در قبال کارگران حداقل‌ها را لحاظ کنند و به همان نسبت هم فضای کارگری در تنش است. در این میان اصلاحات روابط کار به دلایل متعدد در دوره‌های گذشته به تعویق افتاده که نتیجه آن هم امروز در ۱۰ الی ۱۲ میلیون بیکاری که در کشور وجود دارد می‌بینیم. رییس کمیسیون مالیات، کار و تأمین اجتماعی اتاق ایران با تاکید بر ضرورت توجه به کارآفرینی گفت: متأسفانه قانون کار فراتر از شرع و قوانین جهانی است و با ایجاد محدودیت، فرصتی را برای کارآفرینی و کسب‌وکار مولد نمی‌دهد. معتقدم اگر دولت مردانه پای اصلاح روابط قانون کار بایستد و اقدام به رفع محدودیت‌ها به‌ویژه در حوزه قوانین کسب‌وکارهای کوچک کند، حداقل ۴ الی ۵ میلیون جوان تحصیلکرده این فرصت را پیدا می‌کنند تا وارد بازار کار خدماتی و صنفی شوند. تولایی در ادامه صحبت‌های خود با اشاره به طرح «اشتغال روستایی» به عنوان یکی دیگر از اولویت‌های مورد توجه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که غلامحسین شافعی هم در دیدار شریعتمداری با اعضای اتاق ایران پیش از کسب رای اعتماد مجلس، بر ضرورت اصلاح آن تاکید کرده بود، گفت: به عنوان شخصی که در میدان حضور دارم شاهدم که وقتی روستایی می‌خواهد دامداری کوچک راه‌اندازی کند، نصف دامداری صنعتی با موانع کسب و کار مواجه است. در طرح اشتغال روستایی هم دیدیم که با وجود تخصیص منبع قابل توجه، این طرح منجر به بازگشت روستاییان از شهرها نشده است. در صورتیکه اگر با رفع موانع، در روستاها به ویژه روستاهایی که با چالش کشاورزی و آب مواجه هستند، بسترهای توسعه کسب و کار فراهم خواهد شد. به اعتقاد رییس کمیسیون مالیات، کار و تأمین اجتماعی اتاق ایران دولت بیش از تخصیص منابع ریالی نیازمند این است که موانع کسب و کار را هموار و هماهنگی میان دستگاه‌های ذیربط را برای تسهیل کسب و کار ایجاد کند. او تاکید می‌کند: فضای فعلی حاکم بر کسب و کار روستایی این خطر را گوشزد می‌کند که در آینده با هجوم بیشتر روستاییان به شهرها مواجه خواهیم بود. تولایی با اشاره به صحبت‌های شریعتمداری در جمع اعضای هیات نمایندگان اتاق ایران و تأکید او بر سه‌جانبه گرایی میان مجلس، دولت و بخش خصوصی، تأکید می‌کند در صورت تحقق این موضوع کار بسیار بزرگی در حوزه روابط کار اتفاق خواهد افتاد.

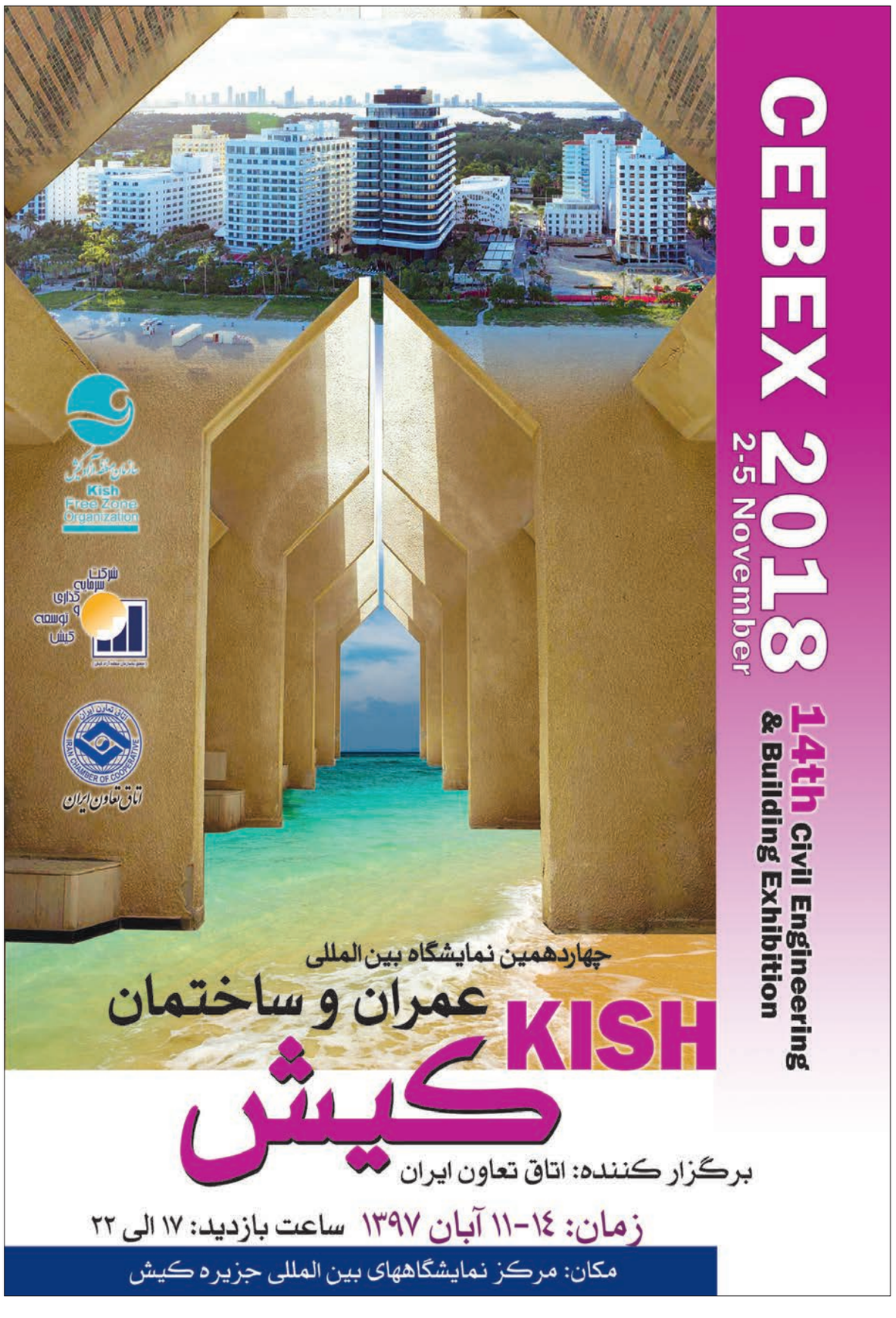

چرا انتخابات میان‌دوره کنگره مهم است

امریکا و سیاست‌های مسموم فدرال

گروه جهان | سیاستمداران امریکایی مردم این کشور را به دردسر انداخته‌اند و انتخابات میان دوره فرصتی است برای تغییر این شرایط. ایالات متحده در شرایطی برای برگزاری انتخابات میان‌دوره آماده می‌شود که شکاف‌ها عمیق‌تر شده و خشم شهروندانش به بالاترین سطح خود در چند دهه اخیر رسیده است. نامزدهای انتخاباتی در کمپین‌های خود بطور منظم رقبایشان را جنایتکار، احمق و خیانتکار می‌خوانند. همین چند روز پیش بود که یکی از حامیان دونالد ترامپ برای ۱۴ نفر از مخالفان رییس جمهوری امریکا بسته‌های انفجاری ارسال کرد و یک امریکایی سفیدپوست ۱۱ یهودی را در کنیسه‌ای به گلوله بست که بدترین حمله تروریستی علیه یهودیان در تاریخ معاصر ایالات متحده بود.

اکونومیست می‌نویسد، سیاست‌های مسموم فدرال، بزرگ‌ترین نقطه ضعف امریکا است. این سیاست‌ها رسانه‌ها را از پرداختن به مسائل واقعی از جمله مهاجرت گرفته تا رفاه عمومی بازداشته است، ایمان امریکایی‌ها را به دولت‌شان و نهادهای دولتی ضعیف کرده؛ و دموکراسی امریکایی را به محاق برده است. انتخابات‌های میان‌دوره فرصتی برای متوقف کردن این روند است و حتی آغاز روند دشوار قرار گرفتن در مسیر درست.

دونالد ترامپ آغاز گر این روند نبود اما با آغوش باز این خرابکاری را پذیرفت و آن را چنان عمق بخشید که می‌تواند مدعی طراحی‌اش باشد. تمام سیاستمداران با حقایق بازی می‌کنند. واشنگتن پست نوشته که دونالد ترامپ از ابتدای ریاست جمهوری خود بیش از ۵ هزار دروغ گفته است. فریب او بسیار بی‌پروا و کارآمد بوده است بطوری که بسیاری از حامیانش دقیقا از کلمات و عبارت او در وصف منتقدان به‌ویژه رسانه‌ها استفاده می‌کنند. این مساله برای ترامپ بسیار خوشایند است زیرا تا زمانی که مردم، منتقدان را باور نداشته باشند در انتظار پاسخگویی ترامپ نیز نخواهند بود. اما شرایط امروز برای امریکا یک فاجعه تمام‌عیار است چون وقتی استدلال‌های منطقی جایی در فضای سیاسی نداشته باشند، دموکراسی هم کارگر نخواهد بود.

ذهنیت دونالد ترامپ هم کاملا دو قطبی است. تمام سیاستمداران از مخالفان خود انتقاد می‌کنند اما تقریبا تمام روسای جمهور وظیفه خود می‌دانند که پس از یک تراژدی بزرگ، کشور را متحد کنند. اما این فقط ترامپ است که فکر می‌کند مثلا واقعه تیراندازی در کنیسه یهودیان فرصتی بوده تا رسانه‌ها و دموکرات‌ها از آن برای حمله به او استفاده کنند. چنین تفکر دو قطبی سیاه و سفیدی مساله مهمی است چرا که وقتی مخالفانتان آدم‌های بدی باشند سازش که پایه و اساس یک فضای سیاسی سالم است در داخل احزاب دشوار و میان احزاب مختلف با یکدیگر امری تقریبا غیرممکن می‌شود. ترامپ تنها سیاستمداری نیست که در امریکا ذهنیتی دو قطبی دارد، گرچه یکی از قدرتمندترین و موثرترین آنهاست. پیش از پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری، بیش از نیمی از دموکرات‌ها در نظرسنجی‌ها گفته بودند که از جمهوری‌خواهان می‌ترسند و بیش از نیمی از جمهوری‌خواهان نیز همین احساس را نسبت به دموکرات‌ها داشتند. وقتی تابستان گذشته یک نماینده جمهوری‌خواه از سوی فردی که شرایط روحی خوبی نداشت مورد حمله قرار گرفت، رهبران حزب دموکرات تاکید داشتند که اظهارات تند آنان نقشی در این اتفاق نداشته است. اما زمانی که فردی بسته‌های انفجاری برای مخالفان ترامپ ارسال کرد یا به یهودیان در کنیسه حمله شد، بحث‌های زیادی درباره مسوولیت ریاست جمهوری در تروریسم داخلی در گرفت.

در مطلب اکونومیست آمده: دموکراسی ایالات متحده قدرتمند است. این دموکراسی طراحی شده که قدرتمند باشد، با این حال نهادهای امریکایی یک به یک در فضای به‌شدت قطبی‌شده سیاست این کشور آلوده می‌شوند. کنگره از زمان ریاست نیوت گینگریچ در دهه ۱۹۹۰ به مشکل برخورد. رسانه‌ها هم قربانی این فضای پر از شک و تردید دو قطبی شده‌اند (اگر نه در میان همکاران رسانه‌ای که حداقل در میان خوانندگانشان). تنها ۱۱ درصد از حامیان دوآتشه دونالد ترامپ گفته‌اند که به جریان‌های رسانه‌ای اعتماد دارند. در میان دموکرات‌ها، کسانی که به جریان‌های رسانه‌ای باور دارند بیش از ۹۰ درصد است. اخیرا نهاد دیوان عالی هم به نهادهایی اضافه شده که تصوری دو قطبی از آن در جامعه امریکا وجود دارد. دموکرات‌ها تایید جنجالی اخیر برت کاوانا نامزد پیشنهادی دونالد ترامپ را برای عضویت در این نهاد، اقدامی جانبدارانه می‌دانند؛ آن هم در شرایطی که اتهام‌های گسترده‌ای علیه او مطرح شده بود. جمهوری‌خواهان اما در مقابل تایید کاوانا را یک پیروزی در برابر توطئه هیولاوار دموکراتیک و هجمه رسانه‌ای مخالفان می‌دانند.

همانطور که فضای سیاسی امروز امریکا محصول اتفاقی یک‌شبه نیست، در پیش گرفتن مسیر درست نیز می‌تواند با گام‌هایی کوچک آغاز شود. اولین گام می‌تواند در انتخابات هفته آینده و تغییر دموکراتیک کنترل کنگره برداشته شود. این مساله مهمی است چرا که ترامپ باید تحت نظارت کنگره باشد. رییس جمهوری فعلی امریکا نشان داده هنجارهایی که روسای جمهوری پیشین پایه‌گذارش بوده‌اند را به درجات مختلف تحقیر می‌کند حال می‌خواهد خودداری از انتشار گزارش‌های مالیاتی‌اش باشد یا در هم تنیدن کسب و کار خانوادگی با مسوولیت‌های دولتی؛ و زورگویی به زیردستان در دولت از جمله وزارت دادگستری که باید نهادی کاملا مستقل باشد. کنگره باید درباره چنین رفتارهایی تحقیق کند. اما مجلس نمایندگان امریکا در حال حاضر با نادیده گرفتن مسوولیتی که قانون اساسی به آن محول کرده، این وظیفه خود را انجام نمی‌دهد. شسکست برخی از جمهوری‌خواهان در انتخابات می‌تواند این حزب را وادار کند تا جایگزین محافظه‌کارانه‌تری برای «ترامپیسم» ارایه دهند. امریکایی‌ها نمی‌توانند با یک انتخابات زخم‌های سیاسی را ترمیم کنند اما این رای‌گیری می‌تواند آغاز یک تجدیدنظر در حزب جمهوری‌خواه و روی کار آمدن رییس جمهوری با اصول اخلاقی متفاوت باشد.

دونالد ترامپ و شی جین پینگ مذاکره کردند

استقبال بازارها از چشم‌انداز توافق تجاری چین -امریکا

گروه جهان | پس از آنکه دونالد ترامپ رییس جمهوری امریکا، و شی جین‌پینگ همتای چینی او، در تماس تلفنی چشم‌انداز دستیابی به یک توافق تجاری را مطرح کردند، ارزش شاخص‌های مطرح در بازارهای جهانی سهام افزایش یافت. طبق گزارش‌های منتشر شده، ترامپ از مقامات کابینه دولت خود خواسته تا پیش از برنامه دیدارش به شی جین‌پینگ در اجلاس رهبران گروه ۲۰ در بوینوس آیرس در اواخر ماه جاری میلادی، پیش‌نویس توافق تجاری محتمل بین واشنگتن و پکن را تهیه کنند. گزارش تماس تلفنی رهبران چین و امریکا در حالی منتشر شده که اختلاف تجاری دو طرف و به‌ویژه اقدامات دولت امریکا در وضع یا افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات چین به نگرانی درباره آسیب به تجارت بین‌المللی منجر شده و بر چشم‌انداز اقتصاد جهانی تاثیر منفی گذاشته است. کارشناسان اقتصادی هشدار داده‌اند که ادامه اختلافات دو قدرت اقتصادی جهان می‌تواند به بروز «جنگ تجاری» و رکود اقتصاد جهانی بیانجامد.

◄ استقبال زودهنگام بازارهای سهام

به نوشته سی‌ان‌ان، بازارهای سهام جهانی در معاملات جمعه در واکنش به احتمال آتش‌بس در جنگ تعرفه‌ای بین چین و امریکا، سیری صعودی داشتند. بازارهای آسیایی در این رویکرد مثبت پیشرو بودند. ارزش شاخص سهام «هنگ‌سنگ» هنگ کنگ بیش از ۴ درصد افزایش یافت و شاخص‌های سهام «شانگهای کامپوزیت» چین و «نیکی» ژاپن هم هر کدام ۲،۵ درصد افزایش یافتند. اولین واکنش مثبت بازارها پس از آن بود که خبرها درباره گفت‌وگوی تلفنی روسای جمهوری امریکا و چین درباره چشم‌انداز یک توافق تجاری منتشر شد. ترامپ در پیامی توییتری نوشت مذاکرات به‌خوبی پیش رفتند. یک مقام وزارت امور خارجه چین هم تایید کرد که ترامپ و شی در مذاکرات خود پیشرفت‌هایی داشته‌اند.

اما موفقیت بیشتر بازارهای سهام آسیایی پس از آن حاصل شد که بلومبرگ گزارشی را درباره درخواست ترامپ از مقامات کابینه برای تهیه پیش‌نویس توافق تجاری احتمالی با پکن تا پیش از برنامه دیدار مقامات دو کشور در نشست گروه ۲۰ در آرژانتین منتشر کرد. در میانه واکنش‌های مثبت بازارهای سهام، ارزش یوآن چین که در روزهای گذشته کاهش یافته بود هم در برابر دلار حدود ۰،۴ درصد افزایش یافت. شاخص‌های سهام در بیشتر بازارهای اروپایی و بازار سهام ایالات متحده حدود یک درصد افزایش یافتند.

◄ از حل اختلافات تجاری تا دستیابی به توافق

روسای جمهوری امریکا و چین درباره کاهش اختلافات تجاری و همکاری در عرصه سیاست بین‌الملل گفت‌وگو کردند. به گزارش بی‌بی‌سی، ترامپ پس از تماس تلفنی با شی جین‌پینگ در توییتر نوشت: «گفت‌وگویی طولانی و بسیار خوب با رییس جمهوری شی جین‌پینگ درباره موضوعات متعدد داشتیم؛ اما تاکید بیشتر بر تجارت بود. مذاکرات در این زمینه خیلی خوب پیشرفت داشت و برای دیدار در حاشیه اجلاس گروه ۲۰ در آرژانتین هم برنامه‌ریزی کردیم.» قرار است اجلاس گروه ۲۰ با شرکت سران و رهبران قدرت‌های اقتصادی جهان و شماری از کشورهای در حال توسعه در اواخر ماه جاری میلادی در پایتخت آرژانتین برگزار شود.

خبرگزاری دولتی شین‌هوا چین هم درباره این تماس تلفنی نوشته که ترامپ از اهمیت روابط اقتصادی و تجاری با چین برای ایالات متحده سخن گفته و در عین حال، تاکید کرده است که صادرات امریکا به چین بایستی افزایش یابد. رییس جمهوری امریکا همچنین تلاش بیشتر نمایندگان دو کشور در مذاکرات حل اختلاف تجاری را خواستار شده و بر اهمیت برقراری تماس‌های مرتب بین رهبران دو کشور تاکید کرده است. شی جین‌پینگ هم گفته که برای روابط شخصی خود با ترامپ اهمیت زیادی قائل است و از دیدار با او در آرژانتین استقبال می‌کند. رییس جمهوری چین همچنین گفته که او هم مانند همتای امریکایی خود به توسعه روابط دو کشور و همکاری در جهت تقویت همکاری‌ها علاقه‌مند است. شی جین‌پینگ تصدیق کرد که دو کشور مدت‌هاست بر سر برخی مسائل تجاری اختلاف‌نظر دارند و این مساله بر صنایع دو کشور و همچنین اقتصاد جهانی تاثیر منفی داشته است، اما افزود این وضعیتی نیست که چین خواهان آن باشد.

بلومبرگ هم پس از انتشار خبر این تماس تلفنی گزارش داد که ترامپ به اعضای کابینه خود ماموریت داده تا امکان تهیه پیش‌نویس یک قرارداد تجاری با چین را بررسی کنند که این مساله با ارزیابی مثبت کارشناسان اقتصادی از واکنش بازارهای جهانی سهام همراه شد. استیون لیونگ، مدیر فروش بانک «یو او بی» در هنگ کنگ به رویترز گفت اگر جنگ تجاری بین امریکا و چین فروکش کند، در بازارهای جهانی نیز ثبات برقرار خواهد شد.

به گفته کارشناسان، اگر رهبران دو قدرت برتر اقتصادی جهان در حاشیه نشست گروه ۲۰ دیدار کنند، ارزش یوآن در برابر دلار امریکا تقویت می‌شود و احتمالا به بیش از ۶.۹ یوآن در برابر دلار می‌رسد که رقمی بی‌سابقه از ۱۱ اکتبر گذشته تاکنون به شمار می‌رود. اختلافات تجاری امریکا و چین و به‌ویژه اقدامات دولت ترامپ در اعمال یا افزایش تعرفه‌ها بر کالاهای وارداتی از چین موجبات نگرانی عمومی درباره آسیب‌های این اختلاف به تجارت بین‌المللی را فراهم آورده و بر چشم‌انداز اقتصاد جهانی تاثیر منفی گذاشته است. کارشناسان اقتصادی حتی هشدار داده‌اند که ادامه این اختلافات می‌تواند به بروز یک جنگ تجاری تمام‌عیار و به‌دنبال آن، به رکود اقتصاد جهانی بیانجامد. این نگرانی‌ها به‌ویژه در چند هفته اخیر و پس از انتشار گزارش صندوق بین‌المللی پول که پیش‌بینی خود از سرعت رشد اقتصادی را کاهش داده بود، به نوسان در بازارهای سهام انجامید. اما خبر تماس ترامپ و شی به بازارهای جهانی سهام کمک کرد تا اندازه زیادی آسیب‌های عملکرد ضعیف ماه اکتبر را جبران کنند.

امریکا ۷۵ میلیون دلار امتیاز واردات آزاد از هند را لغو کرد

گروه جهان | دولت امریکا واردات کالاهای هندی از جمله ابزار موسیقی، چرم، پارچه، لبنیات، مواد شیمیایی و میوه‌ها و سبزیجات پردازش شده به ارزش سالانه ۷۵ میلیون دلار که از مزیت گمرک مجانی برخوردار بودند را لغو کرد. به گزارش اکونومیک تایمز، دونالد ترامپ در فرمانی با اشاره به اینکه در ۲۰۱۷ تعدادی از کشورهای در حال توسعه کالاهایی را به امریکا در حجم گسترده صادر کردند که از نیاز رقابتی امریکا خارج است، اعلام کرده گمرک آزاد برای واردات این کالاها و این کشورها را لغو می‌کند. سایر کشورها که مجوز واردات آزاد از آنها از سوی امریکا لغو شده تایلند، آرژانتین، پاکستان، ترکیه، فیلیپین، برزیل، سورینام، بلیز، اکوادور، جزایر فالکلند، قزاقستان، مصر و بوسنی و هرزگوین را می‌شود. اما هند بیشترین تاثیر را از این دستور ترامپ می‌بیند زیرا صادرات بیش از ۵۰ کالای این کشور به امریکا اکنون با چالش افزایش هزینه مواجه خواهد شد. امتیازات تجاری امریکا به کشورهای در حال توسعه خاص بر اساس سیستم عمومی ترجیحات داده می‌شود. هند با استفاده از این سیستم تخفیف‌های گمرکی به ارزش ۵،۶ میلیارد دلار دریافت می‌کند و بزرگ‌ترین کشور دریافت‌کننده امتیازات تجاری امریکا است. با این حال مقام‌های امریکایی اعلام کردند که دستور ترامپ علیه هیچ کشور خاصی صادر نشده است. امریکا پیشتر اعلام کرده بود که دسترسی آزاد محصولات هندی به بازار خود را بازبینی خواهد کرد. ترامپ هند را متهم به اعمال ۱۰۰ درصد تعرفه گمرکی روی محصولات امریکایی کرده است.

برزیل سفارت خود را به قدس اشغالی منتقل می‌کند

گروه جهان | رییس جمهوری منتخب برزیل اعلام کرد سفارت این کشور در اسراییل را به قدس اشغالی منتقل می‌کند.

به گزارش گاردین، ژایر بولسونارو سیاستمدار تندرو و جناح راستی که در انتخابات اخیر ریاست جمهوری برزیل پیروز شده، اعلام کرد که مساله انتقال سریع سفارت این کشور به قدس اشغالی را مورد بررسی قرار می‌دهد. او گفت حمایتش از اسراییل و وعده‌هایش درباره قدس، صرفا مصرف انتخاباتی نداشته است. بنیامین نتانیاهو از نخستین کسانی بود که پیروزی بولسونارو در انتخابات ریاست جمهوری برزیل را تبریک گفت و اعلام کرد علاقه‌مند به مشارکت در مراسم ادای سوگند و آغاز به کار اوست. بولسونارو هم وعده داده که تل‌آویو اولین مقصد سفرهای خارجی او باشد.

او همچنین درباره محل سفارت فلسطین در برزیل هم گفت ساختمان این سفارتخانه در محلی بسیار نزدیک به کاخ ریاست جمهوری برزیل احداث شده است و هیچ سفارتخانه‌ای نباید تا این حد به کاخ ریاست جمهوری نزدیک باشد و از این رو، برزیل در صدد تغییر مکان آن بر خواهد آمد. اگر بولسونارو تصمیم خود را عملی کند، برزیل پس از امریکا و گواتمالا سومین کشوری است که سفارت خود را به قدس اشغالی منتقل می‌کند. سامی ابوزهری از رهبران جنبش مقاومت اسلامی حماس تصمیم بولسونارو برای انتقال سفارت را محکوم کرد و بازنگری در این تصمیم را خواستار شد و آن را اقدامی علیه ملت فلسطین و امت اسلامی و عربی دانست.

روسیه برای تجار آلمانی فرش قرمز پهن می‌کند

گروه جهان | رییس جمهوری روسیه از رفع موانع قانونی و حقوقی برای گسترش روابط اقتصادی و جلب سرمایه‌گذاری شرکت‌ها و تجار آلمانی در کشورش خبر داده است. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی کاخ کرملین، ولادیمیر پوتین که میزبان جمعی از سرمایه‌داران بزرگ آلمان از جمله مسوولان زیمنس و فولکس واگن بوده، گفته موانع اداری غیرضروری در مسیر همکاری‌های بازرگانی با تجار آلمانی برداشته می‌شود و همه شرایط برای اینکه سرمایه‌گذاران آلمانی در روسیه با آسودگی خاطر فعالیت کنند، تامین خواهد شد. آلمان پس از چین دومین شریک روسیه در جهان است. پوتین همچنین گفته روسیه از آمادگی بخش تجاری آلمان برای همکاری با روسیه و واقع‌بینی تجار این کشور و عزم آنان برای همکاری استقبال می‌کند و امیدوار است که روابط تجاری دو کشور با وجود شرایط پیچیده سیاسی و اقتصادی در جهان ادامه یابد. در سال ۲۰۱۷ حجم مبادلات بازرگانی روسیه و آلمان با ۲۳ درصد رشد به ۵۰ میلیارد دلار رسید و از ماه ژانویه تا اگوست امسال نیز مبادلات بازرگانی دو کشور ۲۴ درصد رشد کرده است. پوتین با بیان اینکه حدود پنج هزار شرکت با سرمایه‌گذاری آلمان در روسیه فعال است، گفته: «سرمایه‌گذاری آلمان در بخش‌های اقتصادی روسیه بیش از ۲۰ میلیارد دلار و بالعکس به ۹ میلیارد دلار رسیده است.» پوتین گفته: «در روسیه کارخانه‌های تولید خودروهای آلمانی، ماشین‌آلات کشاورزی، واگن قطار و تجهیزات نیروگاه برق راه‌اندازی شده است.»

واشنگتن تحریم‌ها علیه ونزوئلا را تشدید کرد

گروه جهان | رییس جمهوری امریکا فشارهای اقتصادی بر ونزوئلا را با اعمال تحریم‌های جدید بر صادرات طلای این کشور افزایش داد. واشنگتن علیه کوبا نیز تحریم‌هایی را اعمال کرده است. به گزارش رویترز، دونالد ترامپ دستوری را برای ممنوعیت تبادلات تجاری با ونزوئلا در بخش صادرات طلای این کشور امضا کرده است. جان بولتون، مشاور امنیت ملی دولت امریکا، در جریان یک سخنرانی در میامی گفت: «نیکولاس مادورو، رییس جمهوری ونزوئلا، از این بخش به عنوان محل درآمد برای تامین مالی فعالیت‌های غیرقانونی خود استفاده می‌کند تا از گروه‌های جنایتکار حمایت کرده و خزانه خود را پر کند.» میامی محل زندگی بسیاری از مهاجران از کوبا و ونزوئلاست. اظهارات بولتون به مذاق بسیاری از کوبایی-امریکایی‌ها و سایر لاتین تبارها در فلوریدا خوش آمده که حامی اعمال فشار امریکا علیه دولت کوبا و سایر دولت‌های چپ‌گرای امریکای لاتین هستند. بولتون گفت: «کوبا به دولت ونزوئلا کمک می‌کند. در روزهای آتی، وزارت امور خارجه امریکا ده‌ها کمپانی را به فهرست سازمان‌های کوبایی مرتبط با سرویس‌های اطلاعات و ارتش این کشور می‌افزاید. همچنین افراد حقیقی و حقوقی امریکایی نیز از انجام تجارت با کمپانی‌های کوبایی منع شده‌اند.» بولتون از کوبا، ونزوئلا و نیکاراگوئه به عنوان سه گانه استبداد یاد کرد و گفت: «انتخاب رهبران همفکر با مادر کشورهای کلمبیا و برزیل نشانه‌هایی مثبت به شمار می‌رود و حاکی از تعهد فزاینده منطقه به اصول بازار آزاد هستند.»

طرح جدید دولت ژاپن برای پذیرش کارگران مهاجر

گروه جهان | دولت ژاپن پیش‌نویس لایحه مهاجرتی جدیدی را تصویب کرده که حاوی تسهیلات بیشتری برای پذیرش کارگر خارجی است. به گزارش بی‌بی‌سی، این لایحه برای رای‌گیری در پارلمان مطرح خواهد شد و پس از تصویب، امکان آن را فراهم خواهد آورد تا برای رفع کمبود شدید نیروی کار، از کارگران خارجی استفاده بیشتری بشود. تاکید این لایحه بر تسهیلات ورود و استخدام نیروی کار ماه و نیمه ماهر است. با افزایش طول عمر همراه به ارتقاء سطح دانش مردم ژاپن، بعضی از بخش‌های تولیدی و خدماتی این کشور در تامین نیروی کار مورد نیاز با مشکل مواجه هستند. بطور سنتی، جامعه ژاپن از پذیرش مهاجر مگر به صورت کارگران موقت اکراه داشته و بر همگونی قومی جمعیت این کشور تاکید نهاده اما با ظهور آثار منفی کمبود کارگر بر اقتصاد ژاپن، تغییر در این نگرش ضرورت یافته است. در لایحه جدید دولت ژاپن، دو نوع ویزای ورود برای کارگران خارجی پیش‌بینی شده که بر اساس نوع تخصص، برای متقاضیان صادر خواهد شد. هنوز جزییات این لایحه منتشر نشده اما گفته می‌شود که بخش‌های اقتصادی متعددی، از کشاورزی و ساختمان گرفته تا هتل‌داری از آن منتفع خواهند شد. گفته شده، ۵۰۰ هزار کارگر نیمه ماهر در چند سال آینده در ژاپن پذیرفته خواهند شد. در چنین صورتی، تعداد کارگران مهاجر که در حال حاضر به حدود یک میلیون نفر می‌رسد، ۴۰ درصد افزایش خواهد داشت و خارجیان حدود ۲ درصد نیروی کار ژاپن را تشکیل خواهند داد.

دریچه

تاکید واشنگتن بر لزوم تحویل جسد خاشقجی

گروه جهان | سخنگوی وزارت خارجه امریکا گفته محل بقایای جسد روزنامه‌نگار مخالف سعودی باید مشخص و هرچه سریع‌تر برای تدفین به خانواده‌اش باز گردانده شود. به گزارش آسوشیتدپرس، رابرت پالادینو سخنگوی وزارت خارجه امریکا گفت که محل بقایای جسد جمال خاشقجی که در کنسولگری عربستان در استانبول به قتل رسیده، باید مشخص شود و برای مراسم تدفین به خانواده‌اش برگردانده شود. دولت سویس اعلام کرده به‌دلیل ارتباط خاندان آل سعود با قتل خاشقچی، ارسال تسلیحات به عربستان سعودی را متوقف می‌کند. دولت سویس گفته که دیگر هیچ‌گونه قطعه تسلیحاتی را به عربستان سعودی صادر نمی‌کند و مجوزهای تسلیحاتی که پیشتر تصویب شده‌اند هم اجرایی نخواهند شد. در تابستان گذشته دولت سویس از احتمال اعمال ممنوعیت در فروش و ارسال تسلیحات به کشورهای درگیر در جنگ خبر داده بود اما ارسال قطعات سلاح‌های جنگی، مشمول این ممنوعیت نمی‌شد. تصمیم دولت سویس در پی درخواست حزب سوسیالیست این کشور مبنی بر لزوم متوقف شدن فروش سلاح به آن دسته از حکومت‌هایی که بطور سیستماتیک حقوق شهروندان خود را مورد تعرض قرار می‌دهند، صورت گرفت. دیگر احزاب چپ سویس هم از این اقدام دولت استقبال کردند. ۴۰ سازمان آلمانی فعال صلح هم از آنگلا مرکل صدراعظم این کشور خواسته‌اند تا در واکنش به قتل خاشقجی، صادرات تسلیحات نظامی به عربستان را متوقف کرده و این اقدام را جرم اعلام نماید. موسسه «بیل و ملیندا گیتس» هم در واکنش به قتل خاشقجی، حمایت از بنیادی وابسته به محمد بن سلمان ولیعهد عربستان را قطع کرد. محمد بن سلمان مدیر بنیاد «MiSk» تاکنون از حمایت بیل گیتس بنیان‌گذار مایکروسافت و همسرش بهره می‌برده، اما حالا گیتس اعلام کرده در واکنش به قتل خاشقجی کمک ۵ میلیون دلاری به این بنیاد را قطع می‌کند. عربستان سعودی تلاش کرده است قتل خاشقجی را به محمد بن سلمان بی‌ربط نشان دهد. اما برخی از ماموران قتل خاشقجی با ولیعهد سعودی در ارتباط بوده‌اند.

کوتاه از منطقه

سفر ماکرون به بغداد و بیروت

امانوئل ماکرون رییس جمهور فرانسه، فوریه به عراق و لبنان سفر می‌کند. این نخستین سفر امانوئل ماکرون به لبنان و عراق از زمان تصدی سمت ریاست جمهوری فرانسه در می ۲۰۱۷ خواهد بود ماکرون قرار است در سفرش به عراق برخی مسائل از جمله بازسازی این کشور و اوضاع نیروهای فرانسوی عضو داعش را بررسی کند. فیگارو نوشته، این سفر به دلیل بحران‌های سیاسی موجود در بیروت و بغداد به تاخیر افتاده است. پاریس خواستار مشارکت همه گروه‌های سیاسی عراق در دولت جدید است و همچنین از بیروت خواسته به سیاست خود در اجتناب از بحران‌های منطقه‌ای وفادار بماند.

اعتراض هند به اتوبوس گردشگری چین - پاکستان

اسلام‌آباد اعتراض دهلی درباره برقراری خط اتوبوسرانی گردشگری چین و پاکستان را بی‌اساس خواند. به گزارش ایرنا، چین و پاکستان در راستای توسعه همکاری‌های دوجانبه و در قالب کریدور اقتصادی چین اتوبوس گردشگری بین لاهور پاکستان و کاشغر چین راه‌اندازی می‌کنند. هند به طرح چین و پاکستان برای برقراری خط اتوبوسرانی میان دو کشور از درون کشمیر با عنوان «پروژه کریدور چین-پاکستان» شدیدا اعتراض کرده است. این خط اتوبوس سوم نوامبر فعالیت خود را آغاز می‌کند.

ترکیه پدافندهای ضد هوایی بومی می‌سازد

رییس جمهوری ترکیه تاکید کرده آنکارا کار ساخت نخستین سامانه بومی دفاع هوایی موشکی دوربرد را آغاز کرده و اولین نمونه آن ۲۰۲۱ به بهره‌برداری می‌رسد. به گزارش رویترز، اردوغان گفته ترکیه همچنین قصد خرید سامانه اس-۴۰۰ از روسیه را هم دارد. وزیر دفاع ترکیه گزارش داده نصب سامانه موشکی اس-۴۰۰ در اکتبر ۲۰۱۹ آغاز خواهد شد.

آغاز رایزنی تشکیل دولت محلی در اقلیم کردستان

دو حزب حاکم بر کردستان عراق مذاکرات خود برای تشکیل دولت محلی را بعد از انتخابات پر از حاشیه پارلمان اقلیم آغاز کردند. به گزارش ایرنا، هیات‌های اتحادیه میهنی کردستان عراق و حزب دموکرات کردستان عراق در سلیمانیه مذاکرات خود را برای تشکیل دولت محلی آغاز کردند.

۴۲ درصد گردش تجاری باکو با اتحادیه اروپا است

وزیر اقتصاد جمهوری آذربایجان، اتحادیه اروپا را از شرکای تجاری اصلی جمهوری آذربایجان خوانده و گفته در ۲۰۱۷ سهم کشورهای عضو اتحادیه اروپا در گردش تجاری جمهوری آذربایجان ۴۲ درصد بود. به گزارش وزارت اقتصاد جمهوری آذربایجان، در حال حاضر بیش از یک هزار و ۵۰۰ شرکت کشورهای عضو اتحادیه اروپا در جمهوری آذربایجان فعال است.

اخبار کشاورزی

◄ دولت نگاه ویژه‌ای به حوزه امنیت غذایی دارد

معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت جهاد کشاورزی گفت: دولت یازدهم و دوازدهم نگاه ویژه‌ای به حوزه امنیت غذایی دارد و در این زمینه گام‌های ماندگاری برداشته است. به گزارش ایرنا، محمدعلی جوادی عصر پنجشنبه در آیین تکریم و معارفه رییس جهاد کشاورزی جنوب استان کرمان افزود: دولت تدبیر و امید تاکنون در بخش امنیت غذایی گام‌های بزرگی برداشته و همچنان در تلاش هستیم تا امنیت غذایی مردم را به نقطه مطلوب برسانیم. وی به تحریم‌های ظالمانه دشمنان اشاره کرد و گفت: هر تحریمی آثار منفی به دنبال دارد اما مطلق نیست لذا نظام مقدس جمهوری اسلامی تاکنون توانسته با تحریم‌های ظالمانه بیگانگان به خوبی بجنگد و موفق باشد. جوادی افزود: نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران از ظرفیت‌های گذشته خود به خوبی استفاده کرده و در زمان حاضر شرایط بسیار خوبی در دنیا دارد. معاون وزیر جهاد کشاورزی بر اهمیت مساله آب در کشور به ویژه در استان کرمان تاکید کرد و گفت: در حوزه گسترش طرح‌های آبیاری نوین باید بیش از گذشته تلاش کنیم. وی با بیان اینکه چهار استان کشور به عنوان پایلوت الگوی کشت انتخاب شده است، اظهار داشت: جنوب کرمان نیز جزو این چهار استان است که بیانگر ظرفیت عظیم این منطقه در بخش کشاورزی است.

◄ علت تعلل در اعلام نرخ خرید گندم

دولت در چند سال گذشته نرخ خرید تضمینی گندم را با تاخیر زمانی زیادی اعلام کرده است. تاخیر ۷ ماهه در اعلام نرخ خرید تضمینی سال زراعی ۹۷-۹۶ نمونه‌ای است که سردرگمی کشاورزان را به دنبال داشته است. مطابق با قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی، دولت (شورای اقتصاد) حداکثر تا پایان شهریورماه هر سال موظف است نرخ خرید تضمینی گندم را اعلام کند. اما این اتفاق در ۳ سال اخیر صورت نپذیرفته است.

گذشته از اعلام با تأخیر قیمت خرید تضمینی گندم، نحوه قیمت گذاری این محصول در چند سال گذشته تنش آفرین بوده و حساسیت‌هایی به وجود آورده است. طبق تبصره یک قانون خرید تضمینی، دولت موظف است قیمت‌ها را متناسب با نرخ تورم افزایش دهد. برخلاف این بند قانونی در چند سال گذشته با وجود افزایش ۵۰-۴۰ درصدی هزینه‌های تولید گندم شاهد افزایش ۵ الی ۸ درصدی نرخ خرید تضمینی گندم بوده‌ایم. به اعتقاد بسیاری از کارشناسان در صورت ادامه روند کم توجهی دولت به موضوع خرید تضمینی گندم در سال‌های بعد با کاهش سطح زیر کشت گندم مواجه خواهیم شد. کاهش تولید گندم از ۱۴.۵ میلیون تن در سال زراعی ۹۶-۹۵ به ۱۲.۵ میلیون تن در سال زراعی ۹۷-۹۶ نشان دهنده این واقعیت است. لازم به ذکر است، ایران در سال‌های گذشته یکی از بزرگ‌ترین واردکنندگان گندم در جهان محسوب می‌شد به گونه‌ای که آخرین واردات بزرگ گندم در ایران مربوط به سال ۱۳۹۱ است که در آن سال بیش از ۷ میلیون تن گندم وارد کشور شد. در حال حاضر قیمت جهانی گندم طبق آمار سایت (indexmundi) به میزان ۲۱۲ دلار در هر تن است. با توجه به نیاز ۱۳ میلیون تنی گندم در کشور در صورت عدم تولید داخلی این محصول، ۲.۸ میلیارد دلار (۱۲ هزار میلیارد تومان) برای واردات گندم خارجی باید هزینه شود. طبق گفته اسفندیاری‌پور، مجری طرح گندم و مشاور وزیر جهاد کشاورزی، در صورت ادامه روند بی‌توجهی به نرخ خرید تضمینی و نادیده گرفتن همت کشاورزان برای به خودکفایی رساندن کشور در تولید گندم، ایران دوباره به یک وارد کننده تبدیل خواهد شد. این مقام مسوول ضمن یادآوری گذشته اظهار داشت: «در سال ۹۱ برای خرید گندم وارداتی بیش از ۲.۶ میلیارد دلار هزینه شده بود». در سال زراعی ۹۸-۹۷ با توجه به دو تا سه برابر شدن نرخ برخی از نهاده‌های کشاورزی به ویژه کود و سم و افزایش ۳۰ تا ۴۰ درصدی قیمت ماشین‌آلات کشاورزی نظام صنفی کشاورزی و برخی از اعضای کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی، نرخ ۱۸۰۰ تومان را برای خرید تضمینی هر کیلوگرم گندم پیشنهاد داده‌اند. به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، اعلام به موقع و افزایش متناسب با نرخ تورم قیمت خرید تضمینی گندم، با توجه به شنیده شدن اخباری مبنی بر خرید و احتکار گندم توسط دلالان و قاچاق آن به کشورهای همسایه امری ضروری است. چراکه کاهش قیمت خرید تضمینی و پرداخت با تاخیر مطالبات گندم کاران از جمله مهم‌ترین دلایل انحراف خرید و فروش این محصول استراتژیک از چرخه خرید تضمینی قانونی آن قلمداد شده است. علت اصلی تاخیرهای پی در پی در اعلام نرخ خرید تضمینی محصولات اساسی کشاورزی به ویژه گندم، فقدان «ضمانت اجرایی مناسب و قابل قبول» برای قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی است. شاهد مثال این مدعا نیز محدود شدن همه اقدامات صورت گرفته در دوره‌های مختلف به خواهش اقشار مختلف از دولت‌ها برای اجرای بهنگام قانون و عدم کسب توفیق جدی برای تغییر این روند است. به همین سبب و طبق پیشنهاد کارشناسان، لازم است حداقل قیمت تضمینی محصولات اساسی کشاورزی موضوع این قانون، به صورت خودکار سالانه معادل نرخ تورم افزایش یافته و تا پایان شهریورماه اعلام شود. در مجموع، درصورتی که اقدامات لازم جهت افزایش قیمت خرید تضمینی گندم و اعلام به موقع آن صورت نگیرد، مطمئنا در سال‌های آینده با کاهش سطح زیر کشت و افزایش قاچاق گندم مواجه خواهیم شد.

نوبت به کشورهای نفت خیز عربی رسیده است

نفت، عامل انقلاب‌های تازه جهان عرب

نویسنده: مروان المعشر | وزیر امور خارجه و معاون نخست وزیر سابق اردن و رییس فعلی بخش مطالعات موسسه کارنگی
ترجمه: احسان موسوی خلخالی |

در دهه گذشته دو توفان سهمگین جهان عرب را درنوردید. در سال ۲۰۱۱، در آنچه نخست «بهار عربی» خوانده شد، خیزش‌های مردمی علیه حکومت‌های استبدادی آغاز شد. رفته رفته امید به اینکه این جنبش‌های اعتراضی مسالمت‌آمیز آغازگر عصر تازه دموکراسی در خاورمیانه باشند رنگ باخت. به جز تونس، در دیگر کشورهایی که «بهار عربی» در آنها در گرفت کار به تنش‌های شدید و جنگ‌های داخلی کشید. در سال ۲۰۱۴، رهبران منطقه ضربه کاری دیگری خوردند: کاهش شدید قیمت نفت، موضوعی که منبع اصلی قدرت آنان را تهدید کرد. از آن روز، قیمت پایین نفت در میان نظام‌های منطقه باعث دشواری تدوین بودجه‌های گزاف و خرید برگزیدگان و اجرای اصلاحاتی شد که دیگر به تعویق انداختنشان عملی نبود. واقعیت آن است که به احتمال قوی دیگر قیمت نفت به آنچه در پیش از این سال تجربه شد، نخواهد رسید. ظاهرا بیشتر کشورهای عربی با وجود لرزه‌های شدید، از این دو توفان سهمگین جان سالم به در بردند. اما به نظر می‌آید که تنش‌های بیشتری در افق دیده شود. آنچه در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۴ رخ داد نشانه آغاز این تحولی عمیق‌تر در منطقه بود: سازشی بنیادین برای ثبات در خاورمیانه، سازشی که امروزه دیگر رو به افول نهاده است. اگر رهبران منطقه‌ای به سرعت زمینه تفاهمات تازه را فراهم نیاورند، موج تازه‌ای از فجایع را در منطقه شاهد خواهیم بود.

◄ معامله زیان ده

قراردادهای اجتماعی در میان حکومت و ملت‌ها در خاورمیانه معمولاً تحمیلی از جانب رأس هرم قدرت است. چانه‌زنی‌های استبدادی، که حاکمان بدان ایمان دارند، مبتنی بر اقتصادی رانتی است، افزون بر اینکه کسب حمایت گروه‌های مردم از طریق پرداخت پول و نه سیاست مشارکتی انجام می‌شود. این حکومت‌ها با استفاده از ثروت نفتی، خود را به لحاظ اقتصادی بیمه می‌کنند و مانند شرکت بزرگی عمل می‌کنند که کارمندانی می‌گیرد و پول‌هایی تقسیم می‌کند و متولی بهداشت و آموزش است. منبع اصلی درآمد دولت‌های تولیدکننده نفت، یعنی الجزایر و بحرین و عراق و کویت و لیبی و عمان و قطر و عربستان و امارات متحده عربی، فروش نفت است. در برابر، کشورهای وارد کننده نفت، کشورهایی مانند مصر و اردن و مراکش و تونس، امتیازات مالی کلانی از همسایگان تولید کننده نفت دریافت می‌کنند.

کشورهای حاشیه خلیج فارس از کشورهای وارد کننده نفت، به خصوص مصر و اردن، حمایت مالی می‌کنند. این حمایت بطور خاص علل سیاسی دارد که مهم‌ترین آنها کسب تأیید در مواضع سیاسی به خصوص در مسائل منطقه‌ای است. علت اقتصادی این حمایت آن است که مصر و اردن نیروی کار ارزان قیمت و آموزش دیده در اختیار این کشورها قرار می‌دهند. در آغاز قرن جاری میلادی کمک‌های مالی ۱۰ درصد از تولید ناخالص داخلی مصر و اردن را تشکیل می‌داده است. اقتصاد رانتی در کشورهای گوناگون حالت‌های گوناگون گرفته اما وجه مشترک این اقتصاد در این کشورها آن است که باعث شده بسیاری از کشورهای وارد کننده نفت در خاورمیانه نتوانند در حد امکانات خود ظاهر شوند. حکومت‌های خاورمیانه در ازای رسیدگی به امور مردم انتظار دارند که مردم حکومت را به گروه کوچکی از برگزیدگان سیاسی واگذارند. دایره بسته‌ای که هر چه می‌گذرد ارتباطشان با مردم کمتر می‌شود. همزمان این حکومت‌ها با به کارگیری نیروهای سیاسی و اقتصادی و بوروکراتیکی که پیش‌تر سرسپردگی‌شان ثابت شده، از حمایت این بخش‌ها نیز برخوردار شده‌اند.

در این وضعیت هر چه شمار کارمندان و پرداخت حقوق بیشتر باشد بهتر است. به جای تولید فرصت شغلی از طریق نظام تولیدی مبتنی بر کارآمدی که بخش خصوصی آن را هدایت می‌کند، حکومت‌های خاورمیانه فرصت‌های شغلی فراوانی در بخش عمومی ایجاد کرده‌اند. حکومت‌ها تولید شغل در بخش عمومی را، صرف نظر از اینکه به کار مفیدی می‌آیند یا نه، بهترین راه برای تضمین سرسپردگی و در نطفه خفه کردن مطالبات می‌دانند. نسبت اشتغال در بخش عمومی با اشتغال بخش خصوصی در کشورهای خاورمیانه و شمال افریقا بسیار بالاتر از میانگین جهانی است. در این کشورها، در سرتاسر نیمه دوم قرن بیستم، قرادادهای اجتماعی مبتنی بر رانت شکل گرفته و این بدان معناست که شهروندان خدمات دولت را در ازای سرسپردگی به آن و دست کم رضایت به آن دریافت کرده‌اند. اما در دهه ۱۹۹۰ شرایطی که حکومت‌ها برای تحقق اهداف خویش لازم داشتند رو به زوال نهاد. با بزرگ شدن نهاد دولت، تکیه بر درآمد نفتی برای تأمین هزینه‌های طبقه کارمندان اداری و برگزیدگان سیاسی افزایش یافت. اینگونه بود که این حکومت‌ها بیش از امکاناتشان بزرگ شدند. مثلاً در سال‌های آغازین قرن حاضر، ۴۲ درصد نیروی کار در اردن به استخدام دولت و ارتش درآمده بودند. یا در مصر، یارانه پرداختی به شهروندان در بخش انرژی معادل ۱۱ درصد تولید ناخالص داخلی مصر و ۱۰ درصد تولید ناخالص داخلی عربستان و ۹ درصد تولید ناخالص داخلی لیبی و ۸.۵ درصد تولید ناخالص داخلی بحرین و امارات و ۸ درصد تولید ناخالص داخلی کویت بود. با بزرگ‌تر شدن نظام اداری این کشورها و پیشی گرفتن هزینه‌های آن بر قیمت نفت در اوایل قرن حاضر میلادی، لازم بود که برای تأمین این هزینه‌ها فکری شود. دیگر حکومت‌ها توان تأمین هزینه‌های استخدام افراد بیشتر یا پرداخت یارانه برای کالاهایی مانند نان و بنزین را نداشتند. اینگونه بود که شاخص بیکاری در خاورمیانه و شمال افریقا در سال ۲۰۰۰، به ۱۱ درصد و در طبقه جوان به ۳۰ درصد رسید. هر چه حکومت‌ها می‌کوشیدند دولت‌های بزرگ و پرشمار خود را حفظ کنند، کیفیت خدمات بهداشتی و آموزشی کاهش می‌یافت. آنان به جای افزایش حضور سیاسی شهروندان در نهادهای قدرت برای کاهش شدت بحران، همچنان تأکید داشتند که همان قرارداد استبدادی به قوت خود باقی است و در برابر خواست مردم برای نفوذ بیشتر در قدرت ایستادند. بسیاری از کشورهای خاورمیانه کوشیدند مشکل از کارافتادگی قرارداد اجتماعی قدیمی را از راه اصلاحات اقتصادی حل کنند، اما این اصلاحات اقتصادی با تغییرات سیاسی همراه نبود. این اصلاحات اقتصادی تا حد زیاد باعث تحکیم قدرت حکومت‌ها شد، هر چند منافعی نیز برای شهروندان داشت. اما وقتی تحولات اقتصادی با اشراف کامل انجام نشود، منافع برنامه‌ها و طرح‌های مناسبی مانند خصوصی‌سازی صنایع دولتی و آزادسازی نظام بازرگانی و پیوستن به نظام اقتصادی جهانی به جیب برگزیدگان سیاسی می‌رود و نه مردم عادی. بر همه اینها گسترش شدید فساد درون حکومت‌ها و نبود نهادهای نظارتی کارآمد را هم باید افزود. اینگونه بود که از نظر بیشتر ملت‌های خاورمیانه اصلاحات اقتصادی عملاً به معنای افزایش ثروت برگزیدگان سیاسی بود تا بهبود وضعیت معیشتی مردم. اینگونه بود که بسیاری از حکومت‌های خاورمیانه در آمارهای سازمان شفافیت بین‌المللی در بالاترین رتبه‌های فساد قرار گرفتند. اردن در سال ۲۰۰۳ در رتبه ۴۳ (از ۱۳۳ کشور) بود و در سال ۲۰۱۰ به رتبه ۵۰ (از ۱۷۸ کشور) رسید. در همین دوره مصر از رتبه ۷۰ به ۹۸ رسید و تونس از ۳۹ به ۵۹. در برخی موارد شکسته شدن قرارداد اجتماعی قدیم چنان بار سنگینی بر دوش جوامع تحمیل می‌کرد که آنان تاب تحمل آن را نداشتند. البته نمی‌توان این قرارداد اجتماعی را تنها عامل راه افتادن خیزش‌های عربی در سال ۲۰۱۱ دانست، اما بی‌تردید از اصلی‌ترین عوامل در فروپاشی بسیاری نظامی‌های منطقه است به خصوص در کشورهایی که نهادهای ضعیفی داشتند. زین‌العابدین بن علی، رییس جمهور تونس، و حسنی مبارک، رییس جمهور مصر، اولین روسایی بودند که سرنگون شدند. در لیبی و سوریه و یمن که حکومت‌هایشان توجه چندانی به ساخت نهادهای ریشه‌دار نداشتند تظاهرات در برابر دولت‌های ضعیف به فروپاشی کل صحنه سیاسی و جنگ داخلی انجامید. در بحرین نیز تظاهرات ضد حکومتی باعث پیدایش جنبش‌های نافرمانی شد، موضوعی که خشم نظام سلطنتی را برانگیخت. گفتنی است که نظام‌های سلطنتی در اردن و مراکش نیز شاهد تظاهراتی بود اما با موفقیتی نسبی توانست آنها را پشت سر گذارد. در کشورهای حاشیه خلیج فارس، حکومت‌ها راه‌حلی دم‌دستی داشتند. در کوتاه‌مدت دست به تزریق پول زدند تا افکار عمومی را آرام نگه دارند. مثلا ملک عبدالله، پادشاه عربستان، وعده کمک‌هایی به حجم ۱۳۰ میلیارد دلار داد که شامل افزایش حقوق کارکنان و پرداخت وام‌های مسکن به شهروندان می‌شد. کشورهای دیگر در حاشیه خلیج فارس نیز همین کار را کردند. به خصوص که دیگر قیمت نفت رو به افزایش نهاده بود. در فوریه ۲۰۱۱ دولت کویت به هر شهروند کویتی هزار دینار (معادل ۳۵۶۰ دلار) و سبدهای غذایی رایگان به مدت یک سال پرداخت. عمان نیز ۳۰ هزار فرصت شغلی تازه ایجاد کرد و کمک هزینه تحصیل در دانشگاه را ۴۰ درصد افزایش داد. در اردن، پادشاه این کشور مجموعه‌ای از اصلاحات را پیشنهاد کرد که باعث کاهش خشم عمومی شد.

همزمان کشورهای حاشیه خلیج فارس نیز کمک‌هایی به اردن کردند که حجم آن به ۵ میلیارد دلار رسید و توانست نارضایتی‌ها را مهار کند. اما این همه برای خاموش کردن نیروهای مخالف کافی نبود و در سال ۲۰۱۴ توفان در گرفت. انقلاب‌های سال ۲۰۱۱ قاعدتا باید به حکومت‌های خاورمیانه این درس را می‌داد که انتظار برای توجه جدی به موضوع

> **برش**
> ◄ اعتراضات و انقلاب‌های سال ۲۰۱۱ حتما به رهبران کشورهای حاشیه خلیج فارس یاد داده که وقت چندانی ندارند و برای پیشگیری از مشکلات بیشتر باید دست به اقدامات دشوار اقتصادی زنند. موافقت و همراهی ملت عاملی مهم در موفقیت انتقال از اقتصاد رانتی به نظام تولیدی است. شهروندان و حاکمان باید به قرارداد اجتماعی تازه‌ای برسند. این‌بار به جای قراردادهای تحمیلی از بالا، در جوامعی با تنوع قومی و دینی و مذهبی باید اجازه داد که از راه گفت‌وگو نسخه تازه‌ای از این قرداد از قاعده هرم به بالا توصیه شود.

حکومتداری بیش از حد طولانی شده است. در برابر، به محض کاهش حجم فشار، دولت‌ها به عادت‌های سابق خود بر گشتند. مشکلاتی که در لیبی و سوریه و یمن پیش آمد و نیز روی کار آمدن اسلام‌گرایان در مصر باعث شد که بسیاری از فعالان سیاسی نسبت به رویارویی با دولت‌ها دلسرد شوند و عقب بنشینند و اینگونه بود که دولت‌ها به حالت استبدادی خود باز گشتند. در آگوست ۲۰۱۴، قیمت نفت که در سال ۲۰۰۸ به بیش از بشکه‌ای ۱۴۰ دلار رسیده بود به زیر ۱۰۰ دلار کاهش یافت. اما در سال ۲۰۱۶ قیمت هر بشکه نفت به ۳۰ دلار هم رسید. البته کمی بعد اوضاع بهتر شد و قیمت به کانال ۷۰ دلار رسید. قیمتی که تاکنون نیز تغییر چندانی نکرده است. گفتنی است که عربستان سعودی برای حفظ بودجه‌ای متعادل و ادامه دست و دلبازی‌هایش به حکومت‌های دیگر باید هر بشکه نفت را بالای ۸۵ دلار بفروشد. برای همین کاهش قیمت نفت بدان معناست که این حکومت باید عادت‌های هزینه بر خویش را تغییر دهد تا بدهکار نشود. کشورهای دیگری مانند کویت و امارات ناچار شدند که کمک‌های خود به کشورهای منطقه را کاهش دهند. در سراسر خاورمیانه تولیدکنندگان نفت دیگر نمی‌توانستند هزینه‌های دولتی را تأمین کنند که رفاه شهروندانش را فراهم کند. کشورهای وارد کننده نفت هم دیگر نمی‌توانستند به کمک‌های کشورهای تولید کننده متکی باشند. پایان دوران قیمت بالای نفت باعث راه افتادن موج تازه‌ای از اعتراضات شد. در سال ۲۰۱۸، صداها برای تغییرات در عربستان سعودی بالا گرفت. همچنین اردن برای اولین بار بعد از بهار عربی شاهد تظاهرات بود. این دو کشور به خصوص پیامدهای پایان یافتن «بهار عربی» را نشان می‌دهند. اولی نمونه‌ای از کشور تولید کننده نفت است که نمی‌تواند رفاه برای مردمش تأمین کند. و دومی، اردن، نمونه‌ای از کشورهای وارد کننده نفت است که دیگر نمی‌تواند به درآمدهای نفتی دیگر کشورها برای تغذیه نظام اقتصادی و سیاسی ناکارآمد خودمتکی باشد.

◄ تغییر معیارها

در عربستان سعودی، پایان دوران قیمت بالای نفت، همزمان شد با انتقال قدرت به محمد بن سلمان ولیعهد جدید این کشور. واقعیت آن است که حتی پیش از به قدرت رسیدن محمد بن سلمان هم بازبینی در اقتصاد عربستان در نهادهای حکومتی این کشور مطرح بوده است. در آغاز سال ۲۰۱۵ عربستان شاهد کسری بودجه شدید شد و این بدان معنا بود که دیگر نمی‌توانست نظام دست و دلبازانه پرداخت اموال در داخل و خارج را ادامه دهد. در سال ۲۰۱۷ کسری بودجه عربستان به ۶۱ میلیارد دلار رسید، یعنی معادل ۹.۲ درصد تولید ناخالص داخلی. پیش بینی می‌شود که این وضعیت کسری بودجه بالا تا سال ۲۰۲۳ ادامه پیدا کند. برای همین حکومت عربستان یارانه خدمات را برداشت و اجازه افزایش قیمت خدمات را داد. دخالت‌های این کشور در مسائل منطقه‌ای مانند سوریه و یمن نیز فشار بیشتری بر اقتصاد بیمار آن وارد آورد. برآورد شده که فقط جنگ یمن هر ماه ۷-۶ میلیارد دلار هزینه برای عربستان داشته باشد. حکومت در برابر این واقعیت جدید دست به اصلاحاتی ضعیف زد که بعید است بتواند به بهبود کامل اوضاع کمک کند. عربستان برای خارج کردن اقتصاد خود از حالت رکود بودجه‌ای مبالغه‌آمیز برای سال ۲۰۱۸ طراحی کرد بی‌آنکه توضیحی منطقی درباره راه‌های کسب درآمدهای این بودجه ارایه کند. همچنین این کشور سه سال است که کمک‌های خود به اردن را که به عادت تبدیل شده بود متوقف کرده است. عربستان همچنین توان حمایت از حکومت عبدالفتاح السیسی در مصر را ندارد. این در حالی است که از زمان دستیابی السیسی به قدرت در مصر عربستان به منظور حمایت از وی سالانه ده‌ها میلیارد دلار هزینه می‌کرد. عربستان همچنین دست به اصلاحات اجتماعی شایان تحسینی زد، از جمله اجازه رانندگی به زنان و بازگشایی سینماها و کاهش اختیارات و نفوذ پلیس‌های شرعی. اقداماتی که به احتمال قوی با هدف جلب نسل تازه‌ای از جوانان و صرف توجه آنها از مطالبات سیاسی انجام شده است. این اصلاحات اجتماعی محبوبیتی چشمگیر برای محمد بن سلمان در میان جوانان عربستانی به همراه داشت. اما همچنان آمار بیکاری در عربستان بالاست (در سال ۲۰۱۷ به حدود ۳۵ درصد رسید). سوال این است که آیا نسل جدید صرفه‌جویی پیشه خواهد کرد و برای پایان دادن امتیازات و یارانه‌های دولتی اقدامی خواهد کرد یا نه؟ آیا حوادث سال ۲۰۱۱ مایه عبرت حکومت‌های خاورمیانه شده است؟ پاسخ منفی است. نمونه اردن بطور خاص نشان می‌دهد که ادامه صرفه جویی اقتصادی وقتی با آمار بالای بیکاری در میان جوانان همراه باشد و به بیش از ۳۰ درصد برسد به احتمال قوی بیش از پیش جوانان را به مطالبه افزایش حضور سیاسی وا می‌دارد. چنین مطالباتی ممکن است به تشکیل پارلمانی منتخب بینجامد، چیزی که مثلاً در تاریخ عربستان سعودی سابقه نداشته است. عربستان تنها کشور حاشیه خلیج فارس نیست که کاهش قیمت نفت برایش به تهدید تبدیل شده است. کویت که پارلمان منتخب دارد در سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ با کاهش ۱۵ میلیارد دلاری درآمدهای نفتی مواجه بوده است. کویت هم مانند عربستان اول سراغ ذخیره ارزی عظیم خود رفت (معادل ۶۰۰ میلیارد دلار) اما اکنون سراغ کاهش یارانه رفته و طرحی میان مدت برای اصلاحات اقتصادی تنظیم کرده که قرار است به کاهش تکیه بودجه این کشور به نفت بینجامد. عمان نیز دست به کاری مشابه زد: کاهش یارانه، کاهش امتیازات کارکنان بخش عمومی، افزایش مالیات.

◄ ثبات شکننده

در اردن، کاهش کمک‌های مالی کشورهای تولید کننده نفت در منطقه و کاهش درآمدهای ناشی از مالیات، تهدید تازه‌ای برای دولت و ادامه اقتصاد رانتی آن است. با اینکه در این کشور نظامی سلطنتی برقرار است که از مقبولیت عمومی برخوردار است، موج اخیر اعتراض‌ها نشان می‌دهد که این نظام شکننده‌تر از آن است که بسیاری می‌پندارند. هر بار پادشاه در برابر مطالبات اصلاحات دست به اقداماتی خاص می‌زد تا ثبات را به کشور بازگرداند. این اقدامات خاص بر کمک‌های دست و دلبازانه کشورهای خلیج فارس (و البته ایالات متحده) متکی بود. کمک‌هایی که به اردن اجازه می‌داد که نظام اقتصادی و اجتماعی ناتوان و روابطی خود را حفظ کند. دولت از اموال به دست آمده برای خرید حمایت برگزیدگان سیاسی و تأمین حقوق گزاف کارمندان استفاده می‌کرد. در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ تظاهرات گسترده‌ای در سرتاسر اردن در گرفت که واکنشی به سختی وضعیت معیشت و مسائل سیاسی بود. اما در پی آن ملک عبدالله مجموعه‌ای از اصلاحات سیاسی را پیش گرفت و البته تحولات خاورمیانه توجه افکار عمومی را به سوی دیگری جلب کرد. با این همه، اقدامات ملک عبدالله از جمله برکناری نخست وزیر وقت و اصلاح قانون اساسی و جابه‌جایی ۳ دولت در ۱۸ ماه، همگی راه‌حل عاجلی برای آرام کردن تظاهرات کنندگان بود و نه اصلاحاتی واقعی و پایدار. در سال ۲۰۱۶ برگزیدگان سیاسی اردن چنان اعتماد به نفس بالایی پیدا کردند که رسما اعلام کردند که مرحله انقلاب‌های عربی را بی‌هیچ ضرر آشکاری پشت سر نهاده‌اند. آنان همچنین توانستند قانون را طوری دور بزنند که بر اختیارات پادشاه بیفزایند و سیطره قوه اجرایی بر حکومت را افزایش دهند. این ثبات ظاهری مشکلاتی عمیق را در پس خود پنهان کرده است. اردن در میانه بحرانی اقتصادی است که رفته رفته شدت می‌یابد. علت این بحران بالا بودن بدهی دولت است که اکنون به ۹۵ درصد تولید ناخالص داخلی رسیده است. در کنار رشد اقتصادی پایین که الان حدود ۲ درصد است و بالا بودن آمار بیکاری که به ۱۸.۵ درصد می‌رسد. کاهش شدید کمک‌های مالی کشورهای تولید کننده نفت بدان معناست که اردن دیگر توان تکیه بر این کمک‌ها برای کاهش حجم بدهی‌ها و کسری بودجه را ندارد. عربستان که پس از اعتراضات ۲۰۱۱ در رأس چند کشور حاشیه خلیج فارس به اردن مبلغ ۵ میلیارد دلار کمک سالانه می‌کرد، از سال ۲۰۱۵ این کمک‌ها را متوقف کرده است (پس از تظاهرات اخیر، عربستان و کویت و امارات از پرداخت کمکی ۲.۵ میلیارد دلاری خبر دادند که اکثر آن

> **برش**
> ◄ پایان دوران اقتصاد رانتی به دولت‌های خاورمیانه فرصت تازه‌ای برای شنیدن مطالبات مردم را می‌دهد. اصلاحات اقتصادی باید با اصلاحات سیاسی همراه باشد و به ملت جایگاه واقعی‌اش را در اداره کشورش بدهد. بی‌تردید انتقال به اقتصادی اثرگذار کاری کند و سرشار از دشواری است و بسیاری از نیروهایی که از وضع رانتی بهره می‌برده‌اند در راه آن سنگ اندازی‌های شدیدی خواهند کرد. به خصوص که نظام رانتی دهه‌هاست که پابرجا مانده و شبکه‌هایی جاافتاده از مصالح را ساخته است که حاضر نیستند وضعیت تازه‌ای بر اساس کارآمدی و توانمندی برقرار شود و آنان را از امتیازات مالی‌شان محروم کند

به صورت تضمین برای پرداخت بدهی‌هاست). دولت‌های اردن به این بحران به چشم یک مساله فنی اقتصادی نگاه کرده‌اند. اما واقعیت آن است که حجم مطالبات مردم امروز به چیزی بیش از تغییرات اقتصادی رسیده است. در مه ۲۰۱۸، اعتراضاتی در سراسر اردن در گرفت. به خصوص در منطقه میسوره در غرب امان که افرادی از طبقه متوسط در آن حضور داشتند (اسلام‌گرایان که رهبران اعتراضات در سال ۲۰۱۱-۲۰۱۲ بودند این‌بار عدم حضورشان کاملاً محسوس بود). معترضان خواستار عقب‌نشینی دولت از قانون جنجالی مالیات بر ارزش افزوده و همچنین انحلال مجلس و تغییر دولت شدند. معلوم شد که راه‌حل‌های عاجلی که پادشاه اردن در سال ۲۰۱۲ اجرا کرد نتوانسته ریشه‌های بی‌ثباتی را در این کشور خشک کند: بدون درآمد لازم برای پرداخت به شبکه سرسپردگان محلی قرارداد اجتماعی در اردن فرومی پاشد. لازمه ادامه یافتن پاسخگویی به مطالبات مردمی قرارداد اجتماعی تازه است نه اصلاحات نمادین. مصر هم همچنان در گیر پیامدهای سیاسی انقلاب خویش و کاهش شدید کمک‌هایی است که از عربستان و امارات دریافت می‌کرد. در سال ۲۰۱۶، دو سال پس از کاهش کمک‌های کشورهای حاشیه خلیج فارس، مصر دخالت دولت در تعیین ارزش پول ملی را پایان داد و برای بازیابی ثبات اقتصادی در خواست کمک ۱۲ میلیارد دلاری از صندوق بین‌المللی پول کرد. تنها استثنای قابل توجه در خاورمیانه و شمال افریقا تونس است. شاید تونس پس از انقلاب ۲۰۱۱ نتوانسته باشد مشکلات سیاسی و اقتصادی و امنیتی خود را حل کند، اما سران آن به اهمیت رسیدن به یک قرارداد اجتماعی تازه پی بردند. آنان طی سه سال مذاکرات دشوار در نهایت به قانون اساسی تازه‌ای رسیدند که اصول انتقال مسالمت‌آمیز قدرت و اعطای حقوق کامل به زنان و حقوق اجتماعی و فردی همه طیف‌های ملت تونس را تضمین می‌کند. به هیچ عنوان نمی‌توان گفت که تونس از مرحله دشوار گذر کرده، اما گام‌های ثابتی به سوی آینده‌ای باثبات و شکوفا برداشته است.

◄ قرارداد اجتماعی جدید

سران منطقه نتوانستند پیام مردم خود را در سال ۲۰۱۱ دریابند. بخشی از این ناتوانی به ناتوانی خیزش‌های مردمی در ساخت نهادهای تازه برمی‌گردد (به استثنای تونس). پایان دوران اقتصاد رانتی به دولت‌های خاورمیانه فرصت تازه‌ای برای شنیدن مطالبات مردم را می‌دهد. اصلاحات اقتصادی باید با اصلاحات سیاسی همراه باشد و به ملت جایگاه واقعی‌اش را در اداره کشورش بدهد. بی‌تردید انتقال به اقتصادی اثرگذار کاری کند و سرشار از دشواری است و بسیاری از نیروهایی که از وضع رانتی بهره می‌برده‌اند در راه آن سنگ اندازی‌های شدیدی خواهند کرد. به خصوص که نظام رانتی دهه‌هاست که پابرجا مانده و شبکه‌هایی جاافتاده از مصالح را ساخته است که حاضر نیستند وضعیت تازه‌ای بر اساس کارآمدی و توانمندی برقرار شود و آنان را از امتیازات مالی‌شان محروم کند. برای همین این انتقال باید با اراده‌ای سیاسی در رأس هرم قدرت و با اقدامات تدریجی و مشارکتی همراه و از حمایت افکار عمومی برخوردار باشد. این اصلاحات اجتناب ناپذیر مرحله‌ای از دشواری‌های مادی را نیز همراه دارد. مردم خاورمیانه آمادگی دارند که در راه تغییرات پایداری که بدان نیازمندند در کوتاه‌مدت دست به فداکاری بزنند، اما این مشروط به آن است که خود در این روند سهیم باشند و انتقال به دست کسانی انجام شود که از اعتماد مردم برخوردارند. حکومت‌ها در خاورمیانه باید این مسیر را آغاز کنند. این مسیر با وارد کردن زنان به عرصه‌های اجتماعی و مدیریتی آغاز می‌شود. نسبت مشارکت نیروی کار زن در این مناطق در کمترین حد در جهان است (۳۲ درصد، در حالی که میانگین جهانی ۵۸ درصد است). دولت‌ها باید برای افزایش تولید خود از فناوری استفاده بهتری کنند و تلاش‌های خود را بر اقتصادی مبتنی بر علم و دانش متمرکز کنند. باید منابع درآمد خود را متنوع سازند و وابسته کامل به نفت نباشند و راه آن حمایت از بخش خصوصی و تقویت شراکت بخش خصوصی و بخش دولتی است. این حکومت‌ها باید برتری قانون اساسی و برابری همه شهروندان را در کشور تثبیت کنند. این باعث می‌شود که روحیه خلاقیت در میان مردم پرورش یابد و تبعیض علیه زنان و اقلیت‌ها کاهش پذیرد. شایان توجه است که دولت‌های خاورمیانه باید دیگر بزرگ‌ترین استخدام کننده نیروی کار نباشند. تأمین چارچوب‌های قانونی و تخصیص بودجه‌های لازم برای حمایت از بخش خصوصی به خصوص شرکت‌های متوسط و کوچک باعث می‌شود که بخش خصوصی گسترش یابد و نقش بخش دولتی را بر عهده بگیرد. البته حرف از عمل آسان‌تر است زیرا هنوز اکثر مردم در کشورهای خاورمیانه آماده فعالیت در بخش خصوصی نیستند. برای کاهش نسبت بیکاری و مشکلات معیشتی، اقتصاد متکی بر بخش خصوصی باید دست به تغییرات گسترده در نظام آموزشی و بهداشتی زند. مدارس و دانشگاه‌ها باید به تلقین حقایق ابدی پایان دهند و تفکر انتقادی و ابتکار و خلاقیت و رواداری و پذیرش نظرات گوناگون را آموزش دهند. این اقدامات اگر از همین امروز شروع شود، تأثیر خود را در یک یا دو نسل آینده نشان خواهد داد. اعتراضات و انقلاب‌های سال ۲۰۱۱ حتما به رهبران کشورهای حاشیه خلیج فارس یاد داده که وقت چندانی ندارند و برای پیشگیری از مشکلات بیشتر باید دست به اقدامات دشوار اقتصادی زنند. موافقت و همراهی ملت عاملی مهم در موفقیت انتقال از اقتصاد رانتی به نظام تولیدی است. شهروندان و حاکمان باید به قرارداد اجتماعی تازه‌ای برسند. این‌بار به جای قراردادهای تحمیلی از بالا، در جوامعی با تنوع قومی و دینی و مذهبی باید اجازه داد که از راه گفت‌وگو نسخه تازه‌ای از این قرداد از قاعده هرم به بالا توصیه شود. این قرارداد تازه اجتماعی رهبرانی لازم دارد که نگاهی آینده‌نگر داشته باشند. رهبرانی که عزم ایستادن در برابر برگزیدگان سیاسی کشورهاشان را داشته باشند. رهبرانی که درک کنند که بهترین راه حفظ قدرت تقسیم آن با دیگران است. رهبرانی که بتوانند به ملت خویش بقبولانند که توانایی رهبری کشور برای آینده بهتر را دارند. متأسفانه در دنیای امروز (نه فقط در خاورمیانه) رهبرانی از این دست کمتر یافت می‌شوند. اما حکومت‌های خاورمیانه گزینه دیگری ندارند. اگر تغییر را نادیده بگیرند توفان ویرانگر بعدی تغییرات را هم با خود خواهد آورد.

منبع: دیپلماسی ایرانی به نقل از فارن افرز

روحانی در مقاله‌ای برای فایننشیال تایمز خطاب به طرف های برجام:

وقت آن است بسته نهایی برای جبران تحریم‌ها را ارایه کنید

حسن روحانی، رییس جمهوری اسلامی ایران، به تازگی در مقاله‌ای که در روزنامه فایننشیال تایمز انگلیس منتشر شد با انتقاد از سیاست‌های یک جانبه گرایانه امریکا ضمن تشویق کشورهای اروپایی برای ایستادگی در برابر این رویکرد امریکا نوشت: وقت آن است که اروپا به همراه چین و روسیه بسته نهایی خود را برای جبران تحریم‌های امریکا ارایه و اجرا کنند. روحانی همچنین در این مقاله یاد آور شد که تنها از طریق بهره مندی ملت ایران از دستاوردهای برجام است که این توافق تاریخی تداوم خواهد داشت. ترجمه فارسی مقاله حسن روحانی در فایننشیال تایمز را در ادامه بخوانید:

جهان امروز با چالش‌های فراوانی همچون مسائل اقتصادی، بحران‌های اجتماعی، معضل پناهندگان، بیگانه ستیزی و پدیده تروریسم و افراطی گری مواجه است. اروپا نیز از این قاعده مستثنی نبوده و روزمره با این مشکلات درگیر است.

البته نزدیک به دو سال است که یک مشکل پیچیده به مشکلات جهانی اضافه شده و آن سیاست‌های دولت امریکا است که روابط بین‌المللی را در حوزه‌های مختلف به چالش کشیده است. مشارکت امریکا در جنایات روزمره علیه مردم یمن و در تحقیر و مرگ تدریجی ملت بزرگ فلسطین منجر به تحریک روزانه احساسات ۱/۵ میلیارد مسلمان جهان شده است.

ما معتقدیم حمایت آشکار دولت امریکا از جانیانی مانند داعش که هیچ اصل انسانی را محترم نمی‌شمارند، مشکلات منطقه ما را دوچندان کرده است. از نگاه کلی‌تر، رویکرد دولت ترامپ در زمینه موضوعات تجاری، معاهدات بین‌المللی و برخورد تحقیرآمیز ترامپ حتی نسبت به متحدین ایالات متحده، نظم جهانی را با چالش‌های جدیدی مواجه ساخته است.

در یک کلام، سیاست یکجانبه گرایی، تبعیض نژادی، مسلمان ستیزی و تضعیف معاهدات مهم بین‌المللی از جمله معاهده تغییرات اقلیمی که توسط دولت فعلی امریکا دنبال می‌شود از اساس با رویکرد چندجانبه گرایی و دیگر نظرات سیاسی- اجتماعی که اروپا آن را دنبال می‌کند در تضاد است.

در این میان، یک عنصر دیگر که روابط دو سوی آتلانتیک را با چالش مواجه کرده، توافق هسته‌ای ایران است. برجام حاصل بیش از دو سال مذاکرات فشرده میان ایران و ۶ کشور دیگر از جمله ۳ کشور اروپایی است. این توافق که ضمیمه قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل است، مورد تایید اکثریت قریب به اتفاق جامعه بین‌المللی قرار دارد و به عنوان بخشی از حقوق بین‌الملل الزاماتی را برای اعضای ملل متحد به همراه داشته است.

متاسفانه دولت امریکا با طرح ادعاهای واهی و بدون توجه به تعهدات بین‌المللی خود از برجام خارج شد و تحریم‌های یکجانبه و فراسرزمینی را به ایران و کشورهای دیگر تحمیل کرده است. با این اقدام، امریکا در واقع کشورهای دیگر را تهدید می‌کند که در صورت اجرای قطعنامه ۲۲۳۱ مجازات خواهند شد؛ این چیزی نیست جز به سخره گرفتن مصوبات بین‌المللی و باج خواهی از اجراکنندگان آن.

برجام پیروزی بزرگ دیپلماسی در دوران معاصر است. به همین دلیل است که اروپا به همراه دیگر کشورها-- به غیر از چند استثنا-- در تلاش‌اند تا این دستاورد بزرگ از بین نرود.

بعد از خروج امریکا از برجام، گفت‌وگوهای خوب و سازنده‌ای را با اعضای باقی مانده در برجام از جمله کشورهای اروپایی آن داشته‌ایم. مواضع این کشورها در حمایت از برجام ارزشمند بوده است. اکنون ضروری است سه کشور اروپایی به اضافه روسیه و چین (E۳+۲) قبل از اعمال تحریم‌های یکجانبه و فرامرزی جدید امریکا، بسته نهایی خود را که می‌باید تحریم‌های امریکا را جبران کند ارایه و اجرایی نمایند. تنها از طریق بهره مندی ملت ایران از دستاوردهای برجام است که این توافق تاریخی تداوم خواهد داشت.

تصمیم اخیر دیوان بین‌المللی دادگستری و صدور قرار موقت آن علیه تحریم‌های غیرقانونی امریکا، حقانیت جمهوری اسلامی ایران و غیرقانونی بودن تحریم‌های ظالمانه امریکا را به اثبات رسانید. عدم توجه به الزام آور و لازم‌الاتباع بودن این قرار صادره، موجب تضعیف و بی‌اعتمادی جامعه جهانی نسبت به معاهدات بین‌المللی خواهد شد که این خود چالشی است بزرگ که می‌تواند برای صلح و امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی آثاری سوء و خطرناک به همراه داشته باشد.

برجام به خوبی نشان داد که جمهوری اسلامی ایران اهل منطق و گفت‌وگوست. بر همین اساس است که با کشورهای اروپایی رایزنی و گفت‌وگوهای سیاسی پیرامون موضوعات مهم و مورد علاقه مشترک به ویژه مشکلات و بحران‌های موجود در منطقه را با هدف یافتن راهکارهای مناسب برای حل این بحران‌ها آغاز کرده‌ایم.

در جهان پرتلاطم امروز، تنها راه غلبه بر مشکلات، اقدامات هماهنگ بین‌المللی بر مبنای منافع مشترک جامعه بین‌المللی و نه خواسته‌های کوته‌بینانه یک یا چند کشور است. یکجانبه گرایی، مهلک و چندجانبه گرایی به عنوان تنها اقدام مناسب، کم هزینه و کارا محسوب می‌شود.

اروپا با سنت چندجانبه گرایی خود می‌تواند نقش مهمی را در راستای هویت و منافع خود و به منظور تقویت صلح و ثبات در جهان ایفا نماید. ایران به چندجانبه گرایی اعتقاد دارد و آماده است با همه کشورهای صلح دوست در این مسیر همکاری کند. همکاری ایران و اروپا، منافع درازمدت برای هر دوطرف و صلح و ثبات جهانی در بر خواهد داشت.

برش

◄ بعد از خروج امریکا از برجام، گفت‌وگوهای خوب و سازنده‌ای را با اعضای باقی مانده در برجام از جمله کشورهای اروپایی آن داشته‌ایم. مواضع این کشورها در حمایت از برجام ارزشمند بوده است. اکنون ضروری است سه کشور اروپایی به اضافه روسیه و چین (E۳+۲) قبل از اعمال تحریم‌های یکجانبه و فرامرزی جدید امریکا، بسته نهایی خود را که می‌باید تحریم‌های امریکا را جبران کند ارایه و اجرایی نمایند. تنها از طریق بهره مندی ملت ایران از دستاوردهای برجام است که این توافق تاریخی تداوم خواهد داشت.

◄ اروپا با سنت چندجانبه گرایی خود می‌تواند نقش مهمی را در راستای هویت و منافع خود و به منظور تقویت صلح و ثبات در جهان ایفا نماید. ایران به چندجانبه گرایی اعتقاد دارد و آماده است با همه کشورهای صلح دوست در این مسیر همکاری کند. همکاری ایران و اروپا، منافع درازمدت برای هر دوطرف و صلح و ثبات جهانی در بر خواهد داشت.

ایالات متحده در بازی تحریم‌ها اتحادیه اروپا را کنار خود ندارد

انزوای امریکا؛ دلیل تکرار سناریوی تکراری علیه ایران

طی چهار دهه گذشته این نخستین‌بار است که امریکا در بازی تحریم‌ها علیه ایران، اتحادیه اروپا را کنار خود ندارد و این انزوا آنقدر عمیق است که بتواند انگیزه هر دسیسه و سناریویی از سوی امریکا، برای بر هم زدن رابطه ایران و اروپا باشد.

به گزارش ایرنا، روز سه شنبه هفتم آبان و به فاصله یک هفته تا آغاز تحریم‌های برجامی امریکا علیه ایران، رییس سازمان اطلاعات دانمارک مدعی می‌شود پلیس این کشور، شهروند نروژی-ایرانی را دستگیر کرده است. این مقام امنیتی در کنفرانسی خبری با متهم کردن ایران به دست داشتن در حمله به یک شخص دانمارکی ادعا کرد که این حمله علیه رهبر دانمارکی گروهک الاحوازیه انجام گرفته است.

این ادعا، واکنش‌های متفاوت داخلی و خارجی بسیاری در پی داشت اما محور بارز واکنش‌ها از سوی وزارت امور خارجه تاکید بر یک گزاره غیر قابل انکار بود: ایران بزرگ‌ترین قربانی تروریسم است و اتهام ترور به این سرزمین در حالی که ددمنشانه‌ترین ترورها از سوی برخی از کشورهای منطقه با سکوت مجامع جهانی روبروست؛ نشان تناقضی آشکار است و ایران تسلیم صحنه آرایی‌هایی از این جنس نخواهد شد.

◄ تروریسم و تناقضات مدعیان مبارزه با آن

اتهام ترور این روزها در حالی از سوی برخی به ایران وارد شده که هنوز رد خون جمال خاشقجی روزنامه‌نگار منتقد عربستانی در استانبول ترکیه بر زمین است و هنوز از سرنوشت پیکر او اطلاع دقیقی در دست نیست. این میان تنها پرونده خاشقجی نیست که سند تناقض آشکار در معیارهای حقوق بشری مدعیان است، حمایت از سرکردگان گروه الاحوازیه هم نشان دیگری درعیان‌سازی این معیارهای دوگانه است. دانمارک در حالی مدعی شده، ایران علیه یکی از مقامات این گروهک توطئه کرده که هنوز چهلم شهدای ترور اهواز که قربانی نفاق این گروه شدند، فرا نرسیده است.

تاریخ چهل ساله جمهوری اسلامی ایران، شامل فهرستی طولانی از ترورهای کوچک و بزرگی است که گاهی یک شخصیت مانند ترور آیت‌الله مرتضی مطهری یا یک حزب مانند انفجار دفتر حزب جمهوری اسلامی و یک نهاد حاکمیتی مانند انفجار دفتر نخست‌وزیری و شهادت رجایی و باهنر یا قتل‌عام مردم غیرنظامی و بی‌گناه مانند عملیات تروریستی اهواز را هدف قرار داده و فاجعه آفریده است.

از عجایب روزگار جهان در قرن بیست و یکم هم شاید همین باشد که مدعیان حقوق بشر و مقابله با تروریسم، با وجود اسناد غیرقابل انکار، جان پناه تروریست‌های اشاره شده هستند و ایران را متهم به حمایت از ترور می‌کنند.

◄ رابطه معنادار آغاز تحریم‌ها و سناریوسازی‌ها

پایبندی اتحادیه اروپا بر تعهدات هسته‌ای خود پس از خروج غیرمتعهدانه امریکا از این توافق، به مذاق برخی‌ها در جهان خوش نیامد.

تندروهای امریکا و در راس آنها دونالد ترامپ تاجر کاخ سفید، تصور می‌کردند این‌بار هم به سیاق دهه‌های گذشته اتحادیه اروپا را در تحریم‌های ایران کنار خود دارند، تصوری که با اعلام پایبندی این اتحادیه به سند توافق هسته‌ای باطل و نقشه تحریم‌های همه‌جانبه با اتخاذ تدابیر دوطرفه ایران و اروپا، نقش بر آب شد.

روزهای آینده جهان شاهد رونمایی از مکانیزم جدید اروپا در تعامل بانکی با ایران خواهد بود و این به وضوح نشان‌دهنده شکست تحریم‌ها علیه ایران است. تحریم‌هایی که امریکا با دستاویز قراردادن آنها در تلاش بود تا ملتی را به زانو در آورد، اکنون که این تلاش‌ها نتیجه مطلوبی در پی نداشته و درعمل با شکست مواجه شده، واکنش طبیعی زیاده خواهان کاخ سفید و هم پیمانان آنان، خراب کردن بازی بزرگان است.

این میان امریکا از یک سو می‌کوشد تا جایگاه خالی اتحادیه اروپا در موازنه قدرت علیه ایران را با تکیه بر رژیم‌های ترورپرور منطقه پر کند و از سوی دیگر تلاش می‌کند با بهانه جویی‌ها و سناریوسازی‌ها، اتحاد استراتژیک ایران با اتحادیه اروپا را کمرنگ سازد. دلارهای عربی و رسانه‌های عبری هم میدان‌دار این تکاپوی کاخ سفید هستند.

اتهامات بی‌اساس مقامات دانمارکی علیه ایران را هم در همین راستا می‌توان ارزیابی کرد. با کمرنگ شدن اثرات تحریم‌ها اکنون نوبت اجرای «پلن B» رسیده است که به شکست کشاندن این تعاملات در صدر فهرست این پلن و اهداف امریکا و هم پیمانان منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای اوست. نقش آفرینی نقاب‌های ناشناس در عرصه سیاست جهانی هم سناریو دسیسه چینی و اتهام زنی علیه ایران را تکمیل می‌کند تا با بهانه‌های واهی، موفقیت‌های استراتژیک ایران و اتحادیه اروپا به شکست کشانده شود.

◄ آنان که سود می‌برند

از تزلزل در روابط ایران و اتحادیه اروپا و تشکیک در تعاملات این دو قطب به هر بهانه‌ای، جز امریکا و محور عبری- عربی اشاره شده در بالا، مُلک و ملت دیگری را منتفع و مسرور نخواهند شد. شاهد این مدعا هم خوشحالی آشکار و توییتری مایک پمپئو وزیر امور خارجه امریکا، ساعاتی پس از ادعای مقامات دانمارکی است.

پمپئو در توییت خود نوشته به دولت دانمارک بابت دستگیری یک عامل ترور رژیم ایران تبریک می‌گوییم و مدعی شده است تقریباً ۴۰ سال است که اروپا هدف حملات تروریستی تحت حمایت ایران قرار گرفته است.

رژیم صهیونیستی آنگونه که اشاره شد در این گل‌آلودی اتهام زنی‌ها علیه ایران، به شکار شاه ماهی مشغول بوده و مدعی شد که سازمان اطلاعات این رژیم (موساد) به دولت دانمارک در دستگیری شهروند ایرانی که ادعا می‌شود تصمیم به ترور یکی از رهبران گروه الاحوازیه داشته، کمک کرده است.

عربستان سعودی هم این میان به هر آب و آتشی می‌زند و دلار و ریال خرج می‌کند تا رسوایی خود پس از قتل جمال خاشقجی روزنامه‌نگار منتقد و معترض سعودی در استانبول را برای ساعاتی از صدر خبرها و تحلیل‌های جهان پایین آورد و ایران هراسی را پس از سکوتی طولانی بار دیگر به صفحه نخست خبرها و گزارش‌ها دعوت کند.

میان هیاهوی رسانه‌ای و جنجال‌های اشاره شده آنچه نباید مورد غفلت قرار گیرد این است که آسیب روابط نوپای ایران با اتحادیه اروپا (آنچه پس از برجام شکل گرفت) بیش و پیش از آنکه برای ایران آسیب زا و چالش آفرین باشد برای آینده سیاسی و حتی اقتصادی این اتحادیه مشکل ساز خواهد بود. این اصلی است که اتحادیه اروپا و دانمارک باید در معادلات دیپلماتیک خود آن را فراموش نکنند.

◄ ضرورت هوشیاری عقلای قوم

اصل بنیادین تمام دیپلماسی‌های جهان امروز منافع ملی است. اصلی که دیپلماسی ایران هم با تکیه بر آن و در نظر گرفتن اصول عزت، حکمت و مصلحت، با جهان ارتباط دارد.

اصولی که به کارگیری درست آنها، دستکم طی پنج سال گذشته و درعمر دولت تدبیر و امید توانسته است، بخش بزرگی از ایران هراسی‌ها را به ایران دوستی بدل کند و هزینه خروج ترامپ از کاخ سفید را تا از دست دادن شرکای اروپایی او بالا برد.

اکنون نیز با دام تازه تدارک دیده شده علیه ایران این اصول بیش از هر زمان دیگری باید به کار آیند و مردان دیپلماسی کشور، با تکیه بر تجارب خود در عرصه بین‌المللی به صیانت از حقوق ایران بپردازند. اتحادیه اروپا هم باید با کنار نهادن برخی رویکردهای دوگانه خود در موضوعات حقوق بشر و ترور، رویه یکسانی در این حوزه‌ها اتخاذ کند.

لازم است بار دیگر استراتژیست‌های اروپایی و مدافعان حقوق بشر و مخالفان ترور، حوادث یک ماه و یک سال و ۱۰ سال گذشته جهان را با دقت و بی‌طرفانه مرور کنند تا منشأ و مبدا ترور را نه در ایران بلکه در همسایه جنوب غربی ایران بیابند.

شاید یادآوری این نکته هم خالی از لطف نباشد که برای امریکای مدعی مدافع حقوق بشر و مخالف ترور، قراردادهای فروش اسلحه به قاتلان خاشقجی، بسیار بیشتر از آنچه جهان تصور می‌کرد ارزشمند است، بنابراین دنباله روی برخی از کشورهای اروپا از چنین شیوه‌ای، تنها نامی از ننگ را برای ایشان در کتاب تاریخ به یادگار خواهد گذاشت.

مذاکره با امریکا: تجربه ناموفق کره شمالی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی مذاکره با امریکا: تجربه ناموفق کره شمالی را مورد بررسی قرار داد.

دفتر مطالعات سیاسی این مرکز در گزارشی با عنوان «مذاکره با امریکا: تجربه ناموفق کره شمالی» با بیان اینکه دولت ترامپ اخیرا از زمینه‌سازی برای برگزاری دور دوم گفت‌وگوهای رییس جمهور امریکا و رهبر کره شمالی سخن گفته به بررسی تجربه مذاکره با امریکا پرداخته است.

این گزارش می‌افزاید؛ مذاکرات ترامپ و کیم جونگ اون نه تنها مهم‌ترین پرونده مذاکراتی دولت ترامپ، بلکه کلیدی‌ترین روند جاری مذاکراتی در حوزه مسائل امنیت بین‌الملل نیز محسوب می‌شود. برای نخستین‌بار در ۷۰ سال گذشته است که امریکا و کره شمالی در سطح سران با یکدیگر مذاکرات فشرده‌ای را در مورد یکی از بحران‌های پیچیده بین‌المللی برگزار می‌کنند که ابعاد مختلفی، از رژیم منع اشاعه هسته‌ای تا رقابت قدرت‌های بزرگ و تا قطعنامه‌های شورای امنیت را دربر می‌گیرد.

افزون بر این، مذاکرات با کره شمالی از منظر شناخت شیوه مذاکراتی ترامپ نیز اهمیت دارد، شیوه‌ای که با توجه به شخصیت خاص او به یک معما تبدیل شده است.

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس تصریح می‌کند که تجربه مذاکرات کره شمالی و ایالات متحده از چند جهت می‌تواند برای ایران حائز اهمیت بوده و درس‌هایی به همراه داشته باشد. نخست آنکه ایران و کره شمالی از معدود بازیگرانی به شمار می‌آیند که با ایالات متحده روابطی ندارند و در عین حال رقابت استراتژیک با واشنگتن بر کلیت سیاست خارجی این کشورها و هویت بین‌المللی آنها سایه انداخته است. دوم آنکه دو کشور در دهه‌های اخیر با وجود پیشبرد نوعی از رقابت استراتژیک با امریکا در دوره‌هایی نیز با این کشور وارد مذاکره شده و به توافقاتی نیز دست یافته‌اند. سوم اینکه در روند پس از توافق برجام و نیز پس از خروج امریکا از آن و گفت‌وگوهای ترامپ با رهبر کره شمالی، دو کشور به درس گرفتن از تجربه یکدیگر و مدل‌های مذاکراتی تشویق شده‌اند که در تعامل با امریکا برگزیدند.

نگاه

۵ دلیل برای شکست سیاست تحریمی ترامپ علیه ایران

حسین موسویان در یادداشتی در خبرگزاری رویترز به بررسی دلایل خود درباره شکست تحریم‌های امریکا علیه ایران در مرحله دوم از بازگشت تحریم‌ها پرداخت: دور جدید تحریم‌های ضد ایرانی امریکا ۱۳ آبان ماه (۴ نوامبر) به اجرا در می‌آید، این تحریم‌ها پس از برنامه جامع اقدام مشترک موسوم به «برجام» تخفیف پیدا کردند. هدف واقعی دولت ترامپ از بازگرداندن تحریم‌ها این است که برجام را نابود، اقتصاد ایران را متلاشی، نقش منطقه‌ای ایران به ویژه در سوریه و عراق و یمن را حذف و نهایتا سقوط نظام حکومتی فعلی ایران را جشن بگیرد. ضمن اینکه موضع رسمی کاخ سفید این است که از طریق زور و تحریم، ایران را به پای میز مذاکره دوجانبه کشانده تا اینکه توافقی جدید که نام ترامپ را یدک بکشد. حداقل پنج دلیل وجود دارد که استراتژی ترامپ شکست خواهد خورد:

۱- ایالات متحده تلاش می‌کند صادرات نفت ایران را به صفر برساند اما اکنون مشخص شده که این کار در عمل غیرممکن است چرا که هیچ جایگزین مناسب و قابل دوامی برای صادرات روزانه دو و نیم میلیون بشکه نفت ایران وجود ندارد. عربستان و متحدانش پیش از این ادعا کرده بودند که برای جبران هر گونه کمبود نفت آماده‌اند اما کارشناسان اعتقاد دارند که آنها ظرفیت جبران کامل نبود نفت ایران را در بازارهای جهانی ندارند. از ماه می (اردیبهشت ماه) و خروج ترامپ از برجام، صادرات نفت ایران روزانه به یک و نیم میلیون بشکه کاهش یافته و بهای سبد نفتی «اوپک» (سازمان کشورهای صادر کننده نفت) افزایش یافت و به ۷۶ دلار رسیده است. اگر پیش بینی‌ها مبنی بر تداوم این افزایش تا بشکه‌ای ۱۰۰ دلار درست باشد، در صورت کاهش صادرات نفت ایران به کمتر از یک میلیون بشکه در روز، باز هم تهران می‌تواند کاهش درآمد خود را جبران کند.

۲- تنش‌های تجاری اخیر بین چین و امریکا جنگ تجاری ترامپ با چین و تحریم اقتصادی روسیه از سوی امریکا می‌تواند احتمال همکاری پکن و مسکو را با امریکا علیه ایران کاهش دهد. علاوه بر این، کاخ سفید نمی‌تواند بر همکاری با اتحادیه اروپا نیز که گفت‌وگوهای هسته‌ای را در سال ۲۰۰۳ با ایران آغاز کرد چندان حساب کند چرا که «برجام» برای اتحادیه اروپا به مثابه یک دستاورد قابل توجه در عرصه سیاست خارجی است. همچنین اتحادیه اروپا بطور فزاینده‌ای تحریم‌هایی از این دست را تهدیدی علیه هویت و استقلال خود می‌داند. به همین دلیل «برونو لومیر» وزیر دارایی فرانسه گفت: نتیجه این بحران در خصوص ایران فرصتی برای اروپا خواهد بود تا استقلال نهادهای مالی خودش را داشته باشد. به این ترتیب ما می‌توانیم با هر کس که می‌توانیم تجارت کنیم. در گذشته، همکاری با قدرت‌های بزرگ در ایجاد یک سیاست کارآمد برای ایران نقش بسیار مهمی داشت.

۳- تحریم‌های امریکا بستر را برای یک تغییر تاریخی در سیستم پولی و مالی جهانی ایجاد کرده است. چندین دهه است که دلار امریکا بر بازار بین‌المللی مالی تسلط دارد اما خروج امریکا از توافق هسته‌ای ایران و غرب کشورهایی مانند روسیه، چین، هند و ترکیه را بر آن داشته است تا از پول‌های ملی خود برای معامله با ایران استفاده کنند. اگر اروپا در ایجاد یک نظام مالی مستقل از دلار امریکا موفق شود، سایر کشورها می‌توانند از «یورو» برای تجارت با ایران استفاده کنند و این اقدام از تسلط دلار بر بازارهای جهانی خواهد کاست.

۴- سایر امضاکنندگان «برجام»، توافق هسته‌ای ایران و غرب را «ابزاری علیه یکجانبه گرایی امریکا» می‌دانند. برجام یک توافقنامه چندجانبه است که از سوی قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد پشتیبانی می‌شود؛ قطعنامه‌ای که تیم ترامپ به‌طور یک جانبه از آن خارج شد و اکنون تلاش می‌کند سایر کشورهایی را که آن را اجرا می‌کنند، مجازات کند. هر گونه تسلیم در برابر واشنگتن در این خصوص رویکرد کنونی امریکا را تشدید خواهد کرد. برای جلوگیری از این امر، ایران و هم جامعه بین‌المللی قصد دارند برجام را به عنوان یک نیاز استراتژیک حفظ کنند.

۵- متحدان قدرتمند امریکا همچون اروپا و ژاپن همچنان از برجام حمایت می‌کنند. فقط تعدادی از متحدان منطقه‌ای یعنی عربستان سعودی و امارات عربی متحده و اسراییل از تصمیم ترامپ برای خروج از برجام حمایت کرده‌اند. سایر بازیگران مهم منطقه‌ای مانند ترکیه، عمان و عراق همچنان از توافق حمایت می‌کنند. در عین حال، تحولات سایر بحران‌های منطقه نیز به نفع امریکا و متحدانش نیست مثلا «بشار اسد» رییس جمهوری سوریه که مورد حمایت ایران و روسیه است در حال پیروزی در جنگ است؛ امریکا در جنگ افغانستان شکست خورده، عربستان در جنگ یمن پیروز نبوده و در محاصره اقتصادی قطر شکست خورده است. این تحولات، راه تهران را برای دور زدن تحریم‌هایی که واشنگتن تحمیل می‌کند، هموار خواهد کرد. در شش دهه گذشته، امریکا قدرت بلامنازع منطقه بوده است. اما اجرای موفق برجام و سیاست‌های یک جانبه گرایانه ترامپ، موجب شکاف در روابط امریکا و اروپا و همگرایی بیشتر قدرت‌های جهانی بلوک شرق و اروپا و نیز قدرت‌های منطقه‌ای همچون ایران و ترکیه و عراق شده است. به علاوه، برجام به معیاری برای سایر قدرت‌های جهانی به ویژه اروپا، چین، روسیه و هند تبدیل شده تا معاهدات بین‌المللی را بدون حضور امریکا به پیش ببرند. این موضوع در کنار عقب‌نشینی واضح امریکا از سایر معاهدات بین‌المللی می‌تواند نظام بین‌المللی را از یک جهان تک قطبی به رهبری امریکا به یک جهان چند قطبی سوق دهد که سایر قدرت‌های جهانی و نیز قدرت‌های منطقه‌ای نقش اساسی ایفاء خواهند کرد. لذا پیش بینی می‌شود که دور دوم تحریم‌های امریکا علیه ایران و تحمیل فرامرزی آن، نه تنها به هدف اصلی خود نخواهد رسید بلکه مناقشات خاورمیانه را نیز افزایش خواهد داد.»

اخبار

تبادل ۲۶،۵ میلیون دقیقه مکالمه بین ایران و عراق

روابط عمومی وزارت ارتباطات | رییس کمیته تامین ارتباطات مناسبت‌های ملی و مذهبی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات گفت: زایران ایرانی امسال در بازه زمانی ۲ هفته‌ای از بیست و چهارم مهرماه تا هشتم آبان بیش از ۲۶ میلیون و ۵۰۰ هزار دقیقه مکالمه داشتند. اسماعیل رادکانی اضافه کرد: ۷۰ درصد کل مکالمات در ۲ هفته گذشته از ایران به عراق برقرار شد. وی اعلام کرد بیشترین ترافیک مکالمه مربوط به ششم آبان بود. این مسوول تصریح کرد: کیفیت ارتباطات اربعین امسال نسبت به پارسال بهتر شد اما تعرفه مکالمه افزایش نیافت. رادکانی اضافه کرد: میزان مصرف دیتای رومینگ نیز نسبت به پارسال ۲ برابر شد. سال گذشته بیش از ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار زایر ایرانی برای حضور در آیین جهانی اربعین حسینی(ع) راهی عتبات عالیات شدند.

دیدار آذری جهرمی با وزرای ارتباطات ۳ کشور

روابط عمومی وزارت ارتباطات | محمدجواد آذری جهرمی وزیر ارتباطات در حاشیه اجلاس ITU دبی با همتایان خود از کشورهای اندونزی، جمهوری آذربایجان و ترکیه دیدار و بر توسعه همکاری‌های دوجانبه تاکید کرد. آذری جهرمی با اشاره به اینکه محور گفت‌وگوها پیگیری توافق‌های گذشته و توسعه همکاری‌ها در حوزه اقتصاد دیجیتال بود، اعلام کرد: توافق کردیم، ایران در حوزه‌های فضایی، کسب و کارهای نوپا و نیز امنیت سایبری با تمام توان در رویداد باکوتل آذربایجان حضور یابد و شرکت‌های ایرانی توانمندی خود را برای شرکت‌های آذربایجانی به نمایش گذارند. وی با اشاره به سفر وزیر ارتباطات اندونزی به ایران در آینده‌ای نزدیک، از نشست چندجانبه همسایه‌های شمالی دریا کوبه منظور ایجاد منطقه قوی‌تر در حوزه ICT خبر داد.

تم تاریک به مایکروسافت آفیس نیز اضافه شد

مایکروسافت | به تازگی اعلام کرده است که تم تاریک از هم‌اکنون برای کاربران نرم‌افزار آفیس که از سیستم عامل مک‌اواس استفاده می‌کنند، در دسترس قرار گرفته است. با توجه به آنکه طی چند ماه اخیر شاهد عرضه حالت تاریک و شبانه (Dark Mode) برای سرویس و نرم‌افزارهای موبایلی نظیر یوتیوب، اندروید مسیجر و واتس‌آپ بودیم، حالا به نظر می‌رسد که مایکروسافت نیز تصمیم گرفته است این قابلیت را برای کاربران برنامه‌های آفیس نیز در دسترس قرار دهد. همانطور که نام حالت شبانه و تاریک گویاست، این تم برای آن دسته از افرادی که با حالت خودکار و معمول شبکه‌های اجتماعی که پس‌زمینه سفید و روشنی دارد، مشکل دارند یا افرادی که از دستگاه‌های الکترونیکی خود به هنگام شب استفاده می‌کنند، بسیار کاربردی خواهد بود. مایکروسافت به عنوان شرکت توسعه‌دهنده سیستم‌عامل ویندوز و نرم‌افزارهای کاربردی مایکروسافت آفیس، اعلام کرده است بنا به درخواست خیل عظیمی از کاربران، امکان دسترسی به تم تاریک و حالت شبانه را برای نسخه مک‌اواس نرم‌افزار آفیس را افزوده است تا به آنها این امکان را بدهد به هنگام شب و تاریکی محیط پیرامون نیز بتوانند بدون هیچ مشکلی به فعالیت‌های خود ادامه دهند.

همکاری اینستاگرام و Shazam برای امکانات جدید استوری

فون آرنا | اینستاگرام و Shazam به تازگی اعلام کردند که با همکاری هم به دنبال ایجاد امکانی هستند که کاربران بتوانند از Shazam در استوری‌هایشان استفاده کنند. بطور حتم برای استفاده از این ویژگی باید هر دو اپلیکیشن را روی گوشی خود نصب شده داشته باشید. البته همه به راحتی قادر به دستیابی به ویژگی‌های جدید نخواهند بود. این دو شرکت اعلام کردند که گزینه اشتراک‌گذاری Shazam‌ها در استوری اینستاگرام برای کاربران iOS از روز گذشته در دسترس قرار گرفته است در حالی که کاربران اندروید باید کمی بیشتر منتظر بمانند. در واقع هیچ زمانی برای عرضه این ویژگی برای کاربران اندروید اعلام نشده و صرفا از واژه «به زودی» برای این پلتفرم استفاده شده است. برای بهره‌مندی از این ویژگی در iOS کافیست اپلیکیشن Shazam را باز کنید و سپس آهنگی که به دنبالش هستید را بیابید. سپس شاهد گزینه‌ای جدید خواهید بود که به وسیله آن می‌توانید یافته‌های خود را در استوری اینستاگرام به اشتراک بگذارید.

توییتر نتوانست پیام‌های منتشر شده را طولانی کند

پی‌سی‌ورلد | یکی از مهم‌ترین اقداماتی که توییتر در سال‌های گذشته انجام داد، آن بود که تصمیم گرفت محدودیت تایپ کاراکتر را از ۱۴۰ به ۲۸۰ کاراکتر افزایش دهد. توییتر یکی از آن دسته از شبکه‌های اجتماعی است که همواره توسط کاربران برای انتقال و انتشار مفاهیم و پیام‌های کوتاه به کار برده می‌شود. حالا توییتر به تازگی اعلام کرده است افزایش محدودیت تعداد کاراکترهای ممکن در هر پیام تاثیر چندانی در طول پیام‌های به اشتراک گذاشته شده بر روی این پلتفرم نداشته است و تنها یک درصد از توییت‌ها با ۲۸۰ کاراکتر نوشته و منتشر شده است این در حالی است که ۱۲ درصد پیام‌ها نیز بیش از ۱۴۰ کاراکتر بوده است. در هر صورت به نظر می‌رسد بر اساس این آمار و ارقام ارایه داده شده از سوی توییتر، همچنان میزان زیادی از کاربران ترجیح می‌دهند پیام‌های کوتاه زیر ۱۴۰ کاراکتر را در پلتفرم این شبکه اجتماعی ارسال کرده و با دوستانشان به اشتراک بگذارند.

رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی خبر داد

پیاده‌سازی شبکه ملی اطلاعات در سه لایه

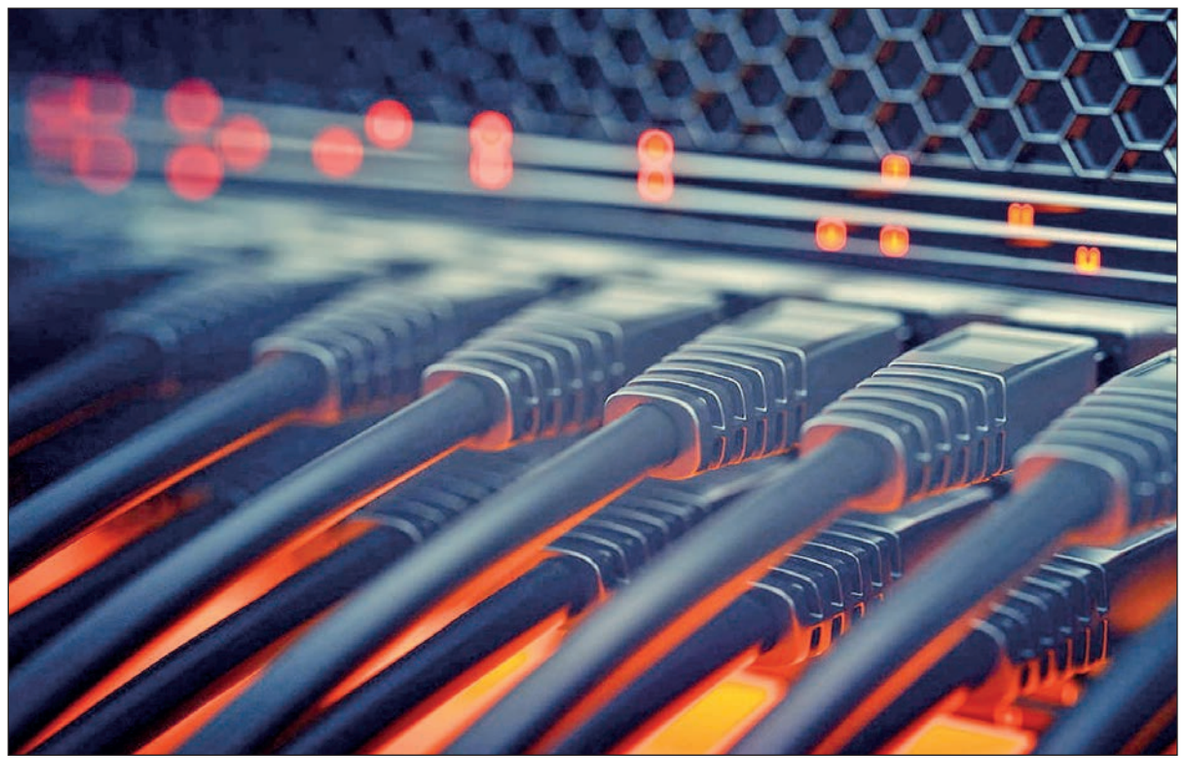

گروه دانش و فن | رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی قطع اینترنت به دلیل اعمال تحریم‌های امریکا را از نظر فنی غیرممکن دانست و گفت: در حوزه‌هایی چون نام‌های دامنه و بانک‌ها که احتمال ایجاد محدودیت به دلیل تحریم‌ها وجود دارد برنامه‌ریزی‌هایی صورت گرفته و حتی مانورهایی نیز انجام شده است.

حسین فلاح جوشقانی درباره اعمال تحریم‌های امریکا در حوزه اینترنت گفت: اینترنت یک شبکه گسترده جهانی است و همچون تار عنکبوت در همه دنیا تنیده شده است و این‌طور نیست که بتوان آن را از طریق نقطه‌ای قطع کرد.

وی با بیان اینکه از نظر فنی قطعی اینترنت غیرممکن است، افزود: البته به دلیل اعمال تحریم‌ها ممکن است مشکلاتی در دسترسی ایرانیان به برخی سایت‌ها و خدمات ایجاد شود ولی به عنوان کارشناس این حوزه اعلام می‌کنم که قطع اینترنت نخواهیم داشت و مردم نیز نباید از این بابت نگرانی داشته باشند.

معاون وزیر ارتباطات اثر تحریم‌ها را معطوف به حوزه تامین تجهیزات توسعه‌ای اپراتورها و حتی مبادلات مالی با وندورهای خارجی دانست و اظهار کرد: تحریم‌ها باعث می‌شود تا اپراتورها در تامین تجهیزات توسعه‌ای خود با مشکلاتی مواجه شوند که از این بابت نیز هماهنگی‌ها با بانک مرکزی در مورد اختصاص ارز مورد نیاز اپراتورها برای تامین تجهیزات انجام شده و تا حدود زیادی مشکل برطرف شده است.

طبق اعلام وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، فلاح با اشاره به برگزاری جلساتی در وزارت ارتباطات با موضوع برنامه‌ریزی برای رفع مشکلات احتمالی ناشی از تحریم‌ها، تصریح کرد: از مدت‌ها پیش این جلسات توسط سازمان فناوری اطلاعات با حضور بخش دولتی و خصوصی در حال انجام است تا آمادگی کاملی در مواجهه با تحریم‌های احتمالی داشته باشیم و حتی در حوزه‌هایی که احتمال ایجاد محدودیت‌هایی وجود دارد همچون نام دامنه‌های ایرانی و بانک‌ها مانورهایی نیز برای آمادگی بیشتر انجام شده است.

رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی با تاکید بر اینکه پیاده‌سازی شبکه ملی اطلاعات نگرانی ناشی از تهدیدها و تحریم‌ها را کاسته است، خاطرنشان کرد: شبکه ملی اطلاعات بر اساس سیاست‌گذاری‌های شورای عالی فضای مجازی دارای سه لایه زیرساخت، خدمات و محتواست که لایه زیرساخت و شبکه که متولی اصلی آن وزارت ارتباطات محسوب می‌شود تا حدود بسیار زیادی پیاده‌سازی شده و جاهایی که نیاز به اقدامات تکمیلی دارد در حال انجام است.

وی لایه بعدی را لایه خدمات نامید و افزود: در این لایه خدماتی چون پیام‌رسان‌ها، موتورهای جست‌وجو، ایمیل و نقشه قرار دارند که خیلی از آنها همچون نقشه، بومی شده و وضعیت خوبی داریم و فکر نمی‌کنم از حوزه‌هایی باشند که در آنها با قطعی ارایه خدمات روبرو شویم.

فلاح جوشقانی با بیان اینکه لایه سوم مربوط به محتوای ملی و مناسب برای مردم است، گفت: در لایه‌های دیگر متولی وزارت ارتباطات نیست و دستگاه‌های دیگر مانند وزارت ارشاد و صداوسیما مسوولیت دارند که زمینه‌های مناسبی برای توسعه محتوا در کشور وجود دارد.

معاون وزیر ارتباطات با بیان اینکه با درصد بسیار بالایی حداقل در حوزه وظایف وزارت ارتباطات از نظر تحریم‌ها مشکلی وجود ندارد، گفت: علاوه بر آن با تمهیدات وزیر ارتباطات و رییس کل بانک مرکزی بسته مقابله با تحریم و نوسانات ارزی در وزارت ارتباطات تهیه و تدوین و در دولت و ستاد ویژه اقتصادی مطرح شد که مجموع این سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌ها منجر شد تا ارز مورد نیاز اپراتورها از طریق بانک مرکزی تامین شود.

رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی تامین ارز از سوی بانک مرکزی را تنها برای تامین تجهیزات شبکه و زیرساخت‌ها و نه شامل گوشی‌های تلفن همراه دانست و اظهار کرد: متولی تامین بازار گوشی‌های تلفن همراه و تامین نیازهای مردم، وزارت صنعت، معدن و تجارت است و باید از آن طریق موضوع را پیگیری کرد، هرچند بر اساس اطلاعاتی که دارم هنوز گشایش‌هایی در آن حوزه انجام نشده است.

به گزارش ایسنا، واکنش مسوولان ارتباطی کشور در پاسخ به برخی از اظهارات مطرح شده که در شرایط تحریم‌ها، احتمال قطعی اینترنت کشور وجود دارد، که سردار جلالی -رییس سازمان پدافند غیر عامل- در این خصوص اظهار کرده بود که این موضوع بیشتر از سوی کشورهای بیگانه مطرح شده و تهدیدی برای ملت ایران تلقی شده است. البته نباید توانایی کشورهای غربی همچون امریکا در راستای محدودسازی دسترسی‌های ما از فضای جست‌وجوگر گوگل را دست کم گرفت.

فراسو

ترمز رشد فیس‌بوک کشیده شده است

ورج | این طور که به نظر می‌رسد رشد بی‌وقفه تعداد کاربران و محبوبیت فیس‌بوک متوقف شده و استفاده کاربران از این شبکه اجتماعی رو به افول گزارش شده است.

با اینکه شبکه اجتماعی فیس بوک در یک دهه اخیر عملکرد بسیار قابل قبول و دور از انتظاری داشته و توانسته خیل عظیمی از کاربران را از سراسر جهان به سمت و سوی خود جذب کند و رشد بی‌وقفه و استقبال بی‌نظیری را برای خود در میان سایر شبکه‌های اجتماعی رقیب به ثبت برساند، اما حالا در یکی دو سال اخیر با توجه به رسوایی‌های اخیر فیس بوک، به نظر می‌رسد که دیگر کاربران علاقه‌ای به استفاده از آن ندارند و به نشانه اعتراض به سمت و سوی بستن حساب‌های کاربری خود در این شبکه اجتماعی حرکت کرده‌اند.

تقریبا اوایل سال جاری ۲۰۱۸ میلادی بود که شبکه اجتماعی فیس‌بوک درگیر بزرگ‌ترین رسوایی در طول تاریخ خود شد، چراکه اخبار بسیاری مبنی بر همکاری فیس‌بوک با یک موسسه تحقیقاتی به نام کمبریج آنالتیکا و افشای اطلاعات خصوصی خیل عظیمی از کاربران فیس‌بوکی منتشر شد. گزارش‌های منتشره نشان می‌داد که اطلاعات بیش از ۸۷ میلیون نفر از کاربران فیس‌بوک در این همکاری به سرقت رفته و افشا شده است. پس از آنکه رسانه‌های خبری بسیاری گزارش کردند که شبکه اجتماعی فیس‌بوک در انتشار اطلاعات شخصی و خصوصی کاربرانش دست داشته است، مردم و منتقدان بسیاری فیس‌بوک را به خیانت در امانت و همکاری با نهادهای دولتی یا تحقیقاتی متهم کردند.

این شبکه اجتماعی به سرعت آماج حملات کاربران بسیاری در سراسر جهان قرار گرفت به گونه‌ای که تعداد کثیری از شرکت‌ها و افراد معروف اقدام به بستن و غیرفعال کردن صفحات مجازی خود در فیس‌بوک کرده و استفاده از این شبکه اجتماعی را ننگی برای دنیای مجازی توصیف کرده‌اند.

کاربران کشورهای اروپایی، ایالات متحده امریکا و کانادا بیشترین میزان بستن حساب‌های کاربری خود و خروج از فیس‌بوک را به نام خود ثبت کرده‌اند.

بسیاری از تحلیلگران پیش‌بینی کرده‌اند که این روند نزولی برای فیس‌بوک همچنان در سال‌های آینده ادامه خواهد داشت و در کشورهای توسعه یافته و غربی که در آن کاربران به حفاظت از حریم خصوصی و اطلاعات شخصی اهمیت بیشتری می‌دهند، با شیب تندتری رو به افول خواهد رفت.

هفته پیش بود که خبر دیگری مبنی بر جریمه ۵۰۰ هزار پوندی فیس‌بوک توسط کمیسیون محافظت از اطلاعات کاربران بریتانیا در فضای مجازی منتشر شد که نشان‌دهنده مقابله نهادهای مختلف با سهل انگاری و اتهامات فیس بوک است. هرچند که بسیاری از منتقدان عنوان کرده‌اند که این مبلغ در برابر خسارات جبران‌ناپذیری که این شبکه اجتماعی بر جوامع مختلف به وجود آورده و حریم خصوصی کاربران را نقض کرده است، بسیار ناچیز است و معادل درآمد ۱۸ دقیقه از این غول تکنولوژی است.

این در حالی است که با همه این اوصاف، شبکه اجتماعی فیس‌بوک در حال حاضر میزبان یک میلیارد و ۴۷ میلیون کاربر فعال در ماه است ولی برآورد می‌شود که فیس‌بوک در سال‌های آینده، با ریزش و کاهش بی‌سابقه‌ای در تعداد کاربران فعال خود مواجه شود.

کارشناسان فعال در حوزه فناوری بر این باورند که فیس‌بوک به منظور جلوگیری از این اتفاق باید هر آنچه در توان دارد، به کار گیرد تا آبروی رفته خود را بازیابی کرده و اعتماد از دست رفته کاربرانش را در خصوص حفاظت از اطلاعات شخصی آنها احیا کند.

پس از انتشار خبر رسوایی فیس‌بوک و نقض حریم شخصی کاربرانش، افراد مشهور و شرکت‌های کوچک و بزرگ بسیاری اقدام به حذف صفحه کاربری خود در این شبکه اجتماعی کرده‌اند تا بدین ترتیب، اعتراض خود را نسبت به سهل انگاری فیس‌بوک نشان دهند.

با اینکه فیس‌بوک در تمامی روزنامه‌ها و شبکه‌های اجتماعی از تمامی کاربرانش در این خصوص عذرخواهی کرد و در بیانیه‌ای نیز احتمال هرگونه جاسوسی و افشای اطلاعات آنها را رد کرد، اما همچنان خشم عموم مردم در سراسر جهان نسبت به این شبکه اجتماعی محبوب و پرطرفدار فروکش نکرده است.

دریچه

هوش مصنوعی میلیون‌ها شغل را می‌بلعد

پی‌سی‌ورلد | بالغ بر ۴۱ درصد از شرکت‌های بریتانیایی بر این باورند که هوش مصنوعی بطور کامل جایگزین کارکنان و فعالیت‌های آنها خواهد شد.

با توجه به گسترش روزافزون فناوری‌های نوینی همچون هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی در صنایع و حوزه‌های مختلف تکنولوژی و غیره، بسیاری از شرکت‌های فعال در عرصه‌های گوناگون معتقدند که این فناوری‌ها به صورت کامل فعالیت‌هایشان را تحت تاثیر قرار خواهد داد، به گونه‌ای که دیگر نیازی به وجود چنین استارتاپ و شرکت‌هایی در جهان نخواهد بود و کارکنان آنها نیز با روبات و رایانه‌های مجهز به هوش مصنوعی جایگزین خواهند شد. تازه‌ترین تحقیقات و بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که بالغ بر ۴۱ درصد از شرکت‌های فعال در بریتانیا از توسعه زودهنگام و سریع فناوری‌های نوین همچون هوش مصنوعی واهمه دارند چراکه بر این باورند که این فناوری‌ها تا پنج سال آینده جای منابع انسانی، کارشناسان، متخصصان و تمامی تجهیزات موردنیاز آنها را خواهد گرفت و به عبارتی دیگر هوش مصنوعی در آینده‌ای نزدیک موجب از بین رفتن تجارت و کسب و کار آنها خواهد شد. این در حالی است که ۵۱ درصد از صاحبان این کسب و کارها هیچ استراتژی و سیاست‌گذاری برای بهره‌گیری از مزایای هوش مصنوعی در فعالیت‌های تجاری خود اتخاذ نکرده‌اند. به گفته بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران، آن دسته از شرکت‌هایی که تاکنون به بهره‌گیری از فناوری‌های نوین همچون هوش مصنوعی در کسب و کار خود فکر نکرده‌اند، در خطر نابودی بیشتری قرار دارند چراکه آینده شرکت‌های تجاری و کسب و

کارهای موفق به فناوری‌های جدید تعلق خواهد داشت و صاحبان مشاغل و شرکت‌های کوچک با استراتژی‌های قدیمی حرفی برای گفتن نخواهند داشت. البته کلر بارکلی، مدیر عملیاتی ارشد مایکروسافت در بریتانیا نظر دیگری دارد همانند هر تغییر دیگری در جهان، بهتر است کسب و کارهای فعال در کشورهای مختلف کاری نکنند چراکه هم‌اکنون کاری به جز این از آنها ساخته نیست. وی افزود: اگر هوش مصنوعی به مرحله تکامل و شکوفایی خود برسد، هر حوزه‌ای را که لازم باشد، تحت سلطه خود در خواهد آورد و ما نه تنها نباید جلوی این اتفاق را بگیریم بلکه باید به توسعه و تسریع آن نیز کمک کنیم. وی در پایان سخنانش تاکید کرد: تمامی حوزه‌های مختلف و کسب و کارهای جهان سرانجام یک روز تحت سلطه هوش مصنوعی در خواهند آمد. در نظرسنجی‌های دیگری که در سراسر جهان صورت گرفته است، می‌توان نتیجه گرفت که میلیون نفر از کارمندان و کارشناسانی که در حوزه مختلف در شرکت‌های جهان مشغول به کارند، نیز تحت تاثیر توسعه هوش مصنوعی قرار خواهند گرفت و شغل خود را از دست خواهند داد.

رویداد

بیت کوین دمای جهان را افزایش می‌دهد

ساینس دیلی | کارشناسان بر این باورند که ادامه استخراج این ارز دیجیتال، دمای جهان را تا سال ۲۰۳۳، بیشتر از ۲ درجه سانتی گراد بالا خواهد برد.

یک مطالعه جدید که در مجله نیچر منتشر شده، نشان می‌دهد که چنانچه بیت کوین با سرعتی مشابه با سایر تکنولوژی‌ها به روند توسعه خود ادامه دهد؛ به تنهایی، قادر خواهد بود که مقدار گاز گلخانه‌ای مورد نیاز را برای افزایش دمای جهانی تا ۲ درجه سانتی گراد تولید کند.

رندی رولینز، یک دانشجوی کارشناسی ارشد در دانشگاه هاوایی در مانائو و یکی از نویسندگان مقاله می‌گوید: بیت کوین، یک ارز رمزنگاری شده با نیازهای سخت‌افزاری سنگین است و می‌تواند به یکی از بزرگ‌ترین بازارهای تقاضا برای مصرف برق تبدیل شود. ماینرها، هر تراکنش بیت کوین انجام‌شده در یک چارچوب زمانی خاص را در یک بلوک دسته‌بندی می‌کنند. سپس بلوک‌ها به «زنجیره»ای اضافه می‌شوند که به‌منزله یک دفتر کل است. ماینرها برای کشف گواه اثبات کار محاسباتی مورد نیاز در ازای دریافت بیت کوین با یکدیگر رقابت می‌کنند و انجام این فرایند، مستلزم مصرف مقادیر زیادی انرژی الکتریکی است.

اما مساله‌ای که تاکنون، کمتر مورد توجه قرار گرفته، آثار زیست‌محیطی ناشی از تولید این میزان برق است.

گروهی از پژوهشگران دانشگاه هاوایی، اطلاعاتی از قبیل بازدهی توان در رایانه‌های مورد استفاده در استخراج بیت کوین، محل جغرافیایی ماینرهایی که در حال استخراج بوده‌اند و میزان دی‌اکسید کربن منتشرشده در فرایند تولید برق این کشورها را مورد بررسی قرار دادند. بر اساس این داده‌ها، پژوهشگران تخمین زدند که استفاده از بیت کوین در سال ۲۰۱۷، باعث انتشار ۶۹ میلیون تن دی‌اکسید کربن شده است.

هوش مصنوعی به ساخت عطر دلخواه کمک می‌کند

پی‌سی‌ورلد | شرکت IBM با همکاری یک استارتاپ فعال در حوزه تولید عطر، قصد دارد یک دستگاه مبتنی بر فناوری هوش مصنوعی بسازد تا بتواند عطر دلخواه افراد را تشخیص داده و آن را به مرحله تولید برساند.

با توجه به گسترش و افزایش کاربرد فناوری‌های نوین همچون هوش مصنوعی در حوزه‌های مختلف نظیر تکنولوژی، خودروسازی و غیره، شرکت‌های بسیاری هم‌اکنون در حال بهره‌گیری از هوش مصنوعی به منظور تولید بهینه و کم‌هزینه‌تر محصولات خود هستند.

شرکت آی‌بی‌ام که یکی از بزرگ‌ترین غول‌های تکنولوژی در جهان به شمار می‌رود، حالا به تازگی اعلام کرده است که می‌خواهد با شرکت Symrise به عنوان یکی از مشهورترین سازندگان عطر همکاری خود را آغاز کند تا با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین نظیر هوش مصنوعی عطر دلخواه کاربران را شناسایی کند و بر اساس فاکتورهای پیش رو، عطر موردنظر آنها را بسازد.

نحوه عملکرد این دستگاه جدید بدین صورت است که فناوری هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی به کار رفته در آن، هزاران فرمول و الگوریتم را که از طریق سلیقه کاربران و افراد دریافت کرده است، تحلیل و بررسی می‌کند تا عطر جدیدی را که همانند آن در بازار وجود ندارد، بسازد و تحویل مشتریان دهد.

این مساله می‌تواند تنوع گسترده‌ای را در بازارهای جهانی عطر ایجاد و نظر میلیون‌ها نفر از مشتریان محصولات آرایشی و بهداشتی را به سوی خود جلب کند.

این دستگاه همچنین قادر خواهد بود مواد اولیه موجود در فرمول‌های قبلی ساخت عطر را کاهش و افزایش داده و جایگزین‌های بهتری را برای ساخت یک عطر و رایحه جدید به کار ببرد.

کارمندان گوگل در سراسر جهان محل کار خود را ترک کردند

آسوشیتدپرس | کارمندان گوگل در سراسر جهان نسبت به اقدامات این شرکت در برخورد با اتهامات آزار جنسی مدیران این شرکت اعتراض و محل کار خود را ترک کردند.

هزاران نفر از مهندسان و کارمندان گوگل در سراسر جهان از محل کار خود خارج شدند تا نسبت به سیاست این شرکت درباره مدیر ارشد متهم به آزار جنسی زنان اعتراض کنند.

کارمندان این شرکت در استرالیا، سنگاپور، ژاپن، انگلیس، ایرلند و در شهرهای امریکایی سیلیکون ولی، نیویورک و سیاتل محل کار خود را ترک کردند.

کارمندان گوگل به نشانه اعتراض روی میز خود یادداشت‌هایی با این مضمون قرار داده بودند: من پشت میزم نیستم زیرا همراه کارمندان و پیمانکاران دیگر گوگل نسبت به آزار جنسی زنان، فقدان شفافیت و فرهنگ کاری نامناسب اعتراض دارم.

اعتراض کارمندان گوگل «راهپیمایی برای تغییر واقعی» نام گرفته و یک هفته پس از آن انجام می‌شود که روزنامه نیویورک جزییات اتهامات وارده به اندی روبین یکی از خالقان اندروید را فاش کرد. در این گزارش مشخص شد روبین در سال ۲۰۱۴ با وجود اتهامات آزار جنسی با دریافت مبلغ ۹۰ میلیون دلار از گوگل جدا شده است.

البته روبین در یک پیام توئیتری این اتهامات را رد کرد. این در حالی است که چندسال قبل نیز ریچارد دیوال مدیر یکی از آزمایشگاه‌های گوگل نیز با اتهام آزار جنسی روبرو شد. با وجود این اتهامات دیوال همچنان در سمت خود باقی ماند اما روز سه‌شنبه بدون دریافت هیچ مبلغی استعفا داد. ساندار پیچای در یک ایمیل به دلیل اعمال پیشین شرکت از کارمندان آن عذرخواهی کرده است.

فضاپیمای دان بعد از ۱۱ سال بازنشست شد

سی نت | ناسا مجبور است فضاپیمای دان که طی مدت ماموریت ۱۱ ساله‌اش مشغول مکاشفه دو مورد از بزرگ‌ترین اجسام کمربند سیارک‌ها بود را کنار بگذارد. این فضاپیما در ۲۷ سپتامبر سال ۲۰۰۷ به فضا پرتاب شد و سال ۲۰۱۱ به مدار وستا رسید. دان در سال ۲۰۱۲ از مدار وستا هم خارج شد و فوریه ۲۰۱۵ سرانجام در مدار سرس قرار گرفت. سرانجام ناسا روز گذشته اعلام کرد که با اتمام سوخت دان، این فضاپیما نیز به پایان ماموریت طولانی خود رسیده است.

البته چند ماهی می‌شود که ناسا انتظار پایان سوخت دان را داشت و سرانجام این موضوع را روز گذشته به صورت رسمی اعلام کرد که ارتباط خود را با این فضاپیما از دست داده و دان دیگر قادر به شارژ پنل‌های خورشیدی و ارتباط با زمین نیست.

مارک رایان، مدیر پروژه دان در رابطه با پایان ماموریت این فضاپیما می‌گوید: «خواسته‌های ما از دان بسیار زیاد بود اما هر بار از پس آنها برآمد. خداحافظی با این سفینه فضایی شگفت‌انگیز بسیار سخت است اما زمانش فرا رسیده.»

پیش از این قرار بود فضاپیمای دان در سال ۲۰۱۶ بازنشسته شود اما محققان قصد داشتند با ارسالش به سوی شی دیگری به نام Adeona در کمربند سیارک‌ها ماموریت آن را تمدید کنند، با این حال ناسا تصمیم خود منصرف شد و مطالعه دقیق‌تر Ceres را به دان واگذار کرد. در ضمن روز گذشته هم مشخص شد که تلسکوپ فضایی کپلر هم بعد از شناسایی بیش از ۲۶۰۰ سیاره خارج از منظومه شمسی که حتی در بعضی از آن‌ها نشانه‌های حیات هم یافت می‌شد، سرانجام به پایان ماموریت خود رسیده و با اتمام سوختش، وارد دوره بازنشستگی خواهد شد.

اپل آمار فروش محصولات خود را منتشر نمی‌کند

تک کرانچ | مدیر مالی ارشد اپل اعلام کرد که از این پس، آمار فروش محصولات اپل به اشتراک گذاشته نخواهد شد. در نتیجه سرمایه‌گذاران دیگر به این اطلاعات دسترسی نخواهند داشت.

اپل روز گذشته آخرین گزارش مالی فصل چهارم ۲۰۱۸ را منتشر کرد. لوکا ماستری مدیر مالی ارشد اپل، در تماسی با سرمایه‌گذاران به صورت غیرمنتظره اعلام کرد: «اپل قصد ندارد از این پس، آمار فروش محصولات خود از جمله آیفون، آیپد یا سیستم‌های کامپیوتری مک را به اشتراک بگذارد».

آمار فروش، به عنوان یکی از مولفه‌های سلامتی یک شرکت در نظر گرفته می‌شود. با چنین رویکردی، از این پس تحلیلگران و عموم، چنین آیتمی را در اختیار نخواهند داشت. البته با توجه به پیشرو بودن اپل در بازار فروش محصولات، ارایه آمار دستگاه‌های فروخته‌شده، نشان‌دهنده سلامت مالی شرکت نخواهد بود. زیرا اپل دستگاه‌های خود در سطوح قیمتی متفاوتی به‌فروش می‌رساند. ماستری در ادامه گفت: با گذشت زمان، در تمام گروه‌های محصولات، اپل دستگاه‌های متنوعی به بازار عرضه می‌کند. با توجه به سطوح قیمت متفاوت محصولات اپل، آمار فروش مفهوم متفاوتی نسبت به گذشته خواهد داشت. در اصل آمار فروش هر مدل محصول، کمتر از گذشته وضعیت شرکت را نشان می‌دهد.

اپل پیش بینی درآمد بین ۸۹ تا ۹۳ میلیارد دلار را برای چارک پایانی سال ۲۰۱۸ دارد که در حداقل آن، مقداری بالاتر از فروش مدت مشابه سال گذشته است. به نظر می‌رسد که اپل خود را برای فروش تعداد کمتر آیفون آماده کرده است و این گارد تدافعی برای جلوگیری از افت ارزش این شرکت ۱ تریلیون دلاری است.

بنیان‌گذاران استارت‌آپ‌های موفق از تجربه‌هایشان می‌گویند

زمانی برای توفیق در بازار کسب و کار

گروه بنگاه‌ها | همزمان با گسترش فناوری‌های نوین در صحنه مناسبات اقتصادی، استارت‌آپ‌ها به عنوان نماد فعالیت‌های اقتصادی عصر جدید تلاش می‌کنند تا زمینه ورود انسان به عصر جدید و تغییر در مناسبات اقتصادی را فراهم کنند. در دنیای مبتنی بر ارتباطات صرف امروز که همه نیازهای فرزندان آدم در گستره گیتی با تکنولوژی و فضای وب گره خورده، استارت‌آپ‌ها نقش کاتالیزوری را بازی می‌کنند که به انسان برای هماهنگ‌سازی با این شرایط تازه یاری می‌رسانند. اما با وجود این اهمیت ساختاری بنا به دلایل گوناگون هنوز شفافیت لازم در زمینه ابعاد و زوایای گوناگون کسب و کار استارت‌آپی در کشورمان وجود ندارد و علاقه‌مندان به این حوزه قادر نیستند تصویری پیش‌بینی شده از فعالیت‌هایی که قرار است در قالب استارت‌آپ‌ها به آن پرداخته شود؛ در اختیار داشته باشند. تجربیات ارزشمندی که معمولا از دل تجربیات عینی فعالان این حوزه به دست می‌آید و در صورت برنامه‌ریزی مناسب می‌تواند در قالب ورک شاپ‌های تخصصی و همایش‌های موضوعی در اختیار علاقه‌مندان این حوزه قرار گیرد. سومین رویداد کارآفرینی نت تلنت (NETTALENT ۲۰۱۸) که به همت جهاد دانشگاهی واحد اصفهان عملیاتی شد؛ فرصتی را در اختیار آن دسته از علاقه‌مندان و فعالان این حوزه قرار داد تا بخشی از تجربیات عملی صاحبان موفق‌ترین استارت‌آپ‌ها را دریافت کنند؛ روایت‌هایی که با دنبال کردن هر کدام از آنها می‌توان بخشی از چالشها و فرصت‌های پیش روی این نوع کسب و کار را رصد کرد. تجربیاتی که بدون تردید برای بسیاری از جوانانی که قصد ورود به این نوع مشاغل را دارند؛ الهام‌بخش خواهد بود.

نیاز سنجی اصل اول موفقیت

روایت اول از صاحبان موفق این نوع کسب و کار مربوط به صالحی بنیانگذار یک استارت آپ موفق است که در زمینه موفقیت این نوع کسب و کار می‌گوید: رمز موفقیت یک استارت‌آپ، کشف نیازها و خواسته‌ها، پرورش ایده کسب و کار و در نهایت اجرا و فروش آن است که در هرم آبراهام مازلو، نظریه‌پرداز کلاسیک مدیریت به آن پرداخته شده است. میلاد صالحی در گفت‌وگو با ایسنا ادامه داد: به اعتقاد «مازلو» نیازهای آدمی از یک سلسله مراتب برخوردارند که رفتار افراد در لحظات خاص تحت تأثیر شدیدترین نیاز قرار می‌گیرد. تا وقتی نیازها در یک مرحله برآورده نشود، شخص به مرتبه بعدی نمی‌اندیشد؛ در کشور ما اغلب افراد در مراتب اول و دوم قرار دارند و به همین دلیل اتفاقات خاصی را شاهد نیستیم. موسس این وب سایت ارتباطی و تفریحی، مهم‌ترین نکات برای شروع کسب و کار را در وهله اول داشتن تمرکز دانست و افزود: اگر تصمیم گرفتید در مسیری حرکت کنید، برای رسیدن به هدف باید تمرکز داشته باشید. پس از آن از استراتژی خوکی پرهیز کنید، به این معنی که بدانید برای رسیدن به هدف چه چیزهایی را خرج و از چه چیزهایی باید پرهیز کنید. برنده بهترین بازی موبایل در سال ۹۱، ادامه داد: برای شروع کسب و کار و تشکیل تیم همکاری، داشتن شخصیت افراد را بر تخصص ترجیح دهید، چراکه تخصص در ادامه راه از طریق تجربه به دست می‌آید، اما شخصیت افراد به راحتی قابل تغییر نیست. صالحی، ساده فکر کردن را یکی از مهم‌ترین راه‌های رسیدن به موفقیت معرفی کرد و افزود: افراد در شروع کسب و کار جدید باید با روش‌های حل مساله آشنا باشند. داشتن چک لیست در زمینه اموری که بیش از یک‌بار در فرآیند کاری با آن مواجه هستید نیز شرط اساسی برای جلوگیری از هدر رفت وقت است.

داشتن برنامه اصلی‌ترین عامل موفقیت کسب و کار نوپا

واقعیت آن است که تنها این تجربیات موفق نیستند که می‌توانند راهگشا باشند؛ گاهی اوقات مسیری که یک استارت آپ ناموفق نیز طی کرده و به شکست رسیده نیز می‌تواند برای علاقه‌مندان جالب باشد؛ مجید علوی زاده، بنیانگذار یکی از وب سایت‌های موفق نیز در این رویداد، تجربه موفق خود در تولید یک استارت آپ فعال را معرفی کرد و در نهایت به عنوان شخصی که پس از ۱۵ سال کسب و کار خود را جمع‌آوری کرده از تجربه شکستش برای حضار سخن گفت.

او، داشتن برنامه را اصلی‌ترین عامل موفقیت کسب و کار نوپا دانست و گفت: جدا از داشتن برنامه بلندمدت باید برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت نیز برای خود داشته باشید. موسس مدرسه استانداردهای وب ادامه داد: برای رسیدن به یک کسب و کار موفق باید حتما تیم داشته باشید و برای رسیدن به هدف باید هزینه کنید. علاوه بر اینکه در کار تیمی نباید تعارف داشته باشید. رفاقت را از کار جدا کنید و همه اعضای تیم را به یک دید نگاه کنید. علوی زاده، تطبیق با شرایط موجود را عاملی دیگر در موفقیت کسب و کار معرفی کرد و گفت: در نهایت تصمیم‌گیری برای ادامه کسب و کار یا به موفقیت می‌رسد یا شکست که در هر دو حالت تجربه است.

اول تجربه سپس آموزش

در ادامه مهدی علیپور، موسس یکی دیگر از استارت‌آپ‌ها از تجربه حضورش در سیلیکون ولی امریکا با حضار سخن گفت. او اظهار کرد: حتما شما بارها شنیده‌اید که ایده مهم نیست و اجرا مهم‌تر هست. این حرف کاملا درست است، اما نکته جالب اینکه در اکوسیستم‌های پیشرفته کارآفرینی، سرمایه‌گذارها و شتابدهندها در وهله نخست، به ایده و هسته مفهومی توجه می‌کنند و انتظار دارند کسی که صاحب ایده است در مورد ایده تحقیق کرده باشد و حتی در بسیاری از موارد براشون رسیدن به یک MVP مهم‌تر است. علیپور با تاکید بر اینکه دوران سرمایه‌گذاری روی ایده خام گذشته است، تصریح کرد: به دلیل بلوغ اکوسیستم، تمام کارآفرینان باید با مفاهیم اعتبارسنجی یک تیم طلایی استارت آپ آشنایی داشته باشند. او با بیان اینکه مربی کارآفرین باید اول تجربه کند و سپس آموزش دهد، اظهار کرد: یک منتور قوی باید در محیطی عملی آموزه‌های خود را تجربه کرده و بتواند آن را به دیگران انتقال دهد.

علیپور از تجربه حضورش در مجموعه Coding Dojo در امریکا برای حضار سخن گفت: کدینگ جو یک مدرسه سنتی آموزش با برنامه‌های آموزشی چند ماهه (معمولا ۳ ماهه) است که شما هر روز از ساعت ۹ تا ۵ بعداز ظهر باید در آنجا حضور داشته باشید. کل دیوارهای این مجموعه آموزشی وایت بورد دارد و صبح‌ها دانشجویان ابتدا باید چالش‌های الگوریتم نویسی رو حل و بعد سراغ برنامه‌نویسی بروند. در این کلاس‌ها افرادی از سن ۱۱ سال تا سن ۴۵ سال از آرایشگر گرفته تا وکیل حضور داشتند. او همچنین به مصاحبه‌های شغلی خود در امریکا اشاره کرد و افزود: یک قسمت از مصاحبه شغلی برنامه‌نویسی چالش‌های الگوریتمی است که شما باید بدون داشتن کامپیوتر روی یک تخته کدنویسی کنید. در این مصاحبه‌ها بیشتر بر مهارت حل مساله تمرکز دارند.

راه‌اندازی استارت آپ زمان و تعهد می‌خواهد

پشوتن پور پزشک، هم بنیانگذار یک استارت آپ دیگر یکی دیگر از سخنرانان این همایش بود بود که رمز موفقیت فروشگاه اینترنتی زیرنظرش را داشتن تیم قدرتمند آن دانست و گفت: در کسب و کار خودمان یک فرهنگ ایجاد کرده‌ایم نه یک بیزینس ساده. او با بیان اینکه ایده به تنهایی کاربرد ندارد، تصریح کرد: داشتن تیم قدرتمند برای پیشرفت کسب و کار بسیار مهم است. بزرگ‌ترین هزینه باید برای داشتن تیم قدرتمند انجام شود و این تیم فرهنگ شرکت را می‌سازد، توانایی‌ها را تکمیل و در نهایت سرمایه‌گذار جذب می‌کند. بنیانگذار فروشگاه اینترنتی با اشاره به تجربه‌های موفق در فروشگاه اینترنتی، اظهار کرد: برای داشتن تیم قدرتمند، به دنبال افرادی باشید که استعداد پیشرفت کمک به پروژه شما را داشته باشند. هرگز سراغ آدمی که افق دیدش محدود است نروید و در نهایت به دنبال افرادی باشید که تمرکز و تعهد دارند. پور پزشک خاطرنشان کرد: راه‌اندازی استارت آپ زمان و تعهد می‌خواهد. در نظر داشته باشید که استارت آپ برای عملی کردن ایده باشد نه پیدا کردن یک شغل و کسب درآمد مالی.

موازی کاری‌ها در سازمان توسعه مکران باید به حداقل برسد

استاندار هرمزگان گفت: تداخل و موازی کاری‌ها در سازمان توسعه سواحل مکران باید به حداقل برسد تا در کنار آن بخش دولتی ۲ و ۳ شهرستان استان‌های سیستان و بلوچستان و هرمزگان برای این امر نقش بیشتری ایفا کنند.

فریدون همتی دیروز در جریان سفر به جاسک افزود: هنوز پایگاه اصلی مکران مشخص نیست و بخش مطالعات استراتژیک ریاست جمهوری در سفری به منطقه کار مطالعاتی خود را در این خصوص آغاز کردند.

وی ادامه داد: این پدیده یک چشم‌انداز بسیار امیدوارکننده، شفاف و آینده درخشان برای شهرستان‌های شرقی هرمزگان در پیش دارد که امیدواریم از حالت محلی خارج و در سطح بین‌المللی ارتقا پیدا کنند.

استاندار هرمزگان تصریح کرد: بحث انتقال پایانه صادراتی نفت کشور به جاسک مطرح است که ما حدود یک ماه پیش قرار داد و تفاهم نامه آن برای ساخت مخازن ۱۰ میلیون بشکه با بخش خصوصی داخلی را امضا کردیم.

همتی یادآور شد: خط انتقال نفت با اعتبار ۲ و نیم میلیارد دلار از منطقه خوزستان، بوشهر و خارک به جاسک می‌رسد که یک ابر پروژه و کم نظیر است.

وی تصریح کرد: به موازات آن ۳ پالایشگاه نفت سنگین در جاسک طراحی شده که ۲ پالایشگاه ستاد اجرایی فرمان امام (ره) پیگیر و همه مجوزها واقدام‌های اداری داخلی انجام شده است. به گفته استاندار هرمزگان، هم‌اکنون این ستاد به دنبال تامین مالی از طریق فاینانس خارجی است که به بطور جدی هم پیگیر بوده تا ظرف امسال و سال آینده عملیات اجرایی آن شروع شود.

استاندار هرمزگان افزود: قرار است قبل از آن عملیات اجرایی یک پالایشگاه ۳۵۰ هزار بشکه‌ای پترو پالایش با ۱۴ محصول توسط بخش خصوصی ظرف ۲ تا ۳ ماه آینده آغاز شود.

همتی گفت: برای توسعه جاسک برنامه اساسی در نظر گرفته شده است و باید این شهرستان با استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌ها و نهادهای نظامی از جمله نیرو دریایی ارتش از وضعیت موجود خارج شود.

چهره‌ها

اخباری از اقدامات علیه تب‌مالت

زنجان | مدیر کل دامپزشکی استان زنجان گفت: اقدامات لازم برای کنترل بیماری تب مالت در استان انجام شده است. محمدباقر حاج کاظمی در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه بیماری تب مالت یا بروسلوز یکی از مهم‌ترین بیماری‌های مشترک بین انسان و دام است و در فصل زمستان به اوج می‌رسد، اظهار کرد: متاسفانه تب مالت در سطح کشور شیوع پیدا کرده و شدت آن در استان اصفهان مشهود است و با توجه به اینکه کشتارگاه استان زنجان با اصفهان همکاری دارد، خطر بسیار جدی است بنابراین کنترل و پیشگیری لازم انجام شده است. این مسوول با تاکید بر اینکه از آغاز سال جاری تاکنون بیش از ۲۰۰ هزار رأس دام علیه بیماری تب مالت در استان زنجان واکسینه شده‌اند، ادامه داد: نشانه بروسلوز در دام، سقط جنین در ماه‌های آخر آبستن است و یکی از راه‌های انتقال بیماری بروسلوز از دام به انسان، دست زدن به ترشحات جنین سقط شده است چرا که عوامل از طریق جراحات به انسان منتقل می‌شود. او افزود: بهترین راه برای جلوگیری از انتقال این بیماری، معدوم کردن جنین‌های سقط شده، پوشیدن دستکش و چکمه، دفع بهداشتی ترشحات و جنین سقط شده است. همچنین با توجه به اینکه نجوشاندن شیر و استفاده از پنیر تازه از دیگر راه‌های انتقال بیماری تب مالت است، شیر محلی باید قبل از مصرف به خوبی جوشانده شود. حاج کاظمی خاطرنشان کرد: برای نمونه‌گیری و واکسیناسیون دام، اکیپ‌های دامپزشکی به صورت فعال به سطح روستاها و دامداری‌ها مراجعه می‌کنند.

کاهش ۴۰ درصدی رواناب‌ها در اردبیل

اردبیل | مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای اردبیل گفت: سطح آبهای جاری ما در استان حدود ۴۰ درصد کاهش داشته است که عمده علت آن برداشت‌های زیاد از حد و پوشش کم برفی بوده است. به گزارش خبرنگاران جوان، اصغر سلیمانزاده، مدیرعامل آب منطقه‌ای استان اردبیل گفت: برای قطره قطره آب‌های استان اردبیل برنامه داریم و در این زمینه تمامی جوانب از حق آبه زیست محیطی تا آب شرب شهرها و روستاهای استان در نظر گرفته شده است. او گفت: بسته برنامه‌های ما در خصوص پروژه‌های آبی استان مشخص و واحد است و برنامه‌ریزی منسجمی در این خصوص در حال انجام است تا در آینده با مشکلات لاینحل روبرو نشویم. مدیرعامل آب منطقه‌ای استان اردبیل تصریح کرد: در سال آبی گذشته که مهرماه امسال به پایان رسید سطح آبهای جاری ما در استان حدود ۴۰ درصد کاهش داشته است که عمده علت آن برداشت‌های زیاد از حد و پوشش کم برفی بوده است. سلیمانزاده ادامه داد: برنامه‌ریزی بلندمدت ما برای تامین آب شرب اردبیل انجام مطالعات در این زمینه و استفاده از فاینانس برای انتقال بین حوزه‌ای از رودخانه‌های پرآب استان است که امیدواریم با انجام این طرح مشکل آب شرب اردبیل در بلندمدت حل شود. وی اضافه کرد: حق آبه استان اردبیل از رود ارس به صورت ویژه از سوی استاندار اردبیل و مجمع نمایندگان استان در حال پیگیری است و به علت کارشناسی بودن این بحث باید بعد از حصول نتیجه مطلوب در این زمینه اطلاع‌رسانی شود.

نهادینه‌سازی تفکر حمایت از سرمایه‌گذاری

خراسان‌شمالی | استاندار خراسان شمالی گفت: اقدامات ما باید به گونه‌ای باشد که سرمایه‌گذار تمایل به حضور در استان را داشته باشد و البته تاکید می‌کنم سرمایه‌گذاری جدید نباید مانعی برای سرمایه‌گذاری‌های گذشته باشد. به گزارش روابط عمومی استانداری خراسان شمالی، محمدرضا خباز در دهمین نشست ستاد سرمایه‌گذاری استان اظهار داشت: تمامی مباحث و پیشنهادهای کارشناسی در مورد هر سرمایه‌گذاری باید پیش از انجام کارهای اجرایی انجام گیرد تا پس از تصویب و آغاز عملیات اجرایی، نقطه‌نظرات جدید موجب توقف کار و دلسردی سرمایه‌گذار نشود. او افزود: اقدامات ما باید به گونه‌ای باشد که سرمایه‌گذار تمایل به حضور در استان را داشته باشد و البته تاکید می‌کنم سرمایه‌گذاری جدید نباید مانعی برای سرمایه‌گذاری‌های گذشته باشد و رکود آنان را رقم بزند چرا که بازتاب و آثار منفی فراوانی به دنبال دارد. او ادامه داد: در انجام کارها از اعمال نظرات شخصی و فردی پرهیز کنید و نظرات کارشناسی فصل الخطاب کارها باشد چرا که اشتباه‌های نظرات کارشناسی شده به مراتب کمتر از نظر شخصی است. خباز تصریح کرد: ایجاد زمینه‌های اطمینان خاطر برای حضور سرمایه‌گذار در استان تدریجی است اما با یک اشتباه می‌توان این اطمینان را از بین ببریم بنابراین بار دیگر بر ارایه نظرات کارشناسی تاکید دارم و یادآور می‌شوم رعایت مرّ قانون الزامی است اما تفسیر ما از قوانین باید راهگشای حل مشکلات مردم باشد. بررسی مشکل واگذاری زمین به شرکت تحقیقاتی صنایع و منابع تجدیدشونده بجنورد از دستور کارهای این نشست بود.

ایلام و یزد ارزان‌ترین استان‌ها برای اجاره

ایلام | به گفته یک اقتصاددان، استان یزد ارزان‌ترین استان کشور برای اجاره محل سکونت است اما این آمار نشان‌دهنده بروز وضعیت نامساعد اجتماعی و فرهنگی در این استان در آینده نزدیک است. عباس علوی راد در گفت‌وگو با ایلنا یزد گفت: شاخص بهای اجاره مسکن در مناطق شهری استان یزد در سه ماهه دوم (تابستان) سال ۱۳۹۷ به عدد ۸/۱۱۶ رسید که نسبت به سه ماهه قبل (بهار) معادل ۱/۲ درصد و نسبت به تابستان سال قبل ۲/۷ درصد افزایش یافته است. او افزود: جدیدترین گزارش بانک مرکزی در مورد شاخص بهای اجاره مسکن در مناطق شهری ایران مربوط به سه ماهه دوم سال ۹۷ (تابستان) نکات مهم و قابل تاملی پیرامون استان یزد ارایه می‌کند. این استاد دانشگاه با اشاره به اینکه شاخص بهای اجاره مسکن در کل مناطق شهری ایران در تابستان ۹۷ نسبت به تابستان ۹۶ معادل ۸/۱۱ درصد افزایش یافته، گفت: نکته جالب اینکه، این شاخص برای استان یزد در همین دوره زمانی فقط ۲/۷ درصد افزایش یافته است. این اقتصاددان تصریح کرد: شاخص بهای اجاره مسکن در کل مناطق شهری ایران در تابستان ۹۷ نسبت به بهار ۹۷ معادل ۶/۳ درصد افزایش یافته است. اما همین شاخص برای استان یزد در همین دوره زمانی فقط ۱/۲ درصد افزایش یافته است. علوی راد تاکید کرد: شاخص بهای اجاره مسکن در شهرهای بزرگ ایران در سه ماهه دوم سال ۱۳۹۷ به عدد ۱۱۹ رسیده که نسبت به سه ماهه قبل معادل ۸/۳ درصد و نسبت به سه ماهه مشابه سال ۱۳۹۶ معادل ۹/۱۱ درصد افزایش نشان می‌دهد.

۴۲ میلیون مترمکعب فاضلاب تصفیه شده در دریاچه ارومیه

آذربایجان غربی | مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب آذربایجان غربی از سرازیر شدن ۴۲ میلیون مترمکعب فاضلاب با هدف کمک به احیاء به دریاچه ارومیه خبر داد. رسول اکبری در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه در نیمه نخست امسال ۴۸ میلیون مترمکعب فاضلاب در سطح استان جمع‌آوری شده است افزود: یکی از راهکارهای دولت برای احیا دریاچه ارومیه ورود پساب تصفیه شده به بستر دریاچه است. او با بیان اینکه مقرر شده است در حوضه آبریز دریاچه ارومیه در ۱۴ شهر سالانه ۱۰۵ میلیون متر مکعب پساب تصفیه شده به پیکره دریاچه ارومیه سرازیر شود افزود: شرکت آب و فاضلاب شهری آذربایجان غربی موظف است در قالب مصوبات ستاد احیای دریاچه ارومیه پساب تصفیه شده فاضلاب ۱۲ شهر را به سمت این دریاچه سرازیر کند که اقدامات اجرایی این پروژه‌ها در دستور کار قرار داده شده است. او با اشاره به اینکه توسعه شبکه فاضلاب در استان همچنان ادامه دارد گفت: در حال حاضر یک میلیون و ۳۹۵ هزار و ۵۱۶ نفر از جمعیت استان شامل ۶۴.۲ درصد تحت پوشش شبکه فاضلاب آذربایجان غربی قرار دارند. اکبری با بیان اینکه فاضلاب جمعیت شهری استان آذربایجان غربی به صورت کاملا بهداشتی جمع‌آوری می‌شود، خاطرنشان کرد: شبکه‌های جمع‌آوری فاضلاب استان با لوله‌های فاضلابی و کانالهای سرپوشیده به دو صورت سنتی و مدرن انجام می‌گیرد که طول شبکه مدرن ۲۷۲۴ کیلومتر و طول شبکه سنتی نیز ۳۳۱ کیلومتر است.

اخبار شهرستان‌ها

استقرار هزار دستگاه اتوبوس در پایانه برکت مهران

ایلام | مدیر کل راهداری و حمل و نقل استان ایلام گفت: حدود هزار دستگاه اتوبوس برای جابه‌جایی زوار در پایانه برکت مهران وجود دارد و مشکلی برای بازگشت زوار وجود ندارد. دلخواه مدیر کل راهداری و حمل و نقل استان ایلام گفت: حدود هزار دستگاه اتوبوس برای جابه‌جایی زوار در پایانه برکت مهران وجود دارد و در حال حاضر زوار برای بازگشت به شهرهای خود مشکلی ندارند. او گفت: از بامداد پنجشنبه تا ساعت ۱۰ صبح ۴۷ هزار نفر از طریق پایانه مرزی مهران وارد کشور شده‌اند. او افزود: بیشتر زوار که از طریق مرزهای شلمچه و چذابه به عتبات عالیات مشرف شده‌اند از طریق مرز مهران وارد کشور می‌شوند.

تولد نوزاد پسر در آمبولانس شادمهر در خراسان رضوی

با کمک اورژانس ۱۱۵ شادمهر شهرستان مه ولات در استان خراسان رضوی، نوزاد پسر سالم در آمبولانس متولد شد. در اولین دقایق بامداد دیروز گزارشی از زایمان زودهنگام خانمی ۲۸ ساله در شهر شادمهر به مرکز ارتباطات اورژانس ۱۱۵ اعلام و اورژانس پایگاه جاده‌ای شادمهر فورا به محل حادثه اعزام شد. با توجه به شروع فرایند زایمان و شرایط تهدیدکننده حیات جنین، تکنیسین‌های اورژانس تصمیم به انجام مراحل زایمان در آمبولانس گرفته و پس از ارزیابی و اقدامات پایه درمانی اقدام به زایمان نوزاد در آمبولانس کردند. نوزاد عجول صحیح و سالم در آغوش مادر خود قرار گرفت و هر دو جهت مراقب تکمیلی تحویل بیمارستان نهم دی تربت حیدریه شدند.

آتش‌سوزی در انبار کالای سازمان فروش اموال تملیکی

بیرجند | رییس سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری بیرجند گفت: بامداد دیروز، انبار کالای سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی در شهرک صنعتی بیرجند آتش گرفت. علی حسینی اظهار کرد: ساعت ۲:۱۰ بامداد پنجشنبه با اعلام این حادثه به مرکز فرماندهی ۱۲۵، تیم ایستگاه آتش‌نشانی شهرک صنعتی به محل اعزام شدند و تیم‌های اطفای حریق پس از رسیدن به محل ابتدا با باز کردن قفل درب اصلی انبار و برش یکی از درب‌های فرعی توانستند راه دسترسی به شعله‌های آتش را باز گشایی و از سه جهت عملیات اطفای حریق را انجام دهند. حسینی خاطرنشان کرد: با وجود حجم زیاد و تنوع کالاها در این انبار، شعله‌های آتش، مهار و آتش‌نشانان در حال لکه‌گیری هستند. این حادثه خسارت جانی در پی نداشت و علت حادثه توسط کارشناسان علت‌یابی سازمان آتش‌نشانی بیرجند در حال بررسی است.

زوار نرخ‌های مصوب را پرداخت کنند

ایلام | مدیر کل تعزیرات حکومتی استان ایلام گفت: شعبه‌هایی سیار از تعزیرات حکومتی در پایانه برکت مستقر شده و کرایه اتوبوس‌ها برای زوار اعلام شده است. بیرانوند مدیر کل تعزیرات حکومتی استان ایلام گفت: شعبه‌های سیار از تعزیرات حکومتی در پایانه برکت مستقر شده و قیمت‌ها در هشت نقطه برای زوار اعلام شده است. او افزود: در صورت تخلف زوار می‌توانند مراتب را به مسوولان اطلاع دهند. در همین حال مسوولان اعلام کردند بیشتر موکب‌ها برای ارایه خدمات به زوار فردا هم فعال هستند.

افتتاح بزرگ‌ترین نیروگاه خورشیدی لرستان در خرم‌آباد

خرم‌آباد | این نیروگاه خورشیدی در شهرک صنعتی شماره ۲ افتتاح شد. مدیرعامل شرکت برق استان گفت: برای ساخت این نیروگاه خورشیدی ۱۰۰ کیلوواتی ۵ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال هزینه شده است. خودنیا گفت: با افتتاح این نیروگاه خورشیدی علاوه بر تولید سالانه ۳۶ هزار کیلووات ساعت برق برای ۳ نفر هم شغل ایجاد شد. به گفته مدیرعامل شرکت توزیع برق لرستان برق تولیدی این نیروگاه را شرکت توانیر خریداری می‌کند.

صادرات کنسانتره انگور از شاهرود به روسیه

سمنان | مدیر اتحادیه تعاونی روستایی سمنان: بیش از ۹۱۶ تن کنسانتره انگور از شاهرود به روسیه صادر شد. مدیرعامل اتحادیه تعاونی روستایی استان سمنان گفت: این میزان صادرات از ابتدای فصل برداشت انگور تاکنون و با خرید سه هزار و ۶۶۴ تن و ۳۷۷ کیلوگرم انگور از باغداران شهرستان شاهرود و استان‌های فارس و خراسان شمالی انجام شده است. جعفر جورابلو افزود: بیش از هفتاد درصد انگورها معادل دو هزار و ۳۸۳ تن و ۷۰۶ کیلوگرم از باغداران شاهرودی خریداری شده است. به گفته وی، امسال قیمت انگورهای درجه دو و سه خریداری شده از باغداران، یکسان و معادل کیلویی هزار و ۴۰۰ تومان بود.

اخبار

کیفیت خدمات سرطان ارتقا می‌یابد

رییس مرکز مدیریت پیوند و درمان بیماری‌های وزارت بهداشت با اشاره به وضعیت غربالگری سرطان در کشور، گفت: در خصوص جراحی تخصصی سرطان، بطور کلی در سطح کشور کمبود وجود دارد که با تدوین برنامه سطح‌بندی خدمات سرطان و تربیت هدفمند نیروهای تخصصی سرطان تلاش می‌کنیم تا طی سال‌های آینده کیفیت این خدمات افزایش یابد.

مهدی شادنوش گفت: تشخیص زودهنگام سرطان، یکی از راهبردهای مهم جهت شناسایی به موقع بیماران، افزایش اثربخشی مداخلات و کاهش هزینه‌ها است، اما برای اینکه یک آزمایش یا روش بالینی به عنوان روش غربالگری برای تشخیص زودهنگام استفاده شود، باید دارای چندین خصوصیت باشد؛ ساده و ارزان بوده، مقبولیت عمومی و حساسیت بالا داشته و در صورتی که بیماری با این روش پیدا شد، درمان مناسبی در علم پزشکی برای آن وجود داشته باشد. حال در صورتی که بیماری با این روش پیدا شد و درمان مناسب هم وجود داشت، درمان به گونه‌ای باشد که طول عمرش افزایش یافته یا دست کم کیفیت زندگی بیمار بهتر شود.

او با بیان اینکه به همین دلیل است که سازمان بهداشت جهانی روش‌های غربالگری را فقط برای سرطان‌های پستان، روده بزرگ و دهانه رحم پیشنهاد داده است، افزود: وزارت بهداشت نیز متناسب با شرایط کشور این برنامه‌ها را پس از طی مراحل آزمایشی، در نظام سلامت در دست اجرا دارد. شادنوش با اشاره به شرایط غربالگری در زمینه سرطان معده نیز اظهار کرد: در خصوص سرطان معده با اینکه این سرطان بیشترین بروز را در مردان در کشور داراست، اما هنوز آزمایش یا روشی برای غربالگری آن که دارای مشخصات مذکور باشد، برایش توصیه نشده است تا به عنوان روش غربالگری پیشنهاد شود. البته در سال‌های اخیر آزمایش‌هایی برای این بیماری نیز در دسترس قرار گرفته است که توسط مراکز تحقیقاتی در دست بررسی هستند و در صورت تایید اثربخشی، می‌توانند در سطح نظام بهداشتی درمانی کشور نیز توصیه شوند.

وضعیت اجرای جریمه ریالی سربازی در سال آینده

جانشین رییس سازمان وظیفه عمومی ناجا اعلام کرد که تا پایان امسال برای بهره‌مندی از جریمه ریالی سربازی فرصت وجود دارد.

ابراهیم کریمی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره اجرای طرح جریمه ریالی سربازی در سال آینده اظهار کرد: در سال آتی هیچ تصمیمی برای ادامه اجرای طرح جریمه ریالی سربازی اتخاذ نشده و این طرح تنها تا پایان امسال اجرا خواهد شد. او با بیان اینکه از ابتدای امسال تاکنون ۲۴ هزار نفر از طرح جریمه ریالی سربازی بهره‌مند شده‌اند، گفت: آمارها نشان می‌دهد که هرسال تعداد متقاضیان طرح جریمه ریالی سربازی در مقایسه با سال قبل کاهش چشمگیری داشته است و این نشان می‌دهد که افرادی که تمایل به استفاده از این طرح داشتند در همان سال‌های نخست اقدامات لازم را انجام داده‌اند.

جانشین رییس سازمان وظیفه عمومی ناجا با بیان اینکه تنها تا پایان امسال برای بهره‌مندی از این طرح زمان وجود دارد، افزود: تمامی افرادی که تا پایان سال ۹۷، هشت سال یا بیشتر غیبت داشته باشند، می‌توانند با مراجعه به دفاتر پلیس+۱۰ درخواست خود را ثبت کنند تا پس از راستی‌آزمایی و تایید مدارک و اظهارات آنان کارت معافیت از سربازی خود را دریافت کنند. کریمی از متقاضیان و افراد واجد شرایط خواست ثبت نام در این طرح را به روزهای پایانی سال موکول نکنند و نسبت به ثبت درخواست خود اقدام کنند. به گفته وی، امکان پرداخت نقدی و اقساطی جریمه ریالی برای متقاضیان وجود دارد.

ضرورت توجه به بیماران «ام اس»

نماینده مردم در مجلس دهم با بیان اینکه گسترش بیماری ام اس در کشور مشهود است، گفت: تامین دارو برای بیماران سرطانی و خاص در اولویت برنامه‌های دولت قرار بگیرد.

اصغر سلیمی درباره وضعیت بیماران خاص به ویژه ام اس در کشور، به خانه ملت گفت: با توجه به اینکه بیماری ام اس در کشور رو به افزایش است، الزامی است که برای رفاه حال بیماران تدارکات ویژه‌ای در نظر گرفته شود تا بتوان با درمان به موقع از پیشرفت بیماری، بیماران به نحو مطلوب جلوگیری کرد.

نماینده مردم سمیرم در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه تامین داروی بیماران خاص و سرطانی باید در اولویت قرار بگیرد تا بیماران خدای ناکرده برای کمبود دارو سلامتشان با خطر روبرو نشود اظهار کرد: بسیاری از بیماران، بیمارهای خاص، سرطانی و ام اس اگر داروهای مورد نیازشان تامین شود با توجه به پیشرفت‌های علمی که در حیطه پزشکی انجام شده است می‌توانند پس از درمان به زندگی عادی بازگردند. سلیمی افزود: صنعت داروسازی کشور می‌بایست در زمینه تحول در تولید داروهای بیماران مبتلا به ام اس گام‌های اساسی و کاربردی بردارد تا بتوان در تولید دارو در این عرصه به خودکفایی رسید زیرا حجم مبتلایان به بیماری فوق نیز در کشور با افزایش روبرو شده است. وی ادامه داد: وزارت بهداشت و درمان می‌بایست به عنوان حامی بیماران از تمام پشتوانه‌های حمایتی‌اش برای تامین دارو برای بیماران خاص و سرطانی بهره ببرد زیرا تامین به موقع دارو برای تضمین سلامت این نوع از بیماران الزام آور است. سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس با بیان اینکه گسترش بیماری ام اس در کشور مشهود است یادآور شد: تامین دارو برای بیماران سرطانی و خاص در اولویت برنامه‌های دولت قرار بگیرد.

یک سال از زلزله کرمانشاه گذشت

خانه‌ها ساخته می‌شوند؟

یک سال از وقوع زلزله هفت و سه دهم ریشتری در کرمانشاه می‌گذرد، اما خانه‌های مردم در شهرهای زلزله زده این استان همچنان نیمه تمام مانده و برخی هم هنوز در پناه کانکس روزگار می‌گذرانند. سرمای هوا کوهستان‌های غرب ایران را فرا می‌گیرد با این حال سرپل ذهاب و سایر شهرها و روستاهای تخریب شده راه طولانی تا سکونت دارند و طرح‌های عمرانی با کندی پیش می‌رود به این ترتیب دومین زمستان بی‌سرانجامی مردم کرمانشاه از راه می‌رسد. زلزله هفت و سه ریشتری که جان ۶۲۰ نفر را گرفت، ۱۲ هزار و ۳۸۶ نفر را مصدوم کرد، ۱۰ شهرستان و یک هزار و ۹۳۰ روستا را تخریب کرده و به بیش از ۱۰۰ هزار واحد مسکونی آسیب رساند، هنوز هم آثار خود را بر شهرها با قدرت بر جا گذاشته و چهره شهرهای زلزله زده در یکسال گذشته به آرامی به حالت عادی بازمی‌گردد. از مجموع ۱۰ هزار میلیارد تومان خسارتی که این زلزله به زیرساخت‌های غرب کرمانشاه وارد کرد، تاکنون پنج هزار و ۸۵۰ میلیارد تومان اعتبار از سوی دولت تخصیص داده شده است. این وضعیت در حالی است که میان اظهارنظرهای مسوولان استان کرمانشاه درباره روند اجرای طرح‌های عمرانی تناقض وجود دارد، در حالی که استاندار معتقد است بودجه لازم برای اجرای بخشی از طرح‌ها هنوز تخصیص داده نشده، اما رییس ستاد بازسازی مناطق زلزله زده، روند اجرای طرح‌های عمرانی را قابل قبول و مناسب می‌داند. اگرچه مردم از قیمت بالای مصالح ساختمانی و کندی روند ساخت و ساز ناراضی بوده و همچنان بسیاری از ساکنان شهرهای زلزله زده در کانکس و ساختمان‌های نیمه تمام سکونت دارند.

عملکرد ضعیف وزارت راه و شهرسازی

استاندار کرمانشاه با بیان اینکه برخی از دستگاه‌های اجرایی استان هنوز اعتبارات عمرانی را جذب نکرده‌اند، از جریمه دستگاه‌هایی که نتوانند این اعتبارات را جذب کنند می‌گوید و معتقد است وزارت راه و شهرسازی در زمینه امور عمرانی مناطق زلزله زده خوب عمل نمی‌کند. هوشنگ بازوند درباره وضعیت مناطق زلزله زده کرمانشاه بیان کرد: «اکنون ۲۰۰ میلیارد تومان بودجه عمرانی در خزانه است که باید هرچه زودتر دستگاه‌های اجرایی آن را جذب کنند. ادارات محیط زیست، تبلیغات اسلامی، نوسازی مدارس، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ثبت احوال، شیلات و هواشناسی حتی یک ریال از اعتبارات عمرانی را جذب نکرده‌اند. حوزه‌های علمیه، دانشگاه علوم پزشکی، شرکت شهرک‌های صنعتی، شرکت آب و فاضلاب شهری، برق منطقه‌ای، هلال احمر و شهرداری‌های اسلام‌آباد غرب، سرپل ذهاب، سومار و ماهیدشت نیز تاکنون جذب اعتبارات عمرانی نداشته‌اند.» او افزود: از میان ادارات ذکر شده نوسازی مدارس اعتبارات سفر مقام معظم رهبری را نیز جذب نکرده است که این اعتبارات برای دیگر بخش‌ها جابه‌جا شد. استانداری کرمانشاه نیز تاکنون ۱۵ میلیارد تومان در زمینه اعتبارات عمرانی جذب کرده که خیلی کم است که باید بیشتر شود. بازوند بیان کرد: بیمارستان صحرایی ثلاث باباجانی تا ۱۵ آبان ماه به صورت مقدماتی به بهره‌برداری می‌رسد و پس از آن رفته رفته تجهیز خواهد شد. پایان آبان ماه عملیات اجرایی بیمارستان روانسر هم با ۱۲ میلیارد تومان اعتبار آغاز می‌شود.» استاندار کرمانشاه گفت: بنیاد مسکن باید بداند که بازسازی واحدهای زلزله زده روستایی باید تا پایان سال به اتمام برسد و پرونده بازسازی در مناطق روستایی بسته شود. باید هرچه زودتر ساخت منازل مستاجران زلزله زده تعیین و تکلیف شود. اداره کل راه و شهرسازی باید تا هفته آینده برنامه اجرایی برای آغاز عملیات ساخت منازل مستاجران زلزله زده را مشخص کند.»

او درباره عملکرد وزارت راه و شهرسازی بیان کرد: «وزارت راه و شهرسازی تاکنون در زمینه ساخت مسکن مهر منازل مستاجران کم کاری کرده است، این اداره کل تعهد کرده است که تا پایان آذر ماه ۶ بلوک از مسکن مهرهای سرپل ذهاب را بازسازی و تحویل زلزله‌زدگان دهد. این وزارتخانه با وجود گذشت یک سال از وقوع زلزله تاکنون حتی یک واحد از واحدهایی که بازسازی آنها را بر عهده داشته بازسازی نکرده است. باید جوابگوی تاخیر در بازسازی مناطق زلزله زده باشیم، مردم هنوز هم در کانکس‌ها زندگی می‌کنند و برای ادامه زندگی با مشکل روبه‌رو هستند. برخی مردم شهرستان‌های ثلاث باباجانی و سرپل ذهاب هنوز در کانکس هستند و امکان دارد که بارندگی‌ها برای آنان مشکل ساز شود. ستاد مدیریت بحران باید با هماهنگی فرمانداران و برپایی جلسه، تدابیری اتخاذ کند تا اگر کانکس‌هایی در مسیر سیلاب قرار دارند، جابه‌جا شوند.» استاندار کرمانشاه افزود: «دولت در راستای کمک به زلزله‌زدگان استان، ۱۱ هزار میلیارد تومان بار مالی را تقبل کرد و یک هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بابت امهال ۲ ساله وام‌های مردم مناطق زلزله زده غرب استان به بانک مرکزی پرداخت می‌کند همچنین، ۲ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان مابه‌التفاوت سود وام‌های چهار درصد به زلزله‌زدگان هم از سوی دولت پرداخت می‌شود.»

بازسازی ۹ هزار واحد مسکونی تخریب شده در شهر و روستا

با این حال اظهارات بازوند در حالی است که بنابر آماری که از سوی رییس ستاد بازسازی مناطق زلزله زده استان کرمانشاه ارایه شده است، تاکنون بیش از ۱۶ هزار واحد زلزله زده بازسازی و به مردم تحویل داده شده و قرار است تا پایان آبان ماه ۲۰ هزار واحد زلزله زده تخریب شده هم بازسازی شوند و از طرف دیگر واحدهای آسیب دیده در روستاها هم تا پایان اسفند ماه به پایان می‌رسد.»

رضا خواجه‌ای درباره این موضوع بیان کرد: «پس از وقوع زلزله تاکنون ۳۵ هزار و ۶۳۵ واحد مسکونی پی کنی شده‌اند. از این تعداد واحد تاکنون ۳۳ هزار و ۱۰۱ واحد آرماتوربندی و ۳۲ هزار و ۴۸۰ واحد بتن‌ریزی شده‌اند. همچنین ۲۸ هزار و ۴۰۳ واحد دارای اسکلت و ۲۲ هزار و ۴۵۹ واحد دیوار چینی شده‌اند. ۲۳ هزار و ۳۲۷ واحد زلزله زده دارای سقف شده‌اند، کج و خاک دیوارهای ۱۷ هزار و ۴۴۶ واحد هم تاکنون به اتمام رسیده است. لازم به ذکر است که بنیاد مسکن تنها واحدها را تا مرحله نصب چارچوب و پنجره تکمیل می‌کند و دیگر مراحل شامل کاشی کاری و سفید کاری را مردم انجام می‌دهند.»

به گفته وی، تاکنون چارچوب و پنجره‌های ۱۶ هزار و ۱۲۸ واحد نصب شده و به مردم مناطق تحویل داده شده است و تاکنون کار تعمیر ۵۹ هزار و ۹۳۰ واحد زلزله زده آغاز شده و ۵۳ هزار و ۷۰۳ واحد به صورت کامل تعمیر شده‌اند. او درباره علت کندی عملیات ساخت و ساز در سرپل ذهاب گفت: «در سرپل ذهاب با مشکل الحاق برخی محله‌ها به این شهر روبه رو هستیم که با توجه به مشکلات قضایی ایجاد شده نتوانسته‌ایم اقدام‌های لازم برای بازسازی را آغاز کنیم.» از طرف دیگر فرماندار سرپل ذهاب هم از اتمام بازسازی ۶ هزار و ۵۵۰ واحد مسکونی شهرستان سرپل ذهاب که در جریان زلزله پارسال تخریب شده بود، خبر داد. محبت جمالی نیا درباره این موضوع بیان کرد: «هم‌اکنون ۳۴ هزار و ۶۵۴ واحد تخریبی و تعمیری آسیب دیده در سطح شهر و روستاهای این شهرستان در حال بازسازی است. از مجموع ۱۶ هزار و ۱۹۳ واحد تخریبی شهری و روستایی، کار سقف‌گذاری ۹ هزار و ۳۵۳ واحد مسکونی انجام شد و بازسازی ۶ هزار و ۵۵۰ واحد مسکونی نیز به اتمام رسیده است. از ۱۸ هزار و ۴۵۲ واحد تعمیری شهری و روستایی نیز، ۱۰ هزار و ۸۵۰ واحد مسکونی شهری و پنج هزار و ۲۱۸ واحد روستایی نیز تعمیر شده‌اند. تاکنون به بیش از ۶ هزار و ۸۵۵ مالک و مستاجر زلزله زده سرپل ذهابی برای مقاوم‌سازی واحدهای آسیب دیده، در قالب اجاره‌بها، کمک مالی شده است.»

او افزود: «قبل از وقوع زلزله در سرپل ذهاب، ۶ هزار و ۷۰۰ پروانه ساختمانی از سوی شهرداری صادر شد که این میزان پس از زلزله و با آغاز روند بازسازی اکنون به ۹ هزار و ۵۰۰ فقره افزایش یافته است.»

استفاده از ظرفیت سمن‌ها در رفع آسیب‌های اجتماعی

دولت طبق قانون موظف به پرداخت هزینه‌های درمان معتادان و حمایت‌های بعد از ترک معتادان است، اما توان پرداخت این هزینه‌ها را ندارد. سخنگوی کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در مجلس گفت: آسیب‌های اجتماعی امروزه یکی از دغدغه‌های اساسی در جامعه محسوب می‌شوند و یکی از مهم‌ترین راهکارهای رفع این مشکلات، استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد است.

اصغر سلیمی در رابطه با هزینه‌های سرسام‌آور درمان آسیب دیده‌های اجتماعی به خانه ملت گفت: بسیاری از معتادان متجاهر و کارتن‌خواب‌ها با مشکلات درمانی و بهداشتی مواجه هستند، هزینه درمانی آنها به خاطر نداشتن هویت مشخص و دفترچه درمانی به صورت آزاد پرداخت می‌شود و هیچ یارانه‌ای برای سازمان‌های متولی در نظر گرفته نشده است. به دلیل پر هزینه بودن درمان آسیب دیده‌های اجتماعی باید همه دستگاه‌ها متولی همکاری کنند چرا که یک وزارتخانه تنها نمی‌تواند تمام مسوولیت این افراد را بر دوش بکشد.

نماینده مردم سمیرم در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: بسیاری از مشکلات و بیماری‌های افراد آسیب دیده اجتماعی مزمن و هزینه بر بوده و دولت به تنهایی نمی‌تواند هزینه درمان و نگه داری از آنها را بپردازد. در این شرایط باید خیرین، سمن‌ها و بخش خصوصی وارد شوند و به مجموعه دولت کمک کنند. کارتن‌خواب‌ها، بی‌خانمان‌ها و معتادان متجاهر احتیاج دارند، یک کار گروه ویژه تمامی مسائل مربوط به آنها را پیگیری کند و با تقسیم کار این افراد را به زندگی عادی خود برگرداند. این نماینده مردم در مجلس دهم با اشاره به نقش سازمان‌های مردم نهاد در کنترل و ساماندهی آسیب‌های اجتماعی گفت: آسیب‌های اجتماعی امروزه یکی از دغدغه‌های اساسی در جامعه محسوب می‌شوند و یکی از مهم‌ترین راهکارهای رفع این مشکلات، استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد است. با گسترش فعالیت سمن‌ها در جامعه می‌توان به اهدافی همچون کوچک‌سازی دولت، توانمندسازی مردم و مقابله با آسیب‌های اجتماعی دست یافت.

سخنگوی کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در مجلس شورای اسلامی گفت: سازمان‌ها و نهادهای مردمی، با افزایش روحیه و انگیزه مسوولیت‌پذیری در افراد جامعه، می‌توانند زمینه و بستر لازم را برای حضور مردم در تمامی مراحل مربوط به تصمیم‌گیری و اجرای آن فراهم کنند و بدین ترتیب جامعه را به سمت سلامت و دور بودن از آسیب‌ها سوق دهند.

افزایش ۲۰ درصدی خدمات رفاهی بازنشستگان کشوری

مدیرعامل صندوق بازنشستگی کشوری، گفت: امسال در بخش امور رفاهی نزدیک به ۲۰ درصد افزایش خدمات نسبت به سال گذشته داشتیم و کارهای خوبی در این حوزه انجام شده است. جمشید تقی‌زاده، با بیان اینکه تصمیمات مهمی که در حوزه بازنشستگی در کشور گرفته می‌شود، بدون مشارکت شرکای اجتماعی جایگاهی ندارد گفت: بر این اساس در دوره دوم برنامه‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که با حضور شریعتمداری آغاز می‌شود، مشارکت و حضور بازنشستگان به خصوص کانون‌ها در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری‌ها پررنگ‌تر خواهد شد. شما عزیزان به عنوان شرکای اجتماعی صندوق بازنشستگی کشوری باید در این حوزه‌ها صندوق را همراهی کنید.

او ادامه داد: با توجه به تاکیدات فراوان مقام عالی وزارت، بسیاری از مشکلات و مسائل مربوط به جامعه بازنشستگان از طریق همفکری و هم اندیشی شرکای اجتماعی ما یعنی شما کانون‌های بازنشستگی قابل حل است، به همین دلیل جهت‌گیری صندوق در ماه‌های آینده بر این اساس خواهد بود تا کانون‌های بازنشستگی نقش اتاق‌های فکر را برای مدیران و سیاست‌گذاران این حوزه ایفا کنند. تقی‌زاده گفت: خیلی از مسائل در حوزه اجتماعی و برخی چالش‌هایی که صندوق بازنشستگی با آن مواجه است، می‌تواند در این اتاق‌های فکر مورد بحث، کنکاش و بررسی قرار گرفته و نتایج آن در قالب طرح و برنامه به صندوق بازنشستگی ارایه تا عملیاتی شود. او بر لزوم حمایت کانون‌ها از اقدامات و طرح‌های دولت در جهت بهبود معیشت و رفاه اجتماعی بازنشستگان تاکید کرد و گفت: با این حمایت، مدیران و مسوولان حوزه تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌توانند با قوت بیشتری اعتبارات مورد نیاز طرح‌ها را از طریق مجلس به تصویب رسانده و آنها را عملیاتی کنند. تقی‌زاده ادامه داد: خوشبختانه با حمایت و عنایت ویژه دکتر شریعتمداری بحث همسان‌سازی حقوق بازنشستگان در اولویت کاری ایشان قرار گرفته و این وزارتخانه بر آن است تا اعتبار مورد نیاز برای همسان‌سازی حقوق بازنشستگان با تعامل مجلس و دولت تامین شود.

مدیرعامل صندوق بازنشستگی کشوری با اشاره به تاکیدات رییس جمهور و سیاست‌ها و برنامه‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای واگذاری شرکت‌های زیان‌ده گفت: صیانت از اموال و دارایی‌های بازنشستگان یکی از برنامه‌های مهم بخش اقتصادی صندوق بازنشستگی است که بر پایه خروج از بنگاه‌داری و حرکت به سمت سهامداری و حضور در بازار پول و سرمایه قرار گرفته است، به همین دلیل در ماه‌های آینده اقدامات عملیاتی برای واگذاری برخی از شرکت‌ها به بخش خصوصی صورت خواهد گرفت.

او با تأکید بر لزوم مدیریت زنان در خانه‌های امید بازنشستگان گفت: در دوره جدید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و با توجه به نظر رییس جمهور این آمادگی در صندوق بازنشستگی وجود دارد تا از زنان توانمند برای مدیریت خانه‌های امید استفاده شود چرا که ارزیابی‌های ما نشان می‌دهد با توجه به روحیه خاص زنان و جایگاه ویژه مادران در اجتماع آنان می‌توانند در فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی اثرگذار باشند. تجربه مدیریت بانوان در آموزش و پرورش و مدیریت مدارس و سایر دستگاه‌های اجرایی نیز نشان از رشد و بالندگی بانوان عزیز است که ما در مدیریت خانه‌های امید به عنوان یک پایگاه اجتماعی از خدمات زنان فرهیخته استفاده خواهیم کرد.

تقی‌زاده همچنین اظهار کرد: بر اساس مصوبه هیات وزیران خانوارهایی مشمول دریافت بسته‌های حمایتی دولت خواهند بود که زیر ۳ میلیون تومان حقوق دریافت می‌کنند که به این ترتیب ۹۵ درصد بازنشستگان کشوری مشمول این بسته حمایتی خواهند بود.

انتقاد از مشکلات زیست‌محیطی خوزستان

عضو مجمع نمایندگان استان خوزستان با انتقاد از ورود فاضلاب و پساب‌های نیشکر به تالاب‌های خوزستان، گفت: با توجه به معضلات متعدد زیست محیطی مشخص نیست خوزستان تا ده سال آینده چه وضعی دارد. هدایت‌الله خادمی با انتقاد از اینکه حفاری و فعالیت‌های نفتی موجب تشدید خشکی تالاب هورالعظیم شده است، گفت: اقدامات وزارت نفت موجب خشکی تالاب‌ها، زمین‌های کشاورزی و نخیلات خوزستان شده متاسفانه وضعیت تالاب هورالعظیم بحرانی و بسیار نگران کننده است.

نماینده مردم ایذه و باغملک در مجلس شورای اسلامی، با انتقاد از اینکه مردم خوزستان سال‌ها است با ریزگردهای ناشی از خشکی تالاب‌ها و سدسازی‌های غیرکارشناسانه دست و پنجه نرم می‌کنند، افزود: متاسفانه حیات‌بخشی از تالاب‌های خوزستان به دلیل خشکسالی، تاسیسات نفتی و ورود فاضلاب و پساب‌های نیشکر در معرض تهدید قرار گرفته است و این موضوع شیوع ریزگردها را به دنبال داشته است. او با یادآوری اینکه تالاب‌های خوزستان از مخاطرات زیست‌محیطی سدسازی کشور ترکیه نیز در امان نمانده است، به خانه ملت گفت: ترکیه بدون توجه به ملاحظات زیست محیطی سدهای بسیاری را روی دجله و فرات احداث کرده که این اقدام تاثیر بسیار منفی روی تالاب‌های ایران به ویژه هورالعظیم و هورالهویزه داشته است. این نماینده مردم در مجلس دهم، با بیان اینکه برای احیای تالاب هورالعظیم باید اقدامات گسترده و وسیعی انجام شود، تصریح کرد: متاسفانه شاهد اقدام موثری از سوی دولت برای احیای تالاب نیستیم. خادمی تامین حقابه را مهم‌ترین راهکار احیای تالاب هورالعظیم دانست و گفت: سد گتوند به عنوان بزرگ‌ترین اشتباه مهندسی دنیا محیط زیست خوزستان را نابود کرده به گونه‌ای که حتی تا هزار سال دیگر نیز زمین‌های خوزستان قابل کشت نخواهند بود. عضو مجمع نمایندگان استان خوزستان افزود: بی‌شک با اقدامات اشتباهی و غیرکارشناسی که در خوزستان انجام شده مشخص نیست که ظرف ده سال آینده خوزستان جای زندگی باشد البته در حال حاضر نیز مهاجرت‌ها از خوزستان افزایش یافته در گذشته تنها جنوب غرب خوزستان درگیر معضل ریزگردها بود اما در حال حاضر به مرکز و شمال شرق خوزستان هم رسیده که بی‌شک چند سال آینده نیز تبعات آن دامنگیر اصفهان و تهران خواهد شد.

خواسته‌های معلمان در لایحه بودجه ۹۸ لحاظ شود

عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی در خصوص عدم توجه به حقوق معلمان گفت: مشکل درآمد و حقوق معلمان نه فقط در این دولت بلکه در تمام دولت‌ها وجود داشته و متاسفانه آموزش و پرورش در تمام دولت‌ها در اولویت کارها واقع نشده است. حمایت میرزاده با اشاره به اعتراض برخی معلمان در هفته‌های گذشته و عدم حضور آنها سر کلاس‌های درس به علت حقوق ناکافی گفت: آموزش و پرورش همواره کسری بودجه داشته، از همین رو شرمنده معلمان هستیم، چرا که همیشه نتوانستیم، حقوقی که باید را به آنها پرداخت کنیم.

او در مورد اینکه این مشکل در تمام دولت‌ها برای معلمان وجود داشته است، بیان کرد: مشکل درآمد و حقوق معلمان نه فقط در این دولت بلکه در تمام دولت‌ها وجود داشته و متاسفانه آموزش و پرورش در تمام دولت‌ها در اولویت واقع نشده است. او ادامه داد: از طرفی تصویب بودجه بر اساس لایحه‌ای است که از طرف دولت تعیین می‌شود. اگر به آموزش و پرورش توجه شود، معمولا مجلس هم نظر مثبت دارد، اما اگر توجه نشود طبق قانون اساسی از جای دیگری نمی‌توان بودجه‌ای برداشت کرد، زیرا اگر از جای دیگری برداشت شود شورای نگهبان آن را بطور کل رد خواهد کرد. میرزاده با بیان اینکه بهتر است همه این خواسته‌ها در لایحه بودجه ۹۸ آموزش و پرورش لحاظ شود، به ایلنا گفت: اگر واقعا دلمان به حال آموزش و پرورش می‌سوزد و می‌خواهیم کار مفیدی برای معلمان انجام دهیم بهتر است؛ تمام کسری‌ها و کمبودهای آموزش و پرورش همین الان که لایحه بودجه ۹۸ در حال تهیه است، ذکر شود. من صد در صد از طرف مجلس و کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی به شما قول می‌دهم که همه نمایندگان مجلس به شکل یک دست به نفع معلمان نظر خواهند داد.

این عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شوری اسلامی در پایان اظهار داشت: معلمان باید در این زمینه امیدوار باشند و آموزش و پرورش هم باید تلاش کند تا در لایحه بودجه ۹۸ حتما به این امر توجه کند، مجلس هم قطعا به این امر توجه خواهد کرد. برای حل این مشکل اگر یک قدم از سوی دولت برای این کار برداشته شود حتما ده قم بیشتر از طرف مجلس برداشته خواهد شد.

«تعادل» راه‌های کاهش تورم نیروی انسانی در مدیریت شهری را بررسی می کند

نقشه راه تغییر چارت شهرداری تهران

گروه راه و شهرسازی | آزاده کاری |

رییس شورای شهر تهران معتقد است کلان‌شهرهای دنیا با حداکثر ۴۰ هزار نیروی انسانی مدیریت می‌شوند، و اگر فعالیت‌های شهرداری تهران به حد کافی برون‌سپاری شده باشد، باید تعداد پرسنل شهرداری تهران نیز تا ۴۰ هزار نیرو کاهش یابد.

محسن هاشمی رفسنجانی با اشاره به لزوم کوچک‌سازی شهرداری تهران اظهار کرد: براساس برنامه سوم که هنوز تصویب نشده، مقرر است سالانه ۶ درصد از پرسنل شهرداری تهران تعدیل شوند. این رقم قبلا ۴ درصد بود. به گفته وی، باید چارت تشکیلاتی شهرداری تهران کاملا بررسی و ساختار آن دوباره مورد بازنگری قرار گیرد تا معلوم شود شهرداری تهران به چه تعداد پرسنل نیاز دارد.

رییس شورای شهر تهران با بیان اینکه در دنیا شهرهایی در حد تهران معمولا با ۳۰ تا ۴۰ هزار نفر مدیریت می‌شوند، گفت: بسیاری از فعالیت‌ها در کلان‌شهرهای دنیا برون‌سپاری می‌شوند. اگر این اتفاق در شهرداری هم رخ داده باشد، شهرداری تهران باید حداکثر ۴۰ هزار پرسنل داشته باشد اما اگر بعضی فعالیت‌ها هنوز برون‌سپاری نشده باشد، باید بررسی کنیم چه تعدادی از پرسنل تعدیل شوند. هاشمی اظهار کرد: در حال حاضر شهرداری تهران دارای ۶۷ هزار نیرو است. به علاوه ۵۰ هزار نیروی پیمانکاری نیز با شهرداری تهران همکاری می کنند که شهر را نظافت می کنند و انتظامات و فعالیت‌های مرتبط با خودرو را انجام می‌دهند، بنابراین مجموعا ۱۲۰ هزار نیرو برای شهرداری تهران کار می کنند.

استخدام نیرو در شهرداری تهران از ماه‌های آخر مدیریت اسبق شهرداری تهران به معضل شهرداری تبدیل شد و برخی از اعضای شورای چهارم بارها نسبت به استخدام‌های فله‌ای در شهرداری تهران تذکر دادند.

اولین‌بار رحمت‌اله حافظی، عضو شورای چهارم شهر تهران بود که از استخدام ۴ هزار و ۲۰۰ نفر در شرکت مترو بدون برگزاری آزمون و مصاحبه خبر داده و گفته بود: از تیرماه سال ۹۲ تغییرات وسیعی در حوزه معاونان و مدیران شرکت بهره‌برداری مترو ایجاد شده به نحوی که در برخی موارد افراد غیرمتخصص و دارای مدرک تحصیلی غیرمرتبط جایگزین افراد متخصص و باتجربه شده‌اند. جذب ۴ هزار و ۲۰۰ نفر نیرو بدون آزمون و مصاحبه در شرکت مترو تهران در دوره مدیریت اسبق شهرداری اعتراضات بسیاری را برانگیخت و نام شهرداری تهران را سر زبان‌ها انداخت. علاوه بر این استخدام ۳۰۰ نفر بدون هیچ‌گونه تجربه و پیوستن آنها به ساختار نیروی انسانی شهرداری آمار استخدام‌های غیرقانونی را به ۴ هزار و ۵۰۰ نفر رساند.

محمدعلی نجفی، اولین شهردار منتخب شورای پنجم نیز در گزارش ۱۰۰ روزه خود بعد از روی کار آمدن از استخدام ۱۳ هزار نفر در ۴ ماه پایانی مدیریت دوره قالیباف خبر داد. تاکنون آمارهای متفاوتی از سوی مدیران شهری در خصوص تعداد نیروهای شهرداری عنوان شده است.

ابراهیم شیخ، معاون توسعه منابع انسانی شهرداری تهران معاون شهردار تهران سال گذشته با اشاره به استخدام‌های صورت گرفته در شهرداری گفت: ۶ ماه اول سال ۹۶ شهردار سابق ۶ هزار و ۸۰۰ نیروی انسانی جدید استخدام کرد و از سوی دیگر در این مدت ۵ هزار نفر هم رسمی شده‌اند. از سوی دیگر حجم نیرویی که در شرکت بهره‌برداری مترو کار می کنند غیر معمول است. به گفته وی تعداد نیروهای انسانی شهرداری هم‌اکنون حدود ۶۸ هزار نفر است. اما چندی پیش محمد علی افشانی، شهردار کنونی تهران آمار دیگری در این باره ارایه کرد و گفت: اکنون در شهرداری ۱۵ هزار پست مصوب وجود دارد، اما بیش از ۸۰ هزار نفر مستقیما از شهرداری حقوق دریافت می کنند. این تعداد به غیر از ۳۰ هزار نفری هستند که در حوزه پسماند فعالیت می کنند. روز گذشته نیز محسن هاشمی تعداد نیروهای شاغل در شهرداری را ۱۲۰ هزار نفر عنوان کرد.

دسته‌بندی کارکنان شهرداری

حسن رسولی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر تهران در گفت‌وگو با «تعادل» نیز آمار متفاوتی از تعداد نیروهای شاغل در شهرداری ارایه کرد و گفت: کارکنان شهرداری عبارتند از پرسنل رسمی دارای پست سازمانی شهرداری که بر اساس آیین نامه استخدامی مصوب سال ۵۸ به استخدام شهرداری درآمده‌اند. تعداد این کارکنان نزدیک ۱۶ هزار پست است. تعداد دیگری از کارکنان شهرداری افرادی هستند که در سازمان‌ها، شرکت‌ها و موسسات وابسته به شهرداری فعالیت می کنند که وضعیت آنها متفاوت است. اما از آن جایی که این موسسات و سازمان‌ها زیرمجموعه شهرداری محسوب می‌شوند و سهامدار عمده آنها شهرداری است جزو پرسنل شهرداری محسوب شده و حدود ۱۷ هزار نفر هستند. در مجموع حدود ۳۳ هزار کارمند رسمی در شهرداری فعال هستند. اما تعدادی که اکنون در شهرداری تحت عنوان نیروهای شرکتی به‌صورت خرید خدمت کار می کنند، به همراه افرادی که طی یک سال خدمت پایانی آقای قالیباف از قالب نیروهای شرکتی خارج و به این ۳۳ هزار نفر پیوستند، حدود ۱۳ هزار نفرند.

وی ادامه داد: علاوه بر این تعداد در مجموع در شرایط فعلی ۶۶ هزار نفر مستقیما از شهرداری و سازمان‌ها و واحدهای تابعه حقوق دریافت می کنند. این درحالی است که کل پست‌های مصوب کمتر از ۳۳ هزار پست است. به عبارتی بر اساس سند تحویل و تحولی که آقای نجفی ارایه کردند تعداد نیروهای شهرداری ۶۸ هزار نفر است. علاوه بر این تعداد کارکنان شاغل در شهرداری به پست‌های مصوب ۲/۲ درصد است یعنی بیش از دو برابر، نیروی مازاد در شهرداری وجود دارد.

وی در پاسخ به اینکه راه چاره چیست، تصریح کرد: مساله نیروی انسانی در هر سازمانی از دو جهت قابل بررسی است. اول ملاحظات انسانی که صرف نظر از نیاز یا عدم نیاز شهرداری به این افراد دارای حقوق انسانی و حقوق و شهروندی‌اند و امرار معاش آنها از طریق شهرداری می گذرد. جنبه دوم منافع و مصالح شهرداری و مصلحت شهروندان است که شهرداری متعلق به آنهاست. باید این دو جهت به نحو مطلوب در قالب یک راهبرد دو جانبه مورد برنامه‌ریزی و مدیریت قرار گیرند در غیر این صورت مساله به نحو مطلوبی حل نمی‌شود.

وی ادامه داد: تعداد معاونان و مدیران ارشد شهرداری چند برابر استاندارد است. به همین دلیل شهرداری ۲۵ هزار نفره طی ۲۰ سال ۶ برابر شده است. در این شرایط اگر مدیران رده بالا تعدیل شوند تعداد زیادی از نیروهای مازاد هم کاهش می‌یابد و همه نیز این موضوع را می‌پذیرند. در همین رابطه این هفته طرح دو فوریتی به شورا تقدیم خواهم کرد تا نیروهای فعال در سازمان شهرداری که طی سال‌های اخیر بیش از اندازه بزرگ و گسترده شده است از سطوح معاونان، قائم مقام‌ها، مشاوران و مدیران ارشد شهرداری مورد بازنگری و کاهش قرار گیرند.

وی با بیان اینکه سازمان چابک، سبک‌تر است و سازمان سبک‌تر نیز کارآمدتر است، تصریح کرد: در برنامه سوم که در حال تدوین این دو رویکرد مورد توجه قرار گرفته است. به نظر من باید برای نیروهای مازاد شهرداری شرایطی فراهم شود تا با حمایت‌های شورا و شهرداری امکان مهارت آموزی مناسبی برای این نیروها فراهم شود و به جای اینکه به شکل متراکم در شهرداری بدون داشتن کارایی بالا عمرشان به هدر رود از طریق مهارت آموزی تقویت شوند.

وی در این باره مثالی زد و گفت: چنانچه یک کارمند معمولی که با رشته تحصیلی غیر مرتبط به هر شکلی به استخدام شهرداری درآمده و اکنون کاری در سازمان ندارد و اخراج او نیز به زندگی شخصی وی لطمه می‌زند، بتواند در دوره‌های آموزشی فنی و حرفه‌ای ایران و آلمان که یک دوره ۱۸ ماهه است شرکت کند، امکان تبدیل شدن او به برقکار صنعتی و سایر حرفه‌های فنی مورد نیاز بازار کار فراهم می‌شود و تقاضا برای این نیروهای آموزش دیده در بازار کار بالا می‌رود. از سوی دیگر خود این افراد دیگر حاضر نیستند در شهرداری عمر خود را هدر دهند.

او ادامه داد: باید یک نقشه راه دوسویه در نظر گرفته شود که ملاحظات انسانی، خانوادگی و معیشت کارمندان را مد نظر داشته باشد و از این جنبه مهم غافل نشویم و در عین حال مصالح شهر و شهروندان فدای خواسته‌ها و مطالبات فردی نشود. یکی از راه‌های کوتاه‌مدت این است که به جای تعدیل نیروهای انسانی از پایین از سطح مقامات شروع کنیم. باید معاونت‌ها، سازمان‌ها و ادارات کل که بی‌قواره و بعضا بدون طی تشریفات قانونی گسترش یافته‌اند با اصلاح ساختار و کوچک‌سازی مورد بازنگری قرار گیرد. نقطه نظر مشترک شهرداری و شورا برای نیروهای انسانی استفاده از این راهبرد دو سویه است.

سبقت تهران از کلان‌شهرهای ایران و جهان

با این حال باید توجه کرد که تعداد پرسنل شهرداری تهران حتی در مقایسه با شهرهای کشور نیز به مراتب زیاد بوده بطوری که اگر شهر تهران را جمعیتی حدود ۹ میلیون نفر در نظر بگیریم، براساس آمار نیاز به ۴۵ هزار نفر نیرو در شهرداری را داریم. شیراز با وجود ۱.۷ میلیون جمعیت ۸ هزار کارمند و اصفهان با ۲.۳ میلیون، ۱۳ هزار کارمند شهرداری دارد، این یعنی بطور متوسط به ازای هر یک میلیون جمعیت ۵ هزار کارمند در شهرداری هستند. اما اگر این ۵ هزار نفر را ملاک قرار دهیم، شهر تهران با ۹ میلیون جمعیت باید ۴۵ هزار نفر پرسنل شهرداری داشته باشد، در حالی که الان بیش از ۶۸ هزار نفر در شهرداری کار می کنند. در شرایطی که مسوولان شهرداری از تعدیل نیروهای مازاد سخن می گویند، برخی خبرها حاکی از این است که طی یک سال گذشته استخدام‌هایی نیز در شهرداری صورت گرفته است. به گفته افشین حبیب‌زاده عضو شورای شهر تهران فقط ۱۵۰ نفر در سطح مدیران به شهرداری وارد شده‌اند و هیچ نیروی عادی طی مدت جذب شهرداری نشده و حق هر مدیر جدید است که تیم مدیریتی خود را انتخاب کند.

مقایسه کلان‌شهرهای دنیا نیز نشان می‌دهد که تعداد نیروی انسانی در شهرداری‌ها بسیار کمتر از شهری مانند تهران است. اکنون شهرداری لندن با ۱۵ هزار نفر اداره می‌شود، این در حالی است که خدمات بیشتری نیز به مردم ارایه می کنند. در شهرداری سئول نیز ۴۵ هزار نفر فعالیت می کنند اما در شهرداری تهران در حالت خوشبینانه ۱۲۰ هزار استخدام شده‌اند که ظاهرا کار خاصی هم برای انجام دادن ندارند.

تاخیرهای پروازی چگونه کاهش می‌یابند؟

اصلاح استانداردهای هوانوردی به جای برخورد قضایی

گروه راه و شهرسازی |

درحالی که پرونده نارضایتی مسافران از تاخیرهای پروازی، همچنان باز است و طی ماه‌های گذشته شاهد تداوم تاخیرهای پروازی ایرلاین‌ها بودیم، دادستان تهران به تازگی در نشستی مشترک با مسوولان سازمان هواپیمایی کشوری ضمن استناد به گزارش ارایه شده از سوی معاون دادستان تهران مبنی بر کاهش تاخیر پروازها ظرف چندماه گذشته، این موضوع را ناشی از همکاری موثر دادستانی با سازمان هواپیمایی کشور و مدیران شرکت‌های هواپیمایی دانست. اعلام خبر کاهش تاخیرهای پروازهای در شرایطی است که طی یکی، دو سال اخیر و با افزایش پروازهای تاخیری، دادستانی به این موضوع ورود کرده است، البته از همان ابتدا هم کارشناسان و فعالان حوزه هوایی در واکنش به ورود دادستانی به بحث تاخیرهای پروازی گفتند که اگرچه ورود دادستانی به این موضوع می تواند به صورت مقطعی در کاهش تاخیرهای پروازی موثر باشد، اما این اقدام جایگاه حاکمیتی سازمان هواپیمایی کشوری را به عنوان مسوول مدیریت، نظارت و هدایت شرکت‌های هواپیمایی تحت‌الشعاع قرار می دهد و باید شاهد اصلاح در استانداردهای هوانوردی باشیم.

اما با وجود انتقادهای وارده به دخالت دادستانی در پرونده تاخیرهای پروازی، عباس جعفری دولت‌آبادی در نشست مشترک با مسوولان سازمان هواپیمایی کشوری دادستان تهران گفت: اگر سیاست مروت و مدارا با مسافران مورد توجه شرکت هواپیمایی قرار گیرد، کمتر شاهد اعتراض و نارضایتی مسافران خواهیم بود.

این مقام مسوول در خصوص برخی مشکلات امنیتی از قبیل اینکه مسافران پس از وقوع تاخیر پرواز، در هواپیما یا سالن فرودگاه تجمع کرده یا در مواردی به اموال شرکت‌های هواپیمایی آسیب می‌رسانند، گفت: ادامه این وضعیت، ممکن است مدیریت فرودگاه‌ها را با مشکلات بیشتری مواجه کند و پلیس و نهادهای امنیتی فرودگاه‌ها هم به دلیل رعایت برخی ملاحظات و حساسیت محیط فرودگاه‌ها از ورود به اینگونه امور خودداری می کنند.

جعفری دولت‌آبادی با اظهار اینکه مردم نشان داده‌اند هر زمان و در هر حوزه‌ای که با آنها مناسب رفتار شده، همکاری خواهند کرد، افزود: قانون نقش خلبان را به عنوان فرمانده هواپیما، ضابط و اختیاراتی مانند فرمانده پلیس در صحنه ترسیم کرده بنابراین با برنامه‌ریزی، مدیریت و رفتار مناسب نباید اجازه داد که برخی افراد با تجمع یا تخریب اموال مشکلاتی ایجاد کنند.

شرط کمک به ایرلاین‌ها

او شرط دادستانی برای کمک به شرکت‌های هواپیمایی در برخورد با اقدامات هنجارشکنانه برخی افراد را اعمال مدیریت توامان با مدارا و مروت با مسافران دانست و تصریح کرد: از ظرفیت دادستانی نمی‌توان برای توجیه برخی اقدامات نامناسب شرکت‌های هواپیمایی استفاده کرد و ضرورت دارد مدیران شرکت‌ها با تلاش بیشتر و اعمال مدیریت مناسب، تاخیر پروازها را به حداقل برسانند.

جعفری دولت‌آبادی برخی مشکلات در حوزه تاخیر پروازها را ناشی از شیوه اقدام شرکت‌ها دانست و گفت: برخی تاخیرها به دلیل تحریم، مشکلات فنی، نامساعد بودن وضعیت جوی و نبود قطعه نیست بلکه ناشی از مشکلاتی است که از شیوه مدیریت ناشی می‌شود بنابراین با مدیریت موفق می‌توان برخی مشکلات کنونی را برطرف کرد. او فروش بلیت مازاد بر ظرفیت را از جمله مشکلات کنونی ذکر کرد و از مدیران شرکت خواست که با اتخاذ تدابیر لازم اجازه ندهند چنین مشکلاتی ادامه یابد.

دادستان تهران در پاسخ به گلایه‌ای مبنی بر تعقیب کیفری برخی مدیران شرکت‌های هواپیمایی، افزود: دادستانی تهران در بررسی شکایات و تعقیب قضایی متهمان، در راستای حمایت از حقوق مسافران تعقیب کیفری را با احسان، انصاف و عدالت توام کرده است.

او با بیان اینکه مدیران شرکت در رابطه با مشکلات مرتبط با مباحث فنی و تحریم‌ها هیچ‌گاه تعقیب نشده و نخواهند شد، بیان کرد: اگر تاخیر پروازها بر اساس مشکلات فنی یا اثرات ناشی از تحریم‌ها باشد، قابل دفاع خواهد بود و دادستانی در رابطه با این مشکلات با شرکت‌ها همراهی خواهد کرد.

این مقام مسوول از مدیران شرکت‌های هواپیمایی خواست مشکلات حقوقی و قضایی را به صورت مستند به دادستانی تهران اعلام کنند تا امکان پیگیری فراهم شود. جعفری دولت‌آبادی از رییس سازمان هواپیمایی کشوری خواست که در رابطه با حذف تدریجی بلیت‌های چارتری اقدام نموده و بر رعایت حقوق مسافران تمرکز شود.

دادستان تهران در مورد پرونده‌های سوانح هوایی در دادسرای عمومی تهران اظهار کرد: سازمان هواپیمایی کشوری باید نقش نظارتی خود را افزایش دهد و به عنوان مثال در مواردی که بر اثر خطای خلبان، هواپیمایی سقوط می‌نماید سازمان نباید از مقصر حادثه حمایت کند و سانحه را به وضعیت نامساعد آب و هوا یا سایر دلایل غیرموجه منتسب کند. جعفری دولت‌آبادی افزود: مطابق قانون، سازمان هواپیمایی کشوری مرجع کارشناسی سوانح هوایی است اما نباید تجربیات قضات در این زمینه نادیده گرفته شود.

او اطاله پرونده‌های چند سانحه هواپیمایی در دادسرای تهران را ناشی از ماهیت این پرونده‌ها دانست و عنوان کرد که صدور نظریه کارشناسی در رابطه با این قبیل سوانح طولانی است.

واکنش خنثی سازمان هواپیمایی کشوری

درحالی که نگاهی به تازه‌ترین آمار منتشرشده درباره پروازهای شهریور ماه سال جاری حکایت از تاخیر ۴۰ درصد از پروازها دارد، سازمان هواپیمایی کشوری همواره واکنشی خنثی نسبت به بالابودن حجم پروازهای تاخیردار داشته است و مسوولان این سازمان همواره در واکنش به این موضوع تلاش کرده‌اند که وجود این حجم از تاخیرهای پروازی را بسیار طبیعی قلمداد کنند. چندی پیش علی عابدزاده اعلام کرد که تاخیر جزو ذات حمل و نقل هوایی است و در همه دنیا وجود دارد و هیچ‌وقت به صفر نمی‌رسد، او در ادامه اظهاراتش به میزان تاخیرهای پروازی در امریکا اشاره کرد و گفت: این کشور در سال گذشته ۲۰ درصد از پروازهایش تاخیر داشته است و این در حالی است که متوسط عمر ناوگان کشورهایی که کمتر از ۲۰ درصد تاخیر پروازی دارند بین ۵ تا ۶ سال است اما عمر ناوگان ایران بسیار بیشتر از این رقم است.

به نظر می‌رسد، مسوولان صنعت هوانوردی همواره با تکیه بر عمر بالای ناوگان صنعت حمل و نقل هوایی، مشکلات ایجاد شده بر اثر اعمال تحریم‌ها و نبود قطعات لازم برای تعمیر هواپیماها و مشکلات مربوط به نقص فنی و... حل مشکل تاخیرهای پروازی را غیرممکن دانسته و این میزان تاخیر را طبیعی می‌دانند این درحالی است که کارشناسان این صنعت اعتقاد دیگری دارند به گفته آنها حجم قابل توجهی از تاخیرهای پروازی با اصلاحیه‌های لازم در زمینه استانداردهای هوانوردی و بهبود در مدیریت نظام هوانوردی کشور کاهش می‌یابد آنها پیشنهاد می کنند که همین تعداد ناوگان عملیاتی در اختیار نیمی از این شرکت‌های هواپیمایی قرار بگیرد تا شاهد کاهش حجم تاخیرها به ۳۰ تا ۴۰ درصد شرایط کنونی باشیم.

آرمان بیات پیش از این در گفت‌وگویی با روزنامه تعادل گفته بود: دادستانی اجازه ورود به بحث تاخیرها را ندارد و براساس قانون هواپیمایی کشوری مصوب ۱۳۲۸ سازمان هواپیمایی کشوری تنها اجازه ورود به این مساله را دارد و دادستانی زمانی می‌تواند به اینگونه مسائل وارد شود که مسافر شکایتی را به سازمان هواپیمایی کشوری ارایه دهد اما نتیجه لازم را از این شکایت نگرفته و بخواهد به صورت قضایی این شکایت را پیگیری کند.

او ادامه داد: مسافر نمی‌تواند از شرکت انتظار پاسخگویی داشته باشد زیرا سازمان هواپیمایی مسوول مدیریت، نظارت و هدایت شرکت‌های هواپیمایی است و درصورتی که دادستانی اجازه ورود به این مسائل را پیدا کند عملا جایگاه حاکمیتی سازمان هواپیمایی کشوری زیرسوال می‌رود. بیات اضافه کرد: اگرچه ورود دادستانی به بحث تاخیرهای پروازی می‌تواند تا حدودی تاثیرگذار باشد اما این تاثیرگذاری به صورت مقطعی است و به صورت اصولی و ریشه‌یی شاهد حل این مشکل نخواهیم بود و بهترین اقدام برای حل تاخیرهای پروازی این است که سازمان هواپیمایی کشوری اصلاحیه‌های لازم در زمینه استانداردهای هوانوردی را اجرایی کند.

تکذیب خبر فوت ۲ معتاد بر اثر سرما

شهرداری منطقه ۲۱ در خصوص اخبار منتشره مربوط به فوت دو معتاد تاکید کرد که مرگ دو کارتن خواب به دلیل سوءمصرف مواد بوده است نه سرمازدگی. به گزارش ایلنا، روابط عمومی شهرداری منطقه ۲۱ در خصوص اخبار منتشره مربوط به فوت دو معتاد توضیحاتی به شرح زیر ارایه داد: با توجه به اخبار منتشره در فضای مجازی، به اطلاع شهروندان و مخاطبین محترم می‌رساند، فوت افراد مذکور طبق صورت جلسه عوامل انتظامی و گزارش پزشک اورژانس حاضر در صحنه، به علت مصرف بیش از حد مواد مخدر (متادون و شیشه) بوده و زمان گزارش مشاهده و پیدا شدن اجساد ساعت ۲۲ اعلام گردیده در حالی که زمان فوت مربوط به ساعات قبل از آغاز شب است و مرگ آنان هیچ ارتباطی به موضوع سرما و محل مددسرا ندارد. در عین حال مددسرای منطقه ۲۱ دقیقا با هدف آماده‌سازی جهت فصل سرما و خدمت‌رسانی، بازسازی و تعمیر گردیده و در مدت تعمیرات نیز به منظور جلوگیری از خلأ احتمالی در خدمت‌رسانی، عوامل شهرداری این منطقه به صورت مستمر در شبانه‌روز اقدام به شناسایی و جمع‌آوری و ساماندهی معتادین و بی‌خانمان‌ها در سطح منطقه نموده‌اند و این فعالیت تا آماده‌سازی کامل محل مددسرا در روزهای آتی ادامه خواهد داشت. به گزارش تسنیم، روز پنج شنبه ۱۰ آبان، امیر آریازند، قائم مقام معاونت برنامه‌ریزی، توسعه شهری و امور شورای شهرداری تهران خبر داده بود که (چهارشنبه شب) دو نفر از بی‌خانمان‌ها در پارک استقلال تهرانسر در منطقه ۲۱ فوت کردند.

وی در صفحه شخصی خود در توئیتر نوشته بود: در پی گزارش فوت دو تن از معتادان در پارک استقلال تهرانسر به عنوان شهردار شب تهران در محل حاضر شدم، عوامل پلیس آگاهی و شهردار شب ناحیه و منطقه هم بودند. تنها به فاصله چندصدمتر مددسرای منطقه ۲۱ در دست تعمیر بود. معاون اجتماعی و شهردار منطقه تلفنی قول بازگشایی فوری دادند. در همین حال، الهام فخاری، رییس کمیته اجتماعی شورای شهر تهران گفت: گزارش فوت دو شهروند تهران به شورا ارسال می‌شود و شورا بطور ویژه آن را مورد بررسی قرار می‌دهد. فخاری در گفت‌وگو با مهر گفت: بر اساس اطلاع‌رسانی‌های انجام شده، این دو فرد به دلیل سرمازدگی جان خود را از دست نداده بلکه به خاطر سوءمصرف مواد مخدر جان خود را از دست داده‌اند. وی ادامه داد: پیش از آغاز فصل سرما، اعضای شورای شهر تهران بازدیدهایی از سامانسراهای شهرداری تهران داشته‌اند و خدمات ارایه شده را کنترل کرده‌اند. هر سال این خدمات با افزایش سرما به بی‌خانمان‌ها ارایه می‌شود. شاید باید این خدمات زودتر ارایه می‌شد.

فخاری اضافه کرد: بر اساس گزارشی که ارایه شده علت فوت این دو شهروند سرما نبوده است، اما اگر امکان خدمات‌رسانی بیشتر در ایام سال و با تمام ظرفیت وجود داشت، شاید برای افرادی که دچار سوءمصرف هستند نیز امکان خدمات‌رسانی و انتقال آنها به اورژانس سریع‌تر فراهم می‌شد.

یادداشت

نقدی بر قلمرو موضوعی قانون هواپیمایی کشوری

میلاد صادقی | پژوهشگر حقوق هوافضا |

قانون هواپیمایی کشوری ایران در ماده دوم، حاوی حکم بسیار مهمی است. «این قانون مربوط به هواپیمای کشوری (=سیویل) است و شامل هواپیمای نظامی نمی‌باشد». ولی حکم مذکور، از چند جهت، نقص و ابهام دارد. نخست، دو اصطلاح «هواپیمای کشوری» و «هواپیمای نظامی» را بی‌تعریف رها کرده است. دوم، تکلیف خود را با آن دسته از هواپیماهایی که دولتی‌اند، ولی در خدمت امور نظامی نیستند، روشن نکرده است. مساله اخیر، موضوع این یادداشت است؛ یعنی حقوق حاکم بر هواپیمای دولتی غیرنظامی. منظور از هواپیمای دولتی غیرنظامی، هواپیمایی است که برای اجرای وظایف رسمی یا وظایف با اهداف حقوق عمومی، همچون حفظ صلح و نظم عمومی، تحت مالکیت یا استفاده آژانس‌های دولتی قرار دارد، اما آن قسم از هواپیمایی را که در امور نظامی استفاده می‌شود، در بر نمی‌گیرد. به جهت اختصار در کلام، زین پس اصطلاح «هواپیمای دولتی» و «هواپیمای عمومی» (state/public aircraft) در معنای «هواپیمای دولتی غیرنظامی» به کار می‌رود.

به‌صورت نظری، سه راه‌حل برای حقوق هواپیماهای دولتی به ذهن می‌رسد:

- هواپیماهای دولتی، ملحق به هواپیماهای کشوری‌اند و از همان ضوابط و مقررات هواپیماهای کشوری تبعیت می‌کنند.
- هواپیماهای دولتی، ملحق به هواپیماهای نظامی‌اند و از مقررات هواپیماهای نظامی پیروی می‌کنند.
- هواپیماهای دولتی، ملحق به هیچ یک از هواپیماهای کشوری و نظامی نیستند، بلکه خود رژیم مخصوص و منحصر به فرد دارند.

برخی بر این باورند که بطور معمول، مقررات هواپیمایی داخلی، ویژه هواپیماهای کشوری است و هواپیماهای دولتی را در بر نمی‌گیرد. عقیده این دسته نسبت به هواپیماهای نظامی درست است، ولی نسبت به سایر هواپیماهای دولتی، قابل تایید به‌نظر نمی‌رسد.

نمونه‌های عام و خاص ذیل که از اقصی نقاط جهان و در نتیجه تحقیقات گسترده، کشف و گردآوری شده‌اند، حکایت از آن دارند که قوانین هواپیمایی کشوری داخلی (=ملی)، بطور معمول، هواپیماهای دولتی را هم در بر می‌گیرند. یعنی هواپیماهای دولتی تنها در موارد مخصوص از رژیم خاص خود بهره می‌برند، لیکن اصولاً از همان شرایط و ضوابط هواپیماهای کشوری تبعیت می‌کنند. آری، برخی دولت‌ها همچون ویتنام هواپیماهای دولتی را از شمول قانون هواپیمای کشوری خارج کرده‌اند، ولی مستندات ذیل نشان می‌دهند که اعمال مقررات هواپیماهای کشوری بر هواپیماهای دولتی، یکی از قواعد عام و پذیرفته شده در حقوق ملی بسیاری از کشورها به‌شمار می‌آید:

- در اروپا قاعده تبعیت هواپیمای دولتی از مقررات هواپیماهای کشوری، در کشورهای مختلف پذیرفته شده است. دسته‌ای صراحتاً این قاعده را وارد قوانین کرده‌اند و دسته‌ای قلمرو عامی را برای قوانین خود در نظر گرفته‌اند.

در اسپانیا، قانون ایمنی هوایی (۲۰۰۳)، پس از ذکر شمول مقررات این قانون بر هواپیمای کشوری، مقرر کرده است که این قانون بر هواپیمای دولتی غیرنظامی، همچون هواپیماهای گمرکی، پلیسی و بطور کلی، هواپیماهایی که به منظور خدمات عمومی غیرتجاری در نظر گرفته شده‌اند، مطابق با خصوصیات مربوط به عملیات این قبیل هواپیماها اعمال می‌شود.

- در آسیا، موارد اعمال این قاعده، فراوان است. کره جنوبی در قانون هواپیمایی (۲۰۰۹) مقررات این قانون را به استثنای چند ماده، نسبت به هواپیمای مورد استفاده توسط آژانس دولتی و اشخاصی که در خدمات هوایی مربوطه، فعالیت دارند، اعمال کرده است.

در قزاقستان، هوانوردی دولتی، همانند هوانوردی کشوری، تحت شمول «قانون مربوط به استفاده از فضای هوایی جمهوری قزاقستان و فعالیت هوانوردی» قرار دارد.

- در آفریقا هم قاعده اعمال مقررات هواپیمایی کشوری بر فعالیت هواپیماهای دولتی، مورد استقبال کشورها است. مصر در قانون هواپیمایی کشوری (۱۹۸۱) مقررات این قانون را بر هواپیماهای دولتی اعمال می‌کند، ولی به وزارتخانه صالح، اختیار می‌دهد تا در صورت ضرورت، برخی از هواپیماهای دولتی را از شمول برخی از مقررات این قانون خارج کند.

- در نهایت، در ایالات متحده امریکا نیز نشانه‌هایی از پذیرش قاعده به چشم می‌خورد. هیات ایمنی حمل و نقل ملی که مرجع بررسی سوانح و حوادث هوایی در این کشور است، مسوولیت بررسی وقایع هواپیماهای کشوری و عمومی را بر عهده دارد؛ از این رو، تبعیضی در سازمان بررسی کننده، ایجاد نشده است. با این حال برای اطمینان از جریان قاعده در سایر بخش‌ها، از جمله حدود مسوولیت اداره هوانوردی فدرال، تحقیقات بیشتر ضروری است.

مستندات فوق نشان می‌دهند که در کشورهای خارجی، وضعیت حقوقی هواپیمای دولتی به درستی در اصلی‌ترین جایگاه خود که همان قانون هواپیمایی هر دولت است، تعریف شده و حال آنکه قانون هواپیمایی کشوری ایران آن را نادیده گرفته است. اگرچه نویسندگان با ملاحظه آیین‌نامه‌ها و سایر مقررات دولتی، تفاسیری را ارایه داده‌اند، ولی این تفاسیر حقیقتاً بدون اشکال نیستند؛ وانگهی با راه‌حل کشورهای خارجی نیز که نوعی امکان معافیت از اعمال مقررات را به هواپیماهای دولتی - به دلیل طبیعت خاص آنها - اعطا کرده‌اند، مغایرت دارند.

اخبار

تشکیل کریدور اقتصادی با چین

مهر | رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین گفت: چهار کشور «ایران»، «پاکستان»، «افغانستان» و به احتمال زیاد «هندوستان» یک کریدور اقتصادی با چین برقرار خواهند کرد. اسدالله عسگراولادی با اشاره به برنامه‌ریزی انجام شده برای ایجاد کریدور اقتصادی بین ایران، پاکستان، افغانستان و هندوستان با چین، اظهار کرد: اگر این تصمیم عملیاتی شود بدون شک به اقتصاد ایران در شرایط فعلی کمک شایانی خواهد کرد. او ادامه داد: ایران به دلیل اخم غربی‌ها لبخند شرقی‌ها را پذیرفته و روابط اقتصادی و تجاری دراز مدتی به خصوص با چینی‌ها برقرار کرده است. رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین گفت: دو کشور پاکستان و افغانستان علاقه‌مند هستند به کمک ایران، با چین یک قرارداد همکاری اقتصادی داشته باشند. او با مثبت ارزیابی کردن این اقدام، تصریح کرد: هم‌اکنون پاکستان روابط اقتصادی عمیقی با چین دارد و در عین حال چینی‌ها مبلغ زیادی در بندر «گوادر» پاکستان سرمایه‌گذاری کرده‌اند. عسگراولادی افزود: ابتدا قرار بود این سرمایه‌گذاری در بندر چابهار انجام شود که بنا به دلایل و مشکلاتی سرمایه‌گذاری مزبور در کشور جنبه عملیاتی پیدا نکرد. او گفت: حال مذاکره بر سر این است که چهار کشور ایران، پاکستان، افغانستان و به احتمال زیاد هندوستان بتوانند یک کریدور اقتصادی با چین برقرار کنند. رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین افزود: هندوستان تاکنون پا پیش نگذاشته ولی از سوی سه کشور ایران، افغانستان و پاکستان مذاکرات مقدماتی با چین انجام شده است. او گفت: امیدواریم این مذاکرات ظرف یک تا دو ماه آینده منجر به امضای پروتکل نهایی و همین طور مبادلات بین چهار کشور با حداقل تعرفه و نرخ ترجیحی شود. عسگر اولادی ادامه داد: این کریدور منافع اقتصادی زیادی برای ایران دارد. او ضمن اشاره به اینکه ایران در حال حاضر به دنبال توسعه اقتصادی با کشورهای روسیه و چین است، افزود: مبادلات ایران در شرایط فعلی با چین به مرز ۴۰۰ میلیارد دلار و با روسیه نزدیک به سه میلیارد دلار رسیده است. این دو کشور سردمداران اقتصاد شرق هستند.

واگذاری بررسی ثبت سفارش به استان‌ها

ایسنا | مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت، واگذاری بررسی درخواست‌های ثبت سفارش واردات و صادرات کالاها به سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها را از مهم‌ترین تغییرات لازم در این وزارتخانه دانست و اعلام کرد که برنامه‌ریزی‌ها و آموزش‌های لازم برای اجرای این طرح انجام شده است. سیف‌الله امیری با بیان اینکه وظیفه وزارت صنعت، معدن و تجارت سیاست‌گذاری است، گفت: رسیدگی به درخواست‌های ثبت سفارش صادرات و واردات کالاها در وزارت صمت یک کار اجرایی است که باعث عقب‌ماندگی در کارهای این وزارتخانه شده است. او ادامه داد: ثبت سفارش‌ها تاکنون در وزارتخانه انجام شده، اما به زودی با برنامه‌ریزی‌ها و آموزش‌هایی که انجام شده، اجرای آن به استان‌ها سپرده خواهد شد.

به گفته مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت، در حال حاضر ثبت سفارش صادرات و واردات کالاها توسط هشت مدیر کل در این وزارتخانه انجام می‌شود، اما به زودی ۳۰ سازمان صنعت، معدن و تجارت در استان‌های مختلف این مسوولیت را بر عهده خواهند گرفت که در این صورت ارباب رجوع مجبور نخواهد بود برای ثبت سفارش از سایر استان‌ها، به پایتخت بیاید. امیری با بیان اینکه اجرای ثبت سفارش‌ها در استان‌ها نیز مشکلاتی خواهد داشت، اظهار کرد: اطلاعات کل واحدهای کشور در وزارتخانه وجود دارد که باید به استان‌ها منتقل شود و همچنین گزارش اجرای آن در استان‌ها باید هفتگی به وزارتخانه منتقل شود. به گفته او، وجود دلالانی که بعد از ثبت سفارش، ارز دریافتی را از کشور خارج می‌کردند اما در مقابل کالایی وارد نمی‌کردند، باعث شد دفاتر تخصصی ایجاد شود که همه مراحل ثبت سفارش را ردیابی می‌کنند. مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت خاطرنشان کرد: انتقال دفاتر تخصصی به استان‌های کشور، استعلام ورود و خروج کالاها از گمرک را آسان‌تر خواهد کرد.

تعدیل ۱۰۰ هزار نفر در صنایع قطعه‌سازی

تسنیم | دبیر انجمن قطعه‌سازان خودرو با بیان اینکه فروش قطعه با قیمت‌های پایین اصلا برای قطعه‌سازان به صرفه نیست، گفت: اگر مشکلات قطعه‌سازان ادامه پیدا کند حجم بیکاری در این صنعت افزایش بیشتری خواهد داشت. مازیار بیگلو، با اشاره به مشکلات متعدد قطعه‌سازان کشور، اظهار کرد: در حال حاضر قطعات خودرو با قیمت مناسب از قطعه‌سازان خریداری نمی‌شود که همین امر آنها را با ضررهای بسیاری روبه رو ساخته است. او افزود: اگر این روند ادامه پیدا کند قطعه ساز امکان تولید قطعه نداشته و در نهایت خودروسازان با کسری قطعه مواجهه خواهند شد.

دبیر انجمن قطعه‌سازان خودرو تصریح کرد: امروز نیاز مالی واحدهای تولیدی قطعه ساز ۲۴ برابر افزایش یافته که این موضوع اصلا با خریدهای خودروسازان مطابقت ندارد. بیگلو به تعلیق و تعدیل ۱۰۰ هزار نفر در صنعت قطعه‌سازی اشاره کرد و گفت: اگر مشکلات قطعه‌سازان ادامه پیدا کند حجم بیکاری در این صنعت افزایش بیشتری خواهد داشت.

در ۶ ماه نخست ۱۳۹۷ گران‌ترین کالاهای صادراتی ایران حدود ۰،۸ درصد از صادرات کشور را به خود اختصاص دادند

جایگاه «لوکس‌ها» در سبد صادراتی ایران

تعادل | **گران‌ترین گروه‌های کالایی در سبد صادراتی ایران در شش ماه نخست سال جاری، حدود ۰،۸ درصد از ارزش سبد صادراتی ایران را به خود اختصاص دادند. بر اساس گزارش معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی تهران که با استفاده از آمار صادرات کالای بدون نفت خام گمرک ایران تهیه شده، میزان صادرات وزنی فهرستی مشتمل بر ۳۰ گروه کالایی با بیشترین متوسط قیمت صادراتی در مدت مورد اشاره، تنها حدود ۱۶۹ تن بوده است. با این همه، اقلام صادراتی مورد اشاره در این فهرست، طی این مدت به تنهایی حدود ۱۸۵ میلیون دلار صادرات داشته‌اند. این در حالی است که متوسط قیمت کالاهای صادراتی بدون نفت خام ایران در ۶ ماهه نخست سال ۱۳۹۷، حدود ۴۰۸ دلار به ازای هر تن بوده و بنابراین، متوسط قیمت صادراتی گران‌ترین اقلام صادراتی کشور در قیاس با متوسط قیمت کالاهای صادراتی بدون نفت خام کشور در نیمه نخست سال جاری، ۲۴۵۰ برابر گران‌تر بوده است. ارزش صادراتی این فهرست اما با ارزش صادرات ایران به کشورهایی مانند ژاپن، ایتالیا، کویت و حتی آلمان در نیمه نخست سال جاری قابل رقابت است. طی این مدت، ایران حدود ۱۸۷ میلیون دلار کالا به ژاپن صادر کرده و این در حالی است که وزن اقلام صادراتی به این کشور، حدود ۳۴۶ هزار تن بوده است. به عبارت دیگر نسبت ارزش به وزن در صادرات گران‌ترین اقلام صادراتی کشور در نیمه نخست سال جاری، حدود ۲ هزار برابر بیش از نسبت ارزش به وزن در صادرات ایران به ژاپن بوده است. گران‌ترین کالای صادراتی ایران در ۶ ماهه نخست سال جاری، «صنایع دستی» با ارزش صادراتی حدود ۳۴،۴ میلیون دلار به ازای هر تن بوده است. از جمله دیگر اقلام موجود در این فهرست هم می‌توان به کالاهایی نظیر «اسانس روغنی از گل محمدی»، «خاویار»، «پرندگان زینتی شامل قناری، مرغ عشق و فنچ»، «نوسکاپین هیدروکلراید»، «زعفران خردنشده و ساییده نشده» و «اشیاء دست ساز از استخوان و صدف با نقاشی» اشاره کرد.**

هزار دلار به ازای هر کیلوگرم

ارزش صادرات کالای بدون نفت خام ایران در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۷ نسبت به مدت مشابه سال قبل با رشد ۱۳ درصدی مواجه شده و به رقم ۲۳،۱ میلیارد دلار رسیده است. متوسط قیمت کالاهای صادراتی ایران نیز در مدت مورد اشاره حدود ۱۷ درصد افزایش یافته است. از دیگر سو، صادرات ایران به کشورهای چین و امارات متحده عربی به عنوان دو مورد از مهم‌ترین صادراتی کشور، متوسط قیمت بالاتر بوده است. این در حالی است که امارات متحده عربی اصلی‌ترین مقصد کالاهای صادراتی گران قیمت ایران به شمار می‌رود.

این در حالی است که متوسط قیمت کالاهای صادراتی بدون نفت خام ایران در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۷، حدود ۴۰۸ دلار به ازای هر تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۶، حدود ۱۷ درصد رشد را شاهد بوده است. این اما در حالی است که مجموع صادرات ایران در ۳۰ گروه کالایی با بالاترین قیمت صادراتی در نیمه نخست سال جاری، تنها ۱۶۹ تن بوده اما ارزش این میزان کالا، به رقمی در حدود ۱۸۵ میلیون دلار بالغ شده است. بنابراین، متوسط قیمت صادراتی این ۳۰ گروه کالایی حدود یک میلیون دلار به ازای هر تن، یا به عبارت ساده‌تر هزار دلار به ازای هر کیلوگرم بوده است. این نشان می‌دهد که متوسط قیمت صادراتی گران‌ترین اقلام صادراتی کشور در قیاس با متوسط قیمت کالاهای صادراتی بدون نفت خام کشور در نیمه نخست سال جاری، ۲۴۵۰ برابر گران‌تر بوده‌اند. از دیگر سو، بر اساس آمارهای گمرک، ۳۰ گروه کالایی صادراتی با بیشترین متوسط قیمت صادراتی طی نیمه نخست سال ۱۳۹۷، به تنهایی حدود ۰،۸ درصد از ارزش مجموع صادرات ایران را به خود اختصاص داده‌اند. به عبارتی، بخش عمده کالاهای صادراتی ایران را کالاهایی پوشش می‌دهند که متوسط قیمت نسبتاً پایین‌تری دارند. این اما در حالی است که میزان ارزش دلاری این ۳۰ گروه کالایی در قیاس با وزن صادراتی آنها قابل توجه است.

بر اساس فهرست ۵۰ مقصد عمده صادراتی ایران که باز هم توسط گمرک کشور تنظیم شده است، صادرات ۳۰ کالای عمده صادراتی ایران از لحاظ متوسط قیمت در شش ماه نخست سال، (حدود ۱۶۹ تن به ارزش حدود ۱۸۵ میلیون دلار) با ارزش صادرات ایران به کشورهایی مانند ژاپن، ایتالیا، کویت و حتی آلمان قابل رقابت است. در نیمه نخست سال جاری، ایران حدود ۱۸۷ میلیون دلار کالا به ژاپن صادر کرده و این در حالی است که وزن اقلام صادراتی به این کشور، حدود ۳۴۶ هزار تن بوده است. به عبارت دیگر نسبت ارزش به وزن در صادرات گران‌ترین اقلام صادراتی کشور در نیمه نخست سال جاری، حدود ۲ هزار برابر بیش از نسبت ارزش به وزن در صادرات ایران به ژاپن بوده است. این در حالی است که در روندی مشابه، صادرات ایران در مدت مورد اشاره به ایتالیا حدود ۱۸۷ میلیون دلار در قالب ۳۷۳ هزار تن، صادرات به کویت در حدود ۱۴۱ میلیون دلار در قالب ۱،۸ میلیون تن و صادرات به آلمان در حدود ۱۳۸ میلیون دلار در قالب ۶۱ هزار تن بوده است. از دیگر سو، کشورهایی نظیر امارات متحده عربی، عراق و آلمان، مقصد صادراتی بسیاری از کالاهای گران بهای ایران طی شش ماهه نخست سال جاری بوده‌اند.

«لوکس‌ها» و صادرات غیر نفتی ایران

از دیگر سو، در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۷، حدود ۵۶۶ میلیون تن کالا به ارزش ۲۳،۱ میلیارد دلار از ایران به سایر کشورها صادر شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، حدود ۱۳ درصد از نظر ارزش صادرات رشد و حدود ۳ درصد از نظر وزن صادرات کاهش داشته است. در این میان، سه کشور چین، عراق و امارات متحده عربی ترین مقاصد عمده صادراتی ایران در نیمه نخست سال جاری بوده‌اند و ۵۷ درصد از ارزش صادرات ایران طی این مدت را به خود اختصاص داده‌اند. سهم نسبتاً بالای این سه بازار، گویای عدم تنوع بازارهای صادراتی ایران است. این در حالی است که بر اساس آمارهای گمرک کشور، ۵۰ مقصد عمده صادراتی ایران در این مدت، سهمی حدود ۹۷،۵ درصد از ارزش صادرات ایران را به خود اختصاص داده‌اند و حدود ۲۲،۵ میلیارد دلار از مجموع ۲۳،۱ میلیارد دلار صادرات غیر نفتی ایران را تشکیل می‌دهند. صادرات غیر نفتی ایران به این ۵۰ مقصد البته در قیاس با مدت مشابه در سال گذشته، حدود ۱۲،۷ درصد از نظر ارزش رشد و حدود ۲،۷ درصد از نظر وزنی افت داشته است.

از دیگر سو، از میان ۵۰ مقصد عمده صادراتی ایران در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۷، ارزش صادرات ایران به ۱۶ مقصد با کاهش مواجه شده است. بیشترین کاهش ارزش صادرات متعلق به تاجیکستان با کاهش ۷۴ درصدی و پس از آن کره جنوبی با کاهش ۱۰ درصدی است. صادرات ایران به کشور ترکیه به عنوان هفتمین مقصد مهم صادراتی ایران در شش ماهه نخست سال جاری هم با کاهش ۶۰ درصدی مواجه شده است. ارزش صادرات ایران به چین به اولین مقصد صادراتی کشور، در شش ماهه نخست سال جاری معادل ۱۱،۷ درصد رشد داشته است. با توجه به کاهش وزنی ۱۵،۵ درصدی صادرات ایران به چین می‌توان گفت در نیمه نخست سال جاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، کالاهای صادراتی ایران به چین بطور متوسط با قیمت بالاتری صادر شده‌اند. علاوه بر این، ارزش صادرات ایران به کشورهای همسایه به جز ترکیه در نیمه نخست سال نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش یافته است.

بر اساس آمارهای گمرک از فهرست ۳۰ کالای عمده صادراتی که بیشترین متوسط قیمت صادراتی را در شش ماهه نخست سال جاری داشته‌اند، گران‌ترین کالای صادراتی ایران در این مدت، «صنایع دستی» با ارزش صادراتی حدود ۳۴،۴ میلیون دلار به ازای هر تن بوده است. صادرات این گروه کالایی در مدت زمان مورد اشاره، تنها حدود ۹۰ کیلوگرم بوده و این در حالی است که میزان ارزآوری آن، کمی بیش از ۳ میلیون دلار بوده است. مهم‌ترین مقصد صادراتی این گروه کالایی نیز امارات متحده عربی بوده است. پس از آن، «سایر فلزات گران بها حتی آبکاری شده یا روکش شده یا پوشش شده با فلزات گران بها» قرار دارد که با متوسط قیمت صادراتی ۳۲،۵ میلیون دلار به ازای هر تن صادر شده است. بر اساس این گزارش، بخشی از کالاهای گران قیمت صادراتی در مدت مورد اشاره، مربوط به اقلام کشاورزی از جمله «زعفران» است که به صورت فله صادر می‌شوند. بخشی از این کالاها نیز مربوط به مواد اولیه دارویی از جمله «کدئین فسفات» و نیز «تجهیزات پزشکی» است. در بین اقلام صادراتی همچنین مواردی از داروهایی به چشم می‌خورد که تولید داخلی ندارند و به همین دلیل، منشأ تولید این کالاها مشخص نیست. با این همه، می‌توان حدس زد این اقلام، جزو کالاهای وارداتی مشمول ارز دولتی قرار داشته باشند. «اسانس روغنی از گل محمدی»، «خاویار»، «پرندگان زینتی شامل قناری، مرغ عشق و فنچ»، «نوسکاپین هیدروکلراید»، «زعفران خردنشده و ساییده نشده» و «اشیاء دست ساز از استخوان و صدف با نقاشی» از دیگر موارد مورد اشاره در این فهرست ۳۰ موردی هستند.

رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خبر داد

تداوم رکود و کاهش قیمت‌ها در بازار خودرو

گروه خودرو | بررسی قیمت‌ها در بازار خودرو در روزهای اخیر حاکی از تداوم رکود و بی‌میلی مشتریان به خرید است؛ امری که کاهش قیمت‌ها را به دنبال داشته و به گفته فعالان بازار پیش از هر چیز به ثبات قیمت ارز باز می‌گردد. در سه ماه گذشته به دلیل نوسان نرخ ارز در بازار و عدم توان خودروسازان به تامین نیاز بازار، قیمت برخی خودروها رشد ۵۰ تا ۶۰ درصدی داشت و هم‌اکنون نیز قیمت خودروهای داخلی غیرواقعی است. اما کارشناسان خودرو بر این عقیده‌اند که اگر نوسان نرخ ارز نداشته باشیم، روند کاهش قیمت‌ها ادامه می‌یابد تا جایی که حباب قیمت خودرو از میان رفته و به قیمت‌های واقعی نزدیک می‌شود. بازار خودرو که در ماه‌های قبل همسو با افزایش نرخ ارز و مشکل تامین قطعات کارخانه‌ها پیش می‌رفت، با افزایش قیمت ۵۰ تا ۶۰ درصدی روبرو شد اما هم‌اکنون این بازار در رکود به سر می‌برد و به تبع آن قیمت‌ها نیز در حال کاهش است. در همین پیوند، رییس اتحادیه صنف نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودروی تهران مهم‌ترین دلیل این موضوع را ثبات نرخ ارز عنوان کرد و گفت: در شرایط کنونی خودرو در بازار زیاد است، اما خریداران نیز از آنجا که می‌دانند قیمت‌ها غیرواقعی است، اقدام به خرید نمی‌کنند. سعید موتمنی در گفت‌وگو با ایرنا، اظهار کرد: پول ابزار کار بازاری‌هاست و وقتی ببینند پولشان پس از چند ماه سود نداشته، سعی می‌کنند به فروش خودروها اقدام کنند. رییس اتحادیه صنف نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودروی تهران ادامه داد: این روزها خودروسازان به بهانه افزایش قیمت‌ها، هر روز از زیان و زیان انباشته خود خبر می‌دهند، در حالی که به اعتقاد من با توجه به افزایش قیمت مواد اولیه و ارز، رشد قیمت خودروها از درب کارخانه باید ۱۰ تا ۲۰ درصد باشد. او بیان کرد: خودروسازان در سایر کشورها نیز برخی مواقع با ضرر و زیان یا رکود مواجه می‌شوند، اما در این شرایط برای حفظ مشتریان، محصولات خود را با سود کمتر وارد بازار می‌کنند. به گفته او، اقدام هماهنگ برخی سایت‌ها و کانال‌های فضای مجازی در افزایش قیمت‌ها، تحریک بازار را به دنبال داشته است. این مقام صنفی تاکید کرد: تا زمانی که با سایت‌ها و کانال‌های یاد شده برخورد نشود، این روند ادامه خواهد یافت.

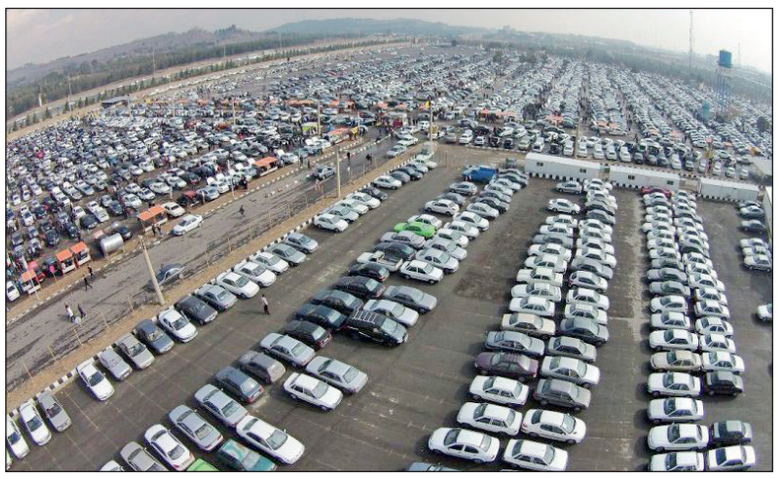

او به برنامه‌های پیش فروش برخی خودروسازان در ماه‌های اخیر نیز اشاره کرد و گفت: پیش فروش‌های اولیه تاثیر زیادی بر بازار نگذاشته است؛ چرا که عمده این پیش‌فروش‌ها از سوی افراد سرمایه‌گذار و نه مصرف‌کننده، مورد استقبال قرار گرفت. دلالی خودرو و کسب سود از این طریق به شغل دوم برخی افراد در سه دهه گذشته تبدیل شده است. از سویی دیگر، رییس اتحادیه فروشندگان لاستیک، روغن، فیلتر، پنچرگیران و فیلترسازان تهران نیز به ایرنا گفت: قیمت فعلی خودروها در بازار کاذب بوده و حباب دارد. به گفته داود سعادتی نژاد، در حالی که بسیاری از خودروها در زمان پیش از افزایش نرخ ارز تولید شده، اما افزایش حبابی قیمت‌ها رقم خورده است. او خاطرنشان کرد: وقتی قیمت یک خودرو بطور مصنوعی تا حدود ۴۰ میلیون تومان بالا برده می‌شود، بطور قطع بر قیمت قطعات و لوازم یدکی نیز تاثیر گذار خواهد بود. سعادتی نژاد بیان کرد: بطور نمونه مرداد ماه گذشته قیمت لاستیک سواری و روغن فیلتر در بازار حباب داشت، اما با تلاش‌های انجمن، قیمت لاستیک مدیریت شده و کاهش یافته است. بررسی‌های میدانی از بازار نشان می‌دهد که کاهش پلکانی قیمت خودروها در دومین هفته آبان ماه، همچنان ادامه دارد. با نزدیک شدن بازار به تعادل، فاصله قیمت فروش خودرو در کارخانه با قیمت بازار آزاد، کاهش یافته است. این تغییرات سبب افزایش عرضه و کاهش تقاضا در بازار آزاد شده است؛ از این رو پیش‌بینی می‌شود، این کاهش قیمت ادامه خواهد داشت.

رییس کل سازمان توسعه تجارت ایران پاسخ داد

چرا صادرات کالاهای وارداتی ممنوع شد؟

معاون وزیر صنعت گفت: سند نقشه راه همکاری صنعتی، فنی و مهندسی و گردشگری، توسط ایران به ازبکستان ارایه شده و پس از بررسی‌های لازم از سوی ازبکستان، در دستور کار مذاکره دو کشور قرار خواهد گرفت. مجتبی خسروتاج در مراسم روز ملی استقلال کشور ازبکستان ضمن بیان دستاوردهای همکاری اقتصادی ایران و ازبکستان، اظهار داشت: توسعه اقلام موجود در موافقتنامه تعرفه ترجیحی ایران و ازبکستان می‌تواند زمینه ساز توسعه بیشتر روابط دو کشور شود. به گزارش شاتا، رییس کل سازمان توسعه تجارت ایران ادامه داد: همکاری‌های تجاری دو کشور در قالب اجلاس کمیسیون مشترک از حالت صرفا تجاری به سمت همکاری‌های علمی، مهندسی، انرژی و تکنولوژیکی گسترش یافته و امروز شرکت‌های ایرانی به صورت مستقل یا در شکل سرمایه‌گذاری مشترک با طرف‌های ازبکستانی همکاری می‌کنند. او محور عمده این همکاری مشترک را در اقلامی همچون دارو، تجهیزات پزشکی، مصالح ساختمانی، محصولات شیمیایی و پتروشیمی، خودرو، کشاورزی و مواد غذایی اعلام کرد و افزود: به زودی یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های تولید محصولات سرامیکی شامل انواع کاشی و سرامیک در ازبکستان به بهره‌برداری می‌رسد. رییس کل سازمان توسعه تجارت ایران در بخش دیگری از سخنان خود به سند نقشه راه همکاری‌های صنعتی، فنی و مهندسی و گردشگری ایران و ازبکستان اشاره کرد و گفت: این سند از طرف جمهوری اسلامی ایران به طرف ازبکستانی ارایه شده و پس از بررسی‌های لازم از سوی ازبکستان، به زودی در دستور کار مذاکره دو کشور قرار خواهد گرفت. این سخنان در حالی مطرح است که حجم روابط تجاری دو کشور ایران و ازبکستان بطور متوسط در سال‌های اخیر، بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون دلار در نوسان بوده و پیش بینی می‌شود با توسعه لیست کالاهای آمده در توافقنامه تعرفه ترجیحی میان دو کشور، بیش از پیش شاهد افزایش همکاری‌های ایران و ازبکستان باشیم.

از سویی دیگر اما رییس سازمان توسعه تجارت ایران، ممنوعیت صادرات کالاهای وارداتی با ارز ۴۲۰۰ تومانی تشریح کرد. به گفته او، با افزایش نرخ ارز در بازار، انگیزه برای صادرات به وجود آمد که لازم بود ممنوعیت صادرات آن اعلام شود. در حال حاضر «برنج خارجی»، «گوشت قرمز سرد»، «گوشت قرمز گرم»، «کنجاله سویا»، «جو»، «ذرت»، «داروهای دامی ضروری»، «سموم تکنیکال شیمیایی»، «روغن خام» و «برخی حبوبات شامل عدس، لپه و نخود» از جمله ۲۵ قلم کالای مشمول واردات با ارز ۴۲۰۰ تومانی هستند که صادرات آنها ممنوع شده است. مجتبی خسروتاج در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس درباره ممنوعیت صادرات کالاهای وارداتی با ارز ۴۲۰۰ تومانی گفت: صادرات این اقلام از چند ماه پیش با ابلاغیه وزیر جهاد کشاورزی ممنوع شده است. او در پاسخ به این سوال که آیا این کالاها تاکنون صادر می‌شده است، افزود: در گذشته منعی برای صادرات این اقلام وجود نداشت و کسی هم این کالاها را صادر نمی‌کرد یا صادرات آن ناچیز بود. رییس سازمان توسعه تجارت ایران بیان داشت: اما با افزایش نرخ ارز در بازار، انگیزه برای صادرات به وجود آمد که لازم بود ممنوعیت صادرات آن اعلام شود. خسروتاج پیش از این در برنامه‌ای خبری در تاریخ ۸ آبان ماه اعلام کرده بود: «صادرات کالاهایی که با ارز یارانه‌ای ۴ هزار و ۲۰۰ تومان وارد کشور می‌شوند، ممنوع است». از سویی دیگر، محمدحسین برخوردار، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران نیز درباره این موضوع گفته بود: «اگر کالایی که با ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد کشور می‌شود، صادر شود ارز ناشی از آن با قیمت حداقل دو برابر ارز دولتی در بازار ثانویه عرضه خواهد شد که می‌تواند سود سرشاری نصیب بنگاه‌های مربوطه کند.».

وزیر صنعت، معدن و تجارت مطرح کرد

کاهش فاصله نرخ ارز «نیما» و «بازار ثانویه»

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: دولت و بانک مرکزی برای کاهش تاثیر نرخ آزاد ارز بر اقتصاد ملی در تلاشند با اقدام‌های مناسب فاصله قیمت در بازار ثانویه با ارز نیمایی را کاهش دهند. رضا رحمانی در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا افزود: اگر ارز حاصل از صادرات به اقتصاد ملی برگردد، عامل مهمی در کاهش فاصله قیمت ارز در بازار ثانویه با ارز نیمایی خواهد بود. رحمانی تاکید کرد اکنون دولت منابع ارزی مناسبی در اختیار دارد و این می‌تواند در کاهش فاصله نرخ این دو ارز در بازار تاثیر گذار باشد. او ادامه داد: سهم ارز بازار ثانویه در اقتصاد ملی فقط ۳ درصد برآورد می‌شود اما بیشتر تاثیر آن روانی است و انتظار داریم دولت و بانک مرکزی با اجرای طرح‌های مناسب اقتصادی فاصله این ۲ را کاهش دهد. وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: تاکنون در روند ثبت سفارش‌ها مشکلی نداشته‌ایم و ارز مورد نیاز بر اساس اولویت‌ها و در حد مصرف تامین شده است. رحمانی اضافه کرد: در بخش واردات کالاهای اساسی نیز مشکلی نداریم و ارز مورد نیاز آن تامین شده است و ذخیره‌سازی نیز به اندازه کافی صورت گرفته و تمهیدهای لازم برای واردات این کالاها به خوبی برنامه‌ریزی شده است. او ادامه داد: تاکنون نوسان قیمت در کالاهای اساسی (گروه یک) کم بوده است اما در بخش کالاهای عمومی غیراساسی شاهد نوسان قیمت بوده‌ایم. رحمانی بیان کرد: رییس جمهوری همواره بر کاهش نوسان قیمت‌ها تاکید دارد و سازوکارهای لازم برای آن را در نظر گرفته‌ایم که بخشی از آن به تامین کالا و بخشی نیز به نظارت و بازرسی‌ها مربوط می‌شود و ابزار لازم را نیز در اختیار داریم تا این مساله مهم عملی شود.

حمایت از شرکت‌های دانش بنیان

از دیگر سو، وزیر صنعت، معدن و تجارت از لزوم حمایت از شرکت‌های دانش بنیان و تلاش برای پشتیبانی از کسب و کارهای نوپا (استارتاپ‌ها) فعال در تولید و توزیع خبر داد. رضا رحمانی در آیین برگزاری نمایشگاهی در تبریز اظهار کرد: برنامه ششم توسعه کشور به خوبی بیان و تاکید کرده است که سهم دانش در مجموع اقتصاد کشور باید افزایش یابد و امروز همه می‌دانیم اگر این کار را پیش از این با جدیت انجام داده بودیم، در تحریم فعلی کمتر آسیب می‌دیدیم. او ادامه داد: اصلی‌ترین ابزار پیشرفت بر اساس دانش، جوانان نخبه‌اند و حضور آنها در عرصه‌های مختلف علمی ثابت‌کننده وجود آنان در کشور است. به گفته رحمانی، انقلاب چهارم صنعتی و الزامات آن مانند اینترنت اشیا زندگی را دگرگون می‌کند و اگر به سرعت تلاش نکنیم در همه زمینه‌ها مشکل خواهیم داشت.

چرا امریکا به ۸ کشور خریدار نفت ایران معافیت می‌دهد؟

تلاش ترامپ برای رام کردن بازار نفت

گروه انرژی | علیرضا کیانی |

۶ ماه از زمانی که دونالد ترامپ خروج کشورش از توافق ایران را اعلام کرد، می‌گذرد و تنها ۲ روز تا اعمال دوباره تحریم‌های واشنگتن علیه تهران باقی مانده است. در این مدت، قریب به اتفاق مقامات دولت امریکا با اطمینان اعلام می‌کردند که خبری از اعطای معافیت به مشتریان نفتی سومین تولیدکننده بزرگ اوپک نخواهد بود. نفت اما در این مدت آرام ننشست و رکوردهای قیمتی ۴ ساله را شکست. اکنون و در آستانه بازگشت تحریم‌های نفتی ایران، خبرهایی از دولت امریکا به گوش می‌رسد مبنی بر اینکه دولت ترامپ در نظر دارد تا به برخی از خریداران نفت ایران معافیت «موقت» و احتمالا «مشروط» از تحریم‌ها اعطا کند. این خریداران را ۸ کشور که هند، ژاپن و کره جنوبی از سوی بلومبرگ به عنوان ۳ کشور قطعی در این فهرست اعلام شده‌اند، تشکیل می‌دهند. هر چند در مورد این معافیت‌ها جزییاتی اعلام نشده، اما عبارت معافیت از تحریم‌ها، ذهن را به یاد رویه‌ای با همین نام در دولت پیشین ایالات متحده می‌اندازد. به همین بهانه نیز این گزارش، نگاهی گذرا به رویکرد ۲ دولت امریکا به نفت ایران انداخته است.

یک مقام دولتی امریکایی دیروز به بلومبرگ خبر داد که ایالات متحده با اعطای معافیت به ۸ کشور از جمله ژاپن، هند، کره جنوبی برای خرید نفت ایران بعد از اعمال تحریم‌های نفتی واشنگتن علیه تهران موافقت کرده است. این مقام دولتی که خواسته نامش فاش نشود به خبرگزاری بلومبرگ گفت که دولت دونالد ترامپ همچنان در نظر دارد تا از سرازیر شدن درآمدها به سمت اقتصاد ایران را متوقف سازد و اعطای این معافیت‌ها با هدف «عدم افزایش قیمت نفت» و «در عوض کاهش یافتن خریدهای نفتی مشتریان ایران از این کشور» صورت پذیرفته است. قرار است روز دوشنبه نام کشورهای دریافت‌کننده معافیت‌ها از سوی وزیر امور خارجه ایالات متحده، مایک پمپئو، رسما اعلام شود.

چین که بزرگ‌ترین واردکننده نفت ایران است همچنان در حال انجام مذاکرات با مقامات امریکایی روی مفاد تحریم‌های نفتی واشنگتن علیه تهران است. بر اساس اطلاعات رسیده از سوی ۲ منبع آشنا با مباحث مطرح شده در نشست‌های ۲ قدرت اقتصادی که خواستند هویت آنها از سوی بلومبرگ فاش نشود، چین یکی از ۸ کشور دریافت‌کننده معافیت‌هاست. نام ۴ کشور دیگری که از معافیت‌ها برخوردار خواهند شد هنوز معلوم نیست.

بلومبرگ در گزارش خود نوشته است که دولت ایالات متحده باید مسیر توازن را در اعطای معافیت‌ها طی کند؛ یعنی اولا به بازار نفت این نشانه را ارسال کند که عرضه کافی در بازار نفت وجود دارد تا به این ترتیب از افزایش قیمت‌های نفت که ممکن است حتی در امریکا تبعاتی سیاسی برای حزب جمهوری‌خواه به همراه داشته باشد، جلوگیری کند. ثانیا، دولت امریکا برای رسیدن به اهداف خود باید از نرسیدن درآمدها به اقتصاد ایران اطمینان حاصل کند تا اینکه تحریم‌های ایالات متحده علیه این کشور بی‌تاثیر نشود.

قیمت شاخص نفتی جهانی، برنت از پایان ماه گذشته تاکنون فاصله زیادی را از ۸۵ دلار در هر بشکه پیموده و حدود ۱۵ درصد کاهش را از سر گذرانده است. به گزارش بلومبرگ، مهم‌ترین عامل در این کاهش قیمت، گمانه‌زنی‌ها درباره افزایش احتمال اعطای معافیت به حداقل چند مشتری نفتی ایران و افزایش تولید اعضای سازمان کشورهای تولیدکننده نفت برای جبران کاهش عرضه نفت ایران به بازار بوده است. صبح روز جمعه در ساعت ۱۰:۱۸ به وقت گرینویچ، قراردادهای آتی هر بشکه نفت برنت ۷۳ دلار و ۱۶ سنت قیمت‌گذاری شد. نفت خام امریکا یعنی وست‌تگزاس اینترمدیت نیز در بازار معاملات تجاری نیویورک (نایمکس) ۶۳ دلار و ۶۳ سنت معامله شد.

پیش از این پمپئو گفته بود: «ما انتظار داریم که خرید نفت خام ایران از سوی تمام کشورها به صفر برسد و هر کشوری که از این امر تخطی کند مستوجب اعمال تحریم‌ها خواهد شد». با این همه پمپئو گفته بود که کشورش در حال مذاکره با کشورهایی است که نفت خام خاورمیانه در صنایع آنها نقشی اساسی ایفا می‌کند. فاتح دونمز، وزیر انرژی ترکیه روز جمعه در جمع خبرنگاران در آنکارا گفت که آن کشور ممکن است در میان لیست دریافت‌کنندگان معافیت خرید باشد. ترکیه یکی از بازارهای اساسی نفت خام ایران است. بر اساس گزارش بلومبرگ و با استناد بر داده‌های تنظیم‌کنندگان بازار ترکیه، سال گذشته تهران با تامین چیزی بیشتر از یک‌چهارم واردات روزانه آنکارا یعنی حدودا ۸۳۰ هزار بشکه، بزرگ‌ترین منبع تامین سوخت ترکیه بوده است.

تفاوت‌های ۲ دولت

بنابر گفته‌های مقام امریکایی که خبر معافیت ۸ کشور را به بلومبرگ داده است، این معافیت‌ها موقت هستند و امریکا از کشورهای دریافت‌کننده انتظار دارد تا آنها تقاضای نفت خود از ایران را در ماه‌های آتی بطور مداوم کاهش دهند. این مقام دولتی از دادن جزییاتی درباره میزان مجاز خرید کشورهای دریافت‌کننده معافیت از نفت ایران خودداری کرد

به گفته این مقام مسوول، دولت ترامپ پیشاپیش از این کشورها خواسته است که سایر ارتباطات اقتصادی را با سومین تولیدکننده بزرگ نفت اوپک قطع کنند. این ارتباطات شامل تجارت کالاهایی می‌شود که تحریم‌ها آنها را پوشش نمی‌دهند.

تحریم‌های نفتی قریب‌الوقوع امریکا در زمان ۶ ماه پس از خروج ایالات متحده از برنامه جامع اقدام مشترک یا همان توافق اتمی با ایران، یکی از ابزارهای واشنگتن برای اعمال فشار به تهران بوده است. امریکا ادعا می‌کند که برجام نمی‌توانسته به میزان لازم برنامه هسته‌ای و آنچه ایالات متحده «اعمال شرورانه» ایران در منطقه می‌خواند را محدود سازد.

دولت اوباما رویکرد محتاطانه‌ای در زمینه تحریم‌ها در پیش گرفت تا مانع از بالا رفتن قیمت‌ها شود. سیاستمداران امریکایی همواره نسبت به تبعات سیاسی قیمت‌های بالای بنزین نگران هستند به همین دلیل دولت اوباما به کشورهای متعدد خریدار نفت ایران، معافیت اعطا کرد و موافقت کرد در قبال کاهش ۲۰ درصدی واردات از ایران، به خرید نفت این کشور ادامه دهند.

تا همین جای کار ۲ تفاوت مشخص میان روش اوباما و ترامپ در تحریم نفتی ایران به چشم می‌خورد. انتخاب تنها ۸ کشور از سوی ترامپ در حالی که دولت اوباما ۲۰ کشور را معاف می‌کرد یکی از این موارد است. از سوی دیگر در آن دور از تحریم‌ها، ایالات متحده از کشورهای واردکننده نفت ایران خواسته بود تا هر ۱۸۰ روز یک‌بار خرید نفتی خود از ایران را ۲۰ درصد کاهش دهند. هنوز مشخص نیست دولت ترامپ چه خواسته مشخصی از ۸ کشور دارد اما به نظر می‌رسد این بخش نیز مشابه روش اوباما نباشد.

کارزار فشار

خروج ایالات متحده از توافق اتمی ایران با ۵ عضو دایم سازمان ملل به‌علاوه آلمان نه تنها خشم تهران بلکه ناراحتی دیگر کشورهایی که در جریان مذاکرات با این کشور حضور داشتند را برانگیخته است.. دولت ترامپ با بی‌توجهی به نظرات ایشان، طرح خود برای بازگرداندن تحریم‌ها را پیش برد. استدلال امریکا در این مسیر این بوده است که کشورها، بانک‌ها و کسب‌وکارها در جهان تمایل بیشتری به انجام معاملات با واشنگتن دارند تا تهران و از همین رو حاضرند بازار ایران را ترک گویند.

تکبر و دلسوزی امریکایی

روبرت پالادینو، معاون سخنگوی وزارت خارجه امریکا روز پنج‌شنبه هفته گذشته در جمع خبرنگاران گفت: «ما کاملا مطمئن هستیم که اقداماتی که تاکنون انجام داده‌ایم به ما کمک می‌کنند که بیشترین فشارها را روی ایران اعمال کنیم. از این طریق می‌خواهیم درآمدهای ایران که صرف تحرکات این کشور در منطقه می‌شود، کاهش یابد».

کشورهای دریافت‌کننده معافیت در فصل جدید تحریم‌های نفتی علیه ایران، باید پول نفت خریداری شده را در حساب‌های سپرده به ارز داخلی پرداخت کنند. این بدین معناست که پول نفت به صورت مستقیم به ایران نخواهد رسید و این کشور از این پول تنها می‌تواند برای خرید غذا، خوراک و دیگر کالاهایی استفاده کند که در لیست تحریم‌ها قرار ندارد. فروشنده این اقلام نیز لاجرم، کشورهای مشتری نفت ایران خواهند بود. دولت ترامپ به این حساب‌های سپرده به عنوان راه مهمی برای محدود ساختن درآمدهای ایران و عاملی برای افزایش فشار بر اقتصادی این کشور نگاه می‌کنند.

مارک دوبوویتز، مدیر موسسه دفاع از دموکراسی در واشنگتن دی‌سی در این باره به بلومبرگ گفت: «بانک‌های غربی از محدودیت‌های اعمال شده از طریق حساب‌های سپرده تخطی نخواهند کرد. در این مورد اطمینان حاصل شده است. پیام این سیاست این است که به بانک‌های غربی هشدار دهیم که سعی نکنید که این حساب‌های سپرده را دور بزنید».

شرایط بازار نفت و صعود برنت به بالاترین قیمت خود در ۴ سال اخیر به نوعی به ایالات متحده این سیگنال را داد که وضعیت بازار نفت امروز با بازار در دورانی که باراک اوباما تحریم‌های نفتی علیه ایران را اعمال کرد متفاوت است. در آن دوران هر چند که قیمت نفت حدودا ۱۰۰ دلار بود اما بازار با مشکل کمبود عرضه نفت روبرو نبود.

اختلال عرضه حداقل در چند ماه اخیر یکی از دغدغه‌های فعالان بازار بوده است. یکی از عوامل اثرگذار روی تصمیم امریکا بر اعطای معافیت‌ها به مشتریان نفت ایران، کاهش فشار بر مشتریان این کشور در دوران تنگنای بازار عرضه است. این رویکرد در اظهارنظر مشاور امنیت ملی امریکا هویداست.

به گزارش رویترز، جان بولتون گفته است: «واشنگتن با اعمال تحریم‌ها علیه ایران به دنبال تحت فشار قرار دادن این کشور است اما نمی‌خواهد به متحدان امریکا که به این نفت وابسته هستند، لطمه بزند. دولت این مساله را درک می‌کند که برخی کشورهای به لحاظ ژئوپولیتیک نزدیک به ایران و دیگر کشورها قادر نباشند تا واردات نفت از ایران را بطور سریع قطع کنند. به همین دلیل امریکا در نظر دارد هنگام شروع بخش دوم تحریم‌ها برای این کشورها استثنا قائل شود».

نفت ترش سنگین ایران همچنان پرطرفدار است

افزایش اشتهای چین و هند برای نفت ایران

ایسنا |

به گزارش پلاتس، گریدهای نفت ایرانی در این دو بازار از نظر قیمت همچنان به حدی رقابتی مانده‌اند که در برابر فشار تحریم‌ها مقاوم ظاهر شده‌اند. اما صادرات نفت ایران به سایر خریداران بزرگ مانند کره جنوبی، ژاپن و اروپا در سه ماه گذشته به دلیل واهمه این خریداران از مجازات امریکا، کاهش پیدا کرده است.

طبق آمار رهگیری کشتی که از سوی اس‌اند پی گلوبال پلاتس رصد شده است، صادرات نفت ایران به چین در سه هفته نخست اکتبر بطور میانگین ۸۰۰ هزار بشکه در روز در مقایسه با حدود ۶۰۰ هزار بشکه در روز در سپتامبر بود. بنا بر برآورد پلاتس، میانگین صادرات نفت ایران به چین در سال ۲۰۱۷ حدود ۶۰۲ هزار و ۵۰۹ بشکه در روز بود.

حدود نیمی از این حجم به مقصد دالیان در شمال شرقی چین بوده که قطب مخازن نفت در این منطقه است. منابع آگاه اظهار کرده‌اند که شرکت ملی نفت چین تقریبا ۲۰ تا ۴۰ میلیون بشکه ظرفیت ذخیره‌سازی در دالیان را اجاره کرده است.

طبق آمار کشتیرانی و منابع آگاه، از اوایل سپتامبر حدود ۲۰ میلیون بشکه یا معادل ۴۰۰ هزار بشکه در روز نفت و میعانات ایران به مقصد دالیان ارسال شده‌اند و نفتکش‌های ایرانی در مسیر دالیان هستند یا به آن رسیده‌اند.

سارا اوخشوری، رییس شرکت مشاوره SVB Energy در این باره گفت: ایران نیز مانند سایر صادرکنندگان بزرگ نفت از مخازن نفت خارج از کشور برای نگهداری نفت در مناطق مختلف استفاده می‌کند.

شرکت ملی نفت ایران مخازن نفت خود را از بندر روتردام به چین منتقل کرده و این امر دسترسی نزدیک‌تر و سریع‌تر به مشتریانش در آسیا را امکان پذیر کرده است.

یک مدیر سینوپک که بزرگ‌ترین خریدار چینی نفت ایران است هفته جاری گفت: این شرکت سرگرم مذاکره با مقامات دولتی برای فراهم کردن تمهیدات ویژه برای ادامه واردات نفت ایران است.

جریان صادرات نفت ایران

حجم صادرات نفت ایران در آستانه اجرای تحریم‌های امریکا برخلاف انتظار برخی از تحلیلگران غربی بالا مانده است. نفتکش‌های متعلق به شرکت ملی نفتکش ایران در ماه‌های اخیر سیستم‌های ردگیری خود را غیرفعال کرده‌اند که رصد دقیق صادرات ایران را دشوار کرده است.

بر اساس سرویس رهگیری کشتی پلاتس، صادرات نفت و میعانات ایران در سه هفته نخست اکتبر حدود ۱.۹۰ تا ۱.۹۵ میلیون بشکه در روز بود. اما منابع آگاه می‌گویند حجم صادرات نفت ایران ممکن است بالاتر باشد زیرا تحویل پنهانی نفت از سوی ایران ادامه دارد. این شیوه بازار نفت جهانی را سردرگم کرده و رهگیری حجم و مقصد صادرات ایران را کار دشواری کرده است.

صادرات نفت ایران در سپتامبر و اوت به ترتیب ۱.۹۵ و ۱.۹۸ میلیون بشکه در روز بود. ایران در ماه مه که طی آن امریکا خروج خود از برجام را اعلام کرد، حدود ۲.۵۰ میلیون بشکه در روز نفت صادر کرده بود.

درخواست بالای هندی‌ها

صادرات نفت ایران به هند نیز در دو ماه گذشته با وجود اینکه برخی از پالایشگاه‌های هندی اعلام کردند واردات نفت ایران را محدود می‌کنند، صعود کرده است. بیش از ۶۰۰ هزار بشکه در روز نفت ایران در سپتامبر به مقصد هند ارسال شد و حجم ارسالی در ماه گذشته حدود ۵۰۰ هزار بشکه در روز برآورد می‌شود.

صادرات نفت ایران در اوت ۴۳۵ هزار و ۶۱۳ بشکه در روز و در سال ۲۰۱۷ بطور متوسط ۴۶۱ هزار و ۹۷۷ بشکه در روز بود.

دو پالایشگاه هندی قصد دارند با وجود تحریم‌های امریکا، در نوامبر از ایران نفت وارد کنند.

هند از سوی دولت امریکا برای قطع واردات نفت از ایران تحت فشار قرار گرفت و مذاکرات رده بالایی میان دو کشور در این باره صورت گرفت.

نشریه اکونومیک تایمز هند به نقل از منابع آگاه خبر داد با اقدام هند برای کاهش واردات نفت به ایران به میزان حدود یک سوم، امریکا با اعطای معافیت از تحریم‌های نفتی ایران به دهلی نو موافقت کرده است.

وزارت خارجه امریکا هفته جاری اعلام کرد سرگرم بررسی معافیت‌های احتمالی از تحریم‌های نفتی ایران برای برخی از کشورها است که وارداتشان را به میزان قابل توجهی کاهش داده‌اند.

اویل پرایس تحلیل کرد

افق تار بازار؛ عامل کاهش قیمت نفت

سرمایه‌گذاران بدبینی فزاینده نسبت به مسیری که بازار نفت در پیش گرفته است نشان می‌دهند و دورنمای منفی آنها به پایین رفتن قیمت نفت کمک کرده است.

به گزارش اویل پرایس، مدیران سرمایه و صندوق‌های پوشش ریسک، پیش‌بینی خود از افزایش بهای معاملات نفت را کاهش داده‌اند و این روند به تغییرات چشمگیر معاملات سرمایه‌گذاران منتهی شده است.

اقدام به فروش قراردادهای خرید از سوی سرمایه‌گذارانی که منتظر افزایش بیشتر قیمت‌ها بودند بر فضای بازار به‌شدت تاثیر گذاشته است. در طول تابستان موضوع تحریم‌های امریکا علیه ایران به همراه اختلالات موقتی عرضه در لیبی، به نگرانی‌ها نسبت به کمبود عرضه دامن زد و باعث شد سرمایه‌گذاران حجم معاملات را با انتظار برای افزایش قیمت‌ها افزایش دهند اما جو بازار به دنبال بحران ارزی ترکیه در اوت و همچنین سقوط ارزش سایر اقتصادهای نوظهور تغییر کرد.

خوش‌بینی نسبت به افزایش قیمت نفت در سپتامبر بهبود یافت با این حال یک ماه بعد اقتصاد جهانی نشانه‌های نگران‌کننده‌ای از کندی عرضه نشان داد و همزمان، عربستان سعودی قول داد تولیدش را برای پوشش هر گونه افت عرضه افزایش خواهد داد.

معکوس شدن اخیر اقبال نفت به کاهش قراردادهای خرید سرمایه‌گذاران منجر شده است. تحلیلگران کومرس بانک در یادداشتی نوشتند: برخی از ناظران بازار در اوایل اکتبر تصور می‌کردند که قیمت‌ها به ۱۰۰ دلار صعود خواهد کرد اما آنچه در سه تا چهار هفته گذشته تغییر کرده، جو بازار و کنار کشیدن سفته بازان از معاملات است. همچنین نگرانی‌هایی نسبت به بازار فیزیکی وجود دارد. ویتول که بزرگ‌ترین شرکت بازرگانی نفت دنیاست، پیش‌بینی خود درباره رشد تقاضا برای نفت در سال ۲۰۱۹ را مورد تجدیدنظر قرار داده و از ۱.۵ میلیون بشکه در روز برآورد قبلی به ۱.۳ میلیون بشکه در روز کاهش داده است.

همچنین این شرکت پیش‌بینی خود برای سال ۲۰۱۸ را از ۱.۷ میلیون بشکه در روز به ۱.۳ میلیون بشکه در روز کاهش داد. راسل هاردی، مدیرعامل ویتول به رویترز گفت: ما هرگز بیش از حد خوش‌بین نبوده‌ایم. ما همواره انتظار داشتیم که قیمت‌های بالا به تقاضا آسیب بزنند.

بازارهای نفت بلافاصله دچار محدودیت عرضه نشدند و قیمت مناسب برای نفت برخلاف محدوده ۸۵ تا ۹۰ دلار که برخی از افراد درباره آن صحبت می‌کنند، در سال آینده نزدیک به ۷۰ یا ۶۰ دلار در هر بشکه است.

جنگ تجاری امریکا و چین یک داستان قدیمی شده اما آثار آن اکنون دارد نمود پیدا می‌کند.

به عنوان نمونه شرکت کامینز که سازنده موتورهای مورد استفاده در کامیون‌های سنگین است هفته جاری اعلام کرد جنگ تجاری ۲۵۰ میلیون دلار در سال ۲۰۱۹ به این شرکت ضرر خواهد زد. فروش خودروی چین نیز افت کرده است.

تا زمانی که دو طرف اختلافاتشان را حل نکنند وضعیت ممکن است وخیم‌تر شود. قرار است دونالد ترامپ، رییس جمهور امریکا و شی جین پینگ، رییس جمهور چین در نشست گروه ۲۰ در بوینوس آیرس که اواخر نوامبر برگزار می‌شود دیدار کنند.

ترامپ هفته جاری هشدار داد تعرفه‌های جدید به ارزش میلیاردها دلار آماده شده تا در صورت به توافق نرسیدن با چین، اجرایی شوند. امریکا پیش از این روی واردات کالاهای چینی به ارزش ۲۵۰ میلیارد دلار تعرفه وضع کرده و چین نیز با اعمال تعرفه روی کالاهای امریکایی به ارزش ۱۱۰ میلیارد دلار، تلافی کرده است.

بر اساس گزارش اویل پرایس، قیمت نفت ماه میلادی گذشته بیش از ۱۰ درصد کاهش یافت و فروش گسترده قراردادهای خرید از سوی سرمایه‌گذاران بزرگ احتمالا این روند کاهش را تشدید کرد.

مرحله بعد هنوز مشخص نیست با این حال خروج از بازار کسانی که انتظار داشتند قیمت‌ها افزایش خواهد یافت فضا را برای بهبود دوباره قیمت‌ها مهیا می‌کند. با این حال فعلا سرمایه‌گذاران مطمئن نیستند قیمت‌ها از این سطح بالاتر خواهد رفت.

گزارش کوتاه

سرنوشت بورس نفت چه می‌شود؟

ایلنا | مدیر بین‌الملل شرکت نفت گفت: آمادگی داریم مادامی که خریدار باشد در بورس نفت عرضه کنیم. سعید خوشرو با اعلام این مطلب در شبکه خبر گفت: حتماً عرضه نفت در بورس مستمر خواهد بود و اگر مقدار یک میلیون بشکه در این مرحله عرضه شد برای آزمایش و محک زدن بخش خصوصی بود.

وی گفت: استقبالی هم که از عرضه نفت در بورس شد به واسطه انعطاف‌های خوبی بود که ما نشان دادیم. انعطاف‌هایی که در قراردادهای مستقیم نداشتیم. خوشرو با اشاره به انعطاف در قیمت عرضه برای تسهیل معامله و کمک به بخش خصوصی افزود: ما جلساتی هم با بخش نفتکش و نیز بانک‌ها خواهیم داشت اما قاعدتاً فشار خارج از قاعده‌ای نمی‌توانیم بر آنها بیاوریم. مدیر بین‌الملل شرکت نفت گفت: امکان معامله با چند ارز، اکنون برای خریداران وجود دارد مانند یوان، یورو و درهم، اما ما در این باره از بانک مرکزی اعلام نیاز می‌گیریم و چنانچه قبول کنند ارز دیگری را هم در صورت تأیید لحاظ خواهیم کرد. وی با بیان اینکه تحویل در مقصد، دور از ذهن نیست و در برخی مقاصد شدنی است، گفت: معامله به صورت تهاتر، پیچیدگی‌هایی دارد برای اینکه نیاز به هماهنگی‌های بیشتر با وزارتخانه‌های دیگر دارد.

سید حمید حسینی، سخنگوی اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی هم گفت: عرضه نفت در بورس را باید به فال نیک گرفت و این یک حرکتی است برای مقابله با تحریم‌ها و نشان می‌دهد که ما دست بسته نیستیم و به کشورهای صادرکننده در منطقه نشان می‌دهد که اگر قرار باشد ما نتوانیم نفت صادر کنیم این قدرت را داریم که در قیمت‌ها انعطاف داشته باشیم و می‌توانیم نفت را با تخفیف مناسب به بازار عرضه کنیم. بابک باقری کارشناس بورس انرژی نیز در این برنامه گفت: روز عرضه نفت خام در بورس یک روز تاریخی در اقتصاد ایران بود مثل ملی شدن صنعت نفت که نقطه عطفی در اقتصاد کشور است و این مشارکت بخش خصوصی، می‌تواند ملی شدن صنعت نفت را به معنای واقعی خودش محقق کند. باقری گفت: اگر عرضه نفت و محصولات وابسته آن در بورس ادامه یابد، بورس نفت ایران در منطقه می‌تواند جایگاه ویژه‌ای پیدا کند، زیرا اولین بورس از این نوع است که در کشوری که خودش تولیدکننده نفت است ایجاد شده است.

کوتاه از دنیای انرژی

مقاومت ۷۵ دلاری نفت

شانا | بررسی و پیش‌بینی شماری از تحلیلگران و اقتصاددانان نشان می‌دهد که تحریم‌های ضد ایرانی امریکا علیه ایران می‌تواند قیمت‌های جهانی نفت خام را در سطوح بالای ۷۵ دلار برای هر بشکه حفظ کند. به گزارش خبرگزاری رویترز، ۴۶ اقتصاددانان و تحلیلگران پیش‌بینی کردند که قیمت‌های جهانی نفت خام به دلیل اختلال عرضه در پی تحریم‌های ایران از سوی ایالات متحده امریکا، در سطوح بالای ۷۵ دلار برای هر بشکه باقی بماند. از آنجا که اقتصاددانان و تحلیلگران معتقدند رشد تقاضا برای نفت خام در سال آینده میلادی به دلیل جنگ تجاری و ضعف شرایط اقتصای، کاهش می‌یابد این انتظار نیز وجود دارد که قیمت نفت از این سطح بالاتر نرود. بررسی و پیش‌بینی ۴۶ اقتصاددان و تحلیلگر حکایت از این دارد که میانگین قیمت نفت خام شاخص برنت دریای شمال در سال ۲۰۱۹ میلادی به ۷۶ دلار و ۸۸ سنت برای هر بشکه می‌رسد. این پیش‌بینی نشان می‌دهد که میانگین قیمت نفت خام برنت در سال ۲۰۱۸ به ۷۴ دلار و ۴۸ سنت برای هر بشکه خواهد رسید، در حالی که میانگین این رقم امسال تاکنون ۷۳ دلار و ۵۷ سنت برای هر بشکه بوده است. تحلیلگران در گفت‌وگو با رویترز اعلام کردند که چنانچه نگرانی درباره کند شدن روند رشد اقتصادی در سطحی گسترده به اثبات برسد، انتظار می‌رود روند تقاضا برای نفت خام در سال ۲۰۱۹ کند شود.

تخفیف نفتی عربستان در دسامبر

تسنیم | به گزارش تایمز، انتظار می‌رود عربستان سعودی بزرگ‌ترین صادرکننده نفت جهان، قیمت نفت خام سبکی را که به آسیا می‌فروشد در دسامبر پایین بیاورد تا روند کاهش شاخص‌های نفت خاورمیانه و قیمتهای پایین‌تر بنزین و نفتا را دنبال کند. این تولیدکننده احتمالا قیمت رسمی فروش را برای نفت خام بیست سنت کاهش می‌دهد و به بشکه‌ای ۵۰ سنت می‌رساند این کاهش قیمت پس از شکست رکورد سه ماهه قیمت نفت در ماه گذشته اتفاق می‌افتد. عمق این کاهش قیمت بستگی دارد به اینکه عربستان چقدر روی تغییرات ساختار بازار برای شاخص‌های قیمت نفت دوبی و عمان حساب می‌کند.

کاهش قیمت یعنی بخشی از ساختار بازار که قیمت‌های فعلی در آن بالاتر از قیمت‌های آینده هستند. نفت دوبی بیست سنت در طول اکتبر کاهش داشته است در حالی که این کاهش قیمت برای نفت عمان ۵۰ سنت بوده است. میانگین حدود ۳۵ تا ۴۰ سنت است. کاهش قیمت نفت یعنی تقاضای نفت رو به کاهش است. قیمت فروش رسمی نفت سبک عربستان کاهش بیشتری خواهد داشت، دلیل آن هم تفاوت کم میان هزینه و قیمت نفتا و بنزین است که بر اثر افزایش تولید به دست آمده است. طبق اطلاعات به دست آمده، قیمت نفت سبک عربستان می‌تواند تا یک دلار در هر بشکه کاهش یابد. قیمت فروش رسمی نفت خام عربستان معمولا حدود پنجم ماه منتشر می‌شود و روند قیمت نفت ایران، کویت و عراق را مشخص می‌کند و بذ بیش از ۱۲ میلیون بشکه در روز نفت خام آسیا تأثیر می‌گذارد.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | شنبه ۱۲ آبان ۱۳۹۷ | ۲۴ صفر ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۳۳۷ | Sat. Nov 3. 2018

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: روز تاب - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۴۷ | اذان مغرب: ۱۷:۲۵ | اذان صبح فردا: ۵:۰۲

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

برداشت انار از باغات روستای انبوه رودبار گیلان

عکس: ایلنا

کیوسک

راهپیمایی کارکنان گوگل برای ایجاد تغییرات اساسی

فایننشال تایمز:

تنها با گذشت یک هفته پس از انتشار گزارش نیویورک تایمز مبنی بر رسوایی‌های اخلاقی یکی از مقامات بلند پایه گوگل، کارمندان این شرکت، دست به اعتراض‌های گسترده‌ای زدند. طبق گزارشی که این روزنامه در صفحه اول خود منتشر کرد، این راهپیمایی‌ها از سنگاپور و توکیو آغاز شد و در بسیاری از شهرهای دیگر مثل لندن، برلین، زوریخ و دوبلین هم ادامه یافته است. آنطور که در این گزارش گفته شده، ساندار پیچای، مدیرعامل گوگل و همچنین «لری پیج» مدیرعامل اسبق گوگل نسبت به رویکردهای اشتباهشان عذرخواهی کرده‌اند. ساندار پیچای همچنین در بیانیه‌ای اعلام کرد که از راهپیمایی‌های کنونی کارمندان گوگل حمایت می‌کند. در این تظاهرات که با عنوان «راهپیمایی برای ایجاد تغییرات واقعی» شناخته می‌شود، ۵ درخواست اساسی مطرح شد.

وال استریت ژورنال:

صفحه اول این روزنامه نیز، علاوه بر پرداختن به راهپیمایی کارکنان گوگل، گزارشی از مکالمه تلفنی دونالد ترامپ با رییس جمهوری چین را منتشر کرد. طبق این گزارش، ترامپ اظهار کرد، با شی جین پینگ رییس جمهور چین گفت‌وگو کرده است. این در حالی است که در ماه‌های اخیر تنش‌های تجاری بین این دو اقتصاد اول جهان تشدید شده است. آنطور که در گزارش وال استریت ژورنال گفته شده، رییس جمهوری امریکا در توئیتی گفت: یک «گفت‌وگوی طولانی و بسیار خوب» با رییس جمهور چین «همراه با تاکید شدید بر تجارت» داشته است. به گفته تحلیل گران، مشخص نیست که روسای جمهور چین و امریکا تا چه میزان در خصوص شکستن بن بست بر سر اختلافات تجاری از جمله تنش‌ها بر سر اعمال تعرفه‌های واردات به دست آورده‌اند.

واشنگتن پست:

صفحه اول این روزنامه، خبرهایی از جعبه سیاه هواپیمای سقوط کرده اندونزی منتشر کرد. طبق این گزارش، رییس کمیته ایمنی حمل ونقل اندونزی اعلام کرد گروه جست‌وجوی هواپیمای مسافربری شماره JT۶۱۰ شرکت لیون ایر که با ۱۸۹ مسافر در دریای جاوه سقوط کرد، پس از یافتن جعبه سیاه اول، اکنون در صدد یافتن دستگاه ضبط صدای خلبانان موسوم به «جعبه دوم» در اعماق آب‌های این دریا هستند. این دستگاه ضبط صدا که به عنوان جعبه سیاه دیگر هواپیما شناخته می‌شود، دارای باتری با ظرفیت ۳۰ روز است که می‌تواند تمام مکالمات کابین خلبانی را در خود ثبت و ضبط کند. به گفته او اطلاعات این دستگاه مانند جعبه سیاه هواپیما بسیار مهم است زیرا اندونزی در پی آن است تا جزییات مرتبط با این سقوط را بررسی کند تا از بروز سوانح دیگر در این مدل از هواپیما جلوگیری کند.

بازار هنر

تماشای این فیلم‌های متفاوت را از دست ندهید

از فیلمی درباره مهاجرت تا روایت دختری که برای پیدا کردن خانواده‌اش به ایران می‌آید و ماجرای ازدواج دو نوجوان و ستاره شدن افراد در فضای مجازی را روی پرده «هنر و تجربه» ببینید

۱۵ سالن مختلف در سانس‌های مختلف در سراسر ایران، فیلمهای سینمایی گروه «هنروتجربه» را به نمایش می‌گذارند.

سینما فرهنگ، خانه هنرمندان، موزه سینما، پردیس کوروش، پردیس چارسو، پردیس باغ کتاب در تهران و پردیس هویزه مشهد، پردیس گلستان شیراز، هنروتجربه بابل، تماشاخانه پارس کرمان، سیتی سنتر اصفهان، سینما بهمن سنندج، پردیس کاپری گرگان، سینما عمیق بجنورد و سینما لبخند کیش در شهرستان‌ها از جمله سالن‌های نمایش‌دهنده فیلم‌های «هنر و تجربه» هستند.

مروری خواهیم داشت بر فیلم‌هایی که در گروه هنر و تجربه به نمایش درآمده‌اند یا درخواهند آمد.

فیلم سینمایی «گزارش فرار یوسفی»: این فیلم به کارگردانی حسین توقیری از جمله جدیدترین فیلم‌های روی پرده سینماهای هنروتجربه است که از ۹ آبان اکران خود را آغاز کرده است.

در خلاصه داستان این فیلم که به موضوع مهاجرت و فرار می‌پردازد، آمده است: «در شب چهارشنبه سوری نیروهای امنیتی به دنبال فردی متهم به قتل می‌گردند، امید و آیدا بر سر مهاجرت از کشور با هم اختلاف دارند و امیر گذشته‌اش را با سپیده مرور می‌کند. این سه داستان جایی به هم می‌رسند.»

فیلم سینمایی «پاسیو»: مریم بحرالعلومی کارگردان این فیلم تاکنون چندین فیلم کوتاه را کارگردانی کرده و فارغ‌التحصیل رشته سینما تلویزیون و رادیو از دانشگاه استانبول کشور ترکیه است، «پاسیو» اولین تجربه کارگردانی فیلم بلند او محسوب می‌شود.

این اثر که برای نخستین در جشنواره بین‌المللی فیلم فجر به نمایش درآمد، توانست جایزه بهترین کارگردانی در بخش جلوه گاه شرق را دریافت کند. در خلاصه داستانی که از این اثر منتشر شده، آمده: گاهی شهر با تمام بزرگی و شلوغی‌اش برای بعضی آدم‌ها هم‌قواره یک پاسیو، کوچک می‌شود!

فیلم سینمایی «هندی و هرمز»: عباس امینی کارگردان و تهیه‌کننده فیلم سینمایی «هندی و هرمز» در این اثر داستان دو نوجوانی را روایت می‌کند که طبق سنت مردم جزیره با هم ازدواج می‌کنند. آنها درکی از یکدیگر ندارند اما دنیای ناشناخته و جذاب ارتباط با همدیگر آنها را به همبازی‌هایی صمیمی تبدیل می‌کند اما این بازی که نامش زندگی است هر لحظه برای آنها خطرناک‌تر می‌شود.

فیلم سینمایی «ترومای سرخ»: این فیلم به کارگردانی، تهیه‌کنندگی و نویسندگی اسماعیل میهن دوست، از دیگر آثاری است که اکنون در گروه سینمایی هنروتجربه روی پرده رفته است.

این فیلم که برای نخستین‌بار در سی و پنجمین جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد، قصه‌ای عاشقانه را در بستر یک سفر شهری در تهران بیان می‌کند که طی آن شخصیت اصلی (نگار) تلاش می‌کند تا بتواند بین چهار بعد شخصیتی زن تعادل برقرار کند.

فیلم سینمایی «دولکه ابر»: این اثر سینمایی با بازی امید علومی، نیما رییسی، نیوشا مدبر، آشا محرابی، شهین تسلیمی، افشین سنگ چاپ و کارگردانی مهرشاد کارخانی در سینماهای گروه هنر و تجربه به نمایش درمی‌آید.

در خلاصه داستان «دو لکه ابر» آمده است: کسری آشفته و سرگردان به دنبال خواهر گمشده‌اش شهر را جست‌وجو می‌کند. مروا زخم خورده و بی‌پناه به دنبال راهی برای خارج شدن از کشور است. تقدیر این دو را در نقطه‌ای به هم می‌رساند تا مرهمی برای یکدیگر باشند، اما مجالی برای با هم بودن نیست... آذر و منصور در پی باز آفرینی علاقه‌ای قدیمی، رویاهای جوانی‌شان را مرور می‌کنند، بی‌خبر از جبر زمانه بی‌رحم.

مستند سینمایی «اینستاگرامر»: ساخته سینا کیانپور موضوعی اجتماعی دارد و روایتی از دنیای جدید، رسانه‌های جدید و ستاره‌های جدید است.

فیلم سینمایی «آهستگی»: در خلاصه‌ای که از این اثر منتشر شده آمده است: تشخیص بیماری ام.اس رضا، باعث ایجاد تنش در زندگی مشترکش با فرزانه می‌شود. این تنش با ورود سایر اعضای خانواده به آهستگی به بحران بدل می‌شود. تصمیم به جدایی یا ماندن، آخرین انتخاب آنها پس از ۲۶ سال زندگی مشترک است.

برگزاری دومین دوره جایزه «احمد محمود»

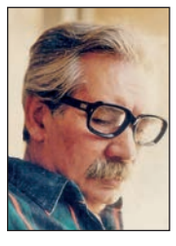

دبیر اولین دوره جایزه «احمد محمود» از برگزاری دومین دوره جایزه «احمد محمود» به دبیری مهدی یزدانی خرم خبر داد. کامران محمدی با اعلام این خبر به ایسنا گفت: من و حسن شهسواری هم در کنار مهدی یزدانی خرم هستیم و سعی می‌کنیم مراسم پایانی جایزه، مثل سال گذشته، روز چهارم دی ماه همزمان با سالروز تولد زنده‌یاد احمد محمود برگزار شود.

او افزود: مهم‌ترین مساله برای برگزاری جایزه داشتن اسپانسر و تهیه مبلغ جایزه و هزینه‌های اجرایی است که امسال هم خوشبختانه حل شد. محمدی در ادامه بیان کرد: امسال کتاب‌های سال ۹۶ داوری می‌شوند و مثل سال گذشته در دو بخش رمان و مجموعه داستان.

این نویسنده درباره شیوه داوری و داوران امسال گفت: بهتر است باقی خبرها را دبیر امسال اعلام کند، اما این روشن است که برای اجتناب از کار محفلی و تکراری و استفاده از دیدگاه‌های سایر نویسندگان، هیچ یک از ما سه نفر امسال داور نخواهیم بود و بطور کلی از تیم داوری سال گذشته، حداکثر شاید یک نفر امسال هم باشد. تیم امسال ترکیبی از چهره‌های دانشگاهی و نویسندگان هستند که دبیر امسال احتمالا هفته آینده آنها را معرفی خواهد کرد. دبیر اولین دوره جایزه «احمد محمود» درباره اینکه پیش‌تر گمانه‌هایی درباره احتمال برگزاری جایزه توسط انجمن صنفی داستان‌نویسان استان تهران وجود داشت، توضیح داد: من به قول شما اهالی رسانه اظهار امیدواری کرده بودم که در آینده این طور شود! هنوز هم البته اظهار امیدواری می‌کنم! چرا که حیات جایزه با اتصال به جریانی بزرگ‌تر و البته صاحب قدرت و منابع مالی بهتر تضمین می‌شود و کارهای فردی و دورهمی، نهایتا محکوم به تعطیلی‌اند. مثل جایزه «منتقدان و نویسندگان مطبوعات» که احمد غلامی دبیر دایمی‌اش بود. اما در عین حال، استقلال جایزه هم همین قدر مهم است و لازم است کار به شکل درست و بدون عجله انجام گیرد؛ ضمن اینکه من به عنوان یکی از اعضای هیات موسس و هیات‌مدیره اول انجمن صنفی، خیلی خوب می‌دانم انجمن هنوز در ابتدای راه است و باید به استحکام بیشتری برسد.

چهره روز

ما اکران سانسی نمی‌خواهیم

پوران درخشنده معتقد است: تا وقتی که قوانین درست و عادلانه برای اکران فیلم‌ها وضع نشود، یک فیلم غیر کمدی هر چقدر هم خوب ساخته شود؛ در میان کمدی‌های لطمه‌زننده به سینما موفقیت چندانی در اکران نخواهد داشت. این کارگردان سینما که سابقه ساخت فیلم‌های اجتماعی متعددی را در کارنامه کاری خود دارد و در تدارک ساخت یک فیلم دیگر با نگاه به مشکلات پسران جامعه است درباره نگرانی‌هایی که برخی فیلمسازان اجتماعی نسبت به وضعیت اکران این نوع فیلم‌ها در کنار آثار کمدی و نیز روند رو به افزایش ساخت کمدی دارند، به ایسنا گفت: به نظر می‌رسد، سینمای کمدی فعلی لطمه بزرگی به کلیت سینما می‌زند. چون بسیاری از آنها جنبه سخیفی دارند به همین دلیل فکر می‌کنم فیلم‌های اجتماعی هر چقدر هم خوب ساخته شوند وقتی در کنار این کمدی‌ها قرار می‌گیرند، فرصت اکران مناسب پیدا نمی‌کنند.

بررسی نگرانی شهروندان اروپایی درباره کنترل مهاجرت در سپتامبر ۲۰۱۸

مهاجران؛ مهم‌ترین کابوس ژرمن‌ها

الهه باقری

آمارنامه

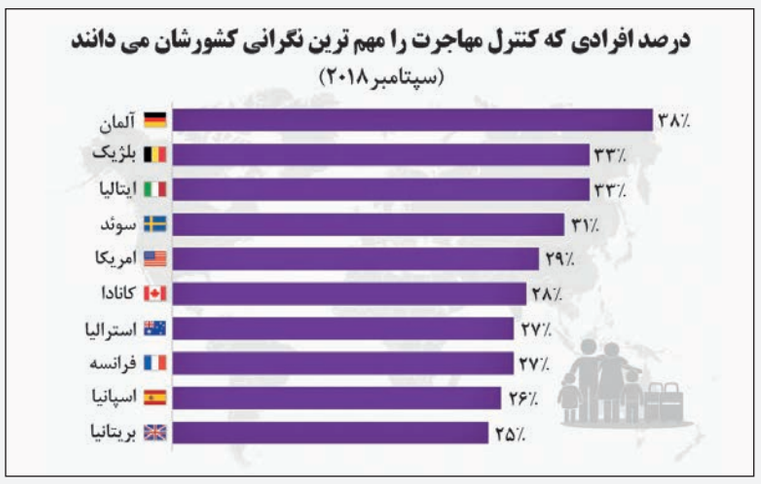

در سال‌های اخیر، دیگر نگرانی‌های بشر به خشکسالی، جنگ و کشورگشایی‌های گاه‌به‌گاه، محدود نمی‌شود. بحران‌های پی‌درپی اقتصادی، درگیری‌های سیاسی، جنگ‌های مسلحانه و حمله‌های تروریستی و... از مهم‌ترین چالش‌های دنیای مدرن شده‌اند. این نگرانی‌های بشر امروزی، تا حدی افزایش یافته که هر ماه، موسسه تحقیقاتی ایپسوس، یک نظرسنجی صورت داده و مهم‌ترین نگرانی‌های جهان را معرفی می‌کند. آنطور که گفته شده، در ماه سپتامبر، بحث مهاجرت و کنترل جمعیت پناهجویان، نگرانی‌های بسیاری برای شهروندان در کشورهای مقصد ایجاد کرده است. طبق گزارش‌های بسیاری که در خصوص مهاجرت منتشر شده، بحران‌های متعدد در سایر نقاط، تعداد آوارگان جهان را با افزایش قابل توجهی روبرو کرده است.

همچنین، دبیرکل سازمان ملل، با اشاره به افزایش مشکلات اقتصادی، جنگ‌ها، بلایای طبیعی و... نسبت به رشد خارج از کنترل جمعیت آوارگان جهان هشداد داده و پیش‌بینی کرد که تا سال ۲۰۵۰، تعداد آوارگان به یک میلیارد نفر افزایش می‌یابد.

در این میان، آلمانی‌ها بیشترین میزان نگرانی از ورود مهاجران به کشورشان را دارند. طبق نظرسنجی موسسه ایپسوس، حدود ۳۸ درصد از آلمانی‌ها، بیشتر از هر بحرانی، نگرانی افزایش پناهجویان در کشورشان هستند. در سال‌های اخیر آلمان نیز از آن جهت که به دنبال تامین نیروی کار جوان است، اقدام به پذیرش گسترده پناهجویان کرد. همچنین، در بسیاری از گزارش‌ها اعلام شده که به‌دلیل ورود قابل توجه مهاجران به آلمان، جمعیت این کشور در سال‌های اخیر، روند صعودی پیدا کرده و ورود پناهجویان به‌خصوص از خاور میانه و افریقا، رکوردی تازه در این کشور به‌ثبت رسانده است. حدود ۳۳ درصد از بلژیکی‌ها نیز، کنترل مهاجرت به کشورشان را جزو ۳ نگرانی اصلی خود اعلام کرده‌اند. در سال‌های اخیر، بروکسل به دومین میزبان مهاجران در اروپا تبدیل شده است.

همانطور که در بسیاری از گزارش‌ها گفته شده، جنگ و درگیری‌های داخلی در کشورها، به‌خصوص خاورمیانه و کشورهای افریقایی، فقر و آوارگی بسیاری به‌دنبال داشته و چاره‌ای جز خروج از کشور برای آوارگان باقی نمانده است. از طرفی، ناآرامی‌ها، بحران‌های اقتصادی در پی داشته و موج بیکاری، شهروندان کشورهایی مانند سوریه، عراق، افغانستان و... را برای ساختن آینده‌ای بهتر به سمت مرزهای اروپا روانه کرده است. در این میان، در سال‌های اخیر، بسیاری افراد از کشورهای فقیر و جنگ‌زده، از دریای مدیترانه عبور کرده و خود را به ایتالیا رسانده‌اند. این موضوع باعث شده که در نظرسنجی ماه سپتامبر موسسه ایپسوس، حدود ۳۳ درصد از ایتالیایی‌ها کنترل مهاجرت را یکی از ۳ نگرانی اصلی درباره کشورشان بدانند. این آمار در میان شهروندان سوئد به ۳۱ درصد می‌رسد و حدود ۲۹ درصد از امریکایی‌ها نیز، بحران مهاجرت را یکی از ۳ چالش اصلی در کشورشان می‌دانند. این در حالی است که با وجود مخالفت‌های بسیار دونالد ترامپ در خصوص اخراج مهاجران، به‌تازگی کاروانی از پناهجویان از امریکای جنوبی و مکزیک به مرزهای امریکا رسیده‌اند.

در تازه‌ترین گزارش‌ها اعلام شده که وزارت مهاجرت، پناهندگی و شهروندی کانادا بودجه قابل توجهی برای حمایت از برنامه‌های مهاجرتی در سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰ از دولت کانادا دریافت خواهد کرد. این در حالی است که طبق نظرسنجی‌ها گفته شده، امانوئل ماکرون، رییس جمهوری فرانسه، تلاش‌های بسیاری در متقاعد کردن کشورهای اروپایی در خصوص پذیرش مهاجران صورت می‌دهد. اسپانیا نیز، پس از مسدود شدن بنادر ایتالیا برای قایق‌های پناهجویان، مقصد اصلی مهاجرت در اتحادیه اروپا شده است.

طبق گزارش‌های منتشر شده، بیشتر مهاجران از مسیر غربی مدیترانه وارد اسپانیا شده و به اتحادیه اروپا راه پیدا می‌کنند. هر چند که دولت این کشور نیز تلاش‌های بسیاری برای حل بحران مهاجرت دارد اما حدود ۲۶ درصد از شهروندان اسپانیایی در سپتامبر ۲۰۱۸، کنترل مهاجرت را یکی از مهم‌ترین چالش‌های کشور خود معرفی کرده‌اند. این آمار در بریتانیا به ۲۵ درصد می‌رسد. از دو دهه پیش تاکنون، میزان مهاجرت به بریتانیا افزایش چشم‌گیری داشته و بسیاری از شهروندان، بر این باورند که با خروج این کشور از اتحادیه اروپا، ممکن است شمار پناهجویان بیشتر شده و این موضوع، دستمزد و کیفیت زندگی بریتانیایی‌ها را کاهش دهد.

طبق سایر گزارش‌های به دست آمده، بسیاری از مهاجران، پس از ورود به کشورهای همسایه، خود را به سرزمین‌های اروپایی می‌رسانند. بر این اساس، کشورهای اروپایی در سال‌های اخیر، با بزرگ‌ترین بحران مهاجرت مواجه شده‌اند. برنامه‌های ارایه شده برای حل بحران افزایش مهاجران تاکنون کارساز نبوده و از سویی دیگر، بحران‌های مختلف در کشورهای خاورمیانه، زمینه‌ساز هجوم بسیاری افراد به کشورهای اروپایی برای یافتن سرپناهی امن است. کمیسیون اروپا در جدیدترین گزارشی که منتشر کرده وضعیت کنونی را وخیم‌ترین بحران مهاجرت به اروپا از هنگام جنگ دوم جهانی تا به امروز دانسته است.

ایستگاه

افتتاح چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی ساختمان و عمران کیش

چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی ساختمان و عمران کیش با حضور مقامات بلند پایه افتتاح شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق تعاون ایران، چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی ساختمان و عمران کیش با حضور مدیرعامل منطقه آزاد کیش، رییس فراکسیون تعاون مجلس شورای اسلامی، امام جمعه منطقه آزاد کیش، مقامات سازمان توسعه تجارت، نایب رییس اتاق تعاون ایران، دبیرکل اتاق تعاون ایران، مقامات و مدیران ارشد استان هرمزگان، ۱۱ آبان ماه جاری افتتاح شد.

گفتنی است این نمایشگاه تا ۱۴ آبان‌ماه در مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی جزیره کیش برگزار می‌شود.

لازم به اشاره است، تعداد ۱۲۰ شرکت کننده در نمایشگاه امسال حضور خواهند داشت و این نمایشگاه در فضایی بالغ بر ۴ هزار و ۲۰۰ متر از ۱۱ تا ۱۴ آبان‌ماه جاری برگزار می‌شود.

مشارکت کنندگان در ۹ گروه کالایی مرتبط با صنعت ساختمان حضور دارند که این گروه‌ها شامل، مصالح پایه‌ای و سیستم‌های سازه‌ای، معماری و دکوراسیون داخلی، تاسیسات مکانیکی ساختمان، تاسیسات برقی و الکترونیکی، آسانسور و بالابر، ابزار و ماشین‌آلات ساختمان، خدمات مهندسی و حرفه‌ای و بازار سرمایه، تشکل‌ها، دانشگاه‌ها، مراکز علمی عمران و خدمات شهری هستند.

میراث‌نامه

اقدام یونسکو برای گنبدهای تکیه معاون‌الملک

مدیرکل میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان کرمانشاه گفت: تیمی از یونسکو برای برطرف کردن آسیب از گنبدهای تکیه معاون‌الملک در این بنای تاریخی مستقر شده‌اند.

جلیل بالایی با اشاره به اجرای هم‌زمان سه پروژه در این تکیه، اظهار کرد: از آنجایی که از سالیان گذشته بحث نفوذ آب‌های سطحی این بنا را آزار می‌دهد، طرح مطالعه دفع این آب‌ها تهیه و با استقرار یک تیم تخصصی و گمانه‌زنی عملیات اجرایی طرح آغاز شده است. او همچنین از اجرای طرح دفع خطر از گنبدهای این بنای تاریخی خبر داد و گفت: هم‌اکنون تیمی از یونسکو در این تکیه مستقر شده و با استفاده از آخرین تکنیک‌های فنی در حال مطالعه و رفع خطر از سقف و گنبدهای بنا هستند. بالایی اظهار کرد: مطالعه، مقاوم‌سازی، آسیب‌شناسی و مستندسازی کاشی‌ها طرح دیگری است که توسط یک مشاور ملی در تکیه در حال انجام است. مدیرکل میراث‌فرهنگی استان کرمانشاه در ادامه با اشاره به کاشی‌های منحصر به‌فرد به‌کار رفته در این بنا، گفت: تکیه معاون‌الملک یکی از بناهای ارزشمند در حوزه کاشی‌های هفت رنگ است که بسیاری از معماران و اصحاب هنر آن را موزه کاشی هفت رنگ ایران می‌دانند. او ادامه داد: همچنین با توجه به اینکه این تکیه محل تعزیه‌خوانی در کرمانشاه بوده، می‌تواند پایتخت تعزیه‌خوانی در جهان باشد.

تاریخ‌نگاری

تشکیل کمیسیون مشترک ایران و امریکا درباره انرژی هسته‌ای

دوازدهم آبان ۱۳۵۳، ایران و امریکا درباره تشکیل یک کمیسیون مشترک برای توسعه روابط ۲ کشور در تولید انرژی هسته‌ای به توافق رسیدند. ایران و امریکا در سال ۱۹۷۴ نسبت به ایجاد یک کمیسیون مشترک با نیت تقویت همکاری در همه زمینه‌ها از جمله همکاری در زمینه علوم هسته‌ای به خصوص تولید انرژی هسته‌ای توافق نمودند. در همین زمان، قراردادی مقدماتی امضا شد که بر مبنای آن مقرر شد دولت امریکا سوخت غنی شده برای رآکتورهای هسته‌ای قدرت را که قرار بود از جانب امریکا برای ایران ساخته شود، فراهم نماید. همچنین بر اساس توافق به عمل آمده پیشنهاد شد که همکاری‌های هسته‌ای بین ایران و امریکا به عنوان بخشی از برنامه کمیسیون مشترک ایران و امریکا بوده و انرژی هسته‌ای تحت سرپرستی اداره تحقیقات و توسعه انرژی امریکا قرار گیرد. در سال ۱۹۷۵ هوشنگ انصاری، وزیر امور اقتصاد و دارایی ایران، و وزیر امور خارجه امریکا یک قرارداد گسترده اقتصادی که شامل فروش ۸ رآکتور به ارزش ۶/۴ میلیارد دلار به ایران بود امضاء کردند. کمیسیون انرژی اتمی امریکا موافقت کرد که یک رآکتور آب سبک به ظرفیت ۱۲۰۰ مگاوات همراه با سوخت آن به ایران فروخته شود و همچنین، یک قرارداد اولیه برای تأمین سوخت مربوط به رآکتورهای دیگر ایران نیز امضاء شد.

هنری کیسینجر، وزیر امور خارجه وقت امریکا، طی ملاقاتی با اعضای کمیسیون مشترک ایران و امریکا اعلام کرد که ایران علاقه‌مند است حداقل ۴ رآکتور برق همراه با کارخانجات آب شیرین کن توسط امریکا در ایران ساخته شود. در ضمن، مقامات ایران سعی می‌کردند که رضایت امریکا را در مورد ساخت موسسات بازفرآوری در ایران به دست آورند. متعاقب آن، ایران اعلام کرد که حاضر است به میزان ۲/۷۵ میلیارد دلار در یک کارخانه خصوصی غنی‌سازی در امریکا سرمایه‌گذاری کند. پس از انتخاب کارتر به ریاست جمهوری امریکا، مذاکرات وی با شاه ایران باعث شد تا مسائل باقی مانده جهت رسیدن به یک موافقت‌نامه جدید برای همکاری‌های هسته‌ای حل شود. به‌دنبال موافقت‌نامه امریکا و ایران در خصوص همکاری‌های فنی که در ۴ مارس ۱۹۷۵ منعقد شد، سازمان انرژی اتمی ایران و وزارت انرژی امریکا موافقت‌نامه‌ای را در خصوص آموزش پرسنل ایرانی در زمینه علوم و مهندسی هسته‌ای امضاء کردند. طرفین طبق این موافقت‌نامه تصمیم گرفتند در زمینه آموزش پرسنل مرکز فناوری هسته‌ای اصفهان (ENTEC) در حوزه برخی موضوعات منتخب در مهندسی و علوم هسته‌ای همکاری کنند.